

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

03-04-2014

Après-midi

Donderdag

03-04-2014

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
<i>Ordre des travaux</i>	1
<i>Orateurs:</i> Jan Jambon , président du groupe N-VA, Stefaan Van Hecke , président du groupe Ecolo-Groen, Herman De Croo	
QUESTIONS	2
Question de M. Herman De Croo au vice-premier ministre et ministre de la Défense sur "le sommet UE-Afrique" (n° P2406)	2
<i>Orateurs:</i> Herman De Croo , Pieter De Crem , vice-premier ministre et ministre de la Défense	
Question de M. Laurent Louis au premier ministre sur "le coût et les objectifs de la visite du président chinois en Belgique, et les droits de l'homme en Chine" (n° P2404)	5
<i>Orateurs:</i> Laurent Louis , Pieter De Crem , vice-premier ministre et ministre de la Défense	
Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la nouvelle directive relative aux communications électroniques et la neutralité du Net" (n° P2407)	7
<i>Orateurs:</i> Karine Lalieux , Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord	
Question de M. Koenraad Degroote à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le sous-financement de la police fédérale et ses effets néfastes" (n° P2408)	8
<i>Orateurs:</i> Koenraad Degroote , Joëlle Milquet , vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances	
Question de Mme Bercy Slegers à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'application de l'art. 117bis du Code électoral et la parité hommes-femmes" (n° P2409)	10
<i>Orateurs:</i> Bercy Slegers , Joëlle Milquet , vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances	
Question de M. Benoît Drèze au premier ministre sur "l'ajustement budgétaire" (n° P2405)	13
<i>Orateurs:</i> Benoît Drèze , Olivier Chastel , ministre du Budget et de la Simplification administrative	

INHOUD

Berichten van verhindering	1
<i>Regeling van de werkzaamheden</i>	1
<i>Sprekers:</i> Jan Jambon , voorzitter van de N-VA-fractie, Stefaan Van Hecke , voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Herman De Croo	
VRAGEN	2
Vraag van de heer Herman De Croo aan de vice-eersteminister en minister van Landsverdediging over "de EU-Afrikatop" (nr. P2406)	2
<i>Sprekers:</i> Herman De Croo , Pieter De Crem , vice-eersteminister en minister van Landsverdediging	
Vraag van de heer Laurent Louis aan de eerste minister over "de kosten en doelstellingen van het bezoek van de Chinese president aan België en de mensenrechten in China" (nr. P2404)	5
<i>Sprekers:</i> Laurent Louis , Pieter De Crem , vice-eersteminister en minister van Landsverdediging	
Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de nieuwe richtlijn inzake elektronische communicatie en de netneutraliteit" (nr. P2407)	7
<i>Sprekers:</i> Karine Lalieux , Johan Vande Lanotte , vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee	
Vraag van de heer Koenraad Degroote aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de onderfinanciering van de federale politie en de negatieve gevolgen ervan" (nr. P2408)	8
<i>Sprekers:</i> Koenraad Degroote , Joëlle Milquet , vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen	
Vraag van mevrouw Bercy Slegers aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de toepassing van art. 117bis van het Kieswetboek en de man-vrouwpariteit" (nr. P2409)	10
<i>Sprekers:</i> Bercy Slegers , Joëlle Milquet , vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen	
Vraag van de heer Benoît Drèze aan de eerste minister over "de begrotingsaanpassing" (nr. P2405)	13
<i>Sprekers:</i> Benoît Drèze , Olivier Chastel , minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging	

Questions jointes de - M. David Clarinval à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services qui expirent fin avril" (n° P2414) - M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services qui expirent fin avril" (n° P2415) <i>Orateurs:</i> David Clarinval, Stefaan Vercamer, Monica De Coninck , ministre de l'Emploi	15 15 15	Samengevoegde vragen van - de heer David Clarinval aan de minister van Werk over "de dienstencheques die eind april vervallen" (nr. P2414) - de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de dienstencheques die eind april vervallen" (nr. P2415) <i>Sprekers:</i> David Clarinval, Stefaan Vercamer, Monica De Coninck , minister van Werk	15 15 15
Question de M. David Geerts au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le service minimum sur le rail et l'évaluation du protocole" (n° P2416) <i>Orateurs:</i> David Geerts, Jean-Pascal Labille , ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes, Dirk Van der Maelen	19	Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de evaluatie van het protocol inzake minimale dienstverlening op het spoor" (nr. P2416) <i>Sprekers:</i> David Geerts, Jean-Pascal Labille , minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, Dirk Van der Maelen	19
Question de M. Olivier Maingain à la ministre de la Justice sur "l'avenir du personnel des greffes et des juridictions du tribunal de première instance de Bruxelles après le 1er juillet 2014" (n° P2410) <i>Orateurs:</i> Olivier Maingain, Annemie Turtelboom , ministre de la Justice	21	Vraag van de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "de toekomst van het personeel van de griffies en van de rechtbanken van eerste aanleg te Brussel na 1 juli 2014" (nr. P2410) <i>Sprekers:</i> Olivier Maingain, Annemie Turtelboom , minister van Justitie	21
Question de M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "le manque de confiance des Flamands dans la justice" (n° P2411) <i>Orateurs:</i> Bert Schoofs, Annemie Turtelboom , ministre de la Justice	23	Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "het gebrek aan vertrouwen in justitie vanwege de Vlamingen" (nr. P2411) <i>Sprekers:</i> Bert Schoofs, Annemie Turtelboom , minister van Justitie	23
Question de M. Georges Gilkinet à la ministre de la Justice sur "le rapport du Comité R" (n° P2412) <i>Orateurs:</i> Georges Gilkinet, Annemie Turtelboom , ministre de la Justice	25	Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "het verslag van het Comité I" (nr. P2412) <i>Sprekers:</i> Georges Gilkinet, Annemie Turtelboom , minister van Justitie	25
Question de M. Philippe Goffin à la ministre de la Justice sur "le nouveau paysage judiciaire" (n° P2413) <i>Orateurs:</i> Philippe Goffin, Annemie Turtelboom , ministre de la Justice	27	Vraag van de heer Philippe Goffin aan de minister van Justitie over "het nieuwe gerechtelijke landschap" (nr. P2413) <i>Sprekers:</i> Philippe Goffin, Annemie Turtelboom , minister van Justitie	27
Question de M. Patrick Dewael au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'état des lieux concernant les zones d'emploi et l'alignement sur les Régions" (n° P2417) <i>Orateurs:</i> Patrick Dewael , président du groupe Open Vld, Koen Geens , ministre des Finances, chargé de la Fonction publique	29	Vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de stand van zaken met betrekking tot de tewerkstellingszones en de afstemming met de Regio's" (nr. P2417) <i>Sprekers:</i> Patrick Dewael , voorzitter van de Open Vld-fractie, Koen Geens , minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	29
Question de M. Josy Arens au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le contrôle des résidents belges travaillant au Grand-Duché du Luxembourg" (n° P2418) <i>Orateurs:</i> Josy Arens, Koen Geens , ministre	31	Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de controle van de Belgische ingezetenen die in het Groothertogdom Luxemburg werken" (nr. P2418) <i>Sprekers:</i> Josy Arens, Koen Geens , minister	31

des Finances, chargé de la Fonction publique		van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	
Questions jointes de	33	Samengevoegde vragen van	33
- M. Christophe Lacroix au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2419)	33	- de heer Christophe Lacroix aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2419)	33
- M. Stefaan Van Hecke au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2420)	33	- de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2420)	33
- M. Dirk Van der Maelen au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2421)	33	- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2421)	33
- M. Jean Marie Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2422)	33	- de heer Jean Marie Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2422)	33
Orateurs: Christophe Lacroix, Stefaan Van Hecke, président du groupe Ecolo-Groen, Dirk Van der Maelen, Jean Marie Dedecker, Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique		Sprekers: Christophe Lacroix, Stefaan Van Hecke, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Dirk Van der Maelen, Jean Marie Dedecker, Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	
Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le ruling pour la KBC" (n° P2423)	39	Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de ruling voor KBC" (nr. P2423)	39
Orateurs: Peter Dedecker, Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique		Sprekers: Peter Dedecker, Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	
PROJETS ET PROPOSITIONS	41	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	41
Proposition de résolution relative à l'atrophie multisystématisée (MSA) (3345/1-3)	42	Voorstel van resolutie betreffende Meervoudig Systeem Atrofie (MSA) (3345/1-3)	42
<i>Discussion</i>	42	<i>Bespreking</i>	42
Orateurs: Ingeborg De Meulemeester, rapporteur, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Barbara Pas, présidente du groupe VB, Maya Detiège, Flor Van Noppen		Sprekers: Ingeborg De Meulemeester, rapporteur, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Barbara Pas, voorzitter van de VB-fractie, Maya Detiège, Flor Van Noppen	
Projet de loi adaptant dans la législation fiscale les dénominations des administrations du Service public fédéral Finances (3420/1-4)	45	Wetsontwerp tot aanpassing in de fiscale wetgeving van de benamingen van de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën (3420/1-4)	45
<i>Discussion générale</i>	45	<i>Algemene bespreking</i>	45
<i>Discussion des articles</i>	45	<i>Bespreking van de artikelen</i>	45
Projet de loi relative au statut et au contrôle des établissements de crédit (3406/1-6)	46	Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (3406/1-6)	46
- Projet de loi portant des dispositions diverses (3413/1-6)	46	- Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (3413/1-6)	46
- Projet de loi établissant les mécanismes d'une politique macroprudentielle et précisant les missions spécifiques dévolues à la Banque nationale de Belgique dans le cadre de sa mission visant à contribuer à la stabilité du système financier (3414/1-4)	46	- Wetsontwerp tot invoering van de mechanismen voor een macroprudentieel beleid en tot vaststelling van de specifieke taken van de Nationale Bank van België in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel (3414/1-4)	46
<i>Discussion générale</i>	46	<i>Algemene bespreking</i>	46
Orateurs: Georges Gilkinet, Peter Dedecker, Christiane Vienne, Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, Carl Devlies, Dirk Van der Maelen, Luk Van Biesen, Christophe Lacroix, Meyrem Almaci, Joëlle Milquet, vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité		Sprekers: Georges Gilkinet, Peter Dedecker, Christiane Vienne, Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, Carl Devlies, Dirk Van der Maelen, Luk Van Biesen, Christophe Lacroix, Meyrem Almaci, Joëlle Milquet, vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en	

des chances		Gelijke Kansen	
<i>Discussion des articles</i>	75	<i>Bespreking van de artikelen</i>	75
Projet de loi tendant à lutter contre le sexisme dans l'espace public et modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes afin de pénaliser l'acte de discrimination (3297/1-4)	78	Wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen (3297/1-4)	78
- Proposition de loi tendant à réprimer certains actes inspirés par le sexisme (433/1-3)	78	- Wetsvoorstel tot bestraffing van bepaalde door seksisme ingegeven daden (433/1-3)	78
<i>Discussion générale</i>	78	<i>Algemene bespreking</i>	78
<i>Orateurs:</i> Sophie De Wit, Bert Schoofs, Joëlle Milquet , vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances		<i>Sprekers:</i> Sophie De Wit, Bert Schoofs, Joëlle Milquet , vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen	
<i>Discussion des articles</i>	85	<i>Bespreking van de artikelen</i>	85
Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue de l'étendre à l'identité de genre et l'expression de genre (3483/1-3)	85	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen met het oog op de uitbreiding ervan naar genderidentiteit en genderexpressie (3483/1-3)	85
<i>Discussion générale</i>	85	<i>Algemene bespreking</i>	85
<i>Orateurs:</i> Sophie De Wit, Joëlle Milquet , vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances		<i>Sprekers:</i> Sophie De Wit, Joëlle Milquet , vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen	
<i>Discussion des articles</i>	88	<i>Bespreking van de artikelen</i>	88
Projet de loi fixant certains aspects de l'aménagement du temps de travail des membres professionnels opérationnels des zones de secours et du Service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région Bruxelles-Capitale et modifiant la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile (3353/6-8)	88	Wetsontwerp tot vaststelling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden van de hulpverleningszones en van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp en tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid (3353/6-8)	89
<i>Orateur:</i> Gerda Mylle , rapporteur		<i>Spreker:</i> Gerda Mylle , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	89	<i>Bespreking van de artikelen</i>	89
Proposition de loi visant à redessiner les cantons de Beringen et Neerpelt-Lommel (3492/1-3)	89	Wetsvoorstel tot hertekening van de kantons Beringen et Neerpelt-Lommel (3492/1-3)	89
<i>Discussion générale</i>	89	<i>Algemene bespreking</i>	89
<i>Orateurs:</i> Bert Schoofs, Kristien Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven		<i>Sprekers:</i> Bert Schoofs, Kristien Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven	
<i>Discussion des articles</i>	91	<i>Bespreking van de artikelen</i>	91
Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (3356/1-7)	91	Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (3356/1-7)	91
<i>Discussion générale</i>	91	<i>Algemene bespreking</i>	91
<i>Orateurs:</i> Laurence Meire , rapporteur, Sophie De Wit, Bert Schoofs		<i>Sprekers:</i> Laurence Meire , rapporteur, Sophie De Wit, Bert Schoofs	
<i>Discussion des articles</i>	95	<i>Bespreking van de artikelen</i>	95
Proposition de loi modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice (3458/1-4)	96	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiëring van de justitiehuisen betreft (3458/1-4)	96
<i>Discussion générale</i>	96	<i>Algemene bespreking</i>	96
<i>Discussion des articles</i>	96	<i>Bespreking van de artikelen</i>	96
Projet de loi portant des dispositions diverses en	96	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen	96

matière de Justice (3149/9-10)		betreffende Justitie (3149/9-10)	
<i>Discussion des articles</i>	97	<i>Bespreking van de artikelen</i>	97
Projet de loi modifiant l'article 745sexies du Code civil en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant, et insérant un article 624/1 dans le Code civil (3451/1-4)	97	Wetsontwerp tot wijziging van artikel 745sexies van het Burgerlijk Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende, en houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek (3451/1-4)	97
<i>Discussion générale</i>	97	<i>Algemene bespreking</i>	97
<i>Discussion des articles</i>	97	<i>Bespreking van de artikelen</i>	98
Projet de loi modifiant la loi du 9 décembre 2004 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale et modifiant l'article 90ter du Code d'instruction criminelle (3467/1-4)	98	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering (3467/1-4)	98
<i>Discussion générale</i>	98	<i>Algemene bespreking</i>	98
<i>Discussion des articles</i>	98	<i>Bespreking van de artikelen</i>	98
Proposition de loi modifiant le titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (3469/1-4)	99	Wetsvoorstel houdende wijzigingen in Titel XIII, Hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft (3469/1-4)	99
- Proposition de loi modifiant la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (509/1-2)	99	- Wetsvoorstel tot wijziging van de Programmawet (I) van 24 december 2002 met betrekking tot de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (509/1-2)	99
<i>Discussion générale</i>	99	<i>Algemene bespreking</i>	99
<i>Orateurs: Bert Schoofs, Annemie Turtelboom, ministre de la Justice</i>		<i>Sprekers: Bert Schoofs, Annemie Turtelboom, minister van Justitie</i>	
<i>Discussion des articles</i>	100	<i>Bespreking van de artikelen</i>	100
Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité en ce qui concerne la procédure d'appel d'offres pour l'établissement de nouvelles installations de production d'électricité et le financement de mesures relatives à la production d'électricité et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires (3457/1-3)	101	Wetsontwerp tot wijziging de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wat betreft de procedure van offerteaanvraag voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie en de financiering van maatregelen betreffende de productie van elektriciteit en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen (3457/1-3)	101
<i>Discussion générale</i>	101	<i>Algemene bespreking</i>	101
<i>Discussion des articles</i>	101	<i>Bespreking van de artikelen</i>	101
RÈGLEMENT	101	REGLEMENT	101
Proposition de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales (3462/1-3)	101	Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies (3462/1-3)	101
<i>Discussion générale</i>	101	<i>Algemene bespreking</i>	102
<i>Discussion des articles</i>	102	<i>Bespreking van de artikelen</i>	102
Proposition de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3463/1-3)	102	Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming (3463/1-3)	102
- Proposition de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants (3465/1-2)	102	- Voorstel tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers (3465/1-2)	102

<i>Discussion générale</i>	102	<i>Algemene bespreking</i>	102
<i>Orateurs: Ben Weyts, Stefaan Van Hecke,</i> président du groupe Ecolo-Groen		<i>Sprekers: Ben Weyts, Stefaan Van Hecke,</i> voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie	
<i>Discussion des articles</i>	110	<i>Bespreking van de artikelen</i>	110
Proposition de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives (3464/1-2)	111	Voorstel van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen (3464/1- 2)	111
<i>Discussion générale</i>	111	<i>Algemene bespreking</i>	111
<i>Discussion des articles</i>	112	<i>Bespreking van de artikelen</i>	112
Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations - Nomination des membres du conseil d'administration - Appel aux candidats	112	Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme - Benaming van de leden van de raad van bestuur - Oproep tot kandidaten	112
Présentation du nouveau Commandant militaire du Palais de la Nation <i>Orateur: André Flahaut, président</i>	113	Presentatie van de nieuwe militaire commandant van het Paleis der Natie <i>Spreker: André Flahaut, voorzitter</i>	113
Prise en considération de propositions	113	Inoverwegingneming van voorstellen	113
Demande d'urgence de la part du gouvernement	114	Urgentieverzoek vanwege de regering	114
VOTES NOMINATIFS	114	NAAMSTEMMINGEN	114
Proposition de résolution relative à l'organisation de la coupe du monde de football par le Qatar en 2022 et au respect des droits humains fondamentaux et de conditions de travail décentes sur les chantiers de construction (3089/6)	114	Voorstel van resolutie betreffende de organisatie van het wereldkampioenschap voetbal in 2022 door Qatar, de eerbiediging van de fundamentele mensenrechten en de inachtneming van behoorlijke arbeidsomstandigheden op de bouwplaatsen (3089/6)	114
Projet de loi relatif à la protection des mineurs contre la sollicitation à des fins de perpétration d'infractions à caractère sexuel (3449/3)	115	Wetsontwerp betreffende de bescherming van minderjarigen tegen benadering met als oogmerk het plegen van strafbare feiten van seksuele aard (3449/3)	115
Projet de loi modifiant le Code pénal en vue de protéger les enfants contre les cyberprédateurs (3450/3)	115	Wetsontwerp tot wijziging van het Strafwetboek teneinde kinderen te beschermen tegen cyberlokkers (3450/3)	115
Proposition de loi modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice (3458/4)	116	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiering van de justitiehuzen betreft (3458/4)	116
Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de Justice (3149/9)	116	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (3149/9)	116
Projet de loi insérant un article 624/1 dans le Code civil et modifiant l'article 745sexies du même Code en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant (nouvel intitulé) (3451/4)	117	Wetsontwerp houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van artikel 745sexies van hetzelfde Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende (nieuw opschrift) (3451/4)	116
Projet de loi modifiant la loi du 9 décembre 2004 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale et modifiant l'article 90ter du Code	117	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot	117

d'instruction criminelle et modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police (nouvel intitulé) (3467/4)		wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (nieuw opschrift) (3467/4)	
Projet de loi tendant à lutter contre le sexisme dans l'espace public et modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes afin de pénaliser l'acte de discrimination (3297/4)	118	Wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen (nieuw opschrift) (3297/4)	117
Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue de l'étendre à l'identité de genre et l'expression de genre (3483/1) <i>Orateur: Sophie De Wit</i>	118	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen met het oog op de uitbreiding ervan naar genderidentiteit en genderexpressie (3483/1) <i>Spreker: Sophie De Wit</i>	118
Proposition de loi modifiant le titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (3469/4)	119	Wetsvoorstel tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft (nieuw opschrift) (3469/4)	119
Amendements réservés au projet de loi relatif à la reconnaissance de l'aidant proche aidant une personne en situation de grande dépendance (3439/1-4)	119	Aangehouden amendementen op het wetsontwerp betreffende de erkenning van de mantelzorger die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat (3439/1-4)	119
Ensemble du projet de loi relatif à la reconnaissance de l'aidant proche aidant une personne en situation de grande dépendance (3439/3)	120	Geheel van het wetsontwerp betreffende de erkenning van de mantelzorger die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat (3439/3)	120
Projet de loi d'exécution et de contrôle de l'application de la Convention du travail maritime 2006 (3390/3)	120	Wetsontwerp tot uitvoering en controle van de toepassing van het Verdrag betreffende maritieme arbeid 2006 (3390/3)	120
Projet de loi contenant le premier ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2014 (3388/1+5)	121	Wetsontwerp houdende eerste aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (3388/1+5)	121
Projet de loi modifiant la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'Etat fédéral (3283/4)	121	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat (3283/4)	121
Projet de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 relative à la prévention de la pollution par les navires et la loi du 20 janvier 1999 visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins sous juridiction de la Belgique (3474/3)	122	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van verontreiniging door schepen en de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (3474/3)	122
Proposition de loi modifiant la loi du 13 janvier 2014 modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière (nouvel intitulé) (3472/3)	122	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 13 januari 2014 tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (nieuw opschrift) (3472/3)	122
Proposition de loi modifiant la loi du 15 juin 2006 relative aux marchés publics et à certains	123	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten	122

marchés de travaux, de fournitures et de services et la loi du 13 août 2011 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services dans les domaines de la défense et de la sécurité (3401/4)

voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006 en van de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied (3401/4)

Projet de loi fixant certains aspects de l'aménagement du temps de travail des membres professionnels opérationnels des zones de secours et du Service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région Bruxelles-Capitale et modifiant la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile (3353/8)

123

Wetsontwerp tot vaststelling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden van de hulpverleningszones en van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp en tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid (3353/8)

123

Orateur: Zoé Genot

Spreker: Zoé Genot

Proposition modifiant le statut du personnel (article 19 de la loi du 22 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux) (3437/2)

124

Voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel (artikel 19 van de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen) (3437/2)

124

Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité en ce qui concerne la procédure d'appel d'offres pour l'établissement de nouvelles installations de production d'électricité et le financement de mesures relatives à la production d'électricité et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires (3457/1)

124

Wetsontwerp tot wijziging de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wat betreft de procedure van offerteaanvraag voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie en de financiering van maatregelen betreffende de productie van elektriciteit en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen (3457/1)

124

Proposition de résolution relative à l'atrophie multisystématisée (MSA) (3345/1)

125

Voorstel van resolutie betreffende Meervoudig Systeem Atrofie (MSA) (3345/1)

125

Projet de loi adaptant dans la législation fiscale les dénominations des administrations du Service public fédéral Finances et portant diverses autres modifications législatives (nouvel intitulé) (3420/4)

125

Wetsontwerp tot aanpassing in de fiscale wetgeving van de benamingen van de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën en houdende verscheidene andere wetswijzigingen (nieuw opschrift) (3420/4)

125

Amendements et articles réservés du projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit (nouvel intitulé) (3406/1-6)

126

Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (3406/1-6)

125

Ensemble du projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit (nouvel intitulé) (3406/6)

129

Geheel van het wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (3406/6)

129

Projet de loi portant des dispositions diverses (3413/5)

130

Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (3413/5)

130

Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de finances concernant des matières visées à l'article 77 de la Constitution (nouvel intitulé) (3413/6)

130

Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake financiën met betrekking tot aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (nieuw opschrift) (3413/6)

130

Projet de loi établissant les mécanismes d'une politique macroprudentielle et précisant les missions spécifiques dévolues à la Banque nationale de Belgique dans le cadre de sa mission visant à contribuer à la stabilité du système financier (3414/3)

131

Wetsontwerp tot invoering van de mechanismen voor een macroprudentieel beleid en tot vaststelling van de specifieke taken van de Nationale Bank van België in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel (3414/3)

131

Projet de loi visant à insérer un article 36/45 à la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique (nouvel intitulé) (3414/4) <i>Orateurs: Theo Francken, Ben Weyts</i>	131	Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 36/45 in de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (nieuw opschrift) (3414/4) <i>Sprekers: Theo Francken, Ben Weyts</i>	131
Proposition de loi visant à redessiner les cantons de Beringen et Neerpelt-Lommel (3492/3)	132	Wetsvoorstel tot hertekening van de kantons Beringen en Neerpelt-Lommel (3492/3)	132
Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (II) (nouvel intitulé) (3356/6)	132	Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (II) (nieuw opschrift) (3356/6)	132
Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (I) (nouvel intitulé) (3356/7)	132	Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (I) (nieuw opschrift) (3356/7)	132
Proposition de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales (3462/1)	133	Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies (3462/1)	133
Proposition de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3463/3)	133	Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming (3463/3)	133
Proposition de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants (3465/1) <i>Orateur: Sarah Smeyers</i>	134	Voorstel tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers (3465/1) <i>Spreker: Sarah Smeyers</i>	134
Proposition de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives (3464/1)	134	Voorstel van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen (3464/1)	134
Adoption de l'ordre du jour	135	Goedkeuring van de agenda	135
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	137	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	137
ANNEXE <i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 195 annexe.</i>		BIJLAGE <i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 195 bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 3 AVRIL 2014

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 3 APRIL 2014

Namiddag

La séance est ouverte à 14.22 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Pieter De Crem.

Excusés**Berichten van verhindering**

Eva Brems, Minneke De Ridder, Nahima Lanjri, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;
Catherine Fonck, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Denis Ducarme, en mission à l'étranger / met zending buitenslands;
François-Xavier de Donnea, AWEPA / AWEPA.

Seront absents: les ministres Elio Di Rupo, Didier Reynders et Alexander De Croo.

Ordre des travaux**Regeling van de werkzaamheden**

Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn verontwaardiging uitdrukken over het schouwspel dat wij hier gisteren hebben meegemaakt.

Het Parlement heeft tot op heden goed meegewerkt om het vele werk dat op het einde van deze legislatuur op ons afkomt, af te krijgen. Wij zijn zeer meegaand geweest en hebben correct de afgesproken spelregels, die zeker niet in het nadeel van de meerderheid zijn, gerespecteerd. Voor deze week was er alweer veel werk op de plank en wij zouden dat spreiden over twee dagen.

Gisteren hebt u terecht — en ik ben u daarvoor erkentelijk — de vergadering geschorst wegens de herhaalde afwezigheid van leden van de regering op een moment dat het betaamt dat zij hier aanwezig zijn. Ik betreur hun afwezigheid. Dat is het Parlement onwaardig.

Ik roep de regering dan ook op om elementair fatsoen en respect voor

Jan Jambon (N-VA): Je souhaiterais exprimer mon indignation face au triste spectacle qui nous a été donné à voir hier à la Chambre. Le Parlement a toujours coopéré de manière constructive et loyale pour que les dossiers importants qui devaient encore être finalisés puissent l'être avant la fin de la législature. Hier, le président a suspendu à juste titre la séance en raison des absences à répétition de membres du gouvernement. J'en appelle à ce dernier pour qu'il fasse preuve de la politesse élémentaire qui consiste à être présent dans cet

het Parlement op te brengen door aanwezig te zijn op het moment dat dit van een minister wordt verwacht, met name om zijn wetsontwerpen voor te stellen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik wil mij daarbij uitdrukkelijk aansluiten.

De voorbije weken kwamen er in de Conferentie van voorzitters telkens eindeloze lijsten van de regering met wetsvoorstellen en wetsontwerpen, met de vraag om deze toch nog aan de agenda van de plenaire vergadering toe te voegen.

Ondanks de urgentie komen de ministers niet opdagen. Dat is niet ernstig ten aanzien van de Parlementsleden die zich voorbereiden, en evenmin ten opzichte van de diensten. Wij vragen aan de diensten om de verslagen snel op te stellen zodat kan worden gedebatteerd, maar dan kunnen de debatten niet plaatsvinden. Dat is absoluut niet ernstig ten opzichte van de diensten en van de medewerkers, die zich keihard inzetten en ik protesteer daartegen met klem. Dat moet ook eens worden gezegd.

Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik was gisterenmiddag aanwezig tijdens de schorsing.

Ik begrijp uw houding, mijnheer de voorzitter, maar de minister van Justitie was afwezig omdat zij in de commissie bezig was met een belangrijk ontwerp.

De minister is hier omstreeks 16 u 30 aangekomen en naar verluidt heeft zij ook laten verwittigen. Zolang er een tweekamerstelsel bestaat en slechts één minister, kan dat gebeuren. Het is misschien aangewezen om voortaan betere afspraken te maken. Hoe dan ook, dat is de verklaring voor wat er gisteren is gebeurd.

Le **président**: La décision que j'ai prise, hier, l'a été en tenant compte de ce qui avait été convenu en Conférence des présidents. J'ai rappelé aux différents intéressés que je continuerais à adopter la même attitude, quel que soit le projet sur la table, si les décisions prises ne sont pas respectées. C'est une question de respect à l'égard des membres de notre assemblée!

hémicycle.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Je me rallie à ces propos. Au cours des semaines écoulées, la Conférence des présidents a été confrontée à des listes interminables de propositions et de projets émanant du gouvernement qui souhaitait les ajouter d'urgence à l'ordre du jour de notre Assemblée. Et malgré notre bonne volonté, les ministres brillent par leur absence en séance plénière. Voilà qui ne témoigne guère d'une attitude respectueuse des parlementaires et, encore moins, des services de la Chambre. Je proteste vigoureusement contre cette situation.

Herman De Croo (Open Vld): Je comprends parfaitement l'attitude adoptée hier par le président, mais si la ministre de la Justice était absente, c'est parce que sa présence était requise en commission. Elle s'est fait excuser et s'est présentée ici par la suite, mais dans un système bicaméral qui ne compte qu'un ministre par portefeuille, de tels incidents peuvent se produire. Peut-être de meilleurs accords devraient-ils être pris concernant l'organisation des travaux.

De **voorzitter**: Ik heb gisteren mijn beslissing genomen conform de in de Conferentie van voorzitters gemaakte afspraken. Ik zal mijn houding niet veranderen, welk ontwerp er ook voorligt. Dat is een kwestie van respect voor het Parlement.

Questions

Vragen

01 Vraag van de heer Herman De Croo aan de vice-eersteminister en minister van Landsverdediging over "de EU-Afrikatop" (nr. P2406)

01 Question de M. Herman De Croo au vice-premier ministre et ministre de la Défense sur "le sommet UE-Afrique" (n° P2406)

01.01 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de vice-eersteminister, vandaag eindigt de vierde top tussen Europa en Afrika, die twee dagen duurde. Het is belangrijk dat wie zich voor Afrika interesseert – gelukkig behoren velen in deze zaal daartoe – u ter zake enkele vragen stelt, zonder te vergeten dat er nog andere Afrikaanse toppen zullen plaatsvinden. In juli aanstaande vindt in Beijing, bijvoorbeeld, een top plaats tussen China en de Afrikaanse landen, die reeds vijftig jaar contacten onderhouden met China.

Wij moeten er aandachtig voor zijn dat wij niet in een euforie over onze Europese oorsprong verzeilen, terwijl andere belangrijke landen ook contacten onderhouden met de 54 Afrikaanse staten.

Mijnheer de vice-eersteminister, ik betwist niet dat er redenen voor waren, maar ik stel me wel luidop vragen over de Rwandadoctrine, waardoor België zich zolang onthouden heeft om deel te nemen aan legeractiviteiten in de vroegere kolonies van ons land, Burundi, Rwanda en de RDC. Het is dus goed dat u ginder regimenten vormt, dat u de Godetia naar de Golf van Guinee gestuurd hebt en dat u Afrikaanse douane-experts hebt helpen vormen. Ik steun die aangelegenheden.

De vraag die ik u wil stellen, is drieledig.

Ten eerste, op deze top was België als expertland aanwezig. Wat was de inbreng van ons land in de voorbereiding en in de besluiten van deze top? Er is in Afrika immers veel te doen inzake veiligheid, inzake het creëren van rechtsstaten, inzake investeringen.

Ten tweede, wij hebben van op dit spreekgestoelte klachten geuit over de waanzin van de vervolging van holebi's en anderen in Oeganda. Wat is daarmee gebeurd?

Ten derde, de afgelopen twee dagen werd in Brussel ook een minitop gehouden over de Centraal-Afrikaanse Republiek. Wat is het standpunt van de regering inzake de belangrijke rol die u daar kunt spelen?

Op die drie vragen krijg ik graag van u een antwoord.

01.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega De Croo, ik dank u voor uw vraag. U hebt een grote Afrikakennis en een groot hart voor Afrika. Dat wil ik toch eerst benadrukken.

Ik zal de volgorde van uw vraagstelling omkeren en beginnen met de Centraal-Afrikaanse Republiek. Wat de huidige situatie betreft, zijn er twee operaties: de operatie Sangaris en een nieuwe operatie, die door de Europese Unie gelanceerd werd, namelijk EUFOR RCA. België heeft de Franse operatie Sangaris gesteund, met de aanwezigheid van een C-130 en een equipe, die haar opdracht op 20 maart beëindigd heeft. Haar opdracht betrof het vervoer van personeel en materieel tussen Bangui en Libreville en andere steden van Oost-Afrika: Dakar, Douala, Ouagadougou, Niamey, N'Djamena, Bamako en Abidjan. Er vonden 57 vluchten plaats, goed voor 140 vluchten, met 572 personen en 170 ton materiaal. De kosten voor de C-130, inclusief het detachement, bedroegen 2 810 000 euro bruto. Onze bijdrage was dus bijzonder belangwekkend.

01.01 Herman De Croo (Open Vld): Le quatrième Sommet Union européenne-Afrique s'achève aujourd'hui et à brève échéance, les États africains participeront également à des réunions du même type avec d'autres acteurs internationaux de premier plan comme la Chine.

Je m'interroge sur notre doctrine Rwanda, qui a conduit notre pays à renoncer pendant longtemps à participer à des activités militaires sur le territoire de nos anciennes colonies comme le Burundi, le Rwanda et la RDC. Je soutiens dès lors les récentes initiatives d'appui prises par le ministre des Affaires étrangères sur le sol africain.

Quelle a été la contribution de la Belgique à la préparation et aux conclusions de ce sommet et quelles seront les suites réservées à nos dénonciations des poursuites visant les holebi et autres groupes de population en Ouganda? Quel rôle le gouvernement belge pourrait-il endosser dans la résolution de la crise en République centrafricaine?

01.02 Pieter De Crem, ministre: Deux opérations sont actuellement en cours en République centrafricaine: l'opération Sangaris et la nouvelle opération EUFOR RCA. La Belgique a engagé un C-130 et une équipe logistique en appui de l'opération Sangaris. Cette mission s'est achevée le 20 mars. Il s'agissait du transport de personnel et de marchandises entre Bangui, Libreville et d'autres villes d'Afrique de l'Est. Les frais se sont élevés à 2 810 000 euros bruts.

Le 1er avril, l'UE a approuvé le lancement de l'opération EUFOR

Wat de tweede operatie EUFOR RCA betreft, die door de Europese Unie wordt 'gefosterd', heeft er een *force generation conference* plaatsgevonden. Onze Franse collega's en vrienden hebben daarin een belangrijke rol gespeeld. De Europese Unie heeft op 1 april de beslissing goedgekeurd om de operatie te lanceren. België heeft op dit moment geen deelname voorgesteld. Wij werden gevraagd om een genieaandeel en een *force protection* geheel te leveren. De Italiaanse collega's zijn daarop ingegaan. Wij zijn bereid om in een latere fase in te gaan op andere voorstellen, maar daarbij moet een deel van de financiering door de Europese Unie worden gegarandeerd.

Wij zijn een land dat in Afrika heel veel inspanningen doet. Ik maak hiermee de brug naar uw tweede vraag. Wij hebben een militaire coöperatie met Benin, die de voorzitter goed kent. Wij zorgen voor opleidingen in Congo. Wij zijn actief in de EUTM, voor de opleiding van Somalische veiligheidstroepen. Wij hebben ook een initiatief genomen met betrekking tot de Godetia, waarnaar u hebt verwezen.

U wilt ook de brug maken naar de Rwandadoctrine.

De Rwandadoctrine is tot stand gekomen na de beraadslagingen in de Senaatscommissie bijna twintig jaar geleden. Jammer genoeg hebben we volgende week de twintigjarige herdenking van het drama dat zich heeft voltrokken in april 1994 in Rwanda. Dientengevolge is een commissie tot stand gekomen die een aantal conclusies heeft getrokken. We noemen die de Rwandaconclusies. Ze leggen het engagement vast in voormalige kolonies en mandaatgebieden. Er werden voorwaarden vastgelegd en ik stel vast dat er weinig animo is om die te veranderen. Ten eerste moet er een internationaal mandaat zijn. Ten tweede moet er een duidelijk leiderschap zijn. Ten derde moet er een ingangsstrategie zijn, de zogenaamde *entry strategy*, maar ook een exitstrategie om nog aan een dergelijke operatie te kunnen deelnemen. Ik weet niet of de voorwaarden voor toekomstige operaties vervuld zijn, maar het is aan het Parlement zelf om bijna twintig jaar na de feiten de conclusies van die commissie te evalueren. Misschien zijn er redenen om dat mogelijk te maken. Sommigen zeggen van wel, anderen zeggen van niet. Ik meen echter dat er werk aan de winkel is voor de volgende legislatuur. In elk geval blijft België een betrouwbare partner, ook in Afrika, wanneer er multilaterale operaties tot stand worden gebracht, en bij voorkeur natuurlijk wanneer die tot stand komen onder auspiciën van de Verenigde Naties.

01.03 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Mijn fractie steunt de actie van de regering ter zake in Afrika. Ik ben ook gelukkig te horen dat men in deze Kamer het eventueel herzien van de Rwandatheorie durft aansnijden om een aantal begrijpelijke redenen. Misschien kan hierover in deze Kamer na de verkiezingen een ruim debat ontstaan en kunnen daaruit dan conclusies worden getrokken.

Wat ik duidelijk wil maken, is dat Europa – hoe belangrijk onze ontmoetingen ook zijn – niet meer het enige continent is, verre van zelfs, met invloed in die 54 Afrikaanse landen. Wij moeten bestendig op alle terreinen, van humanitaire invalshoeken tot commerciële investeringen en mensenrechten, aanwezig blijven in Afrika.

RCA. La Belgique n'a pas encore, à ce jour, proposé d'y participer. Il nous a été demandé de mettre à disposition une unité de génie et une *force protection*. L'Italie a réservé une suite favorable à cette demande. Pour notre part, nous sommes disposés, à réserver, dans une phase ultérieure, une suite favorable à des propositions qui nous seraient soumises, à condition qu'une partie du financement soit garantie par l'UE.

Notre pays fournit de nombreux efforts en Afrique. Je songe notamment à la coopération militaire avec le Bénin, aux formations au Congo et à notre participation à l'EUTM pour la formation des troupes de sécurité somaliennes.

Les conclusions qui ont été tirées il y a vingt ans par la commission du Sénat sur le Rwanda fixent les règles de notre engagement dans les anciennes colonies et les anciens territoires sous mandat: il faut un mandat international, un leadership clair et une stratégie d'entrée et de sortie. Je constate un manque d'ambition pour modifier la situation, mais quoi qu'il en soit, il appartient au Parlement d'évaluer ces conclusions. En tout état de cause, la Belgique reste un partenaire fiable, également en Afrique, pour des opérations multilatérales. Ces missions doivent de préférence être encadrées par l'ONU.

01.03 Herman De Croo (Open Vld): Mon groupe appuie les actions du gouvernement en Afrique. Un large débat sur les conclusions de la commission Rwanda pourrait peut-être être organisé après les élections. L'Europe n'est plus le seul continent à exercer son influence en Afrique. Nous devons rester présents durablement sur ce continent sur le plan humanitaire et des droits de l'homme, mais également par le biais

d'investissements commerciaux.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Question de M. Laurent Louis au premier ministre sur "le coût et les objectifs de la visite du président chinois en Belgique, et les droits de l'homme en Chine" (n° P2404)

02 Vraag van de heer Laurent Louis aan de eerste minister over "de kosten en doelstellingen van het bezoek van de Chinese president aan België en de mensenrechten in China" (nr. P2404)

02.01 **Laurent Louis** (indép.): Monsieur le président, monsieur le ministre, voilà quatre ans que je suis dans ce parlement. En quatre ans, je peux dire que j'en ai vu passer des dépenses inutiles, des lois sans queue ni tête, des mesures toujours plus négatives pour le peuple belge. Néanmoins, ces dernières semaines, je dois avouer que le gouvernement belge a fait très fort.

Après avoir dépensé des fortunes pour accueillir deux pandas géants de Chine, après avoir dépensé des millions d'euros pour la visite de Barack Obama, voilà que notre pays délie encore les cordons de la bourse pour accueillir le président chinois. Le président d'un pays où la démocratie n'est qu'une fable, un pays où un seul parti règne en maître – le rêve du Parti Socialiste –, un pays où les opposants politiques sont emprisonnés, torturés, assassinés – c'est presque identique ici –, un pays où la censure est omniprésente, un pays qui ne vise qu'à inonder les marchés de leurs produits manufacturés de piètre qualité, un pays qui est le champion du monde de la peine de mort, un pays qui ne fait rien pour lutter contre le travail des enfants. Je pourrais continuer ainsi pendant très longtemps.

Dépenser de l'argent pour accueillir le représentant d'un tel pays n'est-ce pas honteux?

Je sais qu'on n'aime pas que je pose ces questions parce qu'elles dérangent. Elles dérangent car, clairement, de telles dépenses sont injustifiables quand on sait que les Belges sont de plus en plus pauvres et que votre gouvernement ne cesse de prendre des mesures qui attaquent de front notre pouvoir d'achat, nos libertés et notre qualité de vie.

Comment voulez-vous justifier auprès de l'opinion publique que notre pays ait assez d'argent que pour accueillir en grande pompe Obama ou le président chinois et qu'en même temps, il décide d'exclure plus de 50 000 Belges du chômage pour, soi-disant, réaliser des économies budgétaires. C'est injustifiable! Injustifiable devant les citoyens. C'est pour cette raison que vous n'aimez pas que je vous pose mes questions chaque semaine.

En réalité, vous n'aimez pas entendre la vérité, car vous n'aimez pas entendre ce que le peuple a envie de vous dire. Ces questions mettent donc mal à l'aise. Vous ne pouvez pas en disconvenir que je pointe du doigt là où cela fait mal et que je pointe vos incohérences et vos trahisons.

Pourriez-vous donc avouer aux citoyens belges, monsieur le ministre, quel aura été le coût de cette nouvelle chinoiserie? Je vous remercie.

02.02 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chers

02.01 **Laurent Louis** (onafh.): In de vier jaar die ik in de Kamer zitting heb gehad, heb ik heel wat nutteloze uitgaven zien passeren! En eens te meer tast ons land in de beurs om de president van een land te ontvangen waar er slechts een schijndemocratie heerst, waar er slechts één partij – de natte droom van de PS – de scepter zwaait, enz. Is dat niet schandig?

Dergelijke uitgaven zijn niet te rechtvaardigen, zeker op een ogenblik dat de Belgen voortdurend armer worden en er 50.000 medeburgers, zogezegd uit besparingsoverwegingen, van werkloosheidsuitkeringen zullen worden uitgesloten.

Ik stel uw inconsistenties en uw verraad aan uw eigen beginselen aan de kaak! Daarom houdt u niet van mijn vragen.

Wat was de kostprijs van die nieuwe chinoiserie?

02.02 **Minister Pieter De Crem**:

collègues, comme vous le savez sans doute, le premier ministre participe au Sommet de l'Union européenne-Afrique. Je vous communique dès lors les éléments qu'il m'a demandé de faire parvenir dans cette enceinte aujourd'hui.

L'objectif de la rencontre avec le président chinois était d'encore renforcer les excellentes relations entre nos deux pays. Nous avons lancé un nouveau partenariat d'amitié et de coopération. Une série d'accords bilatéraux allant de l'enseignement universitaire à l'exportation vers la Chine de produits belges ont également été signés à cette occasion.

En ce qui concerne les différents budgets mobilisés, je vous invite à interroger les départements impliqués.

Chers collègues, la question du respect et de la promotion des droits de l'homme fait pleinement partie du dialogue que la Belgique mène avec tous ses partenaires dans le monde. La déclaration finale conjointe adoptée à l'issue de la rencontre avec le président chinois en fait expressément mention.

La liberté d'expression est notre liberté la plus précieuse. Elle est pleinement garantie en Belgique dans le respect de la législation interdisant l'incitation à la haine, à la violence ou à la discrimination.

La manifestation des organisations de défense des droits de l'homme de lundi démontre, une fois de plus, que le droit à la liberté d'expression peut s'exercer pleinement dans notre pays.

02.03 Laurent Louis (indép.): La Chine doit se réjouir de ce partenariat! Surtout si on en croit l'article de *L'Echo* du 6 mars 2014 selon lequel la Belgique aurait racheté à la Chine 50 milliards de dollars de dettes américaines en un tout petit mois! Cinquante milliards de dollars, une somme énorme! Comme si notre dette qui s'élève à plus de 400 milliards d'euros n'était déjà pas assez importante!

Personne ne le sait, je tiens à le dire à cette tribune, mais notre petit pays est le troisième plus grand détenteur de dettes américaines. Imaginez un peu! Chez nous, en Belgique, il n'y a plus de travail, il n'y a plus d'emplois, il n'y a plus d'usines, mais des dettes, nous en avons! Pour preuve, notre pays détient plus de 250 milliards de dollars en bons du Trésor américain. C'est, monsieur le ministre, comme si chaque Belge détenait 17 000 euros de dettes américaines. Maintenant, les Belges savent pour qui ils travaillent, pour qui ils doivent se serrer la ceinture!

Dès lors, permettez-moi, derrière les beaux discours, de voir cette visite du président chinois comme une visite de remerciement par rapport au cadeau que nous venons de faire à ce pays en le délestant de milliards de dollars de dettes. Lors de cette visite, vous avez déroulé le tapis rouge pour ce dirigeant chinois qui aime ses pandas, c'est clair, mais qui doit assurément adorer les citoyens belges que vous venez, une fois de plus, monsieur le ministre, de prendre pour des pigeons.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De eerste minister heeft me verzocht u het volgende mee te delen.

De ontmoeting met de Chinese president was erop gericht de uitstekende betrekkingen tussen onze beide landen nog nauwer aan te halen. Er werd een nieuw vriendschaps- en samenwerkingsakkoord in de steigers gezet en er werden bilaterale akkoorden ondertekend. Voor de kosten verwijs ik u naar de betrokken departementen.

In de gezamenlijke slotverklaring wordt uitdrukkelijk verwezen naar de inachtneming en de bevordering van de mensenrechten. Er kwamen mensenrechtenorganisaties op straat, wat aantoonde dat de vrijheid van meningsuiting in ons land gewaarborgd is, voor zover de wet die het aanzetten tot haat, geweld of discriminatie verbiedt niet met voeten wordt getreden.

02.03 Laurent Louis (onafh.): China is ongetwijfeld opgetogen over dat partnerschap! Ons land zou onlangs voor 50 miljard dollar aan Amerikaanse schulden hebben overgenomen van China. Opdat ons land derde zou staan op de lijst van landen die de Amerikaanse schuld in handen hebben, moeten de Belgen de buiksriem aanhalen! Met zijn bezoek wil de Chinese president ons bedanken dat we zijn land zoveel schulden van de schouders hebben genomen.

03 Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la nouvelle directive relative aux communications électroniques et la neutralité du Net" (n° P2407)

03 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de nieuwe richtlijn inzake elektronische communicatie en de netneutraliteit" (nr. P2407)

03.01 **Karine Lalieux** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, aujourd'hui à 11 h 50, le Parlement européen a amendé, en session plénière, la nouvelle directive relative aux communications électroniques.

Le nouveau texte reprend une position sans aucune ambiguïté sur la neutralité du net. Bien sûr, nous nous en réjouissons. Il maintient l'internet comme espace de liberté, de création, d'innovation, de pluralisme au plus grand bénéfice de l'ensemble des citoyens. Comme dans la proposition que le PS défend depuis le début de cette législature, les services spécialisés seront strictement encadrés et ne permettront pas la création d'un internet à deux vitesses par les opérateurs télécoms.

La majorité de nos collègues européens ont donc su résister aux lobbies des télécoms et, pour une fois, je me réjouis vraiment de l'inconstance dont les libéraux ont fait preuve dans ce dossier. Ils ont été capables de défendre, en l'espace de trois mois, des positions sur la neutralité du net complètement différentes dans deux hémicycles différents.

Mais, pour en revenir aux lobbies, ces derniers ont tenté jusqu'au bout de rester maîtres d'un contenu qu'ils ne créent pas, n'émettent pas et dont ils ne sont pas les destinataires. Or, comme pour le facteur qui ne peut pas ouvrir le courrier qu'il met dans les boîtes aux lettres, un fournisseur d'accès internet devra dorénavant se limiter à la transmission de ce qui transite sur son réseau.

Toutefois, la bataille qui a été gagnée dans l'assemblée la plus démocratique de l'Union européenne, à savoir le Parlement européen, n'est cependant pas synonyme de victoire. Monsieur le ministre, la prochaine étape cruciale est la négociation de cette directive entre le Parlement européen et le Conseil des ministres.

Monsieur le ministre, mes questions sont simples. Quelle sera l'attitude du gouvernement belge par rapport à cette directive et à la neutralité du net? Autrement dit, est-il concevable que le Conseil s'oppose à une position adoptée à la quasi-unanimité du Parlement européen?

03.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je suis tout à fait d'accord avec Mme Lalieux. Le vote au Parlement européen est très important car le nouveau règlement introduit non seulement le principe de neutralité du réseau mais il le définit aussi clairement. Dorénavant, nous avons le principe de neutralité du réseau – c'est facile à dire – ainsi qu'une dénomination et une définition beaucoup plus claire des conditions.

Le cadre est à présent créé et on va également mettre sur pied les services spéciaux en adéquation avec la neutralité du réseau. Grâce

03.01 **Karine Lalieux** (PS): In de nieuwe richtlijn betreffende de elektronische communicatie wordt het internet gehandhaafd als een ruimte waar vrijheid, creativiteit en pluralisme vooropstaan.

Het verheugt me dat de meerderheid van de europarlementsleden, inclusief de liberalen, die hier een heel ander standpunt innamen, niet heeft toegegeven aan de telecomlobby's. Die wilden vrij over de content van de communicatie kunnen blijven beschikken, maar de providers zullen zich moeten beperken tot het overbrengen van wat er via hun netwerk wordt doorgegeven.

De volgende stap zullen de onderhandelingen met de Raad van de Europese Unie zijn. Welk standpunt zal de Belgische regering innemen? Zou de Raad zich kunnen verzetten tegen een nagenoeg unaniem standpunt van het Europees Parlement?

03.02 **Minister Johan Vande Lanotte**: In de nieuwe verordening wordt het beginsel van de netneutraliteit verankerd en nauwkeurig omschreven.

Dankzij die stemming in het Europees Parlement kunnen we voortgang maken met dit dossier. Bij alle nieuwe regels die we met

à ce vote au Parlement européen, nous serons prêts à avancer sur le plan national.

En élaborant de nouvelles réglementations en la matière, il est important de rester dans une logique européenne globale pour l'internet.

Ce vote nous permet d'avancer et de créer la loi sur la neutralité du réseau. Dommage qu'il ne soit pas intervenu plus tôt au Parlement européen, cela nous aurait permis d'agir plus vite. Malheureusement, ce n'est plus possible. Dans l'avenir, nous pourrions légiférer sur la base de ce qui vient d'être adopté.

03.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse.

Vous le savez, depuis le début de cette législature, le groupe PS défend la neutralité du net. En vain, puisque nous avons été arrêtés notamment par les libéraux à la Chambre. Nous avons toujours été précurseurs dans ce débat.

Il est vrai que ce vote intervient un peu tard. Je le mettrais bien à l'ordre du jour d'une commission de la semaine prochaine si tout le monde est d'accord! Je crois qu'il faut maintenir cet espace de liberté sur le net. Il y a d'ailleurs plus qu'urgence puisque de récentes décisions et accords commerciaux passés aux États-Unis montrent l'importance de légiférer. Dans le cas contraire, le net ne sera plus demain un espace de création, d'innovation et de liberté.

Je vous entends bien, monsieur le ministre, et je compte sur la Belgique pour défendre cette directive et la neutralité du net lors du prochain Conseil européen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Vraag van de heer Koenraad Degroote aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de onderfinanciering van de federale politie en de negatieve gevolgen ervan" (nr. P2408)

04 Question de M. Koenraad Degroote à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le sous-financement de la police fédérale et ses effets néfastes" (n° P2408)

04.01 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik start mijn betoog met enkele citaten.

Ik begin met een citaat uit het regeerakkoord, iets wat u als muziek in de oren zou moeten klinken. Er staat heel veel in het regeerakkoord, ook heel wat zaken waarover werd gecommuniceerd maar die niet werden uitgevoerd. Er staat onder andere in dat de politieagenten zich meer moeten toelagen op hun prioriteiten ten dienste van de burgers. Wat de federale politie betreft, moeten de agenten zich meer toelagen op de gespecialiseerde politietaken, rekening houdend met de aanbevelingen van de Federale Politieraad.

Volgens de Federale Politieraad is het tekort aan capaciteit bij de bijzondere eenheden een altijd weerkerende vaststelling. Het CGSU heeft steeds meer problemen om uitvoering te geven aan de hem toevertrouwde opdrachten, zowel inzake terrorisme als in andere

betrekking tot het internet ontwikkelen, moeten we een Europese logica volgen.

03.03 Karine Lalieux (PS): Sinds het begin van deze legislatuur pleit de PS-fractie voor de neutraliteit van het internet. We rekenen erop dat ons land dat principe op de eerstvolgende bijeenkomst van de Europese Raad zal verdedigen.

04.01 Koenraad Degroote (N-VA): L'accord de gouvernement foisonne de promesses jamais tenues. Il indique par exemple que, sur la base des recommandations du Conseil fédéral de police, l'action de la police fédérale se concentrera davantage sur les missions spécialisées de la police. Le Conseil fédéral de police dénonce le manque de capacité en particulier dans les unités spéciales (CGSU). À la suite de l'affaire Jonathan Jacob, le rapport du Comité P publié cette semaine

materies. Ik citeer het commentaar van Brice De Ruyver op die evaluatie: "Inderdaad, de capaciteit volstaat niet langer om het toegenomen aantal taken te doen. Dit laat zich het scherpst voelen bij de bijzondere eenheden CGSU."

Vandaag lees ik in een opiniestuk van de heer Gert Cockx dat de steun die de federale politie kan bieden, afneemt. De verleiding wordt bij diverse politie-eenheden groot om lokaal, in het kader van de autonomie waarover zij beschikken, een of andere vorm van *special forces* op te richten. Hoe komt het dat zij zoiets oprichten? Omdat u het laat afweten, mevrouw de minister. Het structureel financieringstekort van de federale politie speelt hierin een grote rol.

Deze week werden wij herinnerd aan de pijnlijke zaak van Jonathan Jacob naar aanleiding van het rapport van het Comité P. Het bleek dat de verschillende lokale speciale eenheden niet over de nodige competenties en expertise beschikken en dat zij de noodzakelijke procedures niet kennen. Zij krijgen geen hulp van bovenaf, van het CGSU, dat in zulke interventies gespecialiseerd is.

Tien jaar geleden werden nochtans aanbevelingen geformuleerd. Tijdens de begrotingsbesprekingen kondigde u ook aan dat het budget zou toenemen.

Waarom werden de aanbevelingen al gedurende tien jaar niet uitgevoerd? Komt er daarin verbetering?

Hoe staat het met de versterking van het CGSU speciale eenheden?

Waar gaat de aangekondigde toename van de budgetten naartoe?

04.02 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, wat de speciale eenheden betreft, heb ik een omzendbrief bijna afgerond. In deze brief zullen de verschillende nieuwe regels staan, met een strenger kader voor de uitoefening van de acties en de missies van de speciale eenheden in de verschillende grote zones. Ik denk hierbij dan onder meer aan Antwerpen en Luik. Ik heb met veel aandacht het verslag gelezen van het Comité P.

Wat het conclaaf en het budget betreft, gisteren heb ik 42 miljoen euro extra gekregen voor de politie. Daarnaast komt er steun voor de politie van de interfederale provisie ten belope van 10 miljoen euro. Dit is volgens mij positief voor de begroting van de federale politie.

Wat het CGSU betreft, heb ik in 2013 en 2014 al veel nieuwe personeelsleden aangeworven. Binnenkort komt er een persconferentie met de commissaris-generaal. Wij zullen het daarbij hebben over de verdeling van de vierhonderd nieuwe aspiranten. Er komt nog extra personeel, onder andere inspecteurs voor het CGSU. Dit betekent dat wij de verschillende aanbevelingen van het Comité P volgen.

signale que le CGSU n'est pas en mesure d'apporter un soutien suffisant aux unités locales.

Pourquoi dix ans après leur formulation, les recommandations du Conseil fédéral demeurent-elles lettre morte? Peut-on espérer une amélioration? Qu'en est-il du renforcement des effectifs de la CGSU? Quelle sera l'affectation des hausses de budget annoncées?

04.02 **Joëlle Milquet**, ministre: Une circulaire relative aux unités spéciales et qui comporte de nouvelles règles pour l'exercice des tâches de ces unités dans les grandes zones est en voie d'achèvement.

J'ai obtenu hier, lors des discussions budgétaires, 42 millions d'euros supplémentaires pour la police. Dix millions d'euros proviennent par ailleurs de la provision interfédérale.

En 2013 et 2014, il a été procédé à de nombreux recrutements pour le CGSU, qui recevra encore du personnel supplémentaire dans le futur. Une conférence de presse sera organisée prochainement avec la commissaire générale concernant la répartition des quatre cents nouveaux aspirants. Les recommandations du Comité P sont donc bien suivies.

04.03 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw intenties en beloften, waaruit ik voornamelijk het woord “bijna” zal onthouden. Bijna zal een en ander op komst zijn. Het blijft evenwel bij “bijna”. Wij zijn ook bijna aan het einde van de huidige legislatuur.

Inzake de budgetten hebt u voor de politie inderdaad iets meer verkregen. Ik heb in de informatie waarover ik beschik echter ook gelezen dat het extra budget voornamelijk zal dienen voor de problematiek van het vakantiegeld. Ik weet niet in welke mate het CGSU daarbij gebaat zal zijn.

In ieder geval, mocht het CGSU erbij gebaat zijn, is het huidig budget nog steeds slechts 35 % ten opzichte van het budget van 2007. Het is dus een druppel op een hete plaat. Meer dan dat zal het niet kunnen zijn. Dat extra budget volstaat zeker niet.

Aangezien u al die tijd niet de noodzakelijke maatregelen hebt getroffen, zijn wij over de partijgrenzen heen bereid een resolutie in te dienen om die aanbevelingen eindelijk in de praktijk te laten omzetten. Als de regering niet voldoende werkt, zal het Parlement in haar plaats moeten treden.

Tot slot, de speciale eenheden CGSU hebben ook een internationale dimensie. Zij moeten op internationaal vlak in onze buurlanden met gelijkaardige instanties samenwerken. In die buurlanden wordt op basis van wederkerigheid gewerkt. Als wij zwak staan op dat gebied, kan dat ons op internationaal vlak een slechte naam opleveren.

Hier op het spreekgestoelte heb ik iemand anders regelmatig horen verklaren dat wij de beste van de klas zijn. Mevrouw de minister, op dit gebied zijn wij evenwel een van de slechtste leerlingen van de klas.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van mevrouw Bercy Slegers aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de toepassing van art. 117bis van het Kieswetboek en de man-vrouwpariteit" (nr. P2409)

05 Question de Mme Bercy Slegers à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'application de l'art. 117bis du Code électoral et la parité hommes-femmes" (n° P2409)

05.01 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, ik heb een prangende vraag in verband met de verkiezingen. De kieslijsten moeten weldra worden ingediend en er is enige onduidelijkheid over de instructies die Binnenlandse Zaken heeft verstuurd aangaande de paritaire samenstelling van de kandidatenlijsten voor de verkiezingen van 25 mei.

In de instructies lezen wij: “Het verschil tussen het aantal kandidaten (titularissen of opvolgers) van elk geslacht mag niet groter zijn dan één op een lijst, conform artikel 117bis van het Kieswetboek.” Het gelijk aantal vrouwen en mannen op een lijst moet dus bereikt worden bij de kandidaat-titularissen apart, bij de kandidaat-opvolgers apart en voor de gehele lijst. Zo staat het in de circulaire van Binnenlandse Zaken.

04.03 Koenraad Degroote (N-VA): Vous mettez la dernière main à un certain nombre de projets, mais nous sommes également à la veille de la fin de cette législature.

Certes, le budget de la police a été augmenté, mais les moyens supplémentaires seront principalement affectés au pécule de vacances. Cette hausse des moyens ne représente finalement qu'une goutte dans l'océan.

Nous sommes prêts à introduire une résolution afin d'obtenir la mise en œuvre concrète des recommandations. Si le gouvernement n'accomplit pas son travail correctement, le Parlement devra prendre le relais.

Les unités spéciales sont également appelées à participer à ces coopérations internationales et nous sommes loin d'exceller dans ce domaine, ce qui porte évidemment préjudice à notre réputation.

05.01 Bercy Slegers (CD&V): Les listes électorales doivent être déposées prochainement et les instructions du ministère de l'Intérieur concernant la composition paritaire ne sont pas claires. Selon ces instructions, la parité vaut pour le nombre de candidats-titulaires, le nombre de candidats-suppléants et l'ensemble de la liste. L'article 117bis du Code électoral exige toutefois la parité uniquement pour les titulaires et les suppléants, et non pour l'ensemble de la liste.

Artikel 117bis, eerste lid, stipuleert evenwel: “Op elk van de lijsten mag noch het verschil tussen het aantal kandidaten-titularissen van elk geslacht, noch het verschil tussen het aantal plaatsvervangende kandidaten van elk geslacht, groter zijn dan één.” Met andere woorden, niet voor de gehele lijst.

La ministre confirme-t-elle que les instructions de l'Intérieur ne sont pas conformes à l'article 117bis de la loi électorale?

Dit zorgt voor verwarring, mevrouw de minister, want wat is het nu? In het amendement uit 2002, ter aanpassing van artikel 117bis, lezen wij dat de voorgestelde tekst ertoe moet strekken een gelijke aanwezigheid van mannen en vrouwen te verzekeren op de lijsten van de kandidaatstelling voor de verkiezingen. Hij bepaalt dat het verschil tussen het aantal kandidaten van elk geslacht in elk van de twee categorieën — en men benoemt de categorieën apart, de kandidaat-titularissen en kandidaat-opvolgers — niet groter dan één mag zijn.

Wanneer politieke partijen hun lijsten digitaal willen indienen, blokkeert het programma en volgt de melding dat de lijsten niet voldoen aan de paritaire samenstelling, zodra op de lijst van titularissen en op de lijst van opvolgers het verschil tussen het aantal mannen en vrouwen niet groter is dan één, maar dit wel zo is voor de totale lijst. Dat kan omdat bepaalde lijsten bestaan uit een oneven aantal kandidaten bij de effectieven en een oneven aantal kandidaten bij de opvolgers.

Mevrouw de minister, kunt u bevestigen dat de instructie, uitgevaardigd door Binnenlandse Zaken met betrekking tot de paritaire samenstelling van de kandidatenlijsten, niet in overeenstemming is met artikel 117bis van de kieswetgeving? Indien nee, waarom? Indien ja, hoe kan dat worden aangepast?

05.02 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, ik ben, eerlijk gezegd, totaal verbaasd over deze vraag.

Sinds de wijziging van artikel 10, derde lid en artikel 11bis, eerste lid van de Grondwet en de wijziging van artikel 117bis van het Kieswetboek en andere kieswetgevingen, in 2002, zijn de bestaande bepalingen omtrent de pariteit man-vrouw onveranderlijk opgenomen in de officiële ministeriële instructies voor de Europese, federale en regionale verkiezingen vanaf 2003 tot op heden.

De ministeriële instructies van 24 maart 2014, die in het *Belgisch Staatsblad* op 27 maart 2014 werden gepubliceerd, bevatten identiek dezelfde bepalingen ter zake in punt 67. De onderscheiden ministers van Binnenlandse Zaken hebben bijgevolg, sinds 2002, steeds hetzelfde standpunt over deze wetsbepalingen ingenomen. De instructies zijn al meer dan tien jaar dezelfde.

Ik bevestig het volgend standpunt. De pariteit man-vrouw moet zowel voor de kandidaat-titularissen als voor de kandidaat-opvolgers worden nageleefd. Er wordt maximaal een verschil van één toegestaan op de lijst van de titularissen, alsook op de lijst van de opvolgers. Deze pariteit moet eveneens worden nageleefd voor de gehele lijst, anders zou dat afbreuk doen aan de logica. In het geval van een oneven aantal kandidaten op de lijst van de titularissen, alsook op de lijst van de opvolgers, zou een lijst twee kandidaten meer kunnen tellen van het ene geslacht dan van het andere geslacht. Dat druist in tegen de pariteitsregels.

05.02 **Joëlle Milquet**, ministre: Cette question me surprend. Depuis la révision de la Constitution et la modification du Code électoral en 2002, les dispositions concernant la parité hommes-femmes sont invariablement intégrées dans les instructions ministérielles relatives aux élections. Ces instructions sont donc inchangées depuis dix ans.

La parité doit être respectée pour les candidats titulaires comme pour les candidats suppléants. Une différence d'une unité au maximum est admise sur les deux listes. C'est pourquoi la parité doit également être respectée pour l'ensemble de la liste car sinon, une différence de plus d'une unité serait possible.

Cette règle n'est en aucune manière contraire à l'article 117bis et elle est également conforme aux intentions du législateur, ainsi

Behalve het feit dat deze regel in geen enkel opzicht strijdig is met de pariteitsregel uitgevaardigd in artikel 117bis van het Kieswetboek, die slechts een intern evenwicht beoogt in, enerzijds, de lijsten van de titularissen en, anderzijds, de lijsten van de opvolgers, lijkt deze mij bovendien in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever die deze verplichting tot pariteit heeft opgelegd, alsook met de artikelen 10 en 11bis van de Grondwet, die reeds werden aangehaald.

Daarom wordt bij de voorafgaande invoering van de kandidatenlijst door de politieke partijen via een online toepassing van mijn diensten inderdaad een waarschuwing gegeven indien de lijst het pariteitsbeginsel niet naleeft, zonder evenwel het invoeren van de kandidatenlijsten te verhinderen.

Ik herinner eraan dat in de praktijk elk kieshoofdbureau, voorgezeten door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, soeverein beslist over de voorlopige en definitieve aanvaarding van de ingediende lijsten en kandidaten.

Laat ik het als volgt illustreren. Wanneer men een titularislijst heeft met vijftien personen en een opvolgerslijst met vijftien personen, met bijvoorbeeld twee keer acht mannen, zijn er in het geheel zestien mannen en veertien vrouwen, wat een inbreuk vormt op de pariteit.

Ik begrijp uw vraag dus niet, de instructies zijn dezelfde gebleven sinds 2002.

05.03 Bercy Slegers (CD&V): Mevrouw de minister, reeds tien jaar is de instructie van Binnenlandse Zaken inderdaad dat er een pariteit moet zijn voor de gehele lijst, maar in artikel 117bis, eerste lid en in het verslag van de bespreking in de Kamer in 2002 staat zeer duidelijk te lezen dat men een onderscheid maakt tussen twee categorieën, namelijk de categorie kandidaat-effectieven en de categorie kandidaat-opvolgers. De zin “en voor de gehele lijst”, die in de instructies van Binnenlandse Zaken staat, werd niet opgenomen in de wet.

Dus ook al heeft men dat waarschijnlijk zo bedoeld en past men dat zo toe, toch moet het duidelijk worden in de wet. Daarom moet er na 25 mei — nu is het wellicht te laat — dringend een wetswijziging gebeuren, zodat dit duidelijk is en zodat daarover in de toekomst geen discussie meer mogelijk is. Wij hebben ons geïnformeerd bij juristen en zij zeggen ook dat de instructie van Binnenlandse Zaken niet conform de wetgeving is.

Mevrouw de minister, het is sowieso de voorzitter van het hoofdbureau die de kieslijsten zal erkennen en conform zal verklaren. Er is volgens ons een precedent, namelijk in de kieskring Luik. Wij hebben dat opgezocht. Daar werd de lijst door de voorzitter van het hoofdbureau wel als conform de wet aanvaard, ook al was er geen pariteit op de volledige lijst, maar alleen voor die twee categorieën, namelijk de kandidaat-effectieven en de kandidaat-opvolgers.

Mevrouw de minister, wij moeten er dus toch aandacht voor hebben en dit oplossen na 25 mei.

05.04 Minister Joëlle Milquet: Dat is het eerste bezwaar ter zake in tien jaar tijd in dit Parlement en dat is een beetje vreemd. Ik begrijp de

qu'aux articles 10 et 11bis de la Constitution.

Lors de l'introduction numérique de la liste de candidats, un avertissement est effectivement formulé si la liste ne respecte pas le principe de parité, mais la liste peut néanmoins être introduite. Il appartient au bureau électoral principal d'accepter ou non les listes introduites.

05.03 Bercy Slegers (CD&V): L'instruction du département de l'Intérieur prescrit effectivement la parité sur l'ensemble de la liste depuis 10 ans mais tant à l'article 117bis que dans le rapport de l'examen à la Chambre, une distinction est établie entre les candidats aux mandats effectifs et les candidats à la suppléance. Quoique cela ait été prévu pour l'ensemble de la liste et quoique cela soit appliqué tel quel en pratique, une modification de la loi s'impose.

05.04 Joëlle Milquet, ministre: C'est la première objection

problemen bij de opstelling van de lijsten, maar het is niet mijn taak om specifieke fouten te herstellen.

soulevée en l'espace d'une décennie. Il ne m'incombe pas de corriger des erreurs spécifiques.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. Benoît Drèze au premier ministre sur "l'ajustement budgétaire" (n° P2405)

06 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de eerste minister over "de begrotingsaanpassing" (nr. P2405)

06.01 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, manifestement, le gouvernement a trouvé un accord sur l'ajustement budgétaire, et nous nous en réjouissons. Le contexte était que le Comité de monitoring avait identifié une différence de 45 millions d'euros à trouver pour atteindre l'objectif fixé, c'est-à-dire un déficit maximum de 2,25 % du PIB.

D'après vos communications à la presse via Belga, il semble que des corrections techniques ont permis de dégager un excédent de 133 millions. Il n'y a pas de politique nouvelle mais des moyens supplémentaires auraient toutefois été affectés pour le financement du pécule de vacances de la police fédérale et des zones de police locales et l'augmentation de moyens au Conseil d'État pour pouvoir maintenir le nombre de magistrats. Mme De Block a également publié un communiqué indiquant un relèvement de 5 %, à partir du 1er juillet prochain, de l'intervention de l'État fédéral auprès des CPAS pour financer le revenu d'intégration sociale. On sait que l'État fédéral intervient à concurrence de 50, 60, 65 ou 70 %. Ces quatre pourcentages seraient chacun relevés de 5 %, pour un total estimé de 33 millions d'euros.

Dans ce contexte, monsieur le ministre, pouvez-vous nous confirmer qu'une partie de ce résultat positif est due à un certain retour à la croissance économique? L'Institut de recherches économiques et sociales (IRES) annonce aujourd'hui qu'on estimerait la croissance du PIB à 1,7 %, alors qu'on n'était qu'à 0,2 % en 2013.

Les recettes supplémentaires sont-elles uniquement ou principalement constituées par des corrections techniques? Pouvez-vous détailler les différents postes de nouvelles dépenses? Quel est le calendrier budgétaire à venir, en tenant compte des normes européennes?

06.02 Olivier Chastel, ministre: Monsieur le président, cher collègue, pour rappel, l'objectif de l'entité I (État fédéral et sécurité sociale) était fixé à un déficit de maximum 2,25 %. Les estimations du Comité de monitoring se sont basées sur une croissance estimée à 1,4 % plutôt que 1,1 % à l'initial du budget 2014, et donc sur le budget économique de février.

Dans la note transmise le 18 mars au gouvernement, le Comité de monitoring établissait que l'exécution du budget était conforme aux objectifs fixés, puisqu'en effet, seule une légère différence de 45 millions était identifiée entre l'objectif initial et ses estimations.

Les groupes de travail consacrés aux dépenses primaires, aux recettes fiscales et à la sécurité sociale se sont réunis afin d'analyser

06.01 Benoît Drèze (cdH): De regering is het dus eens geworden over de begrotingsaanpassing. Het monitoringcomité had een tekort van 45 miljoen euro vastgesteld, maar door technische aanpassingen zou er uiteindelijk een overschot van 133 miljoen zijn. Het vrijgekomen bedrag zou worden besteed aan de financiering van het vakantiegeld voor de politiediensten en bijkomende middelen voor de Raad van State. Bovendien zou de Staat ook zijn steun aan de OCMW's optrekken met 5 procent, met het oog op de financiering van het leefloon.

Bevestigt u dat dit resultaat gedeeltelijk toe te schrijven is aan de heropleving van de economie? Volgens het Ires zou de stijging van het bbp 1,7 procent bedragen (terwijl dat in 2013 slechts 0,2 procent was).

Zijn de bijkomende ontvangsten alleen toe te schrijven aan technische aanpassingen? Wat zullen de nieuwe uitgavenposten zijn? Hoe ziet de begrotingskalender er verder uit?

06.02 Minister Olivier Chastel: De doelstelling van entiteit I was een begrotingstekort van maximaal 2,25 procent. Voor de ramingen is het monitoringcomité uitgegaan van een groei van 1,4 procent.

Het monitoringcomité stelde in zijn nota van 18 maart dat de uitvoering van de begroting strookte met de doelstellingen, aangezien het verschil tussen de oorspronkelijke doelstelling en de

le rapport du Comité de monitoring et ont fait part de leurs conclusions aux membres du gouvernement restreint.

Tenant compte effectivement de quelques corrections techniques et de différentes actualisations pour 178 millions, le résultat se chiffre désormais à + 133 millions. De ce montant, 54 millions ont été consacrés à quelques dépenses complémentaires – à aucune politique nouvelle donc. Le solde, 79 millions, est considéré comme une réserve en prévision de contrôles budgétaires ultérieurs.

Ces 178 millions de corrections techniques et réestimations se répartissent en 82,8 millions de réestimations en recettes fiscales, 36,4 millions en dépenses primaires et 58,9 millions en matière de sécurité sociale. Ce montant découle du report du dépassement de l'indice-pivot.

En ce qui concerne les dépenses complémentaires, les 54 millions d'euros se répartissent comme suit:

- 28,755 millions sont attribués aux zones de police afin de procéder au paiement des pécules de vacances des membres de la police locale pour les années 2009 et 2010 en fonction d'un arrêt du Conseil d'État;
 - 2 millions sont consacrés aux frais liés à la commémoration de la Première Guerre mondiale;
 - 1,284 million au Centre psychiatrique légal de Gand;
 - 3,8 millions à l'arrondissement judiciaire de BHV;
 - 7,4 millions pour l'aide juridique;
 - 0,4 million pour la sécurité des postes diplomatiques;
 - 2 millions pour les loyers de nos ambassades;
 - 3,9 millions pour le relèvement de l'abattement de l'allocation d'intégration des personnes handicapées;
 - 1,2 million pour l'ICN dans la mission relative à la procédure de déficit excessif;
 - 0,625 million au Bureau du Plan pour des tâches supplémentaires liées aux obligations européennes;
 - 0,525 million pour le Belgica, le navire de recherche océanographique.
- Quelques montants mineurs viennent compléter l'épure pour atteindre 54 millions.

Vous m'avez demandé des précisions sur les échéances budgétaires. Il n'y aura pas d'ajustement à proprement parler du budget 2014 en fonction de ce contrôle budgétaire puisque ces dépenses complémentaires seront attribuées via la redistribution de la provision interdépartementale ou via la levée d'un certain nombre de blocages qui ont été faits dans le cadre de la prudence budgétaire.

Le programme de stabilité, quant à lui, doit être déposé, au plus tard fin avril. La section "Besoins de financement" du Conseil supérieur des Finances nous a remis un avis le 26 mars dernier. L'accord de coopération du 13 décembre 2013 prévoit une concertation préalable en Comité de concertation avec l'entité II pour fixer les objectifs et la répartition de ceux-ci. Le programme de stabilité sera un schéma directeur que le prochain gouvernement devra confirmer. Le Comité de monitoring doit aussi pouvoir guider l'élaboration du prochain budget, à savoir le budget 2015. C'est un exercice compliqué qui demandera l'intervention de l'ensemble de nos départements.

ramingen van het comité slechts 45 miljoen bedroeg.

De werkgroepen die zich buigen over de primaire uitgaven, de fiscale ontvangsten en de sociale zekerheid, hebben het rapport van het comité geanalyseerd en hun conclusies meegedeeld aan de leden van het kernkabinet.

Het resultaat bedraagt nu + 133 miljoen, waarvan 54 miljoen besteed wordt aan bijkomende uitgaven, en het saldo, 79 miljoen om precies te zijn, wordt opzijgelegd met het oog op volgende begrotingscontroles. De 178 miljoen aan technische correcties en herziene ramingen kunnen als volgt uitgesplitst worden: 83 miljoen voor de heraming van de fiscale ontvangsten, 36 miljoen voor die van de primaire uitgaven en 59 miljoen voor die voor de sociale zekerheid.

Het bedrag van 54 miljoen euro aan bijkomende uitgaven werd aangewend voor de betaling van het vakantiegeld van het personeel van de lokale politie, de kosten voor de herdenking van de Eerste Wereldoorlog, het gerechtelijk arrondissement BHV, de verhoging van de aftrek van de vrijgestelde inkomsten in het kader van de integratietegemoetkoming voor personen met een handicap, en een aantal andere posten.

Wat de begrotingsskalender betreft: er komt geen echte begrotingsaanpassing 2014, aangezien die extra uitgaven zullen worden toegekend via de herverdeling van de interdepartementale provisie of het vrijmaken van in het kader van de begrotingsbehoedzaamheid geblokkeerde kredieten.

Het stabiliteitsprogramma moet uiterlijk eind april worden ingediend. De Hoge Raad van Financiën heeft op 26 maart een advies verstrekt. Het

Le gouvernement a donc clôturé le dernier contrôle budgétaire. L'exécution du budget est, par conséquent, conforme aux objectifs fixés, et le monitoring du budget est poursuivi.

samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 voorziet in voorafgaand overleg met entiteit II in het Overlegcomité. Het stabiliteitsprogramma wordt een richtschema, dat door de volgende regering zal moeten worden bekrachtigd. De regering heeft de laatste begrotingscontrole dus afgerond.

06.03 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je crois pouvoir dire que le gouvernement, ou en tout cas la majorité, peut se féliciter de terminer en beauté avec un budget dans les clous, et même avec un double excédent, à savoir les 79 millions mis en réserve et une croissance économique estimée à 1,4 % du PIB, pourcentage qui, selon l'IRES, pourrait être légèrement supérieur.

06.03 Benoît Drèze (cdH): We eindigen dus in schoonheid met een begroting op orde en zelfs een dubbel overschot: een reserve van 79 miljoen en een economische groei die op 1,4 procent van het bbp wordt geraamd.

Je me réjouis que l'on ait pu trouver des solutions tant au niveau de la police qu'au niveau des autres matières que vous avez évoquées. Je tiens d'ailleurs à vous remercier, monsieur le ministre, pour tous les détails que vous avez donnés.

Ik ben blij dat men oplossingen heeft kunnen vinden voor de politie en in de andere aangehaalde domeinen. Klopt het dat de federale bijdrage in het leefloon met 5 procent wordt opgetrokken?

Cela dit, je souhaiterais vous poser une dernière question qui ne figurait pas dans la question écrite qui vous a été transmise. Mais depuis le dépôt de ma question, suivant un communiqué de l'Agence Belga, Mme De Coninck aurait annoncé une hausse de 5 % de la participation du fédéral dans le revenu d'intégration social. Il s'agit là d'une bonne nouvelle pour les CPAS qui sont très sollicités pour différentes raisons. Je me demande si le ministre peut me confirmer cette hausse de 5 %.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- M. David Clarinval à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services qui expirent fin avril" (n° P2414)

- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services qui expirent fin avril" (n° P2415)

07 Samengevoegde vragen van

- de heer David Clarinval aan de minister van Werk over "de dienstencheques die eind april vervallen" (nr. P2414)

- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de dienstencheques die eind april vervallen" (nr. P2415)

Le **président**: La ministre de l'Emploi répondra peut-être à la question de M. Drèze.

07.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, je peux rassurer M. Drèze: nous avons voté cette augmentation de 5 % en commission pas plus tard qu'hier. Je suppose que la ministre le confirmera. Il est bien informé.

Madame la ministre, fin 2013, les utilisateurs des titres-services se sont rués sur leur ordinateur afin d'en acquérir un grand nombre car au 1er janvier 2014, les tarifs augmentaient de 50 centimes pour atteindre 9 euros le titre. On a enregistré 50 % de commandes supplémentaires en décembre 2013.

07.01 David Clarinval (MR): Eind 2013 ontstond er een ware stormloop op de dienstencheques omdat de tarieven met ingang van 1 januari 2014 met 50 eurocent omhooggingen. De geldigheidsduur van die cheques was echter half zo lang als normaal (vier in plaats van acht maanden). Een half miljoen gebruikers zouden nog cheques in

Ce que les utilisateurs ignoraient, c'est que la durée de validité de ces titres-services avait été réduite par deux. Ils pensaient acquérir des titres valables huit mois mais ils ne l'étaient que quatre mois. Selon mes informations, il semblerait que pas moins d'un demi-million d'utilisateurs de titres-services auraient encore des titres qu'ils ne pourront plus utiliser car la durée de validité a été raccourcie de quatre mois.

Cette information m'interpelle car les utilisateurs n'étaient pas informés de l'anticipation de cette date de péremption. Sodexo, qui est finalement le principal bénéficiaire de cette opération, parle d'une possibilité de remboursement des titres excédentaires moyennant des frais administratifs qui seraient perçus à son profit.

Madame la ministre, allez-vous prendre un arrêté conférant une durée de validité normale de huit mois aux titres-services qui ont été achetés en décembre. Dans le cas contraire, il y aurait eu, selon moi, tromperie sur la marchandise. Les utilisateurs ont acheté de bonne foi des titres qu'ils pensaient valables huit mois. Ce serait un réel coup dur pour les utilisateurs qui gèrent souvent "en bon père de famille", qui essaient d'optimiser leur budget.

Allez-vous prendre des mesures pour éviter que des centaines de milliers d'utilisateurs soient grugés dans cette aventure?

07.02 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 1 mei 2014, de Dag van de Arbeid, zal de kassa van Sodexo opnieuw volop rinkelen. Die dag is immers de dag waarop de oude dienstencheques van 8,5 euro definitief vervallen. Het is ook de dag waarop de cheques van 2013 die iemand te veel heeft en die hij of zij zou willen omruilen, opnieuw bij Sodexo moeten zijn binnengebracht.

Mevrouw de minister, ik weet niet of u de procedure op de website van Sodexo hebt gelezen. Ik heb ze voor u uitgeprint. Ik heb ze ook al viermaal nagelezen. Ik begin ze nu te begrijpen.

Het is schandelijk te merken op welke manier Sodexo het de dienstenchequegebruikers moeilijk maakt om hun dienstencheques om te ruilen of terugbetaald te krijgen. Opnieuw zal zonder enige tegenprestatie veel geld in de zakken van Sodexo verdwijnen.

Collega's, het gaat niet over enkele honderden euro. Het gaat over miljoenen euro.

Zoals de heer Clarinval al heeft aangehaald, hebben honderdduizenden gebruikers in december 2013 extra dienstencheques tegen een prijs van 8,5 euro per cheque aangekocht. In december 2013 werden 16,9 miljoen dienstencheques besteld, een record.

Vanaf 1 mei 2014 zullen de toen aangekochte cheques onherroepelijk waardeloos worden en verloren zijn. Sodexo geeft zelf aan dat ongeveer 450 000 gezinnen vandaag nog over cheques van 8,5 euro beschikken, zijnde ongeveer de helft van alle dienstenchequegebruikers.

Wanneer zij vandaag gebruik willen maken van de mogelijkheid om

hun bezit hebben die ze niet langer kunnen gebruiken. Sodexo – de voornaamste begunstigde van die operatie – voorziet in een mogelijkheid tot terugbetaling van de overtollige cheques, weliswaar tegen betaling van dossierkosten.

Zal u een besluit uitvaardigen dat voorziet in een normale geldigheidsduur voor de dienstencheques die in december 2013 werden gekocht? Hoe zal u voorkomen dat honderdduizenden gebruikers worden gerold?

07.02 Stefaan Vercamer (CD&V): Le 1er mai 2014, l'argent rentrera encore dans les caisses de Sodexo. Ce jour-là, en effet, les titres-services d'une valeur de 8,50 euros expireront et tous les titres-services de 2013 à échanger devront être rentrés. Or la procédure prévue à cet effet sur le site web de Sodexo est très complexe. L'échange est quasiment rendu impossible. Il est honteux de voir que d'importantes sommes d'argent vont de nouveau disparaître dans les poches de Sodexo sans la moindre contrepartie.

En décembre 2013, des titres-services d'une valeur de 8,50 euros ont encore été acquis pour le montant record de 16,9 millions d'euros. Sodexo admet qu'environ la moitié des utilisateurs possèdent encore ces titres-services aujourd'hui. L'échange ou le remboursement n'est possible qu'en ligne ou à l'aide d'un formulaire à télécharger. Quid, dès lors, si l'on ne se sert pas d'un ordinateur personnel? En 2013, des titres-services ont été "perdus" à

de cheques van 8,5 euro om te ruilen of gedeeltelijk te laten terugbetalen, is er één klein probleempje. De aanvraag kan alleen online worden gedaan of via een formulier dat online moet worden uitgeprint. Niet goed dus voor de klant zonder pc of voor de niet-pc-gebruiker. Acht procent van de 65-plussers gebruikt elektronische dienstencheques. U kunt zich dus indenken hoeveel mensen geen gebruik zullen kunnen maken van die procedure, of hoe moeilijk Sodexo het hen maakt. Het is echt schandalig.

In 2013 ging een bedrag van 7 miljoen euro aan dienstencheques verloren omdat de geldigheidsperiode was overschreden.

Ik heb al hard gevochten om de maaltijdcheques aan banden te leggen. Ik hoop nu dat de schandalige praktijken met de dienstencheques aan banden kunnen worden gelegd.

Mevrouw de minister, over hoeveel cheques van 8,5 euro en over welk bedrag gaat het?

Op welke wijze zullen de gebruikers worden geïnformeerd? Worden de gebruikers van de papieren cheques per brief verwittigd?

Kunt u geen initiatief nemen opdat de geldigheidsperiode zou worden verlengd, rekening houdend met de problemen die er zijn geweest in 2013? Er waren toen heel veel problemen, waardoor wekenlange vertragingen werden opgelopen.

Hebt u ter zake afspraken met Sodexo?

07.03 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer de voorzitter, ik heb momenteel geen cijfers aangaande het aantal dienstencheques aan 8,5 euro die nog niet zijn gebruikt. De gebruikers worden uiteraard geïnformeerd over het vervallen van de dienstencheques van 8,5 euro. Zowel de RVA als Sodexo informeert de gebruikers.

Et bon nombre d'entreprises informent également leurs clients.

Ik hoorde het vanochtend nog in het radionieuws en ik zal waarschijnlijk niet de enige zijn die dat heeft gehoord. Dat is dus ook communicatie.

Telkens wanneer er een verhoging wordt aangekondigd, kopen mensen veel cheques aan. Ze doen dat met een bepaalde bedoeling, ze doen dat omdat zij weten dat er nog een bepaalde geldigheidsperiode is.

En ce qui concerne le délai, la réponse est claire et indiscutable. Oui, le délai est suffisant! Dans les mois qui précèdent une augmentation du prix, les utilisateurs achètent un stock de titres-services. Un stock de quatre mois me semble suffisant!

Het is blijkbaar ook een traditie dat wanneer de verhoging ingaat in de loop van het jaar, de looptijd acht maanden bedraagt en dat wanneer de verhoging ingaat op 1 januari de looptijd vier maanden is. Ik heb er

concurrence de 7 millions d'euros.

De combien de titres-services s'agit-il? Comment les utilisateurs seront-ils informés? La durée de validité des titres-services pourra-t-elle être prolongée? Des accords ont-ils été conclus avec Sodexo?

07.03 **Monica De Coninck**, ministre: J'ignore combien de titres-services à 8,5 euros n'ont pas encore été utilisés, mais l'ONEM et Sodexo ont informé les utilisateurs.

Vele ondernemingen lichten hun klanten ook in.

Cette information a également été diffusée ce matin à la radio. Certaines personnes achètent un nombre exceptionnellement élevé de titres lorsqu'une augmentation est annoncée. Elles savent pourtant que la période de validité est limitée.

De looptijd is lang genoeg. De gebruikers anticiperen op een prijsverhoging en kopen extra dienstencheques in. Met een stock van vier maanden kan men wel volstaan, me dunkt!

Le délai est traditionnellement de quatre mois si l'augmentation de prix entre en vigueur à partir du 1er

geen idee van of er een overvloed zal zijn van vragen om omruiling of terugbetaling. Zoals ik al zei, worden de gebruikers nu al op de hoogte gebracht. Voor wie nu de omruiling vraagt, zal er geen probleem zijn.

janvier, sinon le délai est de huit mois. J'ignore s'il y aura beaucoup de demandes d'échange ou de remboursement mais les utilisateurs de titres-services qui en font la demande aujourd'hui n'auront pas de problème.

Ce n'est pas la première fois que les titres-services sont périmés au 30 avril. Sodexo et l'ONEM informent les utilisateurs également par voie de presse. La procédure n'a pas été modifiée par rapport à l'année précédente. Il est clair qu'un utilisateur qui gère "en bon père de famille" ou "en bonne mère de famille" n'attendra pas le soir du 30 avril pour demander le remboursement ou l'échange des titres-services valables jusqu'au 30 avril.

Het gebeurt wel vaker dat de dienstencheques op 30 april vervallen. Sodexo en de RVA maken dat via de pers bekend. Men volgt dezelfde procedure als vorig jaar.

Een geïnformeerde gebruiker zal vóór de vervaldag om de terugbetaling vragen.

U zegt dat de informatie en communicatie daarover weinig transparant of begrijpbaar is. Ik heb het zelf niet gelezen, maar ik wil wel contact opnemen met Sodexo om ervoor te zorgen dat de communicatie beter verloopt, dat kan niet zo moeilijk zijn. Ik wil ook nagaan hoe formulieren die enkel op het internet beschikbaar zijn, nog op een andere manier beschikbaar kunnen worden gemaakt. Ik weet dat dienstencheques in veel gevallen worden opgestuurd aan mensen die blijkbaar nog geen gebruikmaken van internet en computer. Sodexo moet dus zicht hebben op het aantal personen dat het nog op de klassieke manier doet. Sodexo kan hun dan een brief en een formulier sturen.

Je suis disposée à prendre contact avec Sodexo afin de huiler la communication et d'examiner quels sont, hormis l'internet, les autres canaux envisageables pour mettre les formulaires à la disposition des utilisateurs.

07.04 David Clarinval (MR): Madame la ministre, je ne suis pas du tout satisfait de votre réponse! Vous dites que les usagers étaient informés mais ce n'est pas vrai! Ils étaient persuadés qu'ils avaient des titres-services valables huit mois et, sans les en informer, on leur a donné des titres-services valables quatre mois. Il y a donc une rupture de confiance vis-à-vis des consommateurs. Je ne peux pas admettre qu'il y ait eu cette diminution unilatérale parce que Sodexo estimait sans doute qu'il avait l'occasion de faire un coup juteux et de s'en mettre plein les poches! Cette opération ne bénéficie qu'à Sodexo mais des centaines de milliers de personnes sont concernées.

Je ne suis pas du tout satisfait de votre réponse!

07.04 David Clarinval (MR): De gebruikers zijn ervan overtuigd dat hun dienstencheques een geldigheidsduur hebben van acht, en niet van vier maanden. Het vertrouwen van de klant wordt op die manier geschonden, want van de hele operatie profiteert alleen Sodexo, dat uit die eenzijdig doorgevoerde beperking van de looptijd een slaatje hoopte te slaan! Uw antwoord is ontoereikend.

Par le passé, et M. Vercamer était un allié, nous avons dû adopter une loi pour fixer une date de péremption aux chèques-repas. Nous allons donc faire une loi pour fixer une date de péremption pour les titres-services, car on ne prend manifestement pas en compte l'intérêt général dans ce dossier. Je le regrette vraiment!

Net zoals we voor de maaltijdcheques gedaan hebben, met het algemeen belang voor ogen, zullen wij een wetgevend initiatief nemen om een vervaldatum voor de dienstencheques vast te stellen.

07.05 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil mij aansluiten bij wat de heer Clarinval zei. Het gaat echt wel over heel veel geld. Het is een goede zaak dat u het uitgiftebedrijf ertoe zult oproepen om goed te informeren. Als u hen toch bij u roept zou u ook moeten vragen dat ze goede afspraken

07.05 Stefaan Vercamer (CD&V): Des sommes importantes sont en jeu. La ministre compte demander à l'entreprise de mieux communiquer et c'est un point

maken om de problemen met wekenlange wachttijden die vorige keer werden gecreëerd dit keer te vermijden.

Mevrouw de minister, u moet hen toch eens de levieten lezen. Niets belet het uitgiftebedrijf immers om nu zelf al een langere geldigheidstermijn te hanteren, zodat de mensen hun geld kunnen terugkrijgen als ze daar recht op hebben. Ik dring er dus op aan dat u een initiatief neemt om met Sodexo rond de tafel te gaan zitten zodat u afspraken kunt maken opdat er zo weinig mogelijk geld verloren gaat. De mensen zullen dat ten zeerste appreciëren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: N'ai-je pas vu la ministre de la Justice? Je vais finir par en rêver!

08 **Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de evaluatie van het protocol inzake minimale dienstverlening op het spoor" (nr. P2416)**

08 **Question de M. David Geerts au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le service minimum sur le rail et l'évaluation du protocole" (n° P2416)**

08.01 **David Geerts** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag stel ik een vraag over de evaluatie van het protocol. Ik geef toe dat mijn vraag van vandaag is ingegeven door het feit dat deze week in de Senaat een meerderheid is gevonden om een wetsvoorstel van de MR-fractie omtrent de minimale dienstverlening goed te keuren, weliswaar geamendeerd door CD&V. Uiteindelijk heeft een meerderheid, geleverd door Open Vld, MR, N-VA en CD&V een soort van minimale dienstverlening goedgekeurd.

Het debat over de minimale dienstverlening voeren wij in de Kamer al zowat tien jaar lang. In de commissie hebben we gezegd dat een minimale dienstverlening niet werkt. Wie beslist immers welke lijnen zullen worden bediend? Gaat het alleen om de lijn van Antwerpen naar Brussel, of ook om die van Heist-op-den-Berg naar Brussel? Hoeveel mensen moeten er vervoerd worden? Dat debat hebben we in de commissie gevoerd.

Op een bepaald moment heeft de sp.a inzake wilde stakingen gewezen op het protocol dat in 2008 binnen de NMBS is afgesloten en dat in 2012 hernieuwd diende te worden. Wanneer dat protocol niet opnieuw op tafel zou komen binnen de nationale paritaire commissies, zouden wij opnieuw een tekst indienen. Welnu, wij hebben onze tekst nooit hoeven in te dienen omdat de kwestie effectief geregeld werd in maart 2013.

Ik was dan ook een beetje verwonderd – ik richt me nu tot de collega's van CD&V – dat nu in de Senaat gesteld wordt dat het protocol via de beheersovereenkomst opnieuw ingediend zal worden. Van MR, Open Vld en N-VA verrast mij dat minder, omdat ik hun duidelijke stellingname wel ken in verband met de minimale dienstverlening en het verwerpen van het stakingsrecht. Hoewel het principe van de minimale dienstverlening in bijvoorbeeld Italië en Frankrijk niet werkt, laten die partijen hier toch de spierballen rollen.

positif. Je lui demande également d'insister pour qu'on évite cette fois les délais d'attente de plusieurs semaines. Rien n'empêche l'entreprise d'appliquer un délai plus long pour limiter au maximum les pertes d'argent.

08.01 **David Geerts** (sp.a): Au Sénat, la majorité a adopté le principe d'un service minimum pour la SNCB. Cela fait plusieurs années déjà que le débat sur le service minimum est mené à la Chambre et, en commission, nous sommes parvenus à la conclusion que pareil service minimum est difficile à organiser.

En 2008, un protocole a été conclu avec la SNCB à propos des grèves sauvages notamment. Ce protocole a dû être renouvelé en 2012 et si cela n'avait pas été fait, le sp.a aurait déposé un texte. Cela n'a pas été nécessaire puisque la question a été réglée en mars 2013. C'est pourquoi j'ai été surpris d'apprendre que d'aucuns demandent au Sénat que le protocole soit réintroduit par le biais du contrat de gestion. J'aurais escompté une telle initiative du MR, de l'Open Vld et de la N-VA, mais pas du CD&V.

Ce protocole a-t-il fait l'objet d'une évaluation au sein de la SNCB et qu'en est-il ressorti?

Mijnheer de minister, wij zijn nu meer dan een jaar na de regeling van 2013. Werd binnen de NMBS een evaluatie gemaakt van dat protocol? Welke zijn de belangrijkste krachtlijnen van die evaluatie?

08.02 Minister **Jean-Pascal Labille**: Mijnheer de voorzitter, de minimumdienstverlening lijkt mij in verschillende opzichten een vals goed idee te zijn. Enerzijds lijkt deze minimumdienst mij in een aantal gevallen onrealistisch en, anderzijds, past hij niet in onze sterke traditie van overleg en sociale dialoog. Het kan worden aanzien als een schending van het stakingsrecht.

Wat de NMBS betreft, zou een minimumdienst in de strikte zin met slechts een op vijf rijdende treinen het probleem van de pendelaar op zich niet oplossen. Zij zouden worden gedwongen in overvolle treinen te reizen. Deze situatie zou op haar beurt de veiligheid van de reizigers en het personeel in gevaar kunnen brengen. De minimumdienst is geen goed doel op zich. Hoewel het belangrijk is om de kwaliteit en de continuïteit van de diensten aan de samenleving te waarborgen, blijf ik ervan overtuigd dat wij hogerop moeten tussenkomen om hierin te slagen, door voorrang te geven aan constructief sociaal overleg en dialoog.

Tot slot herinner ik eraan dat, meer bepaald wat de NMBS betreft, het regeerakkoord in een evaluatie van het sociaal protocol voorziet, onder meer wat de werkonderbrekingen betreft. In navolging van deze evaluatie heeft de Nationale Paritaire Commissie, die de directie van de spoorwegen en de erkende syndicale organisaties verenigt, in maart 2013 de wijziging van de reglementering met betrekking tot de werkonderbrekingen goedgekeurd.

De zodanig aangepaste tekst voorziet in een alarmbelprocedure van zodra de vakbonden menen dat er een probleem is. Eens deze procedure is opgestart, beschikt de directie over drie dagen om te reageren. Indien er niets wordt ondernomen, kunnen de vakbonden een stakingsaanzegging indienen.

Om de sociale dialoog alle kansen te bieden, wordt een bemiddelingskantoor verplicht samengeroepen van zodra de aanzegging wordt ingediend. Indien de bemiddeling mislukt, worden de vakbonden gevraagd om hun actie te bevestigen door alle details vrij te geven om de pendelaar 48 uur op voorhand te informeren over de actie. Als er echter bemoedigende tekenen zijn dat het conflict in het raam van de bemiddeling kan worden opgelost, moeten de vakbonden de stakingsaanzegging opschorten of uitstellen om de dialoog een kans te geven. In geval van een ernstig conflict kan de Nationale Paritaire Commissie ook een beroep doen op een externe bemiddelaar.

Al deze maatregelen moeten tot een preventieve en constructieve sociale dialoog leiden, het resultaat van een lange traditie in ons land.

Deze maatregelen dragen zo bij tot een oplossing hogerop van eventuele conflicten, die een minimumdienstverlening aan de afnemerszijde op geen enkele wijze kan verzachten.

Persoonlijk ben ik gekant tegen het wetsvoorstel dat de MR in de Senaat heeft ingediend. De betrokken tekst die in de commissie voor de Infrastructuur wordt gesteund door de senatoren van de MR, de N-

08.02 **Jean-Pascal Labille**, ministre: L'instauration d'un service minimum m'a tout l'air d'une fausse bonne idée. Elle est irréaliste et est totalement étrangère à notre tradition de dialogue social. Le service minimum ne résout pas le problème des navetteurs et risque en outre de compromettre la sécurité. Il est certes indispensable de garantir la permanence des services à la population, mais il est préférable d'atteindre cet objectif par le biais d'un dialogue social constructif.

En mars 2013, à la suite de l'évaluation du protocole social, la commission paritaire nationale a adopté une modification de la réglementation relative aux interruptions de travail. Le recours à une médiation externe est possible en cas de conflit majeur.

À titre personnel, je suis opposé à la proposition de loi du MR sur la base de laquelle le contrat de gestion qui lie les chemins de fer à l'État pourra être déclaré nul et non avenue. C'est une épée de Damoclès inacceptable.

Aucune des deux parties – l'employeur et les syndicats – ne remet en cause le nouveau protocole d'accord en matière d'interruption de travail.

VA natuurlijk, Open Vld en CD&V, kan het beheerscontract dat de spoorwegen aan de federale Staat bindt, nietig verklaren. Het wetsvoorstel is een onaanvaardbaar zwaard van Damocles.

Sinds de ondertekening in maart 2013 van het nieuwe protocol over de werkonderbrekingen bij de spoorwegen stellen beide partijen, werkgever en vakbonden, het bestaan ervan niet in vraag.

08.03 David Geerts (sp.a): Ik dank...

(...): (...)

08.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Stel zelf een vraag! Nu zwijgen, hij is aan het woord!

08.05 David Geerts (sp.a): Mijnheer Francken, ik stel vast dat u en uw fractie voorstander zijn van een minimumdienstverlening. Wij zijn voor een maximale dienstverlening voor treinreizigers. Dat is het eerste verschil.

Uw maskers vallen af! U bent tegen het stakingsrecht! Durf dat dan te zeggen! Ga dan op het spreekgestoelte staan als u het lef hebt en zeg het dan.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel vast dat het protocol werkt en ik vind het betreuenswaardig dat mensen die de *culot* niet hebben om op het spreekgestoelte te gaan staan, olie op het vuur gieten. Zij lachen met ons systeem van sociaal overleg.

08.05 David Geerts (sp.a): La N-VA est pour un service minimum sur le rail. Le sp.a, lui, est pour un service à la clientèle maximal pour les voyageurs. Le masque des membres du groupe N-VA vient de tomber, révélant leur vrai visage, celui d'adversaires du droit de grève.

Le protocole d'accord en matière d'interruption de travail fonctionne. Il est par conséquent regrettable que certaines personnes jettent de l'huile sur le feu au lieu d'avoir le courage de monter à la tribune. Ces personnes tournent en dérision la concertation sociale.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Question de M. Olivier Maingain à la ministre de la Justice sur "l'avenir du personnel des greffes et des juridictions du tribunal de première instance de Bruxelles après le 1er juillet 2014" (n° P2410)

09 Vraag van de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie over "de toekomst van het personeel van de griffies en van de rechtbanken van eerste aanleg te Brussel na 1 juli 2014" (nr. P2410)

09.01 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, madame la ministre, une certaine inquiétude naît parmi les membres du personnel des greffes et du secrétariat des parquets des juridictions francophones de Bruxelles, après la réforme du paysage judiciaire et, plus particulièrement, du tribunal de première instance.

En janvier 2013 a eu lieu un appel à candidatures et les lauréats de la sélection ont ainsi complété les cadres, plus particulièrement du greffe du tribunal de première instance de Bruxelles. Alors que l'examen de sélection ne prévoyait pas l'exigence de bilinguisme au moment où les candidats se sont présentés, curieusement, après leur réussite, les lauréats ont été versés dans le cadre bilingue dont la répartition des effectifs dans les greffes correspond à plus ou moins 30 % d'effectifs bilingues. Les autres sont unilingues à la suite de la réforme de la loi de 1935. On a donc affecté des candidats unilingues

09.01 Olivier Maingain (FDF): Er ontstaat enige ongerustheid onder het personeel van de griffies en de parketsecretariaten van de Franstalige rechtscollèges in Brussel. De laureaten van de jongste selectie, waarvoor er geen tweetaligheid vereist was, werden in de tweetalige formatie opgenomen en dienden binnen het jaar na hun indienstneming voor de tweetaligheidsproef te slagen. Overeenkomstig de wet moeten ze ontslagen worden indien ze niet binnen het jaar voor die proef

à un cadre bilingue avec obligation de réussir, dans l'année de leur engagement, l'épreuve prévue à l'article 59, § 6, de la loi de 2012, si j'ai bonne mémoire.

Il y a une vive inquiétude chez les intéressés, puisque l'expiration du délai d'un an se rapproche, de savoir quel sera leur sort, dès lors qu'ils n'auraient pas réussi cette épreuve. La loi est en effet explicite. Elle laisse entendre qu'à défaut de réussite dans l'année, ils seront invités à quitter leur fonction. Il serait dès lors logique de les affecter plutôt à un cadre unilingue, d'autant plus qu'à l'origine, ils ont été recrutés sans exigence de bilinguisme.

Madame la ministre, je voudrais avoir l'assurance qu'au moment où on fait grand cas dans certains milieux de ce qu'il y aurait enfin un renfort aux services de la justice à Bruxelles, il n'y ait pas là la perte d'emplois qui remettrait à mal le fonctionnement de la justice, la proportion 80-20 n'étant déjà pas conforme à l'accord initial. Cette proportion est aujourd'hui plutôt de 71-29. Il ne faudrait pas que l'exigence de bilinguisme pour les agents qui n'ont pas été recrutés pour le cadre bilingue mais qui leur a été imposée, conduise à une perte d'effectifs dès début juillet 2014.

09.02 Annemie Turtelboom, ministre: Monsieur Maingain, vous avez sans doute connaissance du fait qu'un tiers du cadre des juridictions bruxelloises est réservé à des membres du personnel qui doivent satisfaire au bilinguisme fonctionnel. Dès lors, deux tiers des membres du personnel peuvent être unilingues.

Certains membres du personnel ont laissé transparaître une certaine inquiétude sur ce thème. La réglementation prévoit, en effet, qu'il peut être mis fin à la fonction si le membre du personnel, dans le délai d'un an, ne participe pas ou ne réussit pas l'examen, sauf si la juridiction détient suffisamment de membres du personnel disposant de la preuve de la connaissance de l'autre langue.

Effectivement, les membres du personnel qui ne réussissent pas l'examen linguistique au cours de l'année seront en priorité nommés dans le cadre de deux tiers unilingue. En outre, le délai d'un an court à partir de l'existence des nouvelles juridictions à Bruxelles.

Tout comme les membres du personnel des autres greffes, les membres du personnel des tribunaux de Bruxelles ont été, à nouveau, nommés le 31 mars 2014 au tribunal francophone ou au tribunal néerlandophone de Bruxelles. Chacun dispose, dès lors, d'un délai suffisamment long pour participer à cet examen et le réussir.

09.03 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, je remercie Mme la ministre pour les précisions qu'elle a apportées. Je retiens qu'il y a peut-être d'abord lieu d'affecter les lauréats au cadre

slagen.

Op het ogenblik dat er veel belang aan wordt gehecht dat de gerechtelijke diensten in Brussel eindelijk versterkt worden, zou ik graag de zekerheid hebben dat er daar geen banen verloren zullen gaan, aangezien de verhouding 80-20 al in strijd is met de oorspronkelijke overeenkomst. Die verhouding bedraagt thans eerder 71-29.

09.02 Minister Annemie Turtelboom: Een derde van de formatie van de Brusselse rechtbanken is voorbehouden voor personeelsleden die functioneel tweetalig zijn. Twee derde van de formatie mag eentalig zijn.

Er kan een einde worden gemaakt aan de betrekking indien het personeelslid binnen het jaar niet deelneemt aan of slaagt voor het examen, behalve indien het rechtscollege voldoende personeelsleden telt die een bewezen kennis hebben van de andere taal. Wie niet slaagt voor het taalexamen in de loop van het jaar wordt met voorrang benoemd in de eentalige 2/3-formatie.

De termijn van een jaar loopt vanaf de oprichting van de nieuwe rechtbanken te Brussel. De personeelsleden van de Brusselse rechtbanken werden op 31 maart 2014 opnieuw benoemd bij de Franstalige of de Nederlandstalige rechtbank van Brussel. Iedereen beschikt derhalve over voldoende tijd om aan dat examen deel te nemen en ervoor te slagen.

09.03 Olivier Maingain (FDF): Ik onthoud dat u zich ertoe verbindt geen enkel personeelslid te

unilingue, *a fortiori* s'ils ne réussissent pas l'épreuve de bilinguisme, dans le nouveau délai qui est imparti; en effet, le nouveau délai ne court pas à partir de leur date de nomination, mais à partir de l'entrée en vigueur des dispositions concernant la réforme des juridictions.

L'engagement est donc pris - je le retiens - de ne licencier aucun membre du personnel qui pourrait être affecté au cadre unilingue à défaut de réussir des examens linguistiques. Je vous en remercie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 **Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "het gebrek aan vertrouwen in justitie vanwege de Vlamingen" (nr. P2411)**

10 **Question de M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "le manque de confiance des Flamands dans la justice (n° P2411)**

10.01 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de Vlaamse Radio- en Televisieomroep, de VRT, heeft een foto van Vlaanderen gemaakt in de aanloop naar de verkiezingen van 25 mei, over wat de burger interesseert, over wat zijn vertrouwen wegdraagt en zijn wantrouwen oproept.

Wat wantrouwen oproept bij de burger, is Justitie. De burger is blijkbaar niet tevreden dat zo veel criminelen door procedurefouten de dans ontspringen. Daaraan hebt u als minister van Justitie weinig verdienste. Ere wie ere toekomt, het was de heer Landuyt die in deze legislatuur gepoogd heeft om daaraan iets te veranderen, niet tot ieders tevredenheid, maar het was toch een poging.

De afkoopwet roept ongenoegen op omdat rijke criminelen hun proces kunnen afkopen en de kleine garnalen hun straf wel moeten ondergaan, al is het ondergaan van die straf vaak ook maar een twijfelgeval. Hoe dan ook, dat is de perceptie die leeft.

Er is de Salduzwet, die de verdachten en de daders mijlenver, soms lichtjaren ver, voorsprong geeft op de slachtoffers. Er zijn geïnterneerden die in de gevangenis verblijven. Er is het gedeeltelijk uitstel van heel wat wetten; vijf tot tien jaar zijn ze al van kracht, maar een deel ervan wordt nog niet toegepast op het terrein. Dat zijn allemaal zaken die de burger aan het denken zetten en waarmee hij niet kan leven.

Wij hebben ook veel tijd verbeuzeld met zaken zoals de dubbelenaamwetgeving, een non-issue dat tot een zwaar parlementair debat moest uitgroeien, terwijl zeer zware criminelen, moordenaars, schadevergoedingen van duizenden euro's opstrijken: 11 000 euro voor Farid 'le Fou', 5 000 euro voor de moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen. Zij strijken die schadevergoedingen op omdat het detentieregime hen niet aanstaat.

Ondertussen is de basiswet nog niet volledig van kracht en zijn de cipiers zelf al vragende partij om ze te wijzigen.

Mevrouw de minister, genoeg in uw bak, de volle lading, om u als minister van Justitie weg te steken, maar u hebt recht van antwoord. Ik vraag mij dus af wat u te zeggen hebt op die punten van kritiek, op de foto van Vlaanderen, over wat de burger denkt over uw beleid.

ontslaan dat aan het eentalige kader zou kunnen worden toegewezen omdat het niet voor een taalexamen is geslaagd.

10.01 Bert Schoofs (VB): Selon une enquête réalisée récemment par la VRT, les citoyens n'ont pas confiance en la justice. Ils déplorent que tant de criminels échappent à la justice en raison d'erreurs de procédure. La loi sur les transactions financières suscite également leur mécontentement, ainsi que la loi Salduz qui donne une importante longueur d'avance aux auteurs par rapport aux victimes. Par ailleurs, la présence de nombreux internés en prison les irrite aussi et le fait que des volets de certaines législations ne soient pas encore appliqués ne les satisfait pas davantage.

Au Parlement, on perd un temps précieux pour des matières qui n'intéressent personne comme le double nom, alors que des criminels dangereux empochent des milliers d'euros parce que leur régime pénitentiaire ne leur plaît pas. Dans l'intervalle, la loi de base n'est toujours pas intégralement d'application et les gardiens demandent déjà qu'elle soit modifiée.

Quelle est l'attitude de la ministre face aux critiques des citoyens?

10.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ten eerste, wij weten al lang dat het vertrouwen in Justitie te laag is. Dit kwam naar voren uit verschillende onderzoeken, niet alleen uit het onderzoek dat nu door de VRT werd gevoerd. Het kwam ook al naar voren uit verschillende subjectieve onderzoeken, waarin men vroeg hoe men een bepaald departement percipieerde.

Afhankelijk van de onderzoeken is het vertrouwen in Justitie 50, 55, 56 of 57 %. Uit die onderzoeken blijkt dat men vooral vindt dat Justitie de voorbije jaren te weinig is geëvolueerd.

Daarom hebben wij dat aangepakt. Dat is ook de reden waarom wij de justitiehervorming na dertig jaar discussie effectief hebben afgerond. Wij hebben bij de politiehervorming en bij andere grote hervormingen gemerkt dat het vertrouwen in de instellingen dan opnieuw toeneemt. Dat is de reden waarom wij gaan naar grotere gerechtelijke arrondissementen en meer autonomie geven aan de magistraten, zodat men op die manier meer wapens in handen heeft om te vechten tegen de gerechtelijke achterstand.

Ten tweede, jammer genoeg werden gedurende lange tijd de korte straffen onvoldoende uitgevoerd in ons land. Dat is de reden waarom wij gevangenissen bijbouwen. De overbevolking is tijdens deze legislatuur gedaald van bijna 30 % naar 19 % en zal verder blijven dalen dankzij de nieuwe gevangenissen die nog moeten opengaan.

Er zijn tegenwoordig 1 936 enkelbanden in gebruik. Lange tijd was het de bedoeling om 1 500 enkelbanden in gebruik te hebben. Toen ik aantrad als minister van Justitie waren dat er 800. Wij kunnen daardoor ook alle korte straffen uitvoeren. De wachtlijsten bij de justitieuhuizen voor alternatieve straffen zijn volledig weggewerkt.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij door al deze hervormingen de straffeloosheid aanpakken. Het gebeurde nog te vaak dat straffen niet werden uitgevoerd, maar nu worden ook korte straffen terug uitgevoerd. Wij maken er werk van dat straffen kordaat worden uitgesproken en effectief worden uitgevoerd. Al deze hervormingen zijn de recepten om het vertrouwen in Justitie de komende jaren te doen toenemen.

Wij hebben dat allemaal gerealiseerd in een korte legislatuur van twee jaar. Het zal uiteraard tijd vergen voor dit zich zal weerspiegelen in het vertrouwen. Ik heb er alle vertrouwen in en ik ben er zelfs van overtuigd dat wij de discussies die wij gedurende twintig of dertig jaar hebben gevoerd, nu kunnen afronden. De hervorming is eergisteren in werking getreden en zal zich weerspiegelen in een toenemend vertrouwen in Justitie. Dat moet ook echt gebeuren. Justitie is een hoeksteen van de samenleving. Het vertrouwen moet omhoog en wij hebben daarvoor tijdens deze legislatuur de nodige maatregelen genomen.

10.03 **Bert Schoofs** (VB): Mevrouw de minister, wij zullen zien wat uw hervorming op het terrein uiteindelijk teweegbrengt. U had het over

10.02 **Annemie Turtelboom**, ministre: Nous savons depuis longtemps que la confiance accordée par la population à la justice est trop faible. Des enquêtes épinglent surtout l'immobilisme qui a caractérisé la Justice ces dernières années. C'est pourquoi, au terme de trente années de discussions, nous avons mis un point final à la réforme de la justice. Des institutions comme la police et d'autres ont regagné la confiance de la population après la mise en œuvre de profondes réformes. Des arrondissements judiciaires plus étendus et l'autonomie accrue des magistrats renforcent l'arsenal nécessaire pour résorber l'arriéré judiciaire.

Longtemps malheureusement, les courtes peines n'ont pas été exécutées et nous avons dès lors décidé de construire de nouvelles prisons. Au cours de l'actuelle législature, la surpopulation carcérale a reculé de 30 à 19 % et cette évolution sera maintenue.

À ce jour, 1 936 bracelets électroniques sont opérationnels. L'objectif avait longtemps plafonné à 1 500 et 800 bracelets électroniques étaient en circulation lors de mon entrée en fonction. Cet outil nous permet de procéder à l'exécution de l'ensemble des courtes peines. Dans les maisons de justice, les listes d'attente pour les peines de substitution ont disparu.

L'objectif de cet ensemble de réformes consiste à mettre un terme à l'impunité.

Cet énorme travail a été accompli en deux ans, mais il faudra patienter quelque temps avant de pouvoir en observer les effets sur les indices de confiance de la population.

10.03 **Bert Schoofs** (VB): Nous verrons ce que la réforme donnera

de enkelbanden. U weet dat die maar een lapmiddel zijn omdat de gevangenisstraffen niet allemaal uitgevoerd kunnen worden.

Ik had van u niet verwacht of gewenst dat u gevangenen als paddenstoelen uit de grond zou laten rijzen.

sur le terrain.

Les bracelets électroniques ne sont qu'un ersatz auquel on a recouru parce qu'on a constaté que toutes les peines d'emprisonnement ne peuvent être exécutées.

10.04 Minister **Annemie Turtelboom**: (...)

10.05 Bert Schoofs (VB): Daar heb ik begrip voor. Ook uw voorgangers hebben daaromtrent plannen gemaakt. U kunt zeggen dat u ze voltooid hebt, maar men was er al mee begonnen, dus eigenlijk gaat het om een voortzetting van het beleid van vroeger.

10.05 Bert Schoofs (VB): La ministre a simplement achevé le travail entamé par ses prédécesseurs.

Mevrouw de minister, ik sta hier als lid van de oppositie en het is mijn plicht om oppositie te voeren. Ook als alles goed zou zijn, zou ik dat moeten doen. Maar het is niet goed, mevrouw de minister. U hebt niet alleen de perceptie tegen, de burger weet dat het justitiebeleid ook onder uw bewind opnieuw door de mangel gehaald is. Dat is echt spijtig.

La politique mise en œuvre par la ministre a été un fiasco et ce n'est pas seulement un problème de perception. Au cours des deux dernières années et demie, elle a fait adopter la loi sur la transaction financière et la législation instaurant la possibilité, pour les parents, de donner un double nom à leur enfant. Nos concitoyens se demandent ce que fichent leurs élus.

U hebt inderdaad slechts tweeënhalf jaar gekregen om uw taak uit te voeren, maar in die tweeënhalf jaar hebt u ook de afkoopwet en de dubbelenaamwetgeving tot stand gebracht, waarvan de burger zich afvraagt waarmee men in godsnaam bezig is.

Mevrouw de minister, Vrouwe Justitia zou een marmeren beeld moeten zijn, maar tegenwoordig is zij van karton. Zij is een lichtgewicht geworden. Haar weegschaal is helemaal uit balans door de afkoopwet maar haar blinddoek draagt zij nog, enkel en alleen omdat zij zich schaamt voor het justitiebeleid in dit land.

J'espère que la ministre ne reviendra pas à la Justice. Le Vlaams Belang réclame un ministre de la Justice vraiment flamand.

Ik hoop, mevrouw de minister, dat u niet zult terugkeren als minister. Het spijt mij dat ik u dat moet zeggen, want ik heb alle sympathie voor u als mens; dat weet u, maar u hoeft als minister van Justitie niet terug te komen. Het Vlaams Belang wil een Vlaamse minister van Justitie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de M. Georges Gilkinet à la ministre de la Justice sur "le rapport du Comité R" (n° P2412)

11 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "het verslag van het Comité I" (nr. P2412)

11.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre de la Justice, il s'agit d'une question que j'aurais voulu poser au premier ministre, mais sans vouloir vous faire ombrage; malheureusement, il n'a pu être présent aujourd'hui comme d'autres fois.

11.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): In zijn – in principe vertrouwelijk – rapport aan de opvolgingscommissie van de Senaat wordt het uitblijven van een reactie van onze inlichtingendiensten op de spionagepraktijken van de NSA door het Comité I in het licht gesteld. De regering en het Ministerieel Comité voor

Hier, les représentants du Comité R ont présenté à la commission de suivi du Sénat, dont les écologistes ne font pas partie, leur rapport sur la réaction des services de renseignement belges aux informations relatives à l'espionnage mené par la NSA, l'agence de renseignement étasunienne, en Belgique.

Le rapport est censé être confidentiel jusqu'à sa publication, mais de larges extraits sont parus aujourd'hui dans la presse. Ils pointent principalement le manque de réaction des services de renseignement belges quant à ces faits d'espionnage.

Alors que certains mettent en exergue la responsabilité des services de renseignement eux-mêmes, madame la ministre, nous pouvons nous interroger sur les initiatives prises par le gouvernement et, principalement, par le Comité ministériel du renseignement et de la sécurité, dont vous faites partie avec le premier ministre, la ministre de l'Intérieur, le ministre des Affaires étrangères et le ministre de la Défense.

Comme l'écrit *Le Soir*, aucune autorité n'avait demandé un rapport spécifique sur cet espionnage de masse. Selon le rapport, il n'y aurait pas eu de proactivité de la part du gouvernement; c'était déjà visé dans le rapport annuel 2012 du Comité R par rapport à ces faits d'espionnage assez graves.

Madame la ministre, confirmez-vous le contenu de ce rapport du Comité R relativement à la réaction belge vis-à-vis de l'espionnage de la NSA?

Quand ce rapport sera-t-il rendu public, donc accessible à l'ensemble de ce parlement et à tous les citoyens? Il me semble qu'il vous revient de donner votre accord pour ce faire.

Surtout, confirmez-vous qu'aucune initiative n'a été prise par le Comité ministériel ad hoc eu égard à ces faits d'espionnage? Ce Comité ministériel se réunit-il régulièrement? Comment a-t-il traité ces questions assez graves?

11.02 Annemie Turtelboom, ministre: Monsieur le président, cher collègue, hier soir, j'ai pris connaissance du rapport "diffusion restreinte" du Comité R.

Le Comité R tire comme conclusions importantes que les services de renseignement doivent consacrer plus d'attention aux captations massives de données et à l'espionnage politique et économique par des services étrangers. Les contacts avec les services de renseignement étrangers amis doivent être évalués. La Sûreté de l'État et le Service du renseignement militaire doivent collaborer de manière plus intense dans le cadre du protocole d'accord existant.

Le rapport du Comité R est un rapport de diffusion restreinte. Il ne peut donc pas être communiqué au grand public. La Sûreté de l'État est consciente que des services partenaires stratégiques font usage de systèmes de captation massive de données dans le temps. Il est important de noter que ces services nous fournissent aussi des informations opérationnelles importantes.

La Sûreté de l'État procédera à une analyse critique de ce rapport et en tirera les conclusions nécessaires. Ces conclusions constitueront les priorités du service en la matière. Elles seront traduites en un plan d'action qui sera soumis au Comité ministériel pour le renseignement et la sécurité.

inlichtingen en veiligheid hebben nooit om een specifiek rapport over deze massale spionage verzocht, hoewel daarvan al melding werd gemaakt in het jaarverslag 2012 van het Comité I.

Bevestigt u de inhoud van het voornoemde rapport van het Comité I? Wanneer zal dit rapport worden gepubliceerd?

Bevestigt u dat het ministerieel comité ad hoc met betrekking tot deze ernstige kwesties geen enkel initiatief heeft genomen? Komt het ministerieel comité geregeld samen? Hoe is dat comité in dezen te werk gegaan?

11.02 Minister Annemie Turtelboom: Het Comité I zegt in zijn besluiten dat onze inlichtingendiensten meer gespitst moeten zijn op het massaal verzamelen van gegevens, evenals op politieke en economische spionage door buitenlandse diensten.

Onze contacten met bevriende buitenlandse inlichtingendiensten moeten aan een evaluatie worden onderworpen. De Veiligheid van de Staat en de militaire inlichtingendienst moeten in het kader van het bestaande protocolakkoord nog nauwer samenwerken.

Het rapport van het Comité I draagt de vermelding 'beperkte verspreiding'. De partnerdiensten verstrekken ons ook belangrijke operationele informatie.

En ce qui concerne la collaboration avec le Service du renseignement militaire, celle-ci s'opère dans le cadre d'un protocole d'accord entre les deux services. La Sûreté de l'État estime qu'elle est très fructueuse et efficace. Elle peut bien entendu encore être améliorée et approfondie à l'avenir.

J'ai demandé à la Sûreté de l'État d'étudier le rapport de manière approfondie et d'adapter le fonctionnement du service si nécessaire.

11.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la ministre, j'ai trois réactions. La première est relative à la transparence de l'information, à l'accès à celle-ci, au contrôle démocratique sur le travail des services de renseignement. Comme je vous l'ai dit, en tant que groupe écologiste, nous n'avons pas accès à ce rapport qui est largement commenté dans la presse de ce jour et dont vous confirmez le contenu.

Cela va heureusement changer si nous adoptons un nouveau Règlement de la Chambre, ce qui est à l'ordre du jour aujourd'hui. Mais je pense également que la diffusion d'une version dont on aurait retiré les aspects les plus stratégiques est normale. Vous devez donner votre accord en ce sens; cela se fait régulièrement. Les rapports du Comité R sont disponibles sur internet. En termes de transparence et de démocratie, cela nous semble important.

Deuxièmement, dans le résumé que vous donnez, vous exonérez assez rapidement, me semble-t-il, le gouvernement de ses responsabilités. Comme je l'ai dit, dans son rapport de 2012, le Comité R pointait le manque de proactivité du gouvernement à l'égard des services de renseignement. Manifestement, le comité ministériel chargé du renseignement n'a pas confié mission aux services de renseignement belges d'enquêter sur ce dossier réellement inquiétant en termes de protection des libertés individuelles.

Troisièmement, j'en viens à la relation avec l'État dont nous parlons en l'occurrence: les États-Unis, et la NSA.

Nous avons effectivement de bons rapports avec les États-Unis. Nous avons d'ailleurs reçu M. Obama, la semaine dernière. Mais un rapport équilibré nécessite des exigences de la part d'un État comme le nôtre qui ne peut accepter de voir ses libertés bafouées. Les États-Unis sont demandeurs d'accords européens sur un nouveau traité transatlantique. Nous disons, depuis le début, qu'il faut mettre dans la balance ce type de critiques que nous pouvons légitimement formuler à l'égard des pratiques étasuniennes.

J'estime, pour ma part, que le gouvernement belge a fait preuve de faiblesse dans ce dossier, raison pour laquelle nous lui demandons de se reprendre rapidement pour simplement faire valoir les droits fondamentaux de nos concitoyens à la vie privée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de M. Philippe Goffin à la ministre de la Justice sur "le nouveau paysage judiciaire" (n° P2413)

12 Vraag van de heer Philippe Goffin aan de minister van Justitie over "het nieuwe gerechtelijke landschap" (nr. P2413)

De Veiligheid van de Staat zal dat rapport analyseren en er de nodige conclusies uit trekken. Die zullen worden vertaald in een actieplan dat aan het Ministerieel Comité voor Inlichtingen en Veiligheid zal worden voorgelegd.

11.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Wat de doorzichtigheid van de informatie en de democratische controle op de inlichtingendiensten betreft, vind ik het maar normaal dat er een gekuiste versie van dat rapport zou worden verspreid.

Bovendien ontslaat u de regering wel erg vlotjes van haar verantwoordelijkheden: in zijn rapport van 2012 stelde het Comité I reeds dat de regering niet proactief genoeg optrad!

Ten derde: als we evenwichtige betrekkingen willen met de Verenigde Staten, kunnen we niet aanvaarden dat onze vrijheden met voeten worden getreden. De Verenigde Staten zijn vragende partij voor een nieuw transatlantisch verdrag: wij moeten onze terechte kritiek op hun praktijken in de weegschaal leggen. De regering heeft zich zwak opgesteld; wij vragen dat ze zich zou vermennen en dat ze het recht op privacy van onze burgers zou doen gelden.

12.01 Philippe Goffin (MR): Monsieur le président, madame la ministre, le 1er avril, c'était certes mon anniversaire mais c'était surtout l'entrée en vigueur de la loi sur le nouveau paysage judiciaire. Nous sommes passés de 27 arrondissements à 12. Cette réforme est importante puisqu'elle augmente la mobilité des magistrats et offre l'autonomie en termes de gestion.

Ce projet a été fortement décrié vis-à-vis de ce que certains ont estimé être une précipitation un peu forcée.

Deux jours après l'entrée en vigueur de cette disposition, j'aimerais avoir votre sentiment sur les premiers retours que vous en avez eus. Y a-t-il eu des difficultés? La transition s'est-elle faite dans de bonnes conditions?

Ma question suivante concerne l'arrondissement de Liège. Le Conseil supérieur de la Justice a proposé à la nomination un nouveau procureur, M. Dulieu. Vous avez 60 jours pour procéder ou non à sa nomination. Je pense qu'un signal important serait de pouvoir nous donner aujourd'hui une date pour sa prochaine nomination.

12.02 Annemie Turtelboom, ministre: Monsieur le président, la réforme du paysage judiciaire est entrée en vigueur le 1er avril et se concrétise tous les jours un peu plus sur le terrain. Tous les magistrats sont nommés dans les nouveaux arrondissements, à quelques exceptions près. Les premiers présidents ont désigné des chefs de corps faisant fonction pour les nouveaux tribunaux ou exercent eux-mêmes cette fonction en attendant les nouvelles désignations.

Le Conseil supérieur de la Justice a déjà présenté une première liste de chefs de corps. Le dossier est tout à fait en ordre au plan administratif et nous avons eu des contacts avec le Conseil supérieur de la Justice pour procéder le plus vite possible aux nominations. Nous avons également eu un contact avec les palais de justice pour que les nominations soient signées le plus vite possible.

Des greffiers en chef et des secrétaires en chef faisant fonction sont désignés dans les nouveaux tribunaux et parquets par les premiers présidents. Les greffiers et les secrétaires sont nommés de plein droit dans les nouveaux arrondissements et les membres du personnel des niveaux C et D restent dans la division dans laquelle ils étaient nommés avant la réforme.

Le président du SPF et le directeur général de l'organisation judiciaire ont visité les 12 arrondissements pour expliquer la réforme aux magistrats et au personnel. J'ai également participé à des réunions à Anvers, Bruxelles et Liège.

Cela a été un succès. Certes, des questions concernant des situations individuelles se posent. L'administration essaie d'y répondre le plus rapidement possible.

12.01 Philippe Goffin (MR): Op 1 april is de wet op de gerechtelijke hervorming in werking getreden, waardoor het gerechtelijk landschap volledig hertekend werd. Sommigen hebben felle kritiek geuit op de haast waarmee dat ontwerp werd aangenomen.

Wat zijn de eerste reacties? Hebben er zich problemen voorgedaan? Is de overgang goed verlopen?

De Hoge Raad voor de Justitie heeft de benoeming van een nieuwe procureur, de heer Dulieu, in het gerechtelijk arrondissement Luik voorgesteld. Het zou een belangrijk signaal zijn indien u ons vandaag zou kunnen meedelen wanneer de betrokkene benoemd zal worden.

12.02 Minister Annemie Turtelboom: In het veld wordt de hervorming van het gerechtelijk landschap elke dag een beetje meer in kalk en cement gegoten. Op enkele uitzonderingen na zijn alle magistraten in de nieuwe arrondissementen benoemd. De Hoge Raad voor de Justitie heeft al een eerste lijst van korpschefs ingediend. We willen ze zo snel mogelijk benoemen.

In de nieuwe rechtbanken en parketten worden er dienstdoende hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen aangesteld. In de nieuwe arrondissementen worden de griffiers en secretarissen van rechtswege benoemd en de personeelsleden van niveau C en D blijven in de divisie waarin ze vóór de hervorming werden benoemd.

De voorzitter van de FOD en de directeur-generaal van de Rechterlijke Organisatie hebben de hervorming aan de magistraten en het personeel toegelicht. Ik heb ook aan vergaderingen deelgenomen.

Toutes les informations relatives à la réforme sont disponibles sur le site et sur l'intranet du SPF. Par ailleurs, un point de contact unique est mis à la disposition de ceux qui souhaitent nous interroger. Nous essayons de répondre aux questions qui nous sont adressées dans les meilleurs délais.

Toujours est-il que la réforme se passe dans de bonnes conditions.

Die bijeenkomsten waren een succes. Er rijzen vragen over individuele gevallen, maar de administratie probeert die zo snel mogelijk te beantwoorden.

Alle informatie in verband met de hervorming staat op de website en op het intranet van de FOD. Er is een aanspreekpunt waar men terecht kan.

De hervorming verloopt al bij al vlot.

12.03 Philippe Goffin (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse.

Je prends acte du fait que si les dossiers sont complets – nous espérons que c'est le cas –, vous procéderez rapidement aux nominations.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12.03 Philippe Goffin (MR): Ik neem nota van het feit dat als de dossiers volledig zijn – hopelijk is dat het geval –, u snel zal overgaan tot de benoemingen.

13 Vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de stand van zaken met betrekking tot de tewerkstellingszones en de afstemming met de Regio's" (nr. P2417)

13 Question de M. Patrick Dewael au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'état des lieux concernant les zones d'emploi et l'alignement sur les Régions" (n° P2417)

13.01 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de sluiting van Ford is natuurlijk een mokerslag en de realiteit moet nog komen, want pas op het einde van dit jaar zullen wij geconfronteerd worden met die achtduizend jobs die daar verloren zullen gaan.

De overheden hebben niet stilgezeten. Ten eerste, aan de ene kant is er het strategisch actieplan voor Limburg, waarvoor heel wat projecten zijn geselecteerd. Dat is een samenwerking tussen de federale, Europese en Vlaamse overheden en de provincie Limburg om een aantal zaken op het terrein mogelijk te maken.

Ten tweede is er natuurlijk het competitiviteitspact; dat wetsontwerp krijgt stilaan zijn beslag hier in de Kamer. Dat gaat over loonlastenverlagingen, die goed zijn en dus ook goed zijn voor Limburg.

Ten derde, en ik heb u hierover in het verleden ook reeds ondervraagd, is er de mogelijkheid – het is een beetje het idee dat wij vroeger gekend hebben na de sluiting van de Kempense steenkoolmijnen – om bepaalde zones af te bakenen waar bepaalde fiscale en parafiscale stimuli spelen. Dat waren de vroegere reconversiezones, nu spreekt men over zones waarin een bepaalde economische ontwrichting aan de gang is. Dat is belangrijk, want op die manier kan men investeringen aantrekken en kan men bepaalde zaken in de etalage zetten. In concreto zouden werkgevers een kwart

13.01 Patrick Dewael (Open Vld): La fermeture de Ford entraînera la perte de 8 000 emplois d'ici la fin de l'année. Les autorités réagissent par leur Plan d'action stratégique pour le Limbourg, dans le cadre duquel bon nombre de projets ont déjà été sélectionnés et le pacte de concurrence prend petit à petit forme au sein de cette Chambre.

Il existe cependant encore un troisième instrument: la délimitation de certaines zones pouvant bénéficier de stimulate fiscaux et parafiscaux, comme les anciennes zones de conversion. Dans ces zones, les employeurs pourraient bénéficier d'une réduction d'un quart du précompte professionnel sur les salaires des travailleurs nouvellement engagés. Il appartient aux Régions de délimiter ces zones.

minder bedrijfsvoorheffing moeten betalen op de lonen van nieuwe arbeidskrachten.

Als wij in Limburg de voorbije maanden een aantal dingen gemist hebben, was het steeds op basis van het gegeven van de loonkosten. Als men investeerders effectief kan zeggen dat het gaat om een kwart minder bedrijfsvoorheffing, dan is men heel attractief.

Het is dus belangrijk dat wij die teksten zo snel mogelijk hier in de Kamer goedkeuren. De federale regering heeft een kader gecreëerd en ik verneem nu dat de Gewesten die zones moeten gaan afbakenen. Daarom heb ik volgende vragen aan u.

Wanneer denkt u het noodzakelijke samenwerkingsakkoord met de Gewesten in dat verband te kunnen finaliseren?

Moeten er nog andere hordes genomen worden? Ik denk aan Europa: denkt u dat Europa daarover nog problemen kan maken?

Wanneer verwacht u dat deze maatregel concreet in werking zal kunnen treden? Eens dit kader bestaat, hebben wij er alle belang bij om in al onze acties naar het buitenland Limburg te promoten als een regio waar het in bepaalde zones heel interessant is om te investeren.

13.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Dewael, de commissie van uw Kamer heeft daarstraks inderdaad het deel van het wetsontwerp inzake competitiviteit goedgekeurd dat betrekking heeft op de ontworpen zones of steunzones. U hebt de maatregel goed samengevat.

Er werd hierover inderdaad overleg gepleegd met Europa, zonder dat Europa strikt genomen moet toestemmen, in die zin dat dit een maatregel is waarin het Unieverdrag voorziet. Wij moesten er alleen zeker van zijn dat wij met de voorwaarden die wij stellen en met het voordeel dat wij verstrekken, en dat u correct begroot op 25 % van de bedrijfsvoorheffing, binnen de Europese normen vallen. Dat is inderdaad het geval, dus daar zijn geen verdere horden te nemen.

U geeft terecht aan dat de steunzones zelf met deze wet niet zijn afgebakend, omdat de afbakeningen het voorwerp moeten uitmaken van een akkoord tussen elk Gewest afzonderlijk en de federale overheid, waarbij het maximaal aantal steunzones en de criteria waaraan zij moeten voldoen voor een stuk zijn vastgelegd in de wet en in koninklijke besluiten die eerstdaags, nadat de wet van kracht is geworden, zullen worden genomen. Ik denk dus niet dat u zich zorgen moet maken over de nakende ontbinding van het Parlement, omdat alles in gereedheid is gebracht.

U weet ook dat de collectieve ontslagen die een voorwaarde zijn om gebruik te kunnen maken van deze maatregel, ontslagen kunnen zijn die vanaf 1 juli 2012 zijn gebeurd. Met andere woorden, deze maatregel laat toe om terug te gaan in de tijd wat betreft de aanleiding voor het afbakenen van de zone.

Uiteraard zijn de investeringen in bijkomende tewerkstelling voor de nabije toekomst. De samenwerkingsakkoorden moeten worden gesloten met de Gewesten, maar ik denk niet dat er een probleem rijst om dit te doen in de periode na de verkiezingen, althans voor

Quand le ministre pense-t-il pouvoir finaliser les nécessaires accords de coopération avec les Régions? D'autres écueils doivent-ils encore être surmontés? L'Europe peut-elle constituer une source de problèmes? Quand cette mesure pourra-t-elle entrer en vigueur, pour que nous puissions l'utiliser comme instrument de promotion du Limbourg à l'étranger?

13.02 **Koen Geens**, ministre: Nous nous sommes concertés avec l'Europe à propos de la mesure visant à reconnaître certaines zones comme zones d'aide ou zones franches. Une autorisation explicite de l'Europe n'est pas nécessaire, mais le système que nous élaborons doit évidemment être conforme aux normes européennes, et c'est bien le cas.

Les zones d'aide n'ont pas encore été délimitées dans le projet. Il appartient à chaque Région distinctement de conclure un accord de coopération en la matière avec les autorités fédérales. Les critères ont été en partie fixés dans la loi et le seront en partie dans des arrêtés royaux qui seront promulgués prochainement. Il n'y a donc aucune raison de s'inquiéter de l'imminence de la dissolution.

Pour que le système puisse être appliqué, il doit être question de licenciements collectifs. À cet égard, le système peut être appliqué avec rétroactif au 1er juillet 2012. Il va de soi que des investissements seront consacrés

zover ik het begrip "lopende zaken" begrijp. Dus wat mij betreft, hoe vlugger, hoe liever. Uiteraard heb ik maar één kleine stem in het kapittel, Limburg is veel belangrijker.

13.03 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, met het besluit van zijn antwoord ben ik het volmondig eens. Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Ik begrijp dus dat Europa geen probleem stelt omdat u binnen het kader blijft dat Europa daarvoor zelf heeft gecreëerd. Ik begrijp ook dat de wet en de nakende uitvoeringsbesluiten de Gewesten moeten toelaten om die zones concreet te gaan afbakenen.

Ik begrijp verder dat men dit in lopende zaken kan doen. Dat geldt zowel voor de federale regering als voor de deelstaatregeringen. Nood breekt wet en ik zou dus graag zien dat die zones in de loop van de komende weken, net voor of net na de verkiezingen, concreet worden afgebakend.

Dat is belangrijk, want als het ons goed is voorgerekend, gaat het toch om een verlaging van de loonkosten in die zones met ongeveer 5,1 %. Dat is toch vrij substantieel. Ik dring er dus op aan, rekening houdend met het nakend verdict in Genk, dat wij dit project zo snel mogelijk kunnen afwerken en dat dit op al onze investeringsmissies wordt meegenomen om te zeggen dat Limburg geen subsidies vraagt maar fiscale en parafiscale voordelen biedt. Daarmee moeten wij in de komende maanden en jaren opnieuw het verschil maken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Question de M. Josy Arens au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le contrôle des résidents belges travaillant au Grand-Duché du Luxembourg" (n° P2418)

14 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de controle van de Belgische ingezetenen die in het Groothertogdom Luxemburg werken" (nr. P2418)

14.01 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre des Finances, depuis quelques semaines, des centaines de travailleurs frontaliers belges travaillant au Grand-Duché de Luxembourg ont reçu des questionnaires envoyés par l'administration des contributions belges leur demandant de justifier dans les détails leur activité professionnelle et d'apporter les preuves de leur présence physique sur le territoire du Grand-Duché de Luxembourg durant toute l'année.

Les frontaliers me rapportent que les copies de contrats de travail sont jugées insuffisantes aux yeux de notre administration. Les déclarations sur l'honneur ne seraient plus recevables. Les attestations patronales sont également rejetées car pouvant être produites a posteriori et donc, selon l'administration, être de complaisance.

Dès lors, de nombreux travailleurs se trouvent dans une situation difficile, voire impossible.

à brève échéance à la création d'emplois supplémentaires. Il est tout à fait possible de déjà conclure des accords de coopération en période d'affaires courantes.

13.03 Patrick Dewael (Open Vld): Je voudrais que l'on commence à délimiter les zones dans les semaines à venir, avant ou juste après les élections. Il s'agit en définitive d'un abaissement des coûts salariaux d'environ 5,1 %. Il est également important de pouvoir déclarer lors de toutes nos missions visant à attirer des investisseurs que le Limbourg ne demande aucune subvention mais offre des avantages fiscaux et parafiscaux.

14.01 Josy Arens (cdH): Grensarbeiders die in het Groothertogdom Luxemburg werken, hebben van de Belgische belastingadministratie een vragenlijst gekregen waarin hun gevraagd wordt hun beroepsactiviteit nader toe te lichten en bewijzen te leveren van hun fysieke aanwezigheid in het Groothertogdom. Een kopie van de arbeidsovereenkomst, verklaringen op eer en attesten van de werkgever worden als onvoldoende beschouwd. Welke stukken moet men dan indienen bij die controles? Welke bewijzen zijn er ontvankelijk? Hoe kan men aantonen dat men echt aanwezig

Monsieur le ministre, quelles sont, en définitive, les pièces à fournir lors de ces contrôles de l'administration? Quelles sont les preuves qui seront réellement recevables par elle?

was in het Groothertogdom?

Comment un salarié travaillant dans une entreprise luxembourgeoise qui n'a pas de système de pointage et qui ne quitte pas son bureau pour prendre ses repas va-t-il pouvoir justifier sa présence réelle et son activité au Grand-Duché de Luxembourg?

Monsieur le ministre, j'attends des réponses positives de votre part.

14.02 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, cher collègue, en ce qui concerne votre question relative au questionnaire envoyé par le SPF Finances, je peux communiquer que le comité de gestion de l'administration générale de la Fiscalité a autorisé le service Tax Audit & Compliance Management à lancer une action de contrôle portant sur des contribuables qui ont déclaré une rémunération de salarié d'origine étrangère et qui en demande l'exonération.

L'action ne concerne que les rémunérations de salariés dont l'activité est exercée dans un pays limitrophe, à savoir les Pays-Bas, l'Allemagne, le Grand-Duché de Luxembourg et la France ou dans un pays avec lequel la Belgique n'a pas signé de convention pour éviter une double perception des impôts.

Afin de vérifier que les conditions d'exonération sont remplies, l'approche de contrôle prévoit qu'une demande de renseignement est envoyée aux contribuables. Ce questionnaire vise à déterminer le type de revenus et si l'activité a effectivement été exercée à l'étranger.

Vous me demandez ce que je pense de la solution mise en place pour les résidents allemands travaillant au Grand-Duché. Je tiens à vous préciser que l'administration fiscale belge est disposée à discuter d'une telle disposition avec l'administration fiscale luxembourgeoise.

14.02 Minister Koen Geens: Het beheerscomité van de Algemene Administratie van de Fiscaliteit verleende haar toestemming voor een controleactie van de belastingplichtigen die een buitenlands loon hebben aangegeven en om een belastingvrijstelling verzoeken. Het gaat hier enkel om loontrekkers die werken in één van onze buurlanden of in een land waarmee België geen dubbelbelastingbedrag heeft gesloten. In het kader van de controle ontvangt de belastingplichtige een vragenlijst aan de hand waarvan de aard van het inkomen wordt vastgesteld en wordt nagegaan of de activiteit wel degelijk in het buitenland werd uitgeoefend.

De Belgische belasting-administratie is bereid in dialoog te treden met haar Luxemburgse tegenhanger.

14.03 Josy Arens (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse malheureusement incomplète. En effet, je demande vraiment au gouvernement de garantir la sécurité juridique des travailleurs frontaliers en précisant les documents qui sont jugés probants par l'administration. C'est là que se situe le fond du problème. Ainsi, quand les copies des contrats de travail sont jugées insuffisantes aux yeux de l'administration ou les déclarations sur l'honneur ne sont plus recevables, ces travailleurs frontaliers sont dans une situation où ils ne savent plus quels documents fournir pour prouver leur présence au Grand-Duché de Luxembourg.

14.03 Josy Arens (cdH): Ik vraag dat de regering de grensarbeiders rechtszekerheid biedt, door aan te geven welke documenten de administratie als bewijs aanvaardt. Ik zal u hierover een schriftelijke vraag stellen.

Par conséquent, je vous poserai la question par voie de courrier, afin d'obtenir cette certitude et pouvoir donner des garanties juridiques aux travailleurs frontaliers belgo-luxembourgeois.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Questions jointes de

- M. Christophe Lacroix au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2419)
- M. Stefaan Van Hecke au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2420)
- M. Dirk Van der Maelen au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2421)
- M. Jean Marie Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la taxe sur le carat" (n° P2422)

15 Samengevoegde vragen van

- de heer Christophe Lacroix aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2419)
- de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2420)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2421)
- de heer Jean Marie Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de karaattaks" (nr. P2422)

15.01 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce matin, je suis tombé sur plusieurs dépêches dont l'une titrait "Le gouvernement veut un régime fiscal plus favorable pour les diamantaires". Lorsque j'ai pris connaissance de cette dépêche, je prenais mon café et j'ai failli m'étrangler!

À la lecture de l'article, j'ai vite compris qu'il s'agissait, en fait, d'une initiative personnelle et que vous n'avez soumis aucun texte à ce sujet au gouvernement. Cet article explique que vous travaillez sur un plan qui permettrait aux diamantaires anversois de ne plus payer l'impôt sur les sociétés, mais de s'acquitter d'une taxe sur le carat, basée sur un pourcentage du chiffre d'affaires.

Autant vous dire d'emblée, monsieur le ministre, que les socialistes francophones que nous sommes s'opposent fermement aux cadeaux fiscaux accordés aux diamantaires. C'est non!

Alors que le gouvernement travaille à la relance économique, que nous venons de voter un pacte de compétitivité en commission, alors que la lutte contre la fraude a été une priorité absolue du gouvernement, vous vous permettez d'envoyer à la Commission européenne une proposition personnelle visant à favoriser le système diamantaire qui – je suis désolé de devoir le dire – n'est pas en crise.

Monsieur le ministre, est-il exact, comme le mentionne l'article, que vous avez envoyé ou allez envoyer pour avis à la Commission européenne une note explicative de cette idée personnelle. Si oui, au nom de qui?

15.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik moet zeggen dat ik mij vanmorgen ook bijna heb verslikt in mijn koffie, toen ik in de krant las wat de regering van plan is. Dit nieuw fiscaal cadeau voor de diamantsector is totaal van de pot geruikt!

U hebt het goed gehoord, collega's, men stelt voor om de diamantsector niet langer te onderwerpen aan de vennootschapsbelasting maar er iets nieuws voor uit te vinden, de zogenaamde karaattaks. Wees maar gerust, als men dat doet, is dat niet om de belastingen voor de sector te verhogen maar om ze te verlagen. Anders had de sector niet zo enthousiast gereageerd,

15.01 Christophe Lacroix (PS): Naar verluidt werkt u aan een plan waardoor de Antwerpse diamantairs niet langer de vennootschapsbelasting zouden moeten betalen, maar wel een karaattaks op een percentage van de omzet. Dat heb ik vanmorgen gelezen, en ik verslikte me prompt in mijn ochtendkoffie. Voor ons kan er geen sprake zijn van fiscale cadeautjes voor de diamantairs.

Klopt het dat u de Europese Commissie hieromtrent een toelichtende nota hebt overgezonden of dat u dat nog zal doen? In wiens naam doet u dat?

15.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Le secteur diamantaire se voit de nouveau offrir un cadeau. Ce secteur, qui n'est déjà pas tenu de verser la TVA, ni des droits d'importation et d'exportation, serait à présent exempté de l'impôt des sociétés, qui serait remplacé par une "taxe sur le carat". Il s'agit évidemment d'une réduction de l'impôt, comme

uiteraard.

Het is een nieuw cadeau, want zij moeten al geen btw betalen, zij moeten al geen invoerrechten betalen en zij moeten al geen uitvoerrechten betalen. Kijk wat er in die sector gebeurt. Ik wil niet veralgemenen, maar een aantal bedrijven heeft al ernstige problemen gehad met de fiscus. Er zijn miljoenenfraudes geweest. En dan stelt de regering voor er nog een cadeautje bovenop te doen.

Ik kom tot mijn eerste vraag, mijnheer de minister. Gaat het om een beslissing van de regering of om een persoonlijk initiatief van u? Het is duidelijk dat Open Vld al op de hoogte was. Collega Schiltz was onmiddellijk superenthousiast. Of waren enkel de leden van de Diamantclub in het Parlement op de hoogte van uw initiatief? U weet het of u weet het niet, collega's, maar er bestaat hier een Diamantclub onder voorzitterschap van de heer Jambon, die blijkbaar niet in staat is om uw voorstel publiek te komen verdedigen, en onder ondervoorzitterschap van de heer Schiltz en de heer Verherstraeten.

Deze Diamantclub werd opgericht in 2010 om de belangen van de diamantsector te verdedigen. Kijk wat er vandaag op tafel ligt! Het is trouwens niet de eerste keer. Herinner u, collega's, dat er enkele jaren geleden een wetsvoorstel is ingediend dat tot doel had het een onderzoeksrechter moeilijk of onmogelijk te maken beslag te leggen op diamanten bij een fiscaal onderzoek. Gelukkig is dat nooit wet geworden. Toen is er een tweede poging gekomen, de afkoopwet. Die is geschreven, samen met de advocaten van de diamantsector, met vertegenwoordigers van het advocatenkantoor Eubelius, waar de minister vandaan komt. Dat is toch allemaal geen toeval meer?

Collega's, wij zijn zeer duidelijk. Voor ons kan een dergelijk cadeau aan de diamantsector onmogelijk. Ik zie een nieuw soort coalitie ontstaan. De heer Geens verzamelt liberalen en Vlaams-nationalisten om zich heen, een nieuwe rechtse coalitie om zijn nieuw fiscaal beleid mee te voeren. Wel, daar doen wij alleszins niet aan mee.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn vragen.

Ten eerste, is dit een beslissing van de regering? Is het besproken in de kern of in een interkabinettenwerkgroep? Of is het een persoonlijk initiatief?

Ten tweede, waar komt dit idee plots vandaan?

Ten derde, u bent minister van Financiën. Ik neem aan dat u berekend heeft hoeveel dit zal kosten aan inkomsten voor de Staat? Zo ja, waar wil u dat bedrag vandaan halen? Wil u opnieuw besparen op de werkloosheid, op de pensioenen of door gepruts aan de index? Hoe wil u deze maatregel betalen?

15.03 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, de diamantsector geniet in België al van een fiscaal gunstregime. Ze moeten geen invoerrechten betalen, ze moeten geen btw betalen en toch heeft die sector een heel rare manier om de Belgische staat daarvoor te bedanken. Bij elke controle in de diamantsector is het prijs, er is ontwijking of ontduiking. Ze hebben het record van de hoogste minnelijke schikking uit de Belgische geschiedenis. Elke keer als een klokkenluider met informatie komt over geld dat verborgen zit

l'indique la réaction enthousiaste des intéressés. Après les dossiers relatifs à des fraudes à neuf chiffres et les démêlés de certaines entreprises diamantaires avec le fisc, voici qu'un nouveau cadeau est malgré tout offert au secteur.

Est-ce l'idée du ministre des Finances ou celle du gouvernement? Qui était informé? Les membres du "Diamantclub", qui a été constitué en 2010 dans ce Parlement pour défendre les intérêts du secteur diamantaire sous la présidence de M. Jambon et la vice-présidence de MM. Schiltz et Verherstraeten, étaient assurément au courant.

Une première proposition tendant à rendre très difficile la saisie de diamants par un juge d'instruction dans le cadre d'une enquête fiscale a fort heureusement pu être arrêtée. Mais est-ce un hasard si la loi instaurant la transaction financière a été coécrite par les avocats du secteur diamantaire, du bureau Eubelius, dont le ministre est issu?

Offrir pareil cadeau au secteur diamantaire est indécent. Apparemment, le ministre Geens s'entoure de libéraux et de nationalistes flamands pour constituer une nouvelle coalition de droite.

Qui exactement a pris cette décision? D'où cette idée surgit-elle subitement? Combien en coûtera-t-il à l'État et comment ce montant sera-t-il compensé?

15.03 Dirk Van der Maelen (sp.a): L'État est généralement récompensé de sa magnanimité fiscale envers le secteur diamantaire par de la fraude et de l'évasion fiscales. Ce secteur est en effet impliqué dans tous les dossiers de capitaux planqués

in Zwitserland of een ander fiscaal paradijs en er zijn Belgen bij, dan staat de diamantsector prominent op de lijst. Deze sector durft het nu aan om voor zichzelf nog een derde afwijking te vragen. Ze willen aan de klassieke vennootschapsbelasting worden onttrokken door het invoeren van een karaattaks, die neerkomt op een heel belangrijke verlaging van de belastingen die ze moeten betalen. Mijnheer de minister, ik zal straks zeggen wat ik ervan vind, maar ik geef u eerst de kans om een antwoord te geven op drie simpele vragen.

Ten eerste, is het correct dat u dit voorstel van de diamantsector hebt bezorgd aan de Commissie?

Ten tweede, impliceert dit dat u het voorstel persoonlijk onderschrijft?

Ten derde, is het correct dat uw administratie, de FOD Financiën, vierkant tegen dit voorstel is?

15.04 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, een van de grootste problemen in ons land, zeker voor ondernemingen, is de rechtsonzekerheid, in het bijzonder op fiscaal vlak.

Bekijken wij even de maatregelen van de regering tijdens de voorbije maand. In de commissie zijn wij immers nog altijd bezig met het stemmen over amendementen inzake fiscaliteit. Ik heb de indruk dat uw departement eerder een oosterse bazaar is geworden en dat u een 'tapijtenmarchand' bent geworden.

Ik heb het niet alleen over de karaattaks, mijnheer de minister. Als ik de voorbije dagen bekijk, gaat het volgens mij eerder om favoritisme, chantage en verkiezingscadeautjes. De verkiezingen worden immers in principe in Antwerpen beslist.

Gisteren komt er een Chinees op bezoek. Hij krijgt 7 miljoen cadeau om naar Volvo te gaan. Btw op elektriciteit als zij niet past op de index, btw op reizen als een onderneming – terecht – zegt te zullen verhuizen als het zo voortgaat. De onderneming betaalt wel al 42 jaar btw, maar de mensen worden toch wakker.

Wat doet u vandaag? U komt met een nieuwe taks, de karaattaks.

Is er één sector in ons land die meer is gepamperd dan de diamantsector? De honderd grootste diamantairs betalen nog geen 10 miljoen euro op een omzet van 36 miljard euro, 193 diamantairfamilies zijn betrokken bij een zwartgeldcircuit bij HSBC en 220 bedrijven profiteren van het fraudecircuit van Monstrey Worldwide Services. Zoals collega Van der Maelen al heeft gezegd, betaalde Omega Diamonds 160 miljoen euro om een zaak van miljardenfraude af te kopen. Diamantairs krijgen bovendien vrijstelling van import- en exporttaksen en van btw in sommige gevallen.

Die 10 miljoen op 35 miljard is blijkbaar nog te veel. In een land dat Europees kampioen is in het betalen van vennootschapsbelasting, bijna 34 %, gaan we de mensen die het meest fraude plegen en het minst belasting betalen, nog een cadeau geven. Ik begrijp uw sinterklaaspolitiek niet. Uw sinterklaaspolitiek komt erop neer dat wie stout is, lekkers krijgt, en wie braaf is, de roe.

dans l'un ou l'autre paradis fiscal. Malgré cela, il rechigne à continuer de payer l'impôt des sociétés mais préférerait s'acquitter d'une "taxe carat", ce qui équivaldrait à une réduction substantielle d'impôt.

Est-il exact que le ministre a adressé à la commission compétente cette proposition du secteur diamantaire? Y souscrit-il personnellement? Est-il exact que le SPF Finances y soit farouchement opposé?

15.04 Jean Marie Dedecker (LDD): Nos entreprises souffrent énormément de l'insécurité juridique en matière fiscale. De nombreuses mesures fiscales, dont certaines ont une furieuse allure de cadeau électoral, ont fleuri ces derniers mois. Volvo reçoit 7 millions d'euros, la TVA sur l'électricité et les voyages exotiques est abaissée et le ministre propose à présent cette taxe sur le carat.

Une proposition qui intervient alors que le secteur diamantaire est déjà le secteur le plus chouchouté de ce pays. En effet, sur un chiffre d'affaires de 36 milliards d'euros, il ne paie que 10 millions d'euros d'impôts. Alors que le taux de l'impôt des sociétés flirte avec les 34%, le gouvernement projette d'offrir un cadeau de plus aux diamantaires qui commettent le plus grand nombre de fraudes et paient le moins d'impôts.

Quel est l'état d'avancement du projet du ministre? S'agit-il d'une initiative personnelle? Le ministre compte-t-il céder au chantage de ce secteur, alors que les petites entreprises se saignent aux quatre veines pour payer leurs impôts?

Ik wil graag weten hoever uw plan staat, mijnheer de minister. Is het een persoonlijk initiatief? Bent u van plan toe te geven? Volgens mij is het immers een Antwerps verkiezingscadeau. Over meer gaat het niet. Ik wil graag enige *sérieux* in het fiscaal beleid, in plaats van constant favoritisme en toegevingen aan chantage op fiscaal vlak, terwijl de kleine onderneming bloedt om haar belastingen te kunnen betalen.

15.05 Koen Geens, ministre: Monsieur Lacroix, mijnheer Van Hecke, mijnheer Van der Maelen, mijnheer Dedecker, par ma faute, vous n'avez pas pu terminer votre café à l'aise et je m'en excuse. Je ne le ferai plus! Je vous le promets!

Monsieur le président, monsieur Lacroix, mijnheer Van Hecke, mijnheer Van der Maelen, mijnheer Dedecker, comme d'habitude, vous êtes plus intéressés par ce que les journaux écrivent le matin que lorsqu'un parlementaire pose une question à laquelle le ministre répond honnêtement le moment venu et quand on le lui demande.

M. Schiltz, vice-président du secteur diamantaire, m'a en effet posé une question le 17 février 2014.

J'ai répondu ceci: "Sur le plan fiscal, l'une des possibilités actuellement examinées à cet effet est l'introduction de la taxe sur le carat mentionnée par l'honorable membre. Mon administration a procédé à une première analyse et a noté que, lors de l'éventuelle introduction de cette taxe dans la forme qui est actuellement proposée par le secteur, il faudrait prendre en compte l'interdiction européenne des aides d'État sectorielles."

C'est tout ce que mon administration m'a dit et je lui ai demandé si, le cas échéant, elle pouvait faire une autre proposition. Pensez-vous vraiment que j'avais encore l'intention d'introduire maintenant cette idée auprès du gouvernement?

Nee, mijnheer Van der Maelen en mijnheer Van Hecke, mijn antwoord is heel duidelijk: ik heb in die zin nog geen vraag gesteld aan de Europese Commissie. Ik heb alleen gezegd dat wanneer ik een bevredigend antwoord zou krijgen van mijn administratie, het zich zou opdringen om dat te doen. Op dit ogenblik is het dus niet meer dan een voorstel.

Het is uiteraard niet de regering die dat voorstel uitbrengt, maar wel de krant die u allen leest bij de koffie en die ervoor gezorgd heeft dat u zich in uw koffie heeft verslikt. Die krant heeft het parlementair antwoord op die parlementaire vraag gelezen, meer dan anderhalve

15.05 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Lacroix, door mijn schuld heeft u uw koffie niet rustig kunnen uitdrinken, waarvoor mijn excuses. Ik zal het niet meer doen, dat beloof ik u...

Geachte heren Lacroix, Van Hecke, Van der Maelen en Dedecker, zoals gebruikelijk is u meer geïnteresseerd in wat de kranten schrijven dat in de antwoorden die ik in alle eerlijkheid op uw vragen geef. Op een schriftelijke vraag van 17 februari de heer Schiltz, ondervoorzitter van de diamantsector, heb ik op 21 maart geantwoord dat op fiscaal vlak één van de mogelijkheden die op dat ogenblik werd onderzocht, de invoering van de karaattaks is. Ik heb daar nog aan toegevoegd dat mijn administratie heeft opgemerkt dat bij een eventuele invoering ervan, in de vorm zoals die nu wordt voorgesteld, er rekening dient te worden gehouden met het Europees verbod van sectorale staatssteun.

Meer werd er mij niet meegedeeld door mijn administratie. Ik heb haar gevraagd of ze een ander voorstel kon indienen. Geloof u nu echt dat ik nog van plan was dat voorstel nu bij de regering in te dienen?

Je n'ai encore adressé aucune demande à la Commission européenne. J'ai uniquement dit que cela pourrait, à un moment donné, se révéler nécessaire. Il ne s'agit encore aujourd'hui que d'une proposition. Ce n'est pas le gouvernement qui l'a rendue publique, mais un journal, qui a cité une réponse à une question parlementaire remontant à plus de

maand nadat ik dat antwoord gegeven heb. Dat volstaat om zo'n heisa te maken.

Uw verontwaardiging is selectief, in die zin dat ik de verwijten van selectieve en op maat gesneden fiscale wetgeving niet hoor wanneer het gaat over ontwrichte zones, evenmin wanneer ik probeer om de implementatieperiode voor de horeca menselijker te maken en ook niet op het moment dat ik de crècheregeling zodanig aanpas dat de crèches niet worden gesloten. Ik hoor dat verwijt ook niet wanneer ik op algemene vraag van u allen de wet inzake de tax shelter op minder dan twee maanden door het Parlement sleur — nietwaar, mijnheer Dedecker?

Ik hoor dat verwijt wel inzake het voorstel dat ik een jaar geleden in de Ministerraad heb ingediend om de extracommunautaire reizen vrij te stellen van btw, nadat ik in Europa 146 miljoen euro gerecupereerd heb inzake extracommunautaire reizen. Nooit werd ik ter zake gevolgd door de regering, maar uiteindelijk slaagde ik er wel in om gevolgd te worden door de regering voor een vrijstelling die reeds overal in Europa bestaat: l'exemption des voyages extracommunautaires!

L'exemption de voyage extra-communautaire existe partout, monsieur Gilkinet, partout dans l'Union européenne.

Monsieur Gilkinet, je ne vous ai pas entendu au moment où j'introduisais la TVA pour les avocats.

C'est simple: je ne vous entends pas à certains moments et, à d'autres, vous me dites que je suis très sélectif et que je fais des mesures sur mesure. Je n'accepte pas ce reproche! C'est tout ce que je dis.

Je vous remercie.

15.06 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le ministre, avec tout le respect que je vous dois, il me semble que votre réponse est empreinte d'un certain mépris à l'égard des parlementaires et de leur travail. Vous faites croire que nous passons notre temps à lire les journaux en buvant notre café. Nous savons aussi l'ampleur de notre tâche, l'ampleur de notre travail et la qualité de celui-ci. À l'exception d'un membre de cette assemblée que j'exècre, je pense que chacun fait du mieux qu'il peut avec les moyens dont il est doté!

D'après votre réponse, vous avez demandé à votre administration de trouver une idée et vous ne l'avez pas écartée. C'est ce qui nous distingue, vous de nous! On parle bien ici d'un secteur ultra-favorisé. Je sais que la campagne électorale est lancée, mais ce n'est pas sérieux et il ne faudrait quand même pas vendre votre âme au diable!

15.07 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, u probeert het debat te ontwijken door terug te komen op alle andere fiscale maatregelen die genomen zijn. Wij hebben trouwens heel veel

six semaines.

Les auteurs des questions souffrent d'amnésie sélective lorsqu'ils me reprochent qu'il s'agit d'une mesure fiscale taillée sur mesure. Je reste indifférent à ces reproches s'agissant de matières telles que des zones franches, la période d'implémentation pour l'horeca, les adaptations de la réglementation relative aux crèches ou le *tax shelter*.

Il a un an déjà, je proposais au Conseil des ministres un abaissement de la TVA sur les voyages hors Europe. Je suis finalement parvenu à faire approuver une exonération qui existe déjà partout en Europe.

De vrijstelling voor reizen buiten de EU bestaat overal in de Unie. Mijnheer Gilkinet, ik heb u niet gehoord toen ik de btw voor advocaten heb ingevoerd. Het is simpel: op sommige momenten hoor ik u niet en op andere momenten beweert u dat ik zeer selectief ben en maatregelen 'op maat' neem. Een dergelijk verwijt aanvaard ik niet!

15.06 **Christophe Lacroix** (PS): Uw antwoord getuigt van minachting voor de parlementsleden, u wekt de indruk dat wij niet anders doen dan kranten lezen onder het genot van een kop koffie. Een lid van deze Assemblée buiten beschouwing gelaten doet ieder van ons zijn werk naar beste kunnen.

U heeft uw administratie dus gevraagd om een idee aan te reiken voor die sector, die al zo bevoordeeld wordt. Ik weet dat de verkiezingscampagne begonnen is, maar daarom hoeft u uw ziel nog niet aan de duivel te verkopen.

15.07 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Le ministre tente d'éviter le débat en rappelant

vragen gesteld, ook aan u, over de invoering van de btw voor de diensten van een advocaat. U moet het maar even nakijken in de parlementaire stukken.

Het is duidelijk, het gaat om een persoonlijk ideeetje, een persoonlijk ballonnetje van u. Toevallig stemt dat ideeetje overeen met de ideeën van De Diamantclub. Daarnet werd in *Villa Politica* de voorzitter van de Diamantclub, de heer Jambon, ondervraagd. Hij heeft toegegeven dat daarover in de Diamantclub werd gesproken. Er werd over gediscussieerd, want “het was een zeer interessant idee”. Toevallig stelde de ondervoorzitter van de Diamantclub daarover dan een vraag aan u. U gaf er een antwoord op en zo kwam het in de krant. Het is toch al te doorzichtig wat hier allemaal aan de hand is, met name het gelobby van de diamantsector, die keer op keer probeert om allerlei voordelen af te dwingen.

Mijnheer de minister, ik doe een oproep, niet alleen aan u, maar ook aan de N-VA, die dat idee steunt, en de Open Vld, de diamantpartijen hier in het Parlement, om te stoppen met die voorkeursbehandeling. Als er een probleem is met de loonkosten en de competitiviteit, dan weten wij allemaal wat wij moeten doen, te weten de lasten op arbeid verlagen en verschuiven, wat ons betreft naar de grootste vermogens. Men mag echter geen cadeaus geven aan een bepaalde sector, omdat de lobbygroep ervan toevallig zo sterk is.

15.08 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, uit uw antwoord heb ik geleerd dat u, in tegenstelling tot wat in de krant stond, dus geen contact gezocht hebt met de Europese Commissie.

Ik heb nog een opmerking die voor alle kijkers en kiezers belangrijk is: er zitten in dit halfrond partijen die bereid zijn om een lastenverlaging voor de diamantsector toe te kennen en die een verkiezingsprogramma hebben waarin staat dat zij die lastenverlaging willen compenseren door een verhoging van de btw en de accijnzen op stookolie. Wel, niet met ons! Dat is niet ons idee, want die fiscale hervorming zorgt niet voor meer rechtvaardigheid inzake fiscaliteit. Aan al wie nog ideeën en plannen heeft zoals de ondervoorzitter en de voorzitter van de diamantsector, zeg ik dat die niet zullen passeren met de sp.a in de regering!

15.09 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de minister, in tegenstelling tot mijn collega's heb ik geen last van afgunst tegenover de diamantsector, totaal niet, maar ik geloof dat belastingen ook over rechtvaardigheid moeten gaan. Nochtans, als ik kijk naar uw beleid van de laatste maanden, terwijl u in uw partijprogramma zelf predikt dat het gedaan moet zijn met de btw-cadeautjes, dan zie ik niets anders. Daar heb ik het lastig mee.

Dat u de diamantsector op een andere manier zou willen belasten, daar heb ik geen bezwaar tegen, maar u zult altijd worden gechanteerd door een sector die de steentjes van vandaag op morgen naar Dubai kan brengen, waar zeker geen belastingen zullen worden betaald.

Wij zijn Europees kampioen in de lasten op arbeid en in het betalen van belastingen. Wij betalen 33,99 % vennootschapsbelastingen. Dat is net zo veel als Malta. Wij zijn Europees kampioen op dat vlak.

l'ensemble des autres mesures fiscales. La taxe sur le carat est manifestement une idée personnelle du ministre et cette idée correspond par hasard justement à celles défendues par le Diamantclub. Par le plus grand des hasards, la réponse à une question du vice-président du Diamantclub paraît à présent dans la presse écrite. Tout cela est cousu de fil blanc. Je demande au ministre, à la N-VA et à l'Open Vld – les partis du diamant – de mettre fin à ce traitement de faveur. Nous devons réorienter les charges qui pèsent actuellement sur le travail vers les grandes fortunes au lieu de distribuer des cadeaux aux secteurs défendus par de puissants groupes de pression.

15.08 Dirk Van der Maelen (sp.a): Certains partis veulent ainsi abaisser les charges pesant sur le secteur diamantaire et compenser cette manœuvre par une hausse de la TVA et des accises sur le mazout. Nous défendons l'idée d'une fiscalité plus juste. De telles propositions ne se réaliseront pas si le sp.a fait partie du gouvernement!

15.09 Jean Marie Dedecker (LDD): Je préconise aussi des taxes équitables. Le gouvernement distribue des exemptions de TVA aux secteurs qui font le plus chanter le ministre. Ce n'est pas le secteur diamantaire qui me dérange, mais les comportements de ce type. Nous sommes les champions d'Europe en matière d'impôt des sociétés mais tous ceux qui excellent dans le lobbying obtiennent des exemptions auprès du ministre.

Le prochain gouvernement devra nettoyer les écuries d'Augias et

Al wie chanteert, al wie goed lobbyt, kan bij u terecht en krijgt vrijstellingen. Daar heb ik het moeilijk mee. Het zijn de kleine mensen die niet kunnen stemmen met hun voeten, die niet kunnen chanteren en die niet kunnen zeggen dat zij vertrekken als zij hun zin niet krijgen, die in dit land belastingen betalen. Daar heb ik het moeilijk mee.

Wat u in de volgende regering zou moeten doen, mijnheer de minister, is de augiasstal met al die verschillende wetjes en voordelen en de massa die betaalt, opkuisen. Mocht u zich afvragen hoe, dan is dit een fantastisch voorstel. Hebt u al gehoord van de vlaktaks? Voer een vlaktaks in van bijvoorbeeld 21 %, even hoog als de btw. Dat werkt concurrentieel op Europees vlak en zo zijn er geen problemen meer, geen notionele intrest meer en geen favoritisme meer.

Daarover gaat het, mijnheer de minister. U hebt dus werk aan de winkel voor de volgende legislatuur.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de ruling voor KBC" (nr. P2423)

16 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le ruling pour la KBC" (n° P2423)

16.01 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is eigenlijk daarnet al gezegd: er is maar één ding dat voor ondernemers en belastingbetalers erger is dan hoge belastingen en dat is onzekere belastingen. Dit hangt jammer genoeg samen met het zeer complexe belastingstelsel dat wij kennen in ons land.

Het belang van een rulingcommissie kan dan ook onmogelijk worden overschat. Voor ons blijft het dan ook een prioriteit dat de fiscaliteit eenvoudiger moet. Maar dan nog vormt een rulingcommissie een essentieel element in het bieden van rechtszekerheid aan degenen die in ons land willen investeren en jobs creëren. Ik meen dat wij met deze mensen erg omzichtig moeten omgaan om het stelsel niet te ondergraven.

Toch stel ik vast dat sommigen in dit halfrood menen communautaire spelletjes te moeten spelen rond de ruling voor KBC. Dit is de enig resterende Vlaamse grootbank. Men meent hiermee communautaire spelletjes te moeten spelen, terwijl deze bank gewoon een gelijke behandeling vraagt. Men noemt het zelfs "la banque des Flamands". Zover gaan die spelletjes.

Ondanks uw repliek van vorig week blijven de vragen komen, blijft de mist hangen en blijft de commotie duren. Het ging zelfs zover dat de rulingcommissie een persbericht moest versturen om haar verontwaardiging te uiten over de manier waarop zij in diskrediet werd gebracht. Dan nog blijven de vragen komen over de betrokkenheid van uw kabinet in deze zaak, een betrokkenheid die verder zou gaan dan het puur technische waarop u vorige week alludeerde.

Een tweede bekommernis is dat de rulingcommissie vandaag bijna uitsluitend wordt gebruikt door grote bedrijven en multinationals. Het

mettre de l'ordre dans ces différents avantages. Il pourrait le faire tout simplement en instaurant une imposition forfaitaire, de 21 % par exemple. Pareille mesure, qui favoriserait notre compétitivité, rendrait superflus les intérêts notionnels et le favoritisme.

16.01 Peter Dedecker (N-VA): Compte tenu de la grande complexité de notre système fiscal, la Commission de ruling joue un rôle essentiel pour la sécurité juridique de ceux qui veulent investir dans notre pays. Certains cherchent pourtant à se livrer à des jeux communautaires s'agissant du ruling pour la KBC. En raison de l'émoi persistant que suscite ce dossier, la commission s'est même sentie obligée d'exprimer son indignation. Des questions subsistent également concernant l'implication du cabinet du ministre.

Par ailleurs, la Commission de ruling est aujourd'hui presque exclusivement utilisée par des multinationales qui ont encore la possibilité de constituer des dossiers complexes. Pour les PME, le seuil est encore beaucoup trop élevé.

Comment le ministre entend-il renforcer la crédibilité de la Commission de ruling et garantir la sécurité juridique pour nos entreprises? Comment entend-il

gaat hierbij om bedrijven die de mogelijkheden hebben om een ingewikkeld dossier op te stellen, het te laten verdedigen en te wachten op een reactie. Kmo's daarentegen maken er al te weinig gebruik van en blijven op die manier al te veel verstoken van die mogelijkheid. De drempel is voor kmo's blijkbaar nog altijd veel te hoog. Ik ben er nochtans van overtuigd dat zij er alle belang bij hebben om toegang te hebben tot die rulingcommissie.

Ik kom dan tot mijn vragen, mijnheer de minister. Hoe denkt u de geloofwaardigheid van de rulingcommissie in deze woelige tijden te kunnen versterken? Hoe kunt u de rechtszekerheid garanderen voor onze bedrijven? Hoe denkt u de drempel voor onze kmo's te kunnen verlagen en de rulingcommissie ook op dat vlak te kunnen versterken?

Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

16.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, ik heb niet zo heel veel toe te voegen aan mijn antwoord van vorige week in de plenaire vergadering. Op het niveau van de adviseurs van mijn kabinet is er, zoals ik hier reeds heb verklaard en zoals gebruikelijk is in moeilijke zaken, overleg gepleegd met collegeleden van de rulingcommissie. Dit overleg is er gekomen op uitdrukkelijke vraag en op initiatief van de voorzitter van de commissie zelf. Tijdens dat overleg werden alleen een aantal technische aspecten besproken en dat gebeurde, zoals het hoort, geanonimiseerd. Ik kan er ook niet aan doen dat er in België niet zo veel banken zijn, maar het overleg is in elk geval op een geanonimiseerde wijze gebeurd.

Wat het onderzoek door de Europese Commissie betreft, hebben de diensten van de Europese Commissie zich inderdaad gebaseerd op een bericht in de dagbladers om informatie te vragen omtrent de besproken ruling, zo begint ook de vraag om informatie van de Europese Commissie. Zoals dat steeds het geval is, zal ik aan de diensten van de Europese Commissie alle nodige informatie verstrekken. Voor zover nodig voeg ik er graag aan toe dat het in eerste instantie om informatievergaring gaat en dat het dus volstrekt voorbarig is om hieruit wat dan ook te concluderen. U weet dat de Europese Commissie aan een breder onderzoek bezig is, in alle lidstaten, om te zien of bepaalde rulingsystemen niet strijdig zijn met het staatssteunmechanisme.

Specifiek in verband met het intern onderzoek binnen de rulingcommissie, verneem ik met u, uit een persbericht dat de voorzitter van de rulingcommissie deze week heeft verspreid, dat binnen de rulingcommissie een intern onderzoek is bevolen naar perslekken en schendingen van het beroepsgeheim naar aanleiding van de berichten die in de dagbladers over de KBC-ruling zijn verschenen en die hebben geleid tot de vraagstelling van de Europese Commissie.

Wat de grond van de zaak betreft, hebt u gelezen in de mededeling die KBC daarover zelf gedaan heeft, dat het in deze KBC-ruling gaat over het eigen vermogen en de kapitaalstructuur van de bank, die versterkt werden in het kader van de Basel III-norm, en over de uitgifte van financieringsinstrumenten ter versterking van het eigen vermogen.

abaisser le seuil pour nos PME?

16.02 **Koen Geens**, ministre: Je n'ai pas grand-chose à ajouter à ma réponse de la semaine dernière. Comme il est d'usage, mes conseillers – à la demande et à l'initiative du président de la Commission de ruling – se sont concertés avec des membres du collège à propos d'un certain nombre d'aspects techniques, mais anonymisés.

L'enquête menée par la Commission européenne est basée sur des informations parues dans la presse. Il s'agit d'une simple demande d'informations et il serait prématuré d'en tirer la moindre conclusion. La Commission mène d'ailleurs une enquête plus large dans tous les Etats membres.

J'ai moi aussi appris au travers de cet article paru dans la presse que la Commission de ruling menait une enquête interne à propos de fuites dans la presse et d'atteintes au secret professionnel.

Ce ruling porte d'ailleurs sur les fonds propres et la structure de capital de la banque. Il n'y a aucun lien avec des opérations au Grand-Duché de Luxembourg.

Je n'ai pas ici en ma possession de chiffres à propos de PME mais je puis dire qu'en chiffres absolus elles ont davantage recours au ruling que les grandes entreprises.

Ten slotte, in verband met het Groothertogdom Luxemburg, als u daarover nog vragen hebt, is het duidelijk dat deze ruling op het eerste gezicht geen verband houdt met verrichtingen van het Groothertogdom Luxemburg, zodat er in die zin geen vraagstelling verantwoord is.

Wat de kmo's betreft, ik heb reeds vaak geantwoord op parlementaire vragen hierover. Ik heb geen cijfers bij, want ik had mij niet verwacht aan die vraag. Kmo's maken kwantitatief, in absolute cijfers, meer gebruik van de ruling dan grote bedrijven. Het idee dat dit niet het geval is, is niet juist.

Ik meen dat de werking van de rulingcommissie op dit ogenblik in het algemeen, op het geval van het lek na – waarvan ik de oorsprong niet ken – bevredigend is en voor iedereen tot goede resultaten leidt.

16.03 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor een antwoord dat uitgebreider was dan ik had verwacht en voor een aantal antwoorden op vragen die ik niet had gesteld.

Ik heb één grote bedenking met betrekking tot de kmo's, met name dat zij numeriek toch net iets meer doen. Er zijn verhoudingsgewijs ook veel meer kmo's dan multinationals in ons land. Ook al is de toegevoegde waarde van al die kmo's samen heel groot, toch staat ze niet in verhouding tot de vragen aan de rulingcommissie.

Primordiaal in dezen is volgens mij de versterking van de rechtszekerheid van de rulingcommissie. U zegt dat het onderzoek naar het perslek verder gaat, maar dat zal niet volstaan. Wij zullen ervoor moeten zorgen dat die rechtszekerheid gegarandeerd kan blijven.

Deze regering heeft de voorbije vier jaar alleen maar meer onzekerheid gecreëerd. Om een voorbeeld te geven, de antimisbruikwet van John Crombez blinkt uit in vaagheid. Ondernemers spreken van een fiscale inquisitie. Het enige antwoord dat wij hebben, het enige stukje zekerheid dat wij hun kunnen bieden, is een rulingcommissie die zegt op welke manier zij correct bezig zijn en op welke manier zij de belastingen betalen die ze moeten betalen.

Het is de laatste garantie die wij de investeerders kunnen bieden om in ons land op een correcte manier te kunnen blijven investeren en jobs te creëren. Aan degenen die menen een vraag te moeten stellen: daarmee jagen wij die laatste investeerders ons land uit.

Beste collega's, dat zal niet ons model zijn. De rechtszekerheid is ons op dat vlak veel te kostbaar.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Ontwerpen en voorstellen

Projets et propositions

17 Proposition de résolution relative à l'atrophie multisystématisée (MSA) (3345/1-3)

D'une manière générale, la Commission de ruling fonctionne de manière correcte et elle produit de bons résultats, comme je l'ai déjà dit la semaine dernière.

16.03 Peter Dedecker (N-VA): Il n'est pas illogique que les PME recourent davantage au ruling que les grandes entreprises, ne serait-ce que parce qu'elles sont beaucoup plus nombreuses. Toutefois, le nombre de demandes de ruling ne correspond pas au nombre de petites entreprises.

Il est absolument nécessaire de renforcer la Commission de ruling. Au cours des quatre dernières années, le gouvernement n'a fait que créer plus d'insécurité juridique. Or la sécurité juridique est l'ultime garantie que nous pouvons offrir aux investisseurs et nous, nous ne voulons pas les chasser.

17 Voorstel van resolutie betreffende Meervoudig Systeem Atrofie (MSA) (3345/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Flor Van Noppen, Maya Detiège, Nathalie Muylle, Stefaan Van Hecke, Bart Somers, Reinilde Van Moer, Nadia Sminate, André Frédéric, Catherine Fonck, Valérie Warzée-Caverenne

Le **président**: Je salue M. Van Noppen, ici présent. De **voorzitter**: Ik verwelkom de heer Van Noppen in onze vergadering. (*Applaudissements*) (*Applaus*)

Discussion
Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3345/1)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3345/1)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

17.01 Ingeborg De Meulemeester, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, deze resolutie beoogt het lijden van patiënten met Meervoudig Systeem Atrofie, MSA, te verlichten en de aandacht te vestigen op hun ziekte. Dat heel wat fracties dit voorstel steunen, toont aan dat het zinvol is. De ziekte maakt immers geen onderscheid tussen politieke kleur en de confrontatie ermee is voor iedereen even hard. Dit voorstel van resolutie beklemtoont de noodzaak om meer onderzoek naar MSA te doen en te opteren voor een multidisciplinaire aanpak.

Vanwege de N-VA-parlementsleden uit de commissie voor de Volksgezondheid, Reinilde Van Moer en mezelf, wensen we de collega's van Volksgezondheid te danken voor hun constructieve samenwerking. Het voorstel van resolutie is een belangrijk beleidssignaal dat de overheid geeft aan de patiënten.

Al te vaak wordt MSA verward met de ziekte van Parkinson. Die verwarring veroorzaakt diagnostische en therapeutische vergissingen, waardoor soms zelfs foute medicatie wordt toegediend. Daardoor verergert de toestand. Een multidisciplinaire aanpak is dus onontbeerlijk. Wij zijn blij dat deze resolutie de grenzen tussen meerderheid en oppositie heeft overstegen, want de resolutie werd eenparig goedgekeurd in de commissie.

17.02 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le président, chers collègues, cher monsieur Van Noppen en particulier, le vote de cette résolution revêt un caractère très émouvant, puisque son auteur principal est gravement atteint par la maladie sur laquelle porte le texte. Je tiens donc tout d'abord à exprimer à M. Van Noppen la solidarité de mon groupe, à lui souhaiter beaucoup de courage et à lui dire à quel point nous admirons son geste d'avoir voulu que la souffrance personnelle soit transformée dans une initiative d'intérêt général, d'intérêt de santé publique. (*Applaudissements*.)

L'atrophie multisystématique (AMS) est diagnostiquée plus souvent qu'autrefois. Cette affection n'est plus si rare que cela, même si elle est considérée encore comme une maladie rare. Cette affection du système nerveux mérite d'autant plus d'attention, je pense, parce qu'on ne connaît pas ses causes; parce que le diagnostic n'est pas

17.01 Ingeborg De Meulemeester, rapporteur: La présente résolution demande qu'on accorde une plus grande attention aux personnes atteintes d'atrophie multisystématisée (MSA). Elle souligne la nécessité, d'une part, de poursuivre les recherches consacrées à cette maladie grave et, d'autre part, de suivre une approche multidisciplinaire afin de la traiter. Beaucoup d'erreurs sont en effet commises parce qu'on confond souvent la MSA avec la maladie de Parkinson. Nous nous réjouissons que cette résolution ait été adoptée à l'unanimité.

17.02 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Ik betuig de heer Van Noppen, indiener van het voorstel van resolutie die lijdt aan de ziekte in kwestie, de solidariteit van mijn fractie. Ik wens hem veel moed toe en bewonder zijn initiatief in het algemeen belang, waarmee hij boven zijn lijden uitstijgt.

De diagnose MSA wordt nu vaker dan vroeger gesteld, maar de oorzaken blijven onbekend, de diagnose moeizaam en er bestaat

facile et souvent tardif; parce qu'il n'y a pour le moment pas de traitement spécifique et seulement une approche symptomatique.

La résolution que nous votons aujourd'hui demande des moyens pour la recherche, et la recherche des causes. J'ai insisté pendant le débat en commission sur le fait que des causes devaient être également cherchées dans l'exposition aux produits toxiques. Sur internet, plusieurs sources permettent de dire qu'il y a sans doute des liens entre cette maladie ainsi que d'autres affections neuromusculaires et l'exposition à des substances toxiques.

Nous demandons aussi des moyens pour la recherche de traitements spécifiques avec une approche multidisciplinaire. Nous demandons qu'il y ait des centres de référence comme il en existe en France, pour rassembler l'expertise et la mettre au service des patients. Nous demandons également qu'il y ait une sensibilisation du public par le biais d'une journée de l'AMS.

Notre société est confrontée à diverses formes de dégénérescences neuromusculaires et cela pose question, parce que ces maladies ne s'attaquent pas qu'à des personnes âgées. Ce n'est pas uniquement parce que la population vieillit. Pour certaines d'entre elles, les liens avec l'exposition aux substances toxiques ont été jugés très probables. Je rappelle que la maladie de Parkinson chez les agriculteurs est considérée en France comme une maladie professionnelle en lien avec l'exposition aux pesticides.

Je suis donc convaincue qu'il convient de mener de nombreuses recherches sur les causes afin de pouvoir agir et les éliminer. La société ne peut dénier sa responsabilité dans les causes de nombreuses maladies, dont le cancer, sur lesquelles nous pouvons agir, sur la pollution de notre environnement et pour diminuer l'exposition du corps humain aux substances toxiques.

J'espère que notre initiative d'aujourd'hui entraînera d'autres démarches et une collaboration internationale en vue d'une meilleure protection de la santé humaine.

geen behandeling. De ziekte verdient dus onze aandacht.

In de resolutie wordt gevraagd middelen vrij te maken om op zoek te gaan naar de oorzaken van de ziekte. Daarbij moet ook worden gekeken naar de blootstelling aan toxische producten. We vragen voorts middelen om te zoeken naar een specifieke behandeling met een multidisciplinaire insteek. We vragen dat er referentiecentra zouden komen om de expertise bijeen te brengen en ter beschikking van de patiënten te stellen. Tot slot vragen we dat de bevolking voor de ziekte zou worden gesensibiliseerd door de invoering van een MSA-dag.

De vele neuromusculaire degeneratieve aandoeningen treffen alle leeftijden en hun aantal neemt toe. Voor sommige van die ziekten wordt het verband met de blootstelling aan toxische stoffen waarschijnlijk geacht.

Men moet onderzoek doen naar de oorzaken en deze vervolgens wegnemen. De samenleving mag de verantwoordelijkheid niet van zich afschuiven en moet ingrijpen, onder meer door de vervuiling tegen te gaan.

Ik hoop dat ons initiatief ook tot internationale samenwerking zal leiden.

17.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, wie de commissie voor de Volksgezondheid van ver of nabij volgt, weet dat deze problematiek ons na aan het hart ligt. Vandaag verliezen MSA-patiënten vaak kostbare tijd vooraleer de juiste diagnose gesteld wordt. Wij zijn erover verheugd dat hieraan eindelijk de nodige aandacht wordt geschonken om oplossingen te kunnen bieden. Dat draagt al onze steun weg, want tot op vandaag — het is al aangehaald door de vorige sprekers — hebben de patiënten helaas geen vooruitzicht op verbetering.

De Vlaams Belangfractie zou sowieso een resolutie over MSA steunen. Dat een goede collega van ons aan deze te weinig bekende aandoening lijdt, zorgt ervoor dat onze fractie met nog meer overtuiging en nog meer sympathie het groene knopje zal indrukken vandaag.

17.03 Barbara Pas (VB): Ce problème tient beaucoup à cœur de la commission de la Santé publique. Actuellement, les patients MSA perdent souvent un temps précieux avant que le bon diagnostic soit posé. La résolution soumise aux voix aujourd'hui nous offre la possibilité de prêter enfin attention à ce problème car ces patients n'ont hélas aucun espoir de voir leur situation s'améliorer.

Nous avons décidé de soutenir cette résolution pour la forme mais aujourd'hui, nous la soutenons

Dat wij als enige partij dit voorstel van resolutie jammer genoeg niet mee mochten ondertekenen, vind ik bijzonder jammer. Wij laten dat echter niet aan ons hart komen, want het ligt niet aan ons. Wij weten, en Flor weet, dat er vanuit onze fractie veel meer vriendschap en steun komt dan vanuit sommige fracties die wel een handtekening onder de resolutie hebben gezet.

Onze fractie wenst Flor oprecht alle steun toe. Wij zullen deze resolutie volmondig steunen.

avec encore plus de conviction parce qu'un de nos collègues en est malheureusement atteint. Je déplore toutefois que notre parti soit le seul à ne pas avoir été convié à la cosigner. Mais faisons contre mauvaise fortune bon cœur. Nous savons – et Flor le sait – que notre groupe est souvent capable d'une attitude beaucoup plus amicale et compassionnelle que certains autres groupes qui, eux, ont cosigné cette résolution. Notre groupe souhaite sincèrement à Flor de trouver le courage de surmonter cette épreuve. Nous soutiendrons la présente résolution sans réserve.

17.04 Maya Detiège (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, sinds 2003 volg ik de commissie voor de Volksgezondheid. Wij bespreken verschillende wetsvoorstellen en resoluties en keuren ze goed. Ik ben steeds blij dat ik voor veel patiënten iets kan doen, samen met de andere collega's.

Vandaag is het voor mij anders, veel emotioneler. Straks stemmen wij immers over een resolutie betreffende Meervoudig Systeem Atrofie, MSA, een zeldzame aandoening waaraan onze collega Flor Van Noppen lijdt.

Flor, ik ben blij dat de commissie voor u en voor alle andere patiënten die aan deze ziekte lijden iets kan doen. Uit de vele gesprekken die wij hadden heb ik geleerd dat MSA tamelijk onbekend is, maar spijtig genoeg steeds meer voorkomt. Je zei me dat je eerst verkeerde medicatie kreeg, geneesmiddelen tegen de ziekte van Parkinson, door de verwantschap met parkinsonisme. Door die foute medicatie namen de symptomen juist toe.

MSA is een harde aandoening, het is een degeneratief proces in de hersenen dat door zijn complexiteit een multidisciplinaire aanpak vraagt.

Collega's, Flor, ik ben blij dat wij vandaag unaniem en vol overtuiging over de partijgrenzen heen over uw resolutie kunnen stemmen.

Ik wens u uit naam van de sp-a-fractie het allerbeste en heel veel kracht.

17.04 Maya Detiège (sp.a): Je suis toujours ravie lorsque notre commission de la Santé publique peut apporter quelque chose à des personnes malades mais aujourd'hui, c'est spécialement émouvant puisque tout à l'heure, nous adopterons une résolution relative à l'atrophie multisystématisée (MSA), une maladie rare dont notre collègue, Flor Van Noppen, est atteint.

Flor, je me réjouis que nous puissions faire aujourd'hui dans cet hémicycle quelque chose pour toi et pour toutes celles et tous ceux qui souffrent de la même maladie. La MSA est mal connue et pourtant, elle est de plus en plus fréquente. On commence souvent par administrer aux patients MSA des médicaments qui ne leur conviennent pas en raison de certaines similitudes entre la MSA et la maladie de Parkinson. C'est ce qui s'est passé dans le cas de notre confrère Flor et ses symptômes se sont aggravés.

Je suis très heureuse que nous puissions adopter aujourd'hui à l'unanimité, tous partis politiques confondus, la résolution introduite par Flor. Au nom du groupe sp.a, je lui souhaite bonne chance et bon courage.

17.05 Flor Van Noppen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn best doen om mij verstaanbaar te maken.

Collega's, u weet allen dat ik iemand van weinig woorden ben. Ik hoop dat u allen deze resolutie positief zult onthalen.

Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de leden van de Kamer te danken en aan alle Parlementsleden te zeggen: bedankt dat ik uw collega mocht zijn. *(Langdurig staand applaus)*

17.05 Flor Van Noppen (N-VA): Je vais m'efforcer de m'exprimer distinctement. Tout le monde sait que je ne suis pas très loquace. J'espère que vous voudrez bien unir vos voix pour adopter ma résolution. Je voudrais profiter de l'occasion pour adresser mes remerciements aux services de la Chambre et dire à tous les membres du Parlement: merci de m'avoir permis d'être votre collègue. *(Longue ovation debout)*

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

*Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.*

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

18 **Projet de loi adaptant dans la législation fiscale les dénominations des administrations du Service public fédéral Finances (3420/1-4)**

18 **Wetsontwerp tot aanpassing in de fiscale wetgeving van de benamingen van de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën (3420/1-4)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Vienne, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? *(Non)*
Vraagt iemand het woord? *(Nee)*

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3420/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3420/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi adaptant dans la législation fiscale les dénominations des administrations du Service public fédéral Finances et portant diverses autres modifications législatives".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot aanpassing in de fiscale wetgeving van de benamingen van de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën en houdende

verscheidene andere wetswijzigingen".

Le projet de loi compte 99 articles.
Het wetsontwerp telt 99 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 99 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 99 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 **Projet de loi relative au statut et au contrôle des établissements de crédit (3406/1-6)**

- **Projet de loi portant des dispositions diverses (3413/1-6)**

- **Projet de loi établissant les mécanismes d'une politique macroprudentielle et précisant les missions spécifiques dévolues à la Banque nationale de Belgique dans le cadre de sa mission visant à contribuer à la stabilité du système financier (3414/1-4)**

19 **Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (3406/1-6)**

- **Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (3413/1-6)**

- **Wetsontwerp tot invoering van de mechanismen voor een macroprudentieel beleid en tot vaststelling van de specifieke taken van de Nationale Bank van België in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel (3414/1-4)**

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces trois projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze drie wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Vienne et M. Devlies, rapporteurs, renvoient au rapport écrit.

Mevrouw Christiane Vienne en de heer Carl Devlies, rapporteurs, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

19.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, pour une fois, je peux intervenir en premier.

Monsieur le ministre, chers collègues, il s'agit d'un texte qui nous tient évidemment à cœur. À la limite, cela devrait être le texte majeur de cette législature, tant elle a été marquée par les conséquences de la crise bancaire et financière. J'ai utilisé le conditionnel parce que nous sommes déçus du résultat. En effet, nous attendions et nous attendons toujours une réforme fondamentale du secteur bancaire pour que, demain, nos concitoyens n'aient plus à assumer les conséquences des prises de risque et d'avidité des gestionnaires des plus grandes banques. Nous souhaitons et nous souhaitons toujours une réforme fondamentale pour éviter que, demain, il y ait d'autres Dexia, Fortis, KBC qui se prennent les pieds dans le tapis pour, ensuite, appeler l'État et tous les citoyens à la rescousse, justifiant de la sorte les pires mesures en matière budgétaire et sociale, comme cela a été le cas au cours de cette législature. Des décisions très négatives sur le plan de la solidarité, notamment en matière de chômage et de pension ont été prises simplement à cause des

19.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Na de bankencrisis moesten de voorliggende teksten het belangrijkste wapenfeit van deze legislatuur worden. Het uiteindelijke resultaat is teleurstellend. We wachten immers nog altijd op een grondige hervorming van het bankwezen, opdat de Staat niet langer zou hoeven op te draaien voor de fouten die het gevolg zijn van de hebberigheid van de grootbanken.

Dit is geen hervorming van de banksector die naam waardig. De regering heeft besloten de universele banken te beschermen en het zwaard van Damocles

conséquences budgétaires des crashes financiers.

Outre le fait que ces textes nous ont été transmis très tardivement dans la législature alors qu'à nos yeux, les réformes étaient et sont toujours urgentes, la réforme fondamentale n'est pas venue. Le texte à l'examen ne vise pas une réforme du secteur bancaire. Le gouvernement n'a pas osé trancher dans le vif. Il a décidé de protéger les banques universelles. Il a choisi de laisser un risque majeur continuer à planer au-dessus des têtes de nos concitoyens et des finances publiques.

Vous avez tenté ainsi que certains collègues – sans doute, le feront-ils encore tout à l'heure à cette tribune – de faire croire que tout allait changer avec cette nouvelle loi. Mais les principes sont tellement flous au niveau des articles fondamentaux en matière de séparation des métiers bancaires – je reviendrai ultérieurement sur la question –, il y a tellement d'exceptions, un tel pouvoir est laissé aux contrôleurs, une telle complexité continue d'exister qu'il s'agit, selon nous, d'une réforme en trompe-l'œil qui ne résoudra rien sur le fond.

Notre diagnostic, c'est que la majoritaire fédérale n'a pas tiré les leçons de la crise bancaire et financière. Le cœur de cette réforme aurait dû être une séparation claire et nette des métiers bancaires. Il faut interdire, pour les établissements de crédit, tant le *trading* pour compte propre que le *trading* pour compte de tiers, tout comme l'existence de deux entités de dépôt de *trading* au sein d'un même groupe.

Avec les principes que vous avez inscrits dans la loi et qui seront peut-être votés tout à l'heure, à moins qu'une majorité n'adopte nos amendements, nous serons bien en deçà des règles fixées dans d'autres pays (États-Unis, Angleterre), alors que ces pays disposent également d'un secteur financier très important. La Belgique a plutôt choisi le modèle franco-allemand qui préserve les banques universelles. C'est une victoire de ce lobby, qui a empêché, avec votre complicité, toute réforme qui remettrait en cause la poursuite de leurs affaires, de leurs petits *business*.

La stratégie de lobbying est très claire au niveau français, au niveau allemand, pour faire adopter par différents pays en Europe, avant une réforme européenne, avant un éventuel accord sur les projets du commissaire Barnier, des législations peu ambitieuses, plutôt floues, avec l'espoir qu'elles s'imposent ensuite au plan européen en l'absence d'accord définitif sur ce projet Barnier.

Pourtant, juste après la crise, diverses instances académiques tant au plan belge qu'au plan international ont émis des recommandations claires, explicites sur la séparation des métiers bancaires, sur une réforme fondamentale, notamment en matière de fonds propres ou de prises de risque, sur une remise en cause du modèle capitalistique des banques, sur le retour à un modèle bancaire tourné vers l'économie réelle.

Tout le monde jurait à cette tribune, la main sur le cœur, que tout allait changer. Le temps a fait son œuvre. Les bonnes intentions ont tiédi et semblent aujourd'hui fort lointaines.

La séparation des métiers bancaires aurait dû être au cœur de la

boven de hoofden van onze medeburgers te laten hangen.

De kern van die hervorming had een klare en duidelijke scheiding van de bankactiviteiten moeten zijn. Voor de kredietinstellingen moet men zowel de trading voor eigen rekening als de trading voor rekening van derden verbieden, net zoals het bestaan van twee deposito-entiteiten voor trading binnen een en dezelfde groep.

De maatregelen die u wil doorvoeren, zijn niet van het kaliber van de maatregelen die in de Verenigde Staten of Engeland werden getroffen. België heeft namelijk gekozen voor het Frans-Duitse model dat de universele banken de hand boven het hoofd houdt. De strategie van de bankenlobby bestaat erin om in verschillende Europese landen wetten met een weinig dwingend karakter te laten aannemen, in de hoop dat die naderhand ook op het Europese niveau worden gestemd.

Na de crisis werden er door academische instellingen evenwel duidelijke aanbevelingen geformuleerd over de splitsing van de bankactiviteiten, een grondige hervorming en de terugkeer naar een bankenmodel dat zich richt op de reële economie. Alles ging veranderen. De goede voornemens van toen zijn vandaag echter nog slechts verre herinneringen.

Deze hervorming bestaat louter uit aanpassingen die werden afgesproken tussen de Nationale Bank en de grootbanken, zodat ze hun activiteiten kunnen voortzetten en de door de staten geleverde, impliciete waarborgen die ze dankzij het statuut van systemische bank hebben, kunnen blijven behouden. Het risico blijft daarmee wel bestaan dat er opnieuw een crisis ontstaat.

Men bouwt beveiligingen in, zonder evenwel de kern van het

réforme décidée par le gouvernement. Elle ne l'est pas. C'est clairement un échec et une faute. Cette réforme consiste uniquement en des aménagements négociés entre la Banque nationale et les grandes banques, de façon à ce qu'elles puissent continuer comme auparavant, sans remise en cause fondamentale de leurs pratiques, en conservant cette garantie implicite des États que leur offre justement ce statut de banque systémique, avec le risque que le naturel revienne au galop et qu'une nouvelle crise nous frappe un peu plus tard.

Certes, des évolutions ont lieu au plan belge et au plan européen. On place des garde-fous, on renforce les contrôles, mais on ne touche pas au cœur du système. Les comportements risqués restent possibles et les critères appliqués sont flous, laissant un pouvoir trop important au contrôleur, à la BNB, pour juger ce qui peut être fait ou pas.

Certes, certaines banques agissent différemment et évoluent dans la bonne direction, mais les plus grandes veulent conserver leur profil de risque et leurs profits, continuer à mélanger les genres et rester présentes dans les paradis fiscaux.

Je pense également à BNP Paribas, cette banque dont nous sommes le premier actionnaire mais qui continue à être pointée du doigt pour sa présence dans les paradis fiscaux - quand ces mêmes banques ne sont pas impliquées dans des dossiers de fraude fiscale.

Qui peut croire que les mesures prises par le gouvernement fédéral suffiront à éviter demain la reproduction des problèmes d'hier? Comme je l'ai dit, les critères sont flous et pas tous fixés par la loi. Et plus les critères sont flous, plus ils sont compliqués et coûteux à contrôler, et plus ils sont aussi faciles à contourner sauf à mettre en place une armée coûteuse de contrôleurs.

Monsieur le ministre, comment faire la distinction entre le *trading* pour compte propre et le *trading* pour compte de tiers? Dans la pratique, c'est impossible, à moins de placer une puce électronique dans le cerveau des traders des banques.

Un des critères de qualité de la régulation financière est sa simplicité et sa lisibilité. On en est loin! Et vous justifiez cette complexité par son caractère immuable.

Faute de définition claire, inscrite dans la loi, nombre de choix stratégiques sont renvoyés à la Banque nationale, notamment la restriction de *trading* pour compte de tiers ou au dialogue entre la Banque nationale et les établissements bancaires.

Nous ne sommes pas finalement très éloignés de la situation qui prévalait avant la crise, avec la CBFA dans le rôle de la BNB et des autorités de contrôle prudentiel des banques comme Dexia ou Fortis qui n'ont pas pu empêcher, malgré leur diagnostic de l'arrivée de la crise, ces banques d'aller dans le mur avec la bénédiction ou l'impuissance des régulateurs.

Ce sont les mêmes personnes qui sont en place.

Comment peut-on leur faire confiance pour demain?

Comment par ailleurs faire confiance à ceux qui, au sein de la BNB,

système aan te pakken. De criteria zijn vaag en geven te veel macht aan de controleur, namelijk de NBB.

De grootste banken willen de verschillende soorten activiteiten blijven uitoefenen en willen hun filialen in belastingparadijzen blijven behouden.

BNP Paribas, de bank waarvan wij de grootste aandeelhouder zijn, is nog altijd actief in belastingparadijzen.

Hoe vager de criteria, hoe meer het kost om ze te controleren en hoe gemakkelijker het is om ze te omzeilen.

Sommige autoriteiten voor prudentieel banktoezicht hebben de crisis zien aankomen, maar hebben toch niet kunnen voorkomen dat er banken in zwaar weer zijn geraakt. Hoe kan men die personen, die nog altijd op dezelfde plaats zitten, nog vertrouwen? Hoe kan men degenen die, bij de NBB, alle hervormingen remmen, nog vertrouwen?

In de commissie stemde u ermee in dat tot 100 procent van het eigen vermogen van de Belgische banken, dochtermaatschappijen van internationale groepen, aan het moederbedrijf kan worden geleend. Wij willen dat beperken tot 25 procent, zoals de Nationale Bank heeft geadviseerd.

Wij vinden dat u niet doortastend genoeg optreedt met betrekking tot de beperking van de bonussen en de lonen van de bestuurders van de grootbanken, die toch duidelijk correleren met de gevaarlijke praktijken van diezelfde banken.

Het is positief dat er in de wet een aantal principiële bepalingen zijn opgenomen om speculatie in voedselgrondstoffen – een immorele en onaanvaardbare

par leurs prises de position freinent toute réforme et plaident au contraire pour des réformes dans les matières sociales qui causeraient davantage de dégâts que celle que vous avez décidée? Comment faire confiance aux plus grandes banques qui risquent à nouveau de s'engouffrer dans les failles du système?

Monsieur le ministre, en commission, j'ai relevé des exemples précis, notamment la question de l'exposition intragroupe pour les banques internationales. Vous avez accepté que jusqu'à 100 % des fonds propres des banques belges, filiales de groupes internationaux, puissent être prêtés à la maison-mère. Nous estimons que c'est dangereux. Nous voulons limiter ce montant à 25 %, comme la Banque nationale l'a préconisé dans un rapport intermédiaire.

Nous trouvons que vous manquez d'ambition en ce qui concerne la limitation des bonus et des salaires des dirigeants des grandes banques. Les nouvelles récentes sur les salaires des patrons de la KBC sont tout à fait inquiétantes. Il y a une corrélation évidente entre le montant salarial, les avantages extra-salariaux, les parachutes dorés et les pratiques dangereuses des banques.

Par exemple, les sociétés de management restent autorisées, au sein des conseils d'administration, jusqu'à la fin de leur mandat, sans date ultime.

Dans ce texte, il y a également des nouveautés en matière de spéculation sur les matières premières alimentaires mais le cadre est flou, à nouveau. On peut se réjouir de voir de tels principes inscrits dans la loi mais, notamment avec ma collègue Mme Snoy, nous menons un long combat pour empêcher le développement de produits financiers spéculatifs sur les matières premières alimentaires. Cela conduit les populations des pays du Sud à voir augmenter le prix à payer pour simplement se nourrir. La cupidité des uns, souvent au Nord, conduit les autres, souvent au Sud, à mourir de faim. C'est immoral et c'est insupportable! Monsieur le ministre, nous attendons de longue date des mesures claires pour corriger cette situation insupportable. Elles ont fait l'objet de discussions en commission des Finances mais nous n'avons pas pu aboutir à un vote, alors que nous y étions presque, à cause des deux partis sociaux-chrétiens.

Aujourd'hui, on inscrit quelques principes en la matière dans la loi, avec des limites de position pour certains investisseurs sur les produits alimentaires, mais on n'arrive pas à l'interdiction de cette forme de *trading* aussi agressive qu'immorale.

La satisfaction de ceux qui crient victoire par rapport à ces principes ne résiste pas à l'analyse des dispositions prévues. Comme dans les autres parties du texte, il y a les discours et il y a les faits, et il y a une contradiction évidente entre les uns et les autres.

Je vais conclure rapidement car je suis attendu à Mons à 18 h 00.

Monsieur le ministre des Finances, en ce qui concerne l'aspect de l'extension de l'exonération fiscale sur les 1 880 premiers euros d'intérêts des comptes détenus à l'étranger, je m'étonne qu'on puisse légiférer sans avoir évalué a priori l'impact budgétaire des mesures qui sont prises. J'ai de trop mauvais souvenirs quant à d'autres

praktijk – tegen te gaan. Het kader blijft echter vaag! Door de houding van de twee christendemocratische partijen is het in de commissie niet tot een goedkeuring van duidelijke maatregelen gekomen.

In verband met de verruiming van de belastingvrijstelling voor interesten op buitenlandse rekeningen vraag ik me af hoe men dat in vredesnaam in een wet kan gieten, zonder er de budgettaire impact van te hebben ingeschat? U voorziet slechts in een vrijwillige aangifte, een centraal rekeningenregister is niet voorhanden en er is geen automatische, internationale gegevensuitwisseling; hoe zal men die rekeningen dan controleren?

Wij zullen deze nieuwe bankenwet dus niet steunen, want deze hervorming is slechts een façade.

Wij geven u een kans om de wet te verbeteren via onze amendementen. Die strekken tot een duidelijke scheiding tussen spaarbanken en zakenbanken, waarbij spaarbanken een openbaar karakter moeten hebben en beschermd moeten worden, en zakenbanken privébanken zijn. Wij willen dat het eigen vermogen wordt opgetrokken, en dat er gesnoeid wordt in de bonussen en in de lonen van de top van de banken.

mesures, comme les intérêts notionnels, que nous dénonçons très régulièrement. J'ai également des inquiétudes sur la capacité de contrôle sur ces comptes en banque, puisque le dispositif que vous allez faire voter prévoit uniquement une déclaration volontaire des épargnants concernés sans qu'on ne dispose d'un échange automatique d'informations au plan international, qui est bien nécessaire et urgent pour lutter contre la fraude fiscale.

Je ne dois pas vous dire que le gouverneur de la Banque nationale est en pleine résistance quant à la mise en place de ce registre central des comptes, qui est un peu la clé de voûte du dispositif.

Monsieur le ministre des Finances, pour toutes ces raisons, nous ne pourrions pas soutenir cette nouvelle loi bancaire. La majorité n'a pas tenu compte du risque et des conclusions à tirer de la crise bancaire. C'est une réforme en trompe-l'œil.

Nous vous donnons une chance de l'améliorer en réintroduisant les amendements que nous avons déposés en commission des Finances et qui prévoient une séparation claire et nette des métiers bancaires, entre la banque d'épargne et les banques d'affaires pour ne pas mélanger ces deux métiers fort différents. La banque d'épargne doit être protégée dans le cadre d'un dispositif public. La banque d'affaires appartient à la dimension privée et doit fonctionner à ses risques et périls.

Nous voulons pouvoir augmenter les fonds propres, diminuer les bonus et les salaires des dirigeants des établissements bancaires. Nous redéposons l'ensemble de nos amendements. Nous espérons qu'ils pourront être soutenus, pas seulement dans les discours des plateaux télévisés mais par un vote dans le seul lieu qui compte, ce parlement. Sinon, nous nous verrons dans l'obligation de voter négativement sur cette nouvelle loi bancaire, dès lors qu'elle ne prévoit pas – c'est fondamental – la séparation pure et simple des métiers bancaires.

Je vous remercie pour votre attention et je vous prie de m'excuser d'avoir, pour une fois, été bref!

19.02 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, ondanks het belang van voorliggend ontwerp zal ik een poging doen behoorlijk kort te spreken.

Het belang kan uiteraard niet worden onderschat. Dankzij de omzetting van een aantal Europese richtlijnen en een aantal ontwerprichtlijnen kunnen wij met voorliggend ontwerp een grote stap vooruit zetten in de richting van een veiligere banksector.

Niettemin zien wij een aantal grote problemen, die voor ons een reden zullen zijn om voorliggend ontwerp niet goed te keuren.

Wat stellen wij immers vast? In voorliggend ontwerp willen wij blijkbaar absoluut strenger zijn dan de rest van de Europese Unie en van de eurozone.

Waarom willen wij strenger zijn? Er is niemand die het belang van strenge regelgeving in twijfel trekt, zeker niet op het vlak van kapitaalbuffers. Banken moeten immers tegen een stootje kunnen.

19.02 Peter Dedecker (N-VA): L'importance de ce projet ne doit être sous-estimée. Grâce à la transposition de plusieurs directives et projets de directive européens, un pas important peut être franchi sur la voie d'un secteur bancaire plus sécurisé.

Plusieurs problèmes importants se posent toutefois. Pourquoi cherche-t-on, par ce projet, à se montrer plus strict que le reste de l'Union européenne et de la zone euro? Personne ne remet en cause l'importance d'une réglementation sévère, *a fortiori* en matière de tampons de capitaux, mais l'initiative doit être prise ici à

Een dergelijke strenge regelgeving moet echter wel op het Europese niveau worden vastgelegd.

Waaraan wij hier immers nood hebben, is aan een *level playing field* of een gelijk speelveld, wat met voorliggend ontwerp niet wordt gecreëerd en wat door het ontwerp wordt verstoord. Met voorliggend ontwerp rollen wij de rode loper uit voor buitenlandse banken en voor *branches*, die hier ons Belgisch spaargeld kunnen ophalen en het in hun thuisland en in hun economie kunnen investeren in plaats van in onze economie.

Dat is natuurlijk een groot probleem. Wij zijn een heel klein land met een open economie. Door onze kleine schaal zijn wij het land met het grootste aantal *branches* in verhouding tot ons bruto binnenlands product, wat voor de *branches* in kwestie een bijkomende uitnodiging is om hier actief te worden.

Bovendien willen wij ook nog eens extra streng zijn op het vlak van de rapportering en bijkomende regelgeving. De Europese richtlijnen laten een marge voor banken met een balanstotaal tussen 3 en 30 miljard euro. Dat is een vork waarbinnen de Nationale Bank van België de regels kan bepalen. Wie valt onder de strengere rapportering en regelgeving en wie niet? Wie valt onder het toezicht en wie niet?

Wat stellen wij vast? Zoals het er nu naar uit ziet, is de Nationale Bank van België zinnens de limiet op 3 miljard euro te leggen. Met andere woorden, de kleinste banken hier in dit land zullen aan dezelfde strenge regels en aan dezelfde overheadkosten worden onderworpen als de grote banken.

Dat is net het problematische. Wij hadden het altijd over de waarde van de kleine banken. Nu zullen wij hen proportioneel benadelen ten opzichte van de grote banken, wat net het omgekeerde van ons streefdoel is.

De banken die *too big to fail* waren, moesten uiteraard aan een veel strengere regelgeving onderworpen worden, net omdat ze een gevaar vormen wanneer zij *too big to fail* zijn.

In het nu voorliggend ontwerp krijgen de kleine banken echter net minder kansen om te groeien, ze krijgen meer overheadkosten en dat is een probleem. Het zal alleen maar de uittocht van ons Belgisch spaargeld en onze investeringen naar het buitenland vergroten. De aanzuigkracht van die *branches*, van de buitenlandse banken, vergroot alleen maar. Die banken zullen concurrentiëler zijn, want zij hebben minder overheadkosten en zijn minder gebonden aan de zware regels die in ons land opgelegd worden. Op die manier kunnen de buitenlandse banken betere rentevoeten aanbieden en nog meer spaargeld naar het buitenland zuigen.

Dat bijzonder pervers effect wordt nog versterkt door de hoge depositheffing die in ons land van toepassing is. Die heffing is evenzeer problematisch. Enkele kleinere banken hebben dienaangaande, volgens mij terecht, een procedure aangespannen bij de Raad van State. De depositheffing is immers bijzonder pervers. Een van de meest stabiliserende factoren bij een bank zijn de deposito's. Hoe minder een bank afhankelijk is van externe financiering en hoe minder een bank afhankelijk is van de financiële

l'échelon européen. Il faut créer un *level playing field*, mais c'est précisément ce que ne fait pas le présent projet. Il déroule le tapis rouge pour les banques étrangères et leurs filiales qui peuvent venir récolter l'épargne belge pour l'investir dans leur pays d'origine et leur économie. La Belgique est un très petit pays, caractérisé par une économie ouverte. En raison de notre petite taille, nous sommes le pays qui compte le plus grand nombre de filiales par rapport à son PIB, ce qui constitue une invitation supplémentaire pour les filiales à déployer des activités dans notre pays.

En outre, le projet est particulièrement strict en matière de reporting et de réglementation complémentaire. Les directives européennes autorisent une marge de 3 à 30 milliards d'euros au niveau du total bilantaire. La Banque nationale de Belgique semble avoir l'intention de fixer la limite à 3 milliards d'euros. Le fait que les petites banques soient soumises aux mêmes règles strictes et frais généraux que les grandes banques pose problème.

Proportionnellement parlant, les petites banques seront désormais lésées par rapport aux grandes, ce qui me semble totalement contraire à l'objectif poursuivi. C'est précisément parce qu'elles représentaient un danger qu'il fallait donner un sérieux tour de vis à la réglementation régissant les banques *too big to fail*. Le présent projet de loi rabote les possibilités de croissance des petites banques et ne fera qu'augmenter la fuite de l'épargne et des investissements belges vers l'étranger. Les banques étrangères échappent partiellement aux règles très strictes imposées par notre pays et peuvent dès lors proposer des taux d'intérêt supérieurs et détourner ainsi une part encore plus substantielle de l'épargne des Belges vers l'étranger.

markten, hoe meer een bank beschikt over eigen deposito's, des te stabiel is die bank. Maar wat doen we? We ontmoedigen deposito's door een veel te zware heffing.

Vandaag stellen wij al vast dat buitenlandse moederbanken die met dochterondernemingen in ons land actief zijn, hun activiteiten hier en daar verschuiven. Zo zien wij bijvoorbeeld dat grote kredieten die via de kantoren van BNP Paribas Fortis aangeboden worden, geboekt worden op de balans in Parijs. De volgende stap is dat misschien ook de deposito's verschoven worden wegens de hoge depositoheffing in België, bijvoorbeeld van Fortis in België naar BNP in Parijs. Ik denk niet dat iemand voorstander is van die stap. Nogmaals, niemand kan het belang van stevige kapitaalbuffers miskennen, maar dan wel op een correcte manier en op een Europees *level playing field*, niet door in ons land strenger te willen zijn dan in de rest van Europa en onze banken met bijkomende kosten op te zadelen.

Bijkomend zien wij in het voorliggend ontwerp een gemiste kans om eindelijk de spaarfiscaliteit aan te pakken, de discriminatie van inkomsten uit dividenden aan te pakken, de discriminatie waarbij iemand die rechtstreeks in onze economie investeert, bestraft wordt ten opzichte van iemand die zijn geld op een spaarboekje op korte termijn bij een bank zet. Ook wie zijn geld voor langere termijn bij een bank zet, wordt nog altijd gediscrimineerd. Die discriminatie is onaanvaardbaar en komt onze economie niet ten goede, maar is er nefast voor. Wat stellen we echter vast?

Een uitbreiding van de vrijstelling in de spaarfiscaliteit had een belastingverlaging kunnen zijn. Ik stel vast dat die tegengehouden wordt door de liberale fractie in dit Parlement, die het halfrond ondertussen verlaten heeft. Dit is bijzonder jammer. Dit ontwerp verstoort het *level playing field* in ons land. Het is een gemiste kans op het vlak van fiscaliteit. Daarom zullen wij het ook niet steunen.

19.03 **Christiane Vienne** (PS): Monsieur le président, chers collègues, comme vous le savez sans doute, le PS avait fait de la réforme bancaire une condition *sine qua non* à une participation gouvernementale. Mon groupe estimait nécessaire d'encourager les contrôles et l'éthique dans ce domaine.

Trop d'abus, trop de dérives ont été constatés durant la crise de 2008, mais aussi trop d'arrogance, trop d'outrances de la part de ce secteur

Le prélèvement élevé pratiqué par notre pays sur les dépôts contribue à accentuer cet effet pervers et quelques petites banques ont, à juste titre, intenté une action à ce sujet auprès du Conseil d'État. Plus les dépôts dont dispose une banque sont élevés, plus grande sera sa stabilité financière. Mais en Belgique, un prélèvement prohibitif à un effet dissuasif sur les dépôts.

Aujourd'hui, nous constatons déjà que des crédits importants octroyés par le biais des agences de BNP Paribas Fortis sont comptabilisés au bilan à Paris. L'étape suivante consistera peut-être aussi à transférer les dépôts, à cause des taxes importantes prélevées en Belgique. Il me semble que personne n'y est favorable. Nous avons très clairement besoin de voir instaurer des règles de jeu uniques en Europe.

Le projet de loi constitue une occasion manquée de s'attaquer enfin à la fiscalité de l'épargne et à la discrimination des revenus issus de dividendes. Les personnes qui investissent directement dans notre économie sont sanctionnées. De même, les épargnants à long terme sont toujours victimes d'une discrimination. Cette discrimination nuit à notre économie. Un élargissement de l'exonération aurait pu constituer un abaissement de l'impôt, mais c'est justement le groupe libéral qui s'y oppose.

Pour toutes ces raisons, la N-VA ne soutiendra pas ce projet.

19.03 **Christiane Vienne** (PS): De bankenhervorming was voor de PS een absolute voorwaarde voor regeringsdeelname. Tijdens de bankencrisis van 2008 waren immers al te veel misbruiken aan het licht gekomen. De bankensector stelt zich arrogant

et ce, même en période post-crise bancaire; j'ai pu le constater à maintes reprises, que ce soit dans les discours ou les actes des banquiers. J'ai participé à toutes les commissions de suivi de la crise bancaire: je puis dire que c'était édifiant. Le secteur bancaire est beaucoup trop complexe, démesuré. Il a des problèmes avec l'éthique et il n'est pas assez contrôlé.

La grande réforme qui nous est présentée ce jour s'inscrit dans la même logique que celle de Twin Peaks. Et lors des deux réformes, nous nous sommes beaucoup impliqués.

Lorsque nous réfléchissons à une telle réforme, quelques grands thèmes apparaissent prioritaires: la protection des consommateurs financiers et des épargnants, la séparation des métiers bancaires, le renforcement du contrôle prudentiel et interne aux établissements financiers et, enfin, l'éthique, la bonne gouvernance, les rémunérations.

Chaque priorité a été rencontrée. Certains peuvent toujours soutenir que cette réforme ne va assez loin, qu'elle reste insuffisante, mais soyons clairs: il a fallu se retrousser les manches, il a fallu négocier pendant des jours pour obtenir le résultat que nous présentons aujourd'hui, résultat que je n'ai pas peur de qualifier d'excellent. En effet, nous allons plus loin que l'Europe sur une multitude d'aspects, que ce soit en termes de gouvernance, de rémunération, d'éthique ou de cantonnement d'actifs.

À la place de slogans, examinons réellement ce que contient cette réforme. Les banquiers ne pourront plus spéculer avec de l'argent qui n'appartient pas à la banque. Nous interdisons la spéculation pour compte propre des banques, c'est-à-dire que les banques ne pourront plus utiliser l'argent des épargnants pour spéculer afin d'améliorer leur propre rendement. Ces activités sont souvent spéculatives et risquées. Nous allons plus loin que les Anglais en séparant les activités dès le premier euro de spéculation pour compte propre.

Ensuite, nous encadrons fortement le *trading* pour clients. Au-delà de la limite, chaque euro investi devra être directement et intégralement compensé dans le bilan.

Reconnaissons que c'est une avancée considérable en Europe. Cette mesure est très contraignante pour les banques et permet de protéger les clients.

Nous protégeons encore les déposants puisque dorénavant, ceux-ci seront parmi les premiers créanciers à récupérer leur argent en cas de faillite de la banque. La banque devra donc s'organiser pour avoir toujours assez d'actifs. D'un côté, cela protège les clients; d'un autre, cela enlève un poids important à l'État belge, à savoir la garantie des 100 000 euros.

Nous allons plus loin que l'Europe, qui ne stipule pas que la banque doit avoir assez d'actifs. Mais nous sommes totalement favorables à un système allant vers le *covered deposit*: chaque dépôt est compensé par un actif.

Nous allons également vers le système du testament bancaire, puisque les banques sont soumises à des plans de redressement en

op, heeft problemen met ethiek en wordt onvoldoende gecontroleerd.

Deze hervorming volgt dezelfde logica als het twinpeaksmodel. De consumenten en spaarders worden beschermd, de bankenactiviteiten worden opgesplitst, de prudentiële en interne controle worden aangescherpt en er is aandacht voor ethiek, *good governance* en loonbeleid: er werd geen enkele prioriteit over het hoofd gezien. Het resultaat is voortreffelijk en gaat zelfs verder dan de Europese eisen.

Door deze hervorming wordt speculatie voor eigen rekening van de banken verboden, dit wil zeggen met het geld van de spaarders.

Trading voor klanten wordt strak geregeld: zodra het grensbedrag wordt overschreden zal elke belegde euro rechtstreeks in de balans moeten worden gecompenseerd.

Deze maatregel legt de banken strenge beperkingen op en beschermt de cliënten. De deposanten zullen als eersten hun geld terugkrijgen in geval van een faillissement van de bank, die steeds voldoende activa zal moeten bezitten. We zijn voorstander van de *covered deposit*, een waarborgregeling waarbij elk deposito door activa wordt gecompenseerd.

We evolueren naar een soort bankentestament: de banken moeten over herstel- en afwikkelingsplannen beschikken die moeten worden gevolgd indien er een faillissement dreigt. We richten een afwikkelingsautoriteit op bij de NBB, die die plannen zal opstellen en bijwerken.

De variabele vergoeding, die voordien op grond van de kortetermijnresultaten werd berekend en daardoor in hoge

cas de défaillance. Les autorités de contrôle, la Banque centrale européenne ou la Banque nationale de Belgique décideront comment appliquer de tels plans. De plus, les banques auront un plan de résolution qui contiendra des actions et recommandations à appliquer en cas de risque de faillite. Nous créons enfin une autorité de résolution au sein de la BNB qui établit et actualise ce plan qui prend en compte différents scénarii.

Enfin, les contrôles des régulateurs dans les banques – des contrôles physiques: ils iront dans les banques – seront renforcés.

Pour terminer, j'aimerais revenir un peu plus longuement sur la politique de rémunération. Ce projet va bien plus loin que ce que préconise l'Europe, et c'est important. Il est indéniable que la politique de rémunération a eu une part de responsabilité importante dans la crise de 2008. La prise de risque à court terme a apporté des rendements importants aux banques. Plus les traders prenaient de risques, plus ils recevaient de bonus. La rentabilité à long terme n'était pas considérée.

Le but était clairement de faire beaucoup d'argent tout de suite. La rémunération variable était toujours attribuée en fonction des résultats à court terme et entraînait parfois de graves conflits d'intérêt. On ne conseillait pas un client en tenant compte de son profil de risque mais bien par rapport au produit que l'on voulait vendre à un moment déterminé.

Le gouvernement a décidé d'agir et d'aller plus loin que l'Europe. Dorénavant, la rémunération variable ne pourra excéder 50 % de la rémunération fixe, quand la directive européenne prévoyait 100 %, voire 200 %.

Une clause de *clawback* est instaurée pour toute personne qui a participé à des pratiques ayant donné lieu à des pertes considérables pour l'établissement ou en était responsable, n'a pas respecté les normes applicables en matière d'expertise et d'honorabilité professionnelle, a participé à un mécanisme particulier ayant pour but ou pour effet de favoriser la fraude fiscale par des tiers.

Dans tous les cas, les indemnités de sortie devront être remboursées.

Mon groupe a déposé un projet qui vise à sanctionner les intermédiaires fiscaux qui imaginent des montages visant à éluder l'impôt. Ce projet ouvre déjà la porte à ce débat.

En ce qui concerne les banques aidées par l'État, aucune rémunération variable ne sera tolérée et les indemnités de sortie seront limitées à neuf mois de rémunération. Enfin, les établissements publieront leur politique de rémunération.

Il était temps qu'une telle réforme voie le jour. Nous avons voté au parlement, il y a quelques années déjà, une résolution demandant au ministre d'encadrer les rémunérations exorbitantes des banquiers. Nous avons déposé, voici près de trois ans, trois propositions de loi qui concernent également l'encadrement des bonus et pas seulement dans le secteur bancaire. Une partie traite des entreprises publiques et le ministre Labille est déjà venu au parlement avec sa réforme. L'autre partie concerne les entreprises cotées en bourse.

mate heeft bijgedragen tot de crisis van 2008, zal voortaan niet meer dan de helft van de vaste vergoeding mogen bedragen, terwijl dat volgens de Europese richtlijn 200 procent mocht zijn.

Er wordt een clawbackclausule ingevoerd voor wie heeft meegewerkt aan praktijken die de instelling aanzienlijke verliezen hebben doen lijden, de fit-and-proper-normen niet heeft nageleefd of heeft meegewerkt aan een mechanisme dat fiscale fraude in de hand werkt.

In alle gevallen zullen de ontslagvergoedingen moeten worden terugbetaald. Voor de banken die staatssteun ontvangen, zal er geen variabele vergoeding worden toegestaan. De instellingen zullen hun beloningsbeleid publiek maken.

Het verheugt ons dat we twee van de drie hervormingen met betrekking tot de regeling van de vergoedingen hebben kunnen verwezenlijken. Mijn fractie steunt die belangrijke bankhervorming. Er zullen nog andere hervormingen volgen.

Malheureusement, le débat est toujours d'actualité. Bref, nous sommes satisfaits d'avoir obtenu deux des trois réformes sur l'encadrement des rémunérations.

Au vu de tous les points positifs énoncés dans mon intervention, il est clair que mon groupe soutient cette réforme bancaire d'envergure et félicite le gouvernement pour son travail rigoureux et sérieux. Bien sûr, d'autres réformes devront encore être mises en place mais cela n'altère en rien le succès de ces projets.

Bravo et merci!

Le **président**: Monsieur le ministre, vous avez une obligation internationale. Les collègues sont-ils d'accord que la ministre de la Justice fasse office de ministre des Finances? À vos risques et périls, monsieur le ministre!

De **voorzitter**: De minister van Financiën heeft een internationale verplichting. Kan de minister van Justitie hem vervangen? *(Instemming)*

19.04 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, ik bedank de leden voor hun begrip.

19.04 **Koen Geens**, ministre: Je remercie les membres pour leur compréhension.

19.05 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, de financiële crisis maakte duidelijk dat verregaande deregulering, autoregulering en *soft law* geen duurzame opties zijn. Alle betrokken overheden en toezichthouders hadden na de crisis een verantwoordelijkheid om een duurzamer financieel stelsel uit te bouwen. Vele actoren hebben hun verantwoordelijkheid genomen: de federale regering, de Europese Unie, de gewestregeringen en de bankensector. Ook het Parlement heeft met verschillende bijzondere commissies zijn werk gedaan.

19.05 **Carl Devlies** (CD&V): La crise financière a mis en avant les dangers d'une régulation trop laxiste. Le gouvernement fédéral, l'Union européenne, les gouvernements des Régions, les banques et le Parlement ont dès lors collaboré à la mise en place d'un système financier durable respectant de façon équilibrée des intérêts divergents.

De uitdaging bestond erin om opnieuw een evenwicht te vinden tussen de belangen van spaarders, consumenten, ondernemers, aandeelhouders en de overheid om zo het vertrouwen in de financiële sector te herstellen.

CD&V formuleerde in april 2009 dertig concrete aanbevelingen in antwoord op de financiële crisis op het vlak van de controlewetgeving, de consumentenbescherming en het vennootschapsrecht. Vele van de aanbevelingen hebben geleid tot wetgevend werk van de regering, waaronder het voorliggend wetsontwerp.

Ce projet de loi est notamment le résultat des recommandations formulées par le CD&V en ce qui concerne la législation de contrôle, la protection des consommateurs et le droit des sociétés. La proposition de loi du sénateur Beke sur l'obligation d'élaborer un plan de résolution pour les banques figure intégralement dans ce projet.

Ook in het Parlement werden concrete voorstellen ingediend. Zo diende senator Wouter Beke inzake de verplichtingen voor financiële instellingen een wetsvoorstel in om een afwikkelingsplan voor banken op te stellen. Het wetsvoorstel is integraal opgenomen in het voorliggend wetsontwerp.

Notre groupe se félicite de la réforme européenne des établissements de crédit étant donné que les possibilités de la Belgique sont limitées et qu'un minimum d'harmonisation s'impose sur le plan international. Ce projet de loi répond également au principe de subsidiarité et est conforme aux directives européennes tout en incluant des mesures spécifiques pour la Belgique lorsque cette démarche

Onze fractie is tevreden met de Europese aanpak inzake de hervorming van de kredietinstellingen. CD&V is zich ervan bewust dat er beperkingen zijn aan de Belgische mogelijkheden. Belgische hervormingen moeten worden ingepast in Europese en internationale initiatieven. Een minimum aan internationale harmonisering is een onmisbare factor om succesvol te zijn.

Het voorliggend wetsontwerp komt tegemoet aan het subsidiariteitsprincipe. De maatregelen worden genomen op het bestuursniveau dat daarvoor het meest geschikt is. Er wordt

uitvoering gegeven aan Europese richtlijnen, maar waar nodig worden maatregelen genomen die specifiek zijn voor de Belgische context.

Inzake de scheiding die wordt aangebracht tussen zakenbanken en depositobanken is onze fractie tevreden met de concrete uitwerking. Het wetsontwerp voorziet niet in een zuivere splitsing van zakenbanken en depositobanken. Wel worden er voldoende garanties ingebouwd, zodat het risicogedrag van banken wordt beperkt en spaarders worden beschermd. Zo mogen de banken niet meer voor eigen rekening speculeren met geld van de spaarders. Ook als de banken riskante beleggingen doen voor derden, komt er een limiet die lager ligt dan 2,5 % van het bankkapitaal. De Nationale Bank moet die percentages per bank vastleggen op basis van het risicoprofiel. De banken moeten genoeg middelen in kas hebben om de spaarder te vergoeden bij een faillissement. Daarnaast krijgt de spaarder een algemeen voorrecht op de activa van de bank. Wanneer een bank in moeilijkheden is gekomen, zullen de spaarders meteen na het personeel worden vergoed.

Het wetsontwerp voorziet niet in een zuivere splitsing tussen zakenbanken en depositobanken, maar zorgt wel voor intelligente beschermingsmechanismen. Deze aanpak wordt tevens ondersteund door diverse internationale rapporten, zoals het Liikanenrapport uit 2012.

Een van de oorzaken van de bankencrisis was het verloningsbeleid van financiële instellingen, dat gericht was op kortetermijnwinst en riantie bonussen. Met het voorliggend wetsontwerp worden bonussen voor banken die op een of andere manier gebruik hebben gemaakt van staatssteun, volledig aan banden gelegd. Voor andere banken wordt de bonus beperkt tot 50 % van het vast salaris. Voor banken die steun hebben gekregen van de overheid, is het logisch dat zij geen bonussen kunnen toekennen. Tevens dient ook te worden aangemerkt dat het niet de intentie van de overheid mag zijn om gedurende een lange periode structurele participaties aan te houden in de financiële sector.

Wanneer de banksector hervormd zal zijn en er voldoende garanties zijn uitgewerkt voor een duurzaam financieel systeem, is het niet langer de taak van de overheid om banken in haar bezit te hebben. Voor banken die geen steun van de overheid hebben gekregen, wordt de bonus beperkt tot 50 % van het vast salaris.

Naast het omvangrijke werk dat de regering heeft verricht, werden er ook toevoegingen aangebracht door de Parlementsleden via amendementen. De belangrijkste aanvulling lijkt mij het instellen van een wettelijk kader rond crowdfunding.

Daardoor zal elke investeerder tot maximaal 1 000 euro kunnen investeren. De initiatiefnemers kunnen tot 300 000 euro ophalen, zonder hinderlijke administratieve vereisten. Mijn collega Jef Van den Bergh heeft een aantal weken geleden een voorstel van resolutie ingediend waarin hij opriep een specifiek wetgevend kader voor crowdfunding in te stellen. Die resolutie werd nu in een wet omgezet. Crowdfunding is een financieringsvorm waarbij de vraag naar en het aanbod van kapitaal in essentie via het internet worden bijeengebracht.

était nécessaire.

Il est vrai que le projet de loi n'organise pas la séparation pure et simple entre banques d'affaires et banques de dépôt, mais les risques sont suffisamment couverts. Il est en effet désormais interdit aux banques de spéculer pour leur compte avec l'argent des épargnants et les investissements à risque ne peuvent pas excéder 2,5 % du capital de la banque. Pour le reste, les provisions constituées par les banques doivent être suffisantes pour pouvoir indemniser les épargnants en cas de faillite et ceux-ci bénéficient dès à présent d'un privilège général sur les actifs de la banque.

La politique de rémunérations pratiquée par les institutions financières, axée sur des bénéfices à court terme et de plantureux bonus, a contribué au déclenchement de la crise. L'octroi de bonus par les banques ayant bénéficié d'une aide de l'État sera désormais strictement régulé; dans les autres banques, les bonus seront plafonnés à 50% de la rémunération fixe. L'État devra se dessaisir des banques dans lesquelles il est actionnaire, dès que la survie durable du système financier sera assurée.

Outre le gouvernement, des parlementaires ont également déposé des amendements dont le plus important concerne le cadre légal pour le financement participatif – la rencontre entre l'offre et la demande en matière de capital sur internet. Chaque investisseur pourra investir jusqu'à maximum 1 000 euros et les initiateurs pourront récolter de cette manière jusqu'à 300 000 euros. Le financement participatif renforce le lien direct entre l'entrepreneur et l'investisseur et peut constituer une source de financement complémentaire très utile. Par ailleurs, il fournit une indication

Crowdfunding versterkt de directe band tussen de ondernemer en de investeerder en verloopt via zo min mogelijk financiële tussenschakels. Dat betekent niet noodzakelijk dat crowdfunding de klassieke financieringsvormen op termijn zou kunnen vervangen, maar het kan wel een erg nuttige aanvullende financieringsbron vormen. Zo wordt crowdfunding nu reeds door klassieke financiële instellingen mee in rekening gebracht als een element in de marktvalidatie van een project. Een crowdfundingoperatie geeft immers een eerste indicatie over de potentiële interesse van de consument voor een nieuw product, evenals een begin van eigen vermogen.

CD&V heeft zich op alle beleidsniveaus in ons land sterk ingezet om de toegang tot en de kosten van het krediet voor kmo's te verbeteren. Kris Peeters heeft zijn bankenplan in uitvoering gebracht. Koen Geens heeft thematische volksleningen en *covered bonds* ingesteld. Tevens werden de wederbeleggingsvergoedingen wettelijk ingeperkt. Ook het wettelijk kader inzake crowdfunding draagt bij tot een betere financiering van onze ondernemingen. Bedrijven zullen zich eenvoudiger toegang kunnen verschaffen tot alternatieve financiering.

Ik kom tot mijn conclusie. Ik meen terecht te kunnen stellen dat met dit wetsontwerp de belangrijkste hervorming van de banksector in twintig jaar wordt gerealiseerd. België onderschrijft maximaal de Europese initiatieven en legt zijn eigen klemtonen. Hiermee scheppen wij een kader voor een duurzaam financieel stelsel.

19.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie zal de wetsontwerpen met betrekking tot de banksector heel graag goedkeuren.

Ik heb daarnet aandachtig geluisterd naar onze collega's van de N-VA en van Groen. Volgens de collega's van Groen gingen wij bijlange niet ver genoeg en volgens de collega van de N-VA gingen wij in België veel te ver.

Wij zitten in België op de gulden middenweg, maar toch een beetje meer aan de kant van een scherpe, sterkere bankwetgeving. Alle specialisten zijn het erover eens dat deze Belgische bankwetgeving verder gaat dan de regelgeving die recent in Frankrijk en Duitsland werd uitgevaardigd en dan de regelgeving die in andere landen op stapel staat.

Om die reden, maar ook om de zeven redenen die ik zal opsommen, zal onze fractie deze nieuwe bankenregulering goedkeuren.

Ten eerste, de sp.a heeft jarenlang gepleit voor de invoering van een bankentestament. Dit wordt met deze wet ingevoerd en bestaat uit een herstel- en een afwikkelingsplan. In het bankentestament wordt nagegaan welke gebeurtenissen een belangrijke impact kunnen hebben op de financiële situatie van de banken. Tevens wordt nagegaan welke maatregelen de bank kan nemen indien deze gebeurtenissen zich zouden voordoen. De juridische structuur wordt in het bankentestament heel duidelijk uiteengezet en de toezichthouder kan een vereenvoudiging eisen van de structuur indien deze te complex zou zijn en een mogelijke afwikkeling zou bemoeilijken.

concernant l'intérêt potentiel pour une initiative nouvelle. Aux niveaux tant flamand que fédéral, le CD&V a multiplié ses efforts en faveur de l'amélioration du crédit aux PME. Le concept du *crowdfunding* va dans ce sens.

Le projet de loi à l'examen constituera la réforme la plus importante réalisée dans le secteur bancaire depuis 20 ans, dans le respect des initiatives européennes, mais avec des accents spécifiques. Il met en place un cadre adéquat pour un régime financier durable.

19.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Notre groupe approuvera avec grand plaisir le projet de loi sur le secteur bancaire. Les verts estiment que la réglementation n'est pas assez contraignante alors qu'elle l'est trop pour la N-VA. Nous avons donc trouvé le juste milieu, même si la balance penche un tout petit peu plus vers une loi bancaire plus sévère. Notre loi est plus contraignante que celle en vigueur en France ou en Allemagne.

Cette loi nous réjouit pour sept raisons.

Avec le plan de redressement et de règlement est introduit un testament bancaire. Le sp.a plaide depuis des années pour une telle mesure. Le testament permet de vérifier quels événements peuvent avoir un impact considérable sur la situation financière des banques et quelles mesures peuvent être prises. Le testament permet également à l'autorité de contrôle d'avoir une image plus précise de

De tweede reden waarom onze fractie deze wetsontwerpen zal goedkeuren, is omdat handel voor eigen rekening wordt verboden. Handel voor eigen rekening wordt zelfs ruim gedefinieerd, namelijk alle handel in financiële instrumenten in de handelsportefeuille, met gebruik van eigen kapitaal. Een bank zal in de toekomst enkel nog kunnen handelen in financiële instrumenten indien het voor klanten is, om risico's in te dekken, voor *market making*, voor een gezond en voorzichtig liquiditeitsbeheer en, ten slotte, met het oogmerk om deze op duurzame wijze aan te houden.

Tevens zal de bank steeds moeten aantonen dat de verrichtingen noodzakelijk zijn opdat de bank haar intermediaire rol voor haar klanten kan vervullen.

Bovendien worden binnen deze vijf net opgesomde toegelaten categorieën nog risicolimieten opgelegd waarvan men slechts heel beperkt zal kunnen afwijken, steeds onder de voorwaarde dat de verrichtingen gebeuren binnen een van de vijf uitzonderingscategorieën. Deze regeling is vrij identiek aan de Volcker Rule in de Verenigde Staten.

Een derde reden waarom de sp.a-fractie het wetsontwerp zal goedkeuren, is omdat de toegelaten handelsactiviteiten bovendien beperkt worden, zowel in volume als qua risico. Bij een overschrijding van een van deze limieten moeten extra substantiële kapitaalbuffers worden aangehouden die erg penalisierend zijn. Zo mogen de handelsactiviteiten niet meer bedragen dan 15 % van het balanstotaal. Voor elke euro die boven deze drempel wordt aangehouden aan handelsactiva moet even veel eigen vermogen worden aangehouden. Deze regeling bestaat niet in de Verenigde Staten. Wij gaan dan ook andermaal verder dan de strenge reglementeringen die in sommige andere landen bestaan.

De vierde reden is omdat de depositohouders in geval van faillissement een voorrecht krijgen op de activa van de bank. Er wordt bepaald dat via het bankentestament een limiet wordt gezet op het verpanden van activa, zodat er voldoende onbezwaarde activa overblijven om het voorrecht ook effectief te kunnen uitoefenen. Wanneer de bank in de problemen is geraakt, moeten er dus steeds voldoende middelen aanwezig zijn om de spaarders te vergoeden. Dit was een eis van de sp.a, zodat elke spaarder veilig is. Tot 100 000 euro is er de wettelijke depositogarantie, boven de 100 000 euro genieten spaarders van een voorrecht op de activa van de bank. Wij zorgen ervoor dat er permanent voldoende activa aanwezig moeten zijn.

De vijfde reden is omdat de bonussen van traders worden beperkt tot 50 % van het vast salaris, of maximum 50 000 euro. Zij moeten bovendien gekoppeld zijn aan langetermijnresultaten van drie tot vijf jaar. Op die manier ontnemt men de incentive om risicovoller te handelen op korte termijn. Bovendien is in de mogelijkheid voorzien dat de bonus kan worden teruggeëist wanneer achteraf blijkt dat in het verleden te veel risico's zijn genomen. Europa stelt hier een grens van 100 %. Wij stellen een grens van 50 % van het vast salaris. Ook op dit punt gaan wij dus verder dan wat Europa oplegt.

De zesde reden is dat er in banken die uitzonderlijke overheidssteun krijgen geen bonus kan worden gegeven.

la structure juridique.

La négociation pour compte propre est interdite. La définition est large: la négociation d'instruments financiers en engageant ses propres capitaux dans le cadre du portefeuille de négociation. Une banque pourra encore uniquement négocier des instruments financiers pour des clients, pour couvrir des risques, à des fins de *market-making* et dans le cadre d'une gestion saine et prudente des liquidités.

La banque devra également démontrer que les opérations réalisées sont nécessaires dans le cadre du rôle d'intermédiaire qu'elle remplit pour ses clients. Des limites de risque sont également imposées. Ce système est pour ainsi dire identique à la Volcker Rule aux États-Unis.

Les activités commerciales autorisées sont limitées en termes de volume et de risques. En cas de dépassement de la limite fixée, d'importants tampons de capitaux supplémentaires devront être constitués. Les activités commerciales ne peuvent représenter plus de 15 % du total bilantaire. Pour chaque euro dépassant cette limite, un montant proportionnel de fonds propres devra être détenu. Nous sommes ainsi plus stricts que de nombreux autres pays.

En cas de faillite, les déposants disposeront d'un privilège sur les actifs de la banque. La banque devra en tout temps disposer de suffisamment de moyens pour indemniser les épargnants de tous les montants qui dépassent la garantie d'État de 100 000 euros.

Les bonus des traders sont limités à 50 % de la rémunération fixe, ou maximum 50 000 euros, et doivent être liés à des résultats à long terme, c'est-à-dire couvrant une période de trois à cinq ans. Il sera également possible de réclamer le

De zevende en laatste reden waarom de sp.a-fractie deze nieuwe regelgeving zal goedkeuren, is dat de FSMA de limieten kan bepalen van de posities die personen kunnen innemen in financiële instrumenten waarvan de onderliggende waarde bestaat uit een voedselgrondstof.

Kortom, collega's, om deze zeven redenen zal de sp.a-fractie deze nieuwe regelgeving goedkeuren.

remboursement du bonus. Avec cette réglementation, nous allons plus loin que l'Europe, qui fixe une limite à 100 %.

Aucun bonus ne peut être octroyé par des banques qui bénéficient d'aides publiques exceptionnelles.

Enfin, la FSMA peut déterminer les limites des positions prises par des personnes dans des instruments financiers dont la valeur sous-jacente est celle d'une matière première alimentaire.

Pour toutes ces raisons, le sp.a votera pour ce projet de loi.

19.07 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer Van der Maelen, ik heb aandachtig geluisterd naar uw betoog. U spreekt als een fier man. U bent zeer fier dat België een veel strengere regelgeving zal hebben dan Frankrijk, Duitsland en zelfs de Verenigde Staten, maar vooral strenger dan Frankrijk en Duitsland. U bent er fier op dat er een verstoord *level playing field* komt en dat België anders wordt dan Frankrijk en Duitsland.

Ik vraag mij af, mijnheer Van der Maelen, wat u zult doen wanneer wij over twee jaar de regels van de Nationale Bank van België zullen evalueren en we zullen moeten vaststellen dat er banken zijn die een deel van hun activiteiten en misschien van hun deposito's verschoven hebben naar hun moederland Frankrijk of naar een bank in Tsjechië. Ik vraag mij af wat u dan zult doen.

Zult u dan als eerste op de barricaden staan, krokodillentranen huilend wegens de verloren jobs als gevolg van die verschuiving van activiteiten? Wat zal uw boodschap zijn aan die mensen die hun job zullen verliezen doordat hier een strengere regelgeving van toepassing is dan in Frankrijk en Duitsland? Welke boodschap zult u hebben voor de mensen die vandaag werken in de financiële sector en die risico's lopen door uw wetgeving? Welke boodschap zult u geven aan die mensen?

19.08 Dirk Van der Maelen (sp.a): Ik zal proberen kort te antwoorden.

Ten eerste, ik ben echt heel blij dat wij in België een strengere regelgeving hebben dan in Frankrijk en in Duitsland, om de eenvoudige reden dat België een klein land is, met een bnp dat vele keren lager is dan dat van Frankrijk of Duitsland, en dat wij dus veel kwetsbaarder zijn als onze grote banksector in de problemen komt.

Wij hebben dat al ervaren. De gevolgen van de bankencrisis van 2008 zijn veel harder en zwaarder aangekomen in België dan in grotere landen, die dat gemakkelijker kunnen opvangen.

Ten tweede, ik heb dit daarnet niet gezegd op het spreekgestoelte omdat de minister er niet is, maar uw vraag geeft mij de gelegenheid

19.07 Peter Dedecker (N-VA): M. Van der Maelen est fier de pouvoir dire que la loi belge sera plus sévère que les lois française et allemande. Il est dès lors fier de créer une distorsion de concurrence. Je me demande quelle sera la position du sp.a lorsqu'il apparaîtra dans deux ans que certaines banques ont délocalisé une partie de leurs activités et de leurs dépôts vers leur pays d'origine, la France, ou par exemple vers une banque tchèque. Quel message le sp.a va-t-il alors délivrer aux nombreuses personnes qui auront perdu leur emploi?

19.08 Dirk Van der Maelen (sp.a): Je suis en effet heureux que la Belgique dispose d'une réglementation plus sévère étant donné que nous sommes un petit pays avec un PNB bien inférieur à celui de la France ou de l'Allemagne et que nous sommes dès lors nettement plus vulnérables en cas de problème dans le secteur bancaire.

Par ailleurs, nous n'allons pas encore assez loin. L'OCDE, dont les idées ne peuvent être

om het toch kort te zeggen. Men is er nog niet. Niet alleen wij van de sp.a-fractie zeggen dat. Ik wil u straks de studie tonen van de OESO, geen linkse denktank, waarin zij vrij strenge kritiek heeft op Europa, omdat wij veel te soft zijn met de nieuwe regelgeving. Er zijn nog minstens dertig tot veertig grote structurele Europese banken die — luister goed — in de gevarezone zitten. Wij doen er dus goed aan, alle landen doen er goed aan, om een goed uitgebouwde regelgeving te hebben.

Ten derde en ten slotte, collega Dedecker, nodig ik u ook uit om even te kijken naar de nieuwe richtlijn die commissaris Barnier heeft uitgevaardigd. In die richtlijn staan bepalingen die zelfs nog verder gaan dan wat in onze Belgische wetgeving staat. Ik denk dat het een opdracht zal zijn voor de volgende regering en de volgende minister van Financiën om ervoor te zorgen dat er niet te veel afgedongen wordt op de ontworpen Europese regelgeving.

Neem het van mij aan: om onze economie en onze jobs te beschermen, niet alleen in de banksector maar ook in de andere sectoren, hebben wij een sluitende regelgeving nodig met een scherp toezicht op de banksector. Wij weten immers hoe gevaarlijk de banksector kan zijn, dat hebben wij in 2008 geleerd. Als een banksector te veel vrijheid krijgt, dan kan dat gevaarlijk zijn voor de economie, voor de jobs en voor de inkomens van de mensen.

19.09 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer Van der Maelen, ik vind dat een zeer vreemde redenering. Wij gaan in ons land strenger zijn. Nogmaals, niemand betwist de noodzaak aan strengere regels op Europees niveau en ook wij vinden dat er zeker een stap verder mag worden gezet. Maar wat u zult verkrijgen, is precies dat deposito's en activiteiten van onze Belgische banken zullen verschuiven naar die banken die misschien zelfs nog in de gevarezone zitten, de banken waarover u het darnet had. Op dat moment bent u echt geen stap verder, integendeel.

19.10 Dirk Van der Maelen (sp.a): Hoor ik de echo van Febelfin?

19.11 Luk Van Biesen (Open Vld): Zelfs niet, mijnheer Van der Maelen, want Febelfin en de Belgische banken hebben deze wetgeving voldoende mee bestudeerd. Het Parlement heeft lange tijd gewerkt aan het omzetten van diverse richtlijnen, het heeft bekeken hoe men een economische crisis kan voorkomen en hoe de invloed ervan op onze bancaire sector kan worden verminderd. Toen ik de discussie daarjuist hoorde, was ik een beetje verrast dat men opnieuw probeert te doen alsof dit weer een nieuwe maatregel zou zijn die onze economie en onze financiële sector in gevaar brengt. Niets is minder waar. Ik nodig u dan ook uit om even te luisteren naar datgene wat ik daarover met u wil delen.

De financiële crisis heeft aangetoond dat het prudentieel toezicht zoals dat voor de crisis bestond aan een grondige herziening toe was. Het wetsontwerp dat ons vandaag ter goedkeuring wordt voorgelegd, beoogt deze noodzakelijke herziening in België tot stand te brengen.

considérées comme étant de gauche, critique fermement les règles trop peu ambitieuses de l'Europe. Il est nécessaire de mettre en place une réglementation solide, d'autant que le danger n'a toujours pas été écarté pour 30 à 40 banques européennes.

Je voudrais également attirer votre attention sur la nouvelle directive du commissaire européen Michel Barnier qui contient des dispositions qui sont encore beaucoup plus ambitieuses que notre législation belge. Il incombera au prochain gouvernement de veiller à ce qu'on ne fasse pas trop de concessions par rapport à cette réglementation européenne. Afin de protéger notre économie et nos emplois, il est extrêmement important d'organiser une surveillance rigoureuse du secteur bancaire.

19.09 Peter Dedecker (N-VA): Personne ne conteste la nécessité de règles strictes à l'échelon européen. Mais qu'avons-nous à gagner en faisant preuve d'une plus grande sévérité que les autres pays si cela pousse les banques implantées chez nous à déplacer ailleurs leurs dépôts?

19.10 Dirk Van der Maelen (sp.a): J'ai l'impression d'entendre le porte-parole de Febelfin...

19.11 Luk Van Biesen (Open Vld): Febelfin et les banques belges ont examiné cette législation à suffisance. Je m'étonne que d'aucuns laissent accroire que ces règles menaceraient notre économie et notre secteur financier. Rien n'est plus faux.

La crise a montré que le contrôle prudentiel devait être revu. C'est l'objectif de ce projet de loi. Nous transposons un maximum de règles européennes en droit belge et nous prenons simultanément

Het doet dat, enerzijds, door zo veel mogelijk Europese wetgevende initiatieven om te zetten in Belgisch recht en, anderzijds, door een aantal bijkomende regels in te voeren, met name op het vlak van *governance* en structuurhervormingen. Het ontwerp weerspiegelt duidelijk de wil van het Parlement en van de regering om het in gebreke blijven van banken en een nieuwe financiële crisis zo goed mogelijk te vermijden en om het Belgisch financieel stelsel en de spaarder daartegen op een optimale wijze te beschermen.

Het prudentieel toezicht op de kredietinstellingen streeft ernaar de soliditeit te waarborgen van het financieel stelsel in zijn geheel – dat is het macroprudentieel toezicht – en die van de financiële instellingen zelf, het microprudentieel toezicht. Beide dimensies van dit prudentieel toezicht vallen onder de bevoegdheid van de Nationale Bank van België. Het prudentieel toezicht moet ervoor zorgen dat elke kredietinstelling solvabel is, over voldoende liquiditeit beschikt, rendabel is en zodanig georganiseerd is en beheerd wordt dat ze haar risico's adequaat kan beheersen en aldus in staat is haar verplichtingen na te komen jegens haar schuldeisers, inclusief depositanten. Het prudentieel toezicht past in een macro-economisch perspectief, daar het bijdraagt tot het handhaven van de financiële stabiliteit van het financieel stelsel als geheel.

De financiële crisis heeft aangetoond dat het ontbreken aan een gedegen macroprudentieel toezicht. Het is pas sinds de crisis dat het voorkomen van systeemrisico's internationaal beschouwd wordt als een integraal onderdeel van dat prudentieel toezicht. Het voorkomen van systeemrisico's beoogt spaarders en beleggers te beschermen en de stabiliteit van en het vertrouwen in het bank- en financieel wezen in zijn geheel te waarborgen. Vanuit een macro-economisch oogpunt is deze doelstelling van essentieel belang. Wanneer een bankcrisis zich voordoet, heeft het liquiditeitsstekort niet alleen een mogelijke rechtstreekse begrotingsimpact doordat de overheid moet tussenkomen, maar het leidt ook tot het schaarser worden van het kredietaanbod, met hogere financieringskosten voor onze ondernemingen tot gevolg. Dat heeft onvermijdelijk een impact op de economische groei.

Om overal in de Europese Unie een slagkrachtig macroprudentieel toezicht tot stand te brengen, bracht het Europees Comité voor Systeemrisico's op 21 december 2011 aanbeveling nr. 2011/3 uit inzake het macroprudentieel mandaat van nationale autoriteiten.

Ons land volgt deze aanbeveling op met het wetsontwerp tot invoering van de mechanismen voor een macroprudentieel beleid en tot vaststelling van de specifieke taken van de Nationale Bank van België in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel. Met dit ontwerp krijgt de bank het macroprudentieel mandaat toegewezen. De bank krijgt de bevoegdheid aanbevelingen te richten tot andere autoriteiten, met het oog op het behoud van de stabiliteit van het financieel systeem.

Het ontwerp geeft ook een antwoord op de aanbeveling van de bijzondere opvolgingscommissie belast met het onderzoek naar de financiële crisis, om, enerzijds, een macroprudentieel mandaat toe te kennen en, anderzijds, aanvullende macroprudentiële instrumenten te ontwikkelen.

une série de mesures sur le plan de la gouvernance et de la réforme structurelle. Il s'agit de prévenir le mieux possible une nouvelle crise financière et de protéger le plus possible les épargnants.

Le contrôle macroprudentiel sera axé sur la solidité du système financier dans son ensemble et le contrôle microprudentiel se concentrera sur la solidité des institutions financières elles-mêmes. Tous deux ressortissent à la compétence de la Banque nationale et doivent faire en sorte que toutes les institutions de crédit soient solvables, qu'elles disposent de liquidités suffisantes, qu'elles soient en mesure de maîtriser les risques et de respecter leurs obligations vis-à-vis des créanciers.

La prévention des risques systémiques n'est internationalement considérée comme faisant partie intégrante de la surveillance prudentielle que depuis la crise financière. D'un point de vue macroéconomique, il est important de prévenir les risques systémiques et de garantir la confiance dans le secteur bancaire. Le manque de liquidité ne contraint pas seulement le gouvernement à intervenir en cas de crise, il conduit aussi à une raréfaction de l'offre de crédits, ce qui a inévitablement une incidence en termes de croissance économique.

En vue de l'organisation d'un contrôle macroprudentiel digne de ce nom dans l'ensemble de l'UE, le 21 décembre 2011, le Comité européen du risque systémique a formulé une recommandation, concrétisée par les dispositions de l'actuel projet de loi. Un mandat de contrôle macroprudentiel est confié à la Banque nationale, habilitée à adresser des recommandations à d'autres autorités, en vue de garantir le maintien de la stabilité du système

Het wetsontwerp moet worden gelezen tegen de achtergrond van de uitbouw van een bankenunie voor landen van de eurozone en de lidstaten van de Europese Unie, die een nauwe samenwerking met de ECB zouden aangaan. De aanzet tot de oprichting van een bankenunie werd gegeven met de mededeling van de Europese Commissie “Een routekaart naar een bankenunie” van 12 september 2012.

Een van de essentiële doelstellingen van een bankenunie is het doorbreken van het verband tussen overheidsschulden en bancaire schulden, die de eurocrisis heeft blootgelegd.

Een bankenunie bevat idealiter drie onderdelen: een gemeenschappelijk toezichtsmechanisme, een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk depositogarantiemechanisme.

De Europese Raad gaf een sterke politieke impuls aan de uitbouw van een bankenunie in zijn conclusies van 14 december 2012.

Met de goedkeuring van de GTM-verordening is de eerste pijler van de bankenunie tot stand gekomen.

Voor de tweede pijler bracht de Europese Commissie op 10 juli 2013 haar voorstel uit voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk bankenafwikkelingsfonds. De Europese Raad en het Europees Parlement onderhandelen momenteel over dat voorstel.

Ook voor deze tweede pijler zal een *rulebook* gelden met materieelrechtelijke regels inzake het herstel en de afwikkeling van de bancaire instellingen.

Een voorstel voor een derde pijler in de bankenunie, namelijk een gemeenschappelijk depositogarantiestelsel, ligt nog niet op tafel.

Wel werd op 17 december 2013 een akkoord bereikt tussen de Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie over de herziening van richtlijn 94/19 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 inzake de depositogarantiestelsels. Het ontwerp van herziening dateert van 12 juli 2010 en voorziet in een verdere harmonisering van de nationale depositogarantiestelsels.

De drie voornoemde pijlers van de bankenunie zijn er stuk voor stuk essentiële onderdelen van. Het wetsontwerp dat wij vandaag bespreken, stemt het Belgisch toezichtkader af op de eerste pijler van de bankenunie en op een aantal elementen van de tweede pijler. Het blijft daarnaast echter van essentieel belang om in de Raad te blijven ijveren voor een snelle afronding van de onderhandelingen over de resolutiepijler. Wij moeten absoluut vermijden dat het momentum voor de oprichting van de bankenunie en de coherentie ervan verloren zouden gaan.

Om aan de nieuwe bankenwet de nodige duurzaamheid te geven, heeft de regering rekening gehouden met de oprichting van een

financier.

Le texte du projet de loi donne également forme à la recommandation formulée par la commission spéciale de suivi de la crise financière, préconisant l'attribution d'un mandat de contrôle macroprudentiel et la création d'instruments complémentaires.

La création d'une Union bancaire est l'un des éléments-clés de ce projet de loi. Rompre le lien entre les dettes publiques et les dettes bancaires figure parmi les principaux objectifs de cette Union bancaire, articulée autour d'un mécanisme de supervision unique (MSU), d'un mécanisme unique de règlement et de garantie des dépôts.

Le premier pilier de l'Union bancaire est devenu réalité depuis l'adoption du Règlement MSU. En ce qui concerne le deuxième pilier, le mécanisme de règlement, le 10 juillet 2013, la Commission européenne a publié une proposition de Règlement, actuellement négociée par le Conseil et le Parlement européens. Un règlement définissant des dispositions matérielles et juridiques sera également établi pour ce deuxième pilier. Nous attendons encore une proposition relative à un mécanisme unique de garantie des dépôts.

Par contre, le 17 décembre 2013, un accord a été conclu sur la révision de la directive relative aux systèmes de garantie des dépôts, qui propose une plus grande harmonisation des systèmes nationaux de garantie de dépôts.

Le projet qui est à l'examen aujourd'hui aligne le cadre belge de surveillance sur le premier pilier de l'Union bancaire et sur certains éléments du deuxième pilier. Nous devons par ailleurs continuer à insister auprès du Conseil pour

gemeenschappelijk toezichtsmechanisme. Het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme bestaat uit de Europese Centrale Bank en de nationaal bevoegde autoriteiten van de lidstaten die eraan deelnemen. De lidstaten die eraan deelnemen zijn, enerzijds, de lidstaten die de euro als munt hebben en, anderzijds, elke andere lidstaat die een nauwe samenwerking is aangegaan met de ECB met toepassing van de GTM-verordening.

De doelstelling van het GTM is ervoor te zorgen dat, enerzijds, het beleid van de Unie inzake prudentieel toezicht op de kredietinstellingen coherent en efficiënt ten uitvoer wordt gelegd en, anderzijds, de Europese regelgeving op dezelfde manier wordt toegepast op de kredietinstellingen van alle betrokken lidstaten, zonder dat daarbij andere dan prudentiële beschouwingen in acht worden genomen. Het GTM moet zo bijdragen tot de veiligheid en de soliditeit van de kredietinstellingen en tot de stabiliteit van het financieel stelsel van de Europese Unie en van de deelnemende lidstaten. De aan de ECB toegewezen toezichtstaken zijn opgesomd in artikel 4 van de GTM-verordening. De ECB is verantwoordelijk voor de uitoefening van die taken ten aanzien van alle kredietinstellingen die in de deelnemende lidstaten gevestigd zijn. Met het oog op die taken past het ECB het Unierecht toe en, wanneer dat recht bestaat uit richtlijnen, het nationaal recht dat die richtlijnen omzet en dat gebruikmaakt van de door die richtlijnen geboden opties. Derhalve gaat het om de wetgeving die het voorwerp uitmaakt van het nu voorliggend wetsontwerp.

De noodzaak tot een volledige herziening van de wet van 22 maart 1993 wordt voor een deel verklaard door de omzetting van de Europese richtlijn 2013. De financiële crisis heeft een structurele onderkapitalisatie en een acuut liquiditeitsprobleem bij sommige banken aan het licht gebracht.

Richtlijn 2013/36/EU tracht daarop met de volgende maatregelen een antwoord te bieden: een versterking van het eigen vermogen van de banken, zowel kwantitatief als kwalitatief; strengere liquiditeitsvereisten om het liquiditeitsrisico op korte en lange termijn te beheersen en normen die moeten verhinderen dat de uitkering van dividenden en premies of de toename van de kredietverlening het voorzichtig beheer en de soliditeit aantasten. Zo zullen de banken om dividenden en premies te kunnen uitkeren een significante veiligheidsbuffer moeten aanhouden, boven op het reglementair eigen vermogen.

In geval van oververhitting van de kredietcyclus, dit wil zeggen een te snelle toename van de kredietverlening, zullen banken een veiligheidsbuffer moeten aanleggen. Die buffer moeten een zogenaamde contracyclische rol spelen en de bank in staat stellen de reële economie te blijven financieren in geval van een crisis.

Daarnaast is er een hefboomratio tussen het kapitaal en de activa, alsook een betere inachtneming van de wederpartijrisico's verbonden aan de blootstelling aan derivaten en de versterking van de regels inzake *corporate governance* van de banken en hun toezicht.

Naast de omzetting van richtlijn 2013/36/EU beoogt het ontwerp van nieuwe bankenwet vooruit te lopen op de hervormingen die op internationaal niveau in de steigers staan, enerzijds op het vlak van de

que les négociations concernant le pilier relatif à la résolution se finalisent dans les meilleurs délais. Il faut, en effet, éviter que la dynamique de la création de l'Union bancaire ne s'en trouve altérée.

Le mécanisme de surveillance unique (MSU) est composé de la Banque centrale européenne (BCE) et des autorités compétentes nationales. L'objectif est d'aligner le contrôle prudentiel des établissements de crédit et d'appliquer partout la réglementation de la même manière. La BCE est responsable de l'exercice des missions de surveillance qui lui sont confiées en application des directives et des législations nationales transposant les directives, telles que ce projet de loi.

La crise financière a exposé une sous-capitalisation structurelle et un problème de liquidité aigu de certaines banques. La directive européenne de 2013 vise à répondre à ces constats avec les mesures suivantes: un renforcement des fonds propres des banques; des exigences et des normes de liquidités plus strictes visant à éviter que la distribution de dividendes et de bonus ou que l'accroissement de l'octroi de crédits ne porte atteinte à la solidité. Les banques devront détenir un matelas de sécurité.

Outre la transposition de la directive 2013/36/UE, le projet de nouvelle loi bancaire entend d'une part, anticiper les réformes en préparation au niveau international en matière de séparation de certains actifs de *trading* et d'autre part, en matière de gouvernance, renforcer davantage le contrôle de l'établissement de crédit à différents niveaux: celui de l'organe légal d'administration, le niveau opérationnel et celui du contrôle exercé par le superviseur. C'est la raison pour laquelle le présent projet de loi règle la

afscheiding van bepaalde tradingactiva en, anderzijds, op het vlak van governancevereisten door het toezicht op de kredietinstellingen verder te versterken op drie niveaus: het wettelijk bestuursorgaan, het operationeel niveau en het toezicht door de toezichthouder.

Daarom bevat voorliggend wetsontwerp de volgende maatregelen: de aanwezigheid van een onafhankelijk bestuurder in elk van de comités, de verplichte oprichting van een directiecomité en de verankering in de wet van de drie onafhankelijke controlefuncties en de uitbreiding tot alle kredietinstellingen van de voorafgaande goedkeuring door de toezichthouder van hun strategische beslissingen.

Een andere belangrijke component van het voorliggend wetsontwerp betreft de regels inzake het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen, waarbij wordt uitgegaan van een groot deel van de bepalingen uit het ontwerp van BRR-richtlijn.

Op het ogenblik van het schrijven van dit ontwerp bestond er over de meeste thema's van de BRR-richtlijn geen politieke discussie meer tussen de Raad en het Europees Parlement. De bepalingen waarover toen een akkoord bestond, worden reeds met dit ontwerp omgezet.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de herstel- en afwikkelingsplannen die door de kredietinstellingen zelf en door de afwikkelingsautoriteiten dienen te worden opgesteld.

De regering heeft bewust deze keuze voor een anticipatieve omzetting gemaakt, des te meer daar het IMF in zijn evaluatieprogramma voor de financiële sector van 2013 aanbevolen had om voor banken van Belgisch systemisch belang op korte termijn herstel- en afwikkelingsplannen op te stellen.

Ook voorziet dit ontwerp in het licht van de BRR-werkzaamheden bepalingen met betrekking tot de afwikkelingsinstrumenten.

Een derde belangrijke component waarin België met andere Europese landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland, het voortouw neemt, betreft de omkadering van tradingactiviteiten. Op basis van de bepalingen van het voorliggend ontwerp wordt het kredietinstellingen verboden om te handelen voor eigen rekening.

Een reeks andere tradingactiviteiten voor rekening van derden wordt niet verboden, maar wel beter omkaderd. De betrokken activiteiten, zoals *market making* of liquiditeitsbeheer, zullen mogelijk zijn binnen bepaalde risicolimieten en met inachtneming van begeleidende maatregelen. De bepalingen vormen een cruciaal onderdeel van het antwoord van de regering en het Parlement op de uitwassen die hebben geleid tot de financiële crisis. Een te groot ontwikkeld handelsboek vormt immers een potentiële bedreiging voor de deposito's die de kredietinstellingen in kwestie aanhouden en voor de stabiliteit van de kredietverlening.

Het voorliggend wetsontwerp komt ook tegemoet aan diverse aanbevelingen van de parlementaire commissies die in België werden opgericht naar aanleiding van de financiële crisis, en houdt rekening met de gewijzigde omstandigheden die zich voordeden of nieuwe inzichten die ontstonden sinds de aanbevelingen werden

présence d'un administrateur indépendant dans chacun des comités mis en place au sein de l'organe légal d'administration; la constitution obligatoire d'un comité de direction et l'ancrage, dans la loi, de trois fonctions de contrôle indépendantes et l'approbation préalable par l'autorité de contrôle des décisions stratégiques de tous les établissements de crédit.

Ce projet fixe également des règles en matière de redressement et de résolution des établissements de crédit, ces règles étant issues en grande partie du dispositif du projet de directive BRR. Le gouvernement a explicitement fait le choix d'une transposition anticipée, notamment parce que le FMI le lui a recommandé.

Notre pays est un pionnier de l'encadrement des activités de trading. Ce projet interdit aux établissements de crédit de négocier pour compte propre. Plusieurs activités pour compte de tiers seront non pas interdites mais mieux encadrées. Elles seront autorisées dans des limites de risque déterminées et moyennant le respect de mesures d'accompagnement. Ces dispositions constituent une réaction fondamentale aux excès qui ont conduit à la crise financière.

Le présent projet répond à diverses recommandations des commissions parlementaires axées sur la crise financière. Le président de la commission a contribué dans une large mesure à la mise au point de ce projet. Ce texte met également en oeuvre une série de dispositions de l'accord de gouvernement et fait suite aux observations formulées par le FMI dans le cadre de son programme d'évaluation. Lorsque c'était nécessaire, le cadre légal a été mis en conformité avec les *Core Principles for Effective Banking Supervision* formulés par

gepubliceerd.

Mijn bijzondere dank gaat ook uit naar de voorzitter van de commissie, de heer Herman De Croo. Hij heeft de werkzaamheden van de commissie op een voortreffelijke wijze geleid en ligt daardoor mee aan de basis van het belangrijk wetsontwerp.

Het ontwerp van wet geeft ook uitvoering aan meerdere bepalingen uit het regeerakkoord.

Daarnaast geeft het gevolg aan de opmerkingen van het Internationaal Monetair Fonds geformuleerd in het licht van zijn evaluatieprogramma voor de financiële sector, dat recent in België werd uitgevoerd. Dat heeft zich vertaald in wijzigingen van het wettelijk kader om de bankwetgeving, waar nodig, in overeenstemming te brengen met de *core principles for effective banking supervision* die door het Baselcomité voor het Bankentoezicht werden geformuleerd. Die beginselen en de bijbehorende methodologie vormen de belangrijkste standaard op het gebied van de bankenreglementering en het bankentoezicht. Zij vormen een kader met minimale normen voor gezonde toezichtspraktijken.

Het is duidelijk, collega's, dat het Parlement en de regering met het voorliggend wetsontwerp andermaal hun bijdrage wensen te leveren aan het herstel van het vertrouwen van de spaarders en de beleggers, en vooral aan de stabiliteit van het financieel stelsel.

Daarom zal de Open Vld-fractie vol vertrouwen en onverkort het wetsontwerp goedkeuren.

19.12 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, ma collègue Christiane Vienne est intervenue sur l'ensemble de la réforme. Pour ma part, je tiens à intervenir sur un point particulier, à savoir la spéculation sur les denrées alimentaires.

Depuis les années 2000, la spéculation sur l'évolution des prix des matières premières agricoles s'est intensifiée, allant jusqu'à modifier le paradigme économique selon lequel les prix sont déterminés par la loi de l'offre et de la demande. Cette problématique grave a été soulevée, dès 2008, au sein de mon groupe par mon défunt et regretté collègue, Patrick Moriau, qui déposa, à l'époque, un texte de loi visant à interdire la spéculation sur les denrées alimentaires.

Plusieurs facteurs déterminent l'évolution de cette financiarisation des marchés agricoles. Ce n'est pas moi qui le dit, mais de grands spécialistes de la question comme M. De Schutter.

Pour faire bref, je retiendrai surtout que ce phénomène a été amplifié avec la crise financière. Les marchés d'actions ont commencé à être moins rémunérateurs pour les investisseurs. Ce faisant, les marchés agricoles sont devenus des valeurs refuge pour des investisseurs sans scrupule, pour qui la fin justifie les moyens.

À présent, l'ampleur de la spéculation est telle qu'elle a provoqué un renversement des rôles et que ce sont les marchés financiers qui déterminent les prix des denrées alimentaires, déconnectant ces

le Comité de Bâle sur le contrôle bancaire.

Avec ce projet, le Parlement et le gouvernement contribuent une nouvelle fois dans une large mesure au rétablissement de la confiance des épargnants et des investisseurs dans le système financier. C'est pourquoi mon groupe votera pour ce projet de loi en toute confiance.

19.12 Christophe Lacroix (PS): Mede als gevolg van de financiële crisis wordt er vandaag rücksichtslos gespeculeerd op de markt voor landbouwproducten en bepalen de financiële markten de voedselprijzen, wat dramatische gevolgen heeft voor de producenten uit het Zuiden en geleid heeft tot ernstige voedselcrises met talloze doden tot gevolg.

Het heeft mijn fractie niettemin jaren gekost om haar regeringspartners te doen inzien hoe belangrijk het is om die praktijken, die nefast zijn voor de Belgische producenten en hongersnood in de wereld veroorzaken, te bestrijden. Het is onaanvaardbaar dat sommige banken willens en wetens producten aanbieden die de voedselprijzen opjagen.

Speculeren op honger is

derniers de tout lien avec le véritable marché agricole. Cette spéculation a des conséquences dramatiques pour la sécurité alimentaire et pour les producteurs des pays du Sud. Il n'est pas exagéré de dire que la recherche de rendements exceptionnels via la spéculation sur les produits alimentaires de base n'est pas étrangère aux conditions qui ont mené à de graves crises alimentaires et au décès de tant de personnes.

L'impact du politique dans cette situation est important. Il suffisait d'agir, chers collègues. Pourtant, il a fallu des années à mon groupe pour faire entendre à ces partenaires – et je ne vous cache pas que nous sommes satisfaits de cette avancée – tout l'intérêt de lutter contre cette spéculation. Car lutter contre la spéculation sur les prix des denrées alimentaires, c'est lutter contre la faim dans le monde, mais pas seulement. Même les producteurs belges dénoncent le caractère néfaste de cette spéculation. Les auditions qui ont été organisées en commission des Finances l'ont montré à souhait.

La spéculation sur la nourriture est la plus infâme qui soit. J'aimerais, dès lors, placer le débat sur le plan de l'éthique financière. Est-il acceptable que des institutions bancaires proposent des produits liés à la hausse des prix des produits alimentaires, alors que l'on connaît les conséquences dramatiques de cette forme de spéculation pour la population des pays du Sud? Non! Clairement non!

Certes, cette spéculation n'est pas la seule à être responsable des crises alimentaires, mais il est trop facile de se cacher derrière la prétendue complexité des raisons qui ont mené aux crises - alimentaire, économique, bancaire - ou prétendre qu'il serait vain de s'attaquer à de tels comportements et produits.

C'est une question de principe: spéculer sur la faim est intolérable et révoltant! Nous avons demandé à la commission des Finances d'organiser des auditions. Nous avons reçu le monde bancaire, le monde agricole, le monde de la distribution alimentaire, M. De Schutter, ainsi que les associations qui militent dans ce secteur.

À la suite de ces auditions, nous avons décidé de déposer une proposition de résolution, qui répondait, selon nous, mieux aux débats tenus en commission. Je ne reviendrai pas sur le fiasco qui s'en est suivi en commission des Finances.

À la suite de cet échec, nous avons déposé un troisième texte de loi, qui confie à la FSMA le soin d'introduire des limites de position qui permettraient d'instaurer une activité maximale sur le marché des denrées alimentaires. Le moins que l'on puisse dire, c'est que nous avons fait preuve de persévérance dans ce dossier qui le mérite.

Mon groupe est donc pleinement satisfait de constater que le gouvernement a travaillé sur cette matière et sur cette base. Certains ne sont pas émus par ce dossier, alors que d'autres voudraient faire croire qu'ils sont à la base du débat. Tant pis! Nous ne sommes pas à la remise des prix. Ce que nous voulions, c'était agir au lieu de lancer des slogans. C'est chose faite! Nous avons un texte qui nous permet de faire avancer le débat. Il n'est pas parfait, certes, mais il constitue un premier pas et un pas très important.

ontoelaatbaar.

Na afloop van de hoorzittingen met de betrokken actoren in de commissie, dienden we een voorstel van resolutie in, dat echter op een mislukking uitdraaide. Daarom beslisten we een derde wettekst in te dienen, waarin de FSMA de opdracht krijgt de inname van posities zodanig te beperken dat een maximale activiteit op de voedselmarkten wordt ingesteld.

Mijn fractie is erg tevreden over het regeringswerk. We wilden dat er iets werd ondernomen, en dat is gebeurd! Deze tekst is niet volmaakt, maar het is een eerste – zeer belangrijke – stap.

Het verbod op koersmanipulatie brengt niets nieuws, maar met deze tekst krijgt de FSMA de opdracht positielimieten in te voeren.

Ik ben erg fier dat de regering de verdediging heeft opgenomen van dit uit het oogpunt van financiële ethiek belangrijke punt. Dat was ook een van de laatste strijdpunten van onze betreunde collega Patrick Moriau. Ikzelf en mijn fractie zijn fier op hem. De goedkeuring van deze wet is een eerbetoon voor hem.

Soyons très clairs, l'interdiction de la manipulation de cours est pour moi du toilettage et n'apporte rien de plus que ce qui existait déjà! Par contre, l'instauration de limites de position rejoint notre dernier texte. La FSMA se voit attribuer une mission, à savoir fixer les limites aux positions par règlement pour les instruments financiers, dont une valeur sous-jacente consiste en denrées alimentaires.

Nous jouissons en outre d'un contrôle parlementaire important, puisque la FSMA peut, à la demande du parlement, venir expliquer son rapport annuel. Dans ce cadre, les questions relatives aux limites de position ou aux exceptions pourront être suivies.

J'avais quelques questions précises, mais M. le ministre y a répondu complètement en commission. Je n'y reviendrai donc pas. Par ailleurs, je suis très fier que le gouvernement se soit chargé de défendre ce point important d'éthique financière.

Enfin, chers collègues, je voudrais conclure en rendant, une fois de plus, hommage à notre regretté collègue Patrick Moriau. Ce combat fut l'un des derniers qu'il aurait voulu mener. Je suis, tout comme mon groupe, très fier pour lui. Patrick a provoqué le débat en ce parlement et nous voterons aujourd'hui une loi qui permet d'encadrer ces pratiques abjectes. Nous lui rendons ainsi un bel hommage!

19.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik zal beginnen waar de vorige spreker is geëindigd. Over de voedselspeculatie zal ik het kort houden, want voor de rest spitst mijn uiteenzetting zich vooral toe op de bankenwet.

Collega's, velen van u zullen zich de campagne van 11.11.11 herinneren. Zij klagen aan dat de Belgische banken voor miljarden investeerden in voedselspeculatie: 3,8 tot 4,7 miljard euro was het bedrag dat in hun persmededeling stond, een waanzinnig bedrag. Het voorstel dat wij vandaag moeten bespreken, zou dat onmogelijk moeten maken. Ik zeg wel "zou", want wie het vage kader dat vandaag voorligt, analyseert, zal vaststellen dat het veel te weinig ambitieus is om de wantoestanden die 11.11.11 terecht heeft aangeklaagd, effectief aan te pakken.

Collega's, wij hadden eerder in de legislatuur in dit Parlement een voorstel dat veel ambitieuzer was. Dit voorstel werd uitgehold door de meerderheid en werd daarna afgevoerd wegens onenigheid. Vandaag krijgen wij een vaag kader, weinig ambitieus en bijzonder contrasterend met het discours dat velen hierover hebben gevoerd in de commissie en op deze banken.

Wij gaan investeringsposities beperken, maar niet de trading op de voedingsmiddelen zelf. De speculatie kan dan ook doorgaan. Ik zie dat de interesse voor deze bankenwet bijzonder ondermaats is, maar dit element wordt wel zeer concreet voor alle collega's die op missies naar het buitenland gaan, die bezig zijn met ontwikkelingssamenwerking, en die bezig zijn met honger in de wereld en de Millenniumdoelstellingen. Vorige week hebben zij samen met mij een aantal mooie principes uitgesproken.

Collega's, dit is een zeer concreet gevolg van wat u vandaag beslist. Ik betreurt dat het voorstel dat eerder in deze legislatuur op tafel lag, het niet heeft gehaald en dat wij nu over iets minder verregaand

19.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): La campagne 11.11.11 dénonçait les investissements de plusieurs milliards réalisés par des banques belges dans la spéculation sur les denrées alimentaires. Ce projet de loi aurait dû interdire ces pratiques, mais il est trop peu ambitieux et son cadre est trop flou. Sous cette législature, nous avons déjà introduit un projet de loi plus ambitieux, mais malgré les discours tenus, la majorité n'est pas parvenue à un consensus sur le texte. Nous limitons les positions d'investissement mais pas le *trading* sur des denrées alimentaires. La spéculation pourra donc continuer. Voilà donc une conséquence des plus concrètes de ce projet de loi!

moeten stemmen.

Collega's, wat vandaag voorligt, is een zaak van iedereen.

19.14 Christophe Lacroix (PS): Madame Almaci, à vous entendre, j'ai l'impression d'écouter le Schtroumpf grincheux, le petit homme bleu qui n'est jamais content de rien.

Bien entendu que je partage une partie de vos propos. Nous avons combattu ensemble, avec M. Gilkinet, sur ce dossier. Mais quand on a le choix entre tout ou rien ou une position essentielle et défendue par les associations que vous venez de citer (CNCD-11.11.11, SOS Faim), que faire?

Je reprends ici leur dossier sur la spéculation sur les denrées alimentaires. Que disent-ils? Que l'imposition de limites de position est la clé de voûte de la régulation. Ces limites doivent viser à interdire de manière préventive les activités spéculatives. C'est la clé de voûte de la régulation!

Je reprends également une intervention de Mme Virginie Pissor de SOS Faim qui explique que les limites de position sur les marchés financiers agricoles sont les premières mesures importantes à lancer.

Certes, le texte a des lacunes que nous regrettons car il n'englobe pas tout, comme nous l'aurions voulu, mais nous avons posé un premier pas important. Ce premier pas nous place en tête par rapport aux autres pays européens. Nous ne relâcherons pas l'étreinte. Dès les prochaines négociations, si nous sommes appelés à y être, nous voudrions aller encore plus loin que ce qui a été fixé aujourd'hui.

19.15 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer Lacroix, ik ben het met u eens. U hebt ons effectief gesteund en wij hebben samen gevochten voor het behoud van die ambitieuzere wet, maar die heeft het niet gehaald. Ik stel u een alternatief voor: ons amendement dat op tafel ligt. Ik ga ervan uit dat de PS dit vandaag zal steunen, want dit gaat effectief verder: geen woorden, maar daden! Dat verwacht ik van u, mijnheer Lacroix. Anders is al wat u hier zegt, leeg. Maar effectief, wij hebben hier samen voor gevochten en wij blijven die strijd aangaan, omdat wij denken dat het belangrijk is.

De bankenwet zelf dan. Collega's, voor wie er toen bij was: op 29 april 2009 voerden wij in dit halfroond een debat over het verslag van de bijzondere bankencommissie: honderden pagina's na tientallen hoorzittingen met open deuren of gesloten deuren en met vier experts die ons hebben begeleid, gekozen door de meerderheid. Dexia was toen een eerste maal gered, Fortis was gesplitst en verkocht, KBC werd nog rechtgehouden met staatssteun. De heer Dewael was toen nog voorzitter en de heer Reynders was minister van Financiën. Er is heel wat veranderd sindsdien. Ik zou willen dat ik hetzelfde kon zeggen over de houding van al die partijen die zich hier toen op de borst klopten dat ze de banken zouden splitsen. Ik zou willen dat ik hetzelfde kon zeggen over de banksector.

Letterlijk vijf jaar later, op twintig dagen na, is de grote eis van weleer, waarover alle experts het toen en ook vandaag nog eens zijn, de splitsing van de banken, compleet uit de aandacht verdwenen. Wij hebben snel een Twin Peaksmodel gekregen om de brandweer te

19.14 Christophe Lacroix (PS): Ik onderschrijf uiteraard een aantal van uw uitspraken. We hebben samen, met de heer Gilkinet, onze schouders onder dit dossier gezet. Maar volgens de organisaties (NCOS-11.11.11, SOS Faim) vormt de invoering van positielimieten de hoeksteen van de regulering.

De tekst vertoont inderdaad nog een aantal leemten, maar het is een eerste belangrijke stap, waarmee we op Europees niveau een voortrekkersfunctie vervullen. We zullen druk op de ketel houden. Als we bij de volgende onderhandelingen mee om de tafel zitten, willen we nog verder gaan.

19.15 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): M. Lacroix nous a effectivement soutenus. Je pars dès lors du principe que son parti soutiendra notre amendement, qui va beaucoup plus loin! Trêve de paroles, place aux actes!

Le 29 avril 2009, nous avons débattu dans cet hémicycle du rapport extrêmement détaillé de la commission spéciale chargée du suivi de la crise bancaire. Beaucoup de choses ont changé depuis mais pas dans le secteur bancaire. Les banques n'ont toujours pas été scindées. Nous avons certes renforcé les contrôles, mais l'autorité de contrôle défaillante est toujours en place. Sans parler du carrousel des CEO de l'époque vers d'autres grandes banques. De plus, aucun des responsables de la crise bancaire n'a jugé utile, pendant les cinq dernières années, de présenter des excuses. Les

versterken, de toezichthouder, maar zij die bij de toezichthouder hadden gefaald in hun opdracht om de crisis adequaat aan te pakken, tot en met brandhoutrapporten van het Franse Rekenhof, zijn nog altijd aan boord. Idem bij de banken zelf. De CEO's van weleer die gruwelijk gefaald hebben aan het hoofd van de ene bank, zitten nu in de raad van bestuur of aan het hoofd van andere grootbanken. Er is gewoon een carrousel gebeurd.

In die voorbije vijf jaar, en dat is toch wel belangrijk tegenover de bevolking, heeft niemand van al die mensen zijn verontschuldigen aangeboden. Niemand heeft ook maar op één moment gezegd: onze excuses, wij hadden dit moeten zien aankomen, wij hadden het in de hand moeten houden, wij hebben het niet gedaan. Niemand van al degenen die verantwoordelijk waren voor het privatiseren van de winsten en vervolgens voor het afwentelen van de schulden op het publiek, heeft sinds die datum mea culpa geslagen.

De belastingbetaler heeft het geweten. Onze staatsschuld schoot omhoog. Alle besparingsoefeningen en begrotingsdiscussies die wij hier in de voorbije jaren hebben gehouden, werden daardoor gehypothekeerd. De beslissing om in de uitkeringen te snoeien en de beslissing om overal te besparen, tot op Ontwikkelingssamenwerking toe – de link met de voedselspeculatie is daarmee weer gelegd – hebben veel te maken met wat toen, in 2008, is gebeurd. Voor een systeemcrisis die wereldwijd mensen zonder huis en inkomen heeft achtergelaten, zijn al die zaken opmerkelijk.

Het kon ook anders, collega's. In IJsland zijn de politieke verantwoordelijken en de verantwoordelijken uit de bankensector voor de rechtbank gebracht. Daar werd, in tegenstelling tot bij ons, geen doofpot bovengehaald. Men heeft de boel uitgemest en echte onderzoekscommissies opgericht, omdat men vond dat men aan het publiek, dat de schulden moest dragen, verantwoording verschuldigd was. Zo hoort het ook. Wat krijgen wij? Na vijf jaar wachten krijgen wij op de valreep, voor het aflopen van deze woelige legislatuur, een voorstel van bankenwet.

Het neoliberale model van de onzichtbare hand is in 2008 gecrasht. Als antwoord op die crash kregen wij neoliberale recepten, die de gewone burger heeft betaald. De besparingen en de verantwoordelijkheid werden bij de burgers gelegd. Nooit wilde men de verantwoordelijkheid omgekeerd onderzoeken. De snelheid waarmee de systeembanken en grootbanken hun hand ophielden bij de belastingbetaler en de overheid was ongezien. Het blind geloof dat steeds grotere instellingen steeds grotere voordelen met zich meebrachten, bleek niet te kloppen. De dimensie van die banken was buitenaards: hun balansen overschreden meer dan tientallen keren het bbp van hun thuislanden.

Collega's, wat is er sinds 2009 veranderd? Ga eens kijken naar de balansen van die grootbanken. Wat is er veranderd? Wat doet deze wet aan het probleem *too big to fail*? Ik heb geen zeven argumenten nodig om voor deze wet te zijn. Ik heb er één om ertegen te zijn: *too big to fail, too big to exist*, daar doet deze wet niets aan. Niets. Het fundament van het probleem van 2008 blijft bestaan. Ga dat eens uitleggen aan de bevolking, die miljarden heeft mogen ophoesten en nog veertig jaar garant zal mogen staan voor de zombiebank Dexia.

contribuables, eux, en sont pour leurs frais. Notre dette publique est montée en flèche et toutes les mesures d'économie des dernières années sont largement liées aux événements de 2008.

Or il était possible d'agir autrement. En Islande, les responsables politiques et les responsables du secteur bancaire ont été traînés devant les tribunaux et de véritables commissions d'enquête ont été instituées. Nous, nous devons nous contenter de cette proposition de loi bancaire qui nous est servie *in extremis* après cinq ans.

Le modèle néolibéral de la main invisible s'est effondré en 2008. Des recettes néolibérales nous ont été proposées en guise de réponse et la facture a été présentée aux citoyens lambda. Il s'est avéré que la croyance aveugle dans le principe selon lequel des institutions sans cesse plus grandes entraînent des avantages sans cesse croissants, était un leurre. Les bilans mirifiques de ces banques dépassaient plusieurs dizaines de fois les PIB de leur pays d'attache. Rien n'a changé aujourd'hui. La présente loi ne résout pas non plus le problème fondamental de ces banques *too big to fail*, "trop grandes pour faillir". Allez donc expliquer cela aux citoyens qui ont dû déboursier des milliards et qui devront encore se porter garants de la banque zombie Dexia pendant quarante ans!

En notre qualité d'écologistes, nous préconisons depuis plusieurs années déjà des réformes en profondeur. Nous avons nous-mêmes calculé le coût de cette distorsion phénoménale du marché bancaire. L'aide publique implicitement accordée aux banques d'État qui ont été sauvées leur permet d'emprunter de l'argent moins cher et, du coup, de livrer une concurrence mortelle

De dimensie van die banken was buitenaards in 2009 en is dat nog steeds. De problemen zijn gebleven. Er is nog steeds een gebrek aan vertrouwen en transparantie. Er is nog steeds een onoorbare vermenging van zakenbankactiviteiten en depositobankactiviteiten. Ook het te lage eigen vermogen wordt niet aangepakt door deze wet.

Al die jaren heeft Groen hier gepleit voor grondige hervormingen. Wij hebben de nood daaraan aangetoond door de gigantische scheeftrekking op onze bankenmarkt zelf te berekenen en door aan te geven hoe groot de impliciete staatssteun is die de geredde staatsbanken vandaag genieten. Doordat zij gered zijn door ons land, kunnen zij op de interbancaire markt veel goedkoper geld lenen en kunnen ze de banken die niet gered moesten worden plat concurreren. Wij hebben berekend dat de banken die in ons land actief zijn op die manier binnen de Europese Unie voor 58 miljard euro aan voordelen genereren, een gigantische scheeftrekking van de markt ten nadele van de banken die wel hun huiswerk hadden gedaan.

Hoe werkt het? *Too big to fail*, impliciete staatsgaranties, goedkoper lenen, anderen plat concurreren. Een overheid die *too big to fail* laat bestaan, geeft de impliciete garantie dat de belastingbetaler altijd wel zal optreden wanneer zij de hand ophouden. Aan dat spelletje doen wij niet mee!

Wij hebben het toen gezegd en wij blijven het zeggen: daar is één duidelijke remedie voor. Sommigen hebben gebruikgemaakt van de tand des tijds om die boodschap te doen ondersneeuwen. Daarom herhaal ik ze vandaag duidelijk: wie morgen de kiezer garandeert dat door deze wet niet opnieuw zal moeten worden ingegrepen, heeft zijn huiswerk niet goed gedaan.

Er is geen rigoureuze scheiding tussen zakenbankactiviteiten en andere activiteiten. Deze wet maakt binnen de zakenbankactiviteiten enkel een onderscheid tussen handel voor eigen rekening en voor rekening van derden. Zoals collega Gilkinet al zei, dit is geen splitsing, dit voorkomt niet dat wij opnieuw banken zullen moeten redden. Wat had moeten gebeuren, wisten wij, maar wij hebben het niet gedaan.

19.16 **Christiane Vienne** (PS): Monsieur le président, madame, vous apportez des réponses simples, voire simplistes, à des problèmes compliqués.

Puisque, comme moi, vous avez une excellente mémoire, je voudrais attirer votre attention sur le fait que, lors de la crise de 2008, parmi les banques qui ont provoqué la crise, certaines n'étaient que des banques liées au *trading*, des banques séparées. Dès lors, ce n'est pas la séparation des métiers, comme vous l'envisagez d'une manière simpliste, qui empêchera les banques de mener du *trading* pour compte propre et autre. Au contraire du projet qui vient maintenant.

Par ailleurs, quand vous parlez de la séparation des métiers, vous oubliez qu'aux États-Unis, par exemple, il a fallu quatre ans au président Obama pour obtenir une mesure ressemblant à une séparation des métiers. Un texte de 800 pages a été rédigé pour expliquer ce qu'est le *trading* pour compte propre.

aux banques qui n'ont pas dû être sauvées. Un gouvernement qui pérennise le principe du *too big to fail* garantit implicitement que le contribuable suppléera toujours. Nous ne participerons pas à ce petit jeu!

Nous répétons ce que nous avons dit à l'époque: seule la scission des activités peut y remédier. Ceux qui garantissent aux électeurs que cette loi rend superflue toute intervention future, n'ont pas fait leurs devoirs. En effet, les activités de banque d'affaires ne seront pas séparées des autres activités. Cette loi n'opère qu'une distinction entre des activités de banque d'affaires pour compte propre et des activités de banque d'affaires pour compte de tiers. Cela n'empêchera pas que nous devions à nouveau sauver des banques.

19.16 **Christiane Vienne** (PS): U reikt simplistische antwoorden aan op complexe problemen.

Onder de banken die de crisis van 2008 hebben veroorzaakt, waren er ook zuivere tradingbanken. De scheiding van de bankactiviteiten zal de banken niet beletten voor eigen rekening aan trading te doen!

Tussen simplistische oplossingen en een hopeloos ingewikkelde constructie hebben wij gekozen voor een formule waardoor de bankactiviteiten metterdaad gescheiden worden. Dat krijg je met slogans alleen niet uitgelegd

Ce qui est tout à l'honneur de ce gouvernement, c'est qu'en Belgique, entre le simplisme et une usine à gaz, nous avons choisi une formule, celle proposée par le gouvernement, qui sépare réellement les métiers. Il est vrai que, pour l'expliquer à nos électeurs, il faudra plus qu'un slogan. Nous pouvons nous y préparer, mais nos électeurs ne sont pas des imbéciles!

aan de kiezer!

19.17 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mevrouw Vienne, ik neem er akte van dat u personen als Nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz en in eigen land Ivan Van de Cloot en Paul De Grauwe als absolute imbecielen beschouwt. Ik neem er akte van dat u een systeem dat zeventig jaar bestaan heeft, dat het meest stabiele was en tot de meeste groei heeft geleid in de bankensector, als een slogan categoriseert. Nochtans heeft het tientallen jaren bestaan, langer dan het systeem dat er nu is. Het was stabiel en heeft tot meer groei geleid. Ik neem er akte van dat u vaststelt dat in de Verenigde Staten het probleem van de depositobanken was dat ze met de deposito's de weg van de risicovolle speculatie insloegen en zich inlieten met zakenbankieren.

Wel mevrouw Vienne, wees dan consequent en splits die banken in plaats van te zeggen dat zij mogen blijven speculeren! Dat is niet zo moeilijk. Het is geen slogan. Lees er gerust de literatuur op na van alle economen die de bocht hebben genomen na 2008. Ga eens na hoeveel neoliberale economen daarna hebben gezegd dat zij eruit geleerd hebben, dat het niet meer mag gebeuren, dat zij het niet meer willen, tot Nobelprijswinnaar Krugman toe!

Ik meen mij trouwens te herinneren dat de PS een van die partijen was die hier in 2009 – u mag het nakijken in de verslagen – met die slogan tientallen minuten na mekaar heeft geparadeerd als zijnde iets dat de PS ging verwezenlijken. Ik denk dat u een beetje verkiezingsstress krijgt.

Wat bepaalt die wet? Die wet is minder ambitieus, dat is op zijn minst een understatement. Het is moeilijk om in deze wet een onderscheid te maken tussen de twee vormen van handel, voor eigen rekening of voor rekening van derden. Het is in elk geval een vaststelling dat in 2008 banken ten onder zijn gegaan die minder aanhielden dan die 15 % die hier mogelijk wordt gemaakt. Er gingen banken aan het wankelen met lagere normen dan degene die in deze wetgeving staan. Dus zelfs al voert u die splitsing niet door, u had toch wel iets strenger kunnen zijn op het vlak van *trading*, lijkt mij.

Die vijf uitzonderingen die u geeft, zijn overigens niet echt duidelijk. Wanneer is iets *traden* voor eigen rekening en wanneer is het voor derden? Als een bedrijf naar de beurs gaat en een bank begeleidt dat bedrijf bij die beursgang, is die bank dan mee aan het speculeren of is die gewoon de *trading* van dat bedrijf aan het faciliteren? Men moet mij dat eens uitleggen, want dat is niet echt duidelijk in deze wetgeving.

Het deel van het akkoord van de regering dat de handel voor rekening van cliënten regelt, wordt bovendien niet eens in een wet verankerd, zodat het Parlement dat kan controleren. Nee, dat wordt geregeld door de Nationale Bank van België en de overheid. Dus die andere eis uit 2009, met name meer transparantie, wordt ook langs geen kanten ingevuld in dit wetsontwerp. U houdt het weg van de publieke

19.17 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Je prends acte du fait que Mme Vienne qualifie Joseph Stiglitz, Ivan Van de Cloot et Paul De Grauwe d'imbéciles. Je note également qu'elle catégorise au titre de slogan un système stable qui a existé 70 ans et conduit à la plus forte croissance du secteur bancaire. En même temps, elle affirme que le problème a résidé dans le fait que les banques de dépôts s'étaient improvisées banques d'affaires. Pourquoi ne plaide-t-elle dès lors pas pour une scission des banques? De nombreux économistes néolibéraux ont plaidé pour cette scission après 2008. Le PS s'était d'ailleurs engagé en 2009 à la réaliser. Je pense que Mme Vienne souffre de stress préélectoral.

La loi est peu ambitieuse et établit une distinction floue entre la négociation pour compte propre et la négociation pour compte de tiers. En 2008, des banques ont vacillé en dépit de normes moins strictes que celles prévues dans la présente loi. Si vous ne procédez tout de même pas à une scission, vous auriez pu faire preuve de plus de fermeté en matière de trading.

Par ailleurs, les cinq exceptions prévues dans la loi ne sont pas claires. Quand est-il question ou pas de négociation pour compte propre? Le volet de l'accord relatif à la négociation pour le compte de clients n'est en outre même pas ancré dans une loi, pour permettre au Parlement d'exercer un contrôle en la matière. Cet aspect relève de l'État et de la Banque nationale. Il ne sera pas question de transparence accrue, comme promis. Pire encore, la norme de

opinie. Erger nog, die norm van 15 % voor *trading* mag achteraf zelfs aangepast worden. In welke richting? Dat weten wij niet.

U zou kunnen zeggen dat die 15 % een absoluut maximum is, gezien de feiten van 2008. U doet dat niet. U zegt dat het kan worden aangepast na een overeenkomst op voorstel van de Nationale Bank van België met de regering. *Il faut le faire!* Ik stel vast dat u werkelijk niets hebt begrepen van de boodschap van 2008.

Meer transparantie, meer vertrouwen, de splitsing van de banken: het staat er niet in. De Nationale Bank van België wordt hier bijzonder veel verantwoordelijkheid en speelruimte toegemeten.

In de beslissing welke bank al dan niet een systemische bank is, wordt bijzonder veel speelruimte gelaten. Zoals mijn collega daarnet zei, spreekt men in geval van minder dan 3 miljard euro op de balans niet van een systemische bank. Voor Europa gaat het om een balanstotaal van minder dan 30 miljard en ze hanteert daarbij de regel van proportionaliteit. Bij ons zal de Nationale Bank interpreteren of banken met een balanstotaal tussen 3 en 30 miljard euro al dan niet systemisch zijn. Tussen 3 en 30 miljard: dat is volgens mij een zeer grote marge en dat heb ik ook aan de minister gezegd.

Thans bereiken ons berichten dat alle banken die in ons land actief zijn, systeembanken zouden zijn, ook de kleine banken die de bankencrisis hebben doorstaan en die nu al disproportioneel veel betalen door een bankenwet die hen extra belast omdat zij veilige spaarbanken zijn. Waar is die regel van proportionaliteit?

Hiermee, in combinatie met de expliciete staatssteun, is men de diversiteit in ons bankenlandschap kapot aan het maken. En de minister zegt doodleuk dat de diversiteit in het bankenlandschap en de bankenwet na de verkiezingen zal worden aangepast. Men zal nu wel iets aanpassen, waarbij de Nationale Bank van België blijkbaar de intentie heeft om alle banken als systemisch te bestempelen.

Mijn vraag aan de minister, in dit geval minister Milquet, is of dit klopt. Wat is de inschatting van proportionaliteit van de minister? Hoeveel banken zijn systemisch? Vindt u dat de Nationale Bank van België de grens van 3 miljard moet hanteren of vindt u dat de norm van alles onder de 30 miljard moet worden gehanteerd?

Daarop wens ik vandaag een antwoord, want dat is van cruciaal belang voor de banken die nooit moesten worden gered, die een veel eenvoudiger bedrijfsmodel hadden, die als een goede huisvader op de centen van hun klanten hebben gepast, maar die vandaag te horen krijgen dat zelfs de vijf uitzonderingen op de honderden pagina's die in deze bankenwet voor niet-systemische banken staan, voor hen niet van toepassing zullen zijn.

Het is dus duidelijk dat deze regering en deze meerderheid werden geleid door de lobby van de grootbanken en dat de Nationale Bank van België niet de intentie heeft om dat duidelijk te corrigeren. Ik vraag op dat aspect dus een duidelijk engagement van de meerderheid.

Ik hoor hier veel pleiten voor diversiteit binnen een bank, dat wij daarvoor universele banken nodig hebben, maar de diversiteit

15 % fixée pour le trading pourra encore être adaptée par la suite. Dans quel sens, nous l'ignorons.

En matière de trading, la norme de 15 % n'est nullement considérée comme un maximum absolu et la marge de manœuvre octroyée à la Banque nationale, autorisée à la modifier, est énorme. Les leçons de la crise de 2008 n'ont manifestement pas été tirées.

La définition de la notion de banque systémique est, elle aussi, assez élastique. L'Union européenne retient la norme d'un bilan inférieur à 30 milliards d'euros, assortie d'une règle de proportionnalité. Une banque affichant un bilan inférieur à 3 milliards d'euros ne sera pas considérée comme une banque systémique.

Pour toutes les banques affichant un bilan oscillant entre 3 et 30 milliards d'euros, il appartiendra néanmoins à la BNB de les ranger ou non dans la catégorie des banques systémiques. Par conséquent, dans notre pays, toutes les banques, y compris les petites banques d'épargne sûres et qui sont déjà largement mises à contribution, seront également considérées comme des banques systémiques. Qu'est devenue la fameuse règle européenne de la proportionnalité? Ce dispositif, conjugué à l'aide d'État explicite saccage la diversité du paysage bancaire de notre pays. Quelle est la vision du ministre en matière de proportionnalité? Combien de banques sont des banques systémiques? Le ministre considère-t-il que la Banque nationale de Belgique doit appliquer le seuil de 3 milliards d'euros? J'aimerais qu'il réponde aujourd'hui à ces questions.

Il apparaît clairement que le lobby des grandes banques a dicté sa loi au gouvernement et aux partis de la majorité et que la Banque nationale de Belgique n'a

daarbuiten interesseert deze meerderheid blijkbaar veel minder.

Collega's, geen splitsing, minder diversiteit.

(...): (...)

19.18 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Ik begrijp dat het woord “splitsing” in een bepaalde context bij sommigen specifieke gevoelens kan opwekken. Plaats het woord echter in de context van de bankenwet.

Waarom is het voor ons zo belangrijk dat ons land voorloper zou zijn geweest in plaats van naloper van Duitsland en Frankrijk? Ik zal u even uitleggen waarom het Duits-Franse model misschien niet erg interessant is. Deutsche Bank en BNP Paribas zijn op internationaal vlak de monsters van de banken. Het model dat Frankrijk en Duitsland naar voren schuiven, is bijgevolg veeleer geënt op de belangen van hun banken dan op de belangen van de gewone belastingbetaler.

Ons land vindt hun model blijkbaar heel interessant in plaats van onze *second best*, namelijk de *ringfencing* in Groot-Brittannië, waar rigoreus voor een afsplitsing wordt gekozen. De Britten kiezen voor de *second best* binnen één bank, zodat een absolute besmetting onmogelijk wordt. Die weg gingen wij echter niet uit.

Waarom hamer ik daarop? Omdat in Europa de CRD IV-richtlijn, de Capital Requirements Directive, een omzetting is van Basel III. Wat zijn de Baselnormen, waarover de gewone burger altijd hoort spreken? Dat zijn akkoorden tussen banken onderling die na de financiële crisis van 2008 hebben toegegeven dat hun eigen vermogen inderdaad blijkbaar wat laag was en dat zij aldus crisisen blijkbaar niet goed kunnen opvangen. Zij beloofden dat zij daarvan zouden leren en hun eigen vermogen zouden optrekken, namelijk tot 7 % in 2019. Collega's, de Bank of England heeft berekend dat de grootbanken hun vermogen eigenlijk tot 20 % zouden moeten optrekken. Dus de vereiste van het eigen vermogen, die uit de Basel III-normen is ontsproten, en die via CRD IV nu in onze wetgeving wordt opgenomen, volstaat volstrekt niet om in geval van crisis een bank overeind te houden.

Wij zouden dus mogen verwachten dat een goede huisvader anders beslist, met het voorgaande in het achterhoofd en wetende dat Groen in Europa ook voor het optrekken van het eigen vermogen pleit, omdat het eigen vermogen een erg belangrijke buffer is. Als de pijler van het eigen vermogen op internationaal vlak onvoldoende is verdedigd — velen hier verdedigen het internationaal aspect, maar ze slagen er niet altijd in op internationaal niveau te luisteren naar de experts, die nochtans uit de sector zelf komen, zoals de daarnet door mij vernoemde Bank of England —, moeten wij er zeker van zijn dat de andere pijler sterk genoeg is. *Quod non*.

Volgens alle experts moesten de twee pijlers worden versterkt. Ik stel echter vast dat wij er in het voorliggend ontwerp niet in zijn geslaagd, noch via Europa noch via onze eigen wetgeving, om een van beide steunberen van onze financiële sector voldoende te wapenen.

Ik kom tot mijn besluit, mijnheer de voorzitter.

nullement l'intention de corriger le tir.

19.18 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Nous aurions voulu que notre pays soit un pionnier plutôt que de suivre le mouvement initié par la France et l'Allemagne, ces derniers défendant essentiellement les intérêts des géants que sont BNP Fortis Paribas et Deutsche Bank. Notre pays estime manifestement que leur modèle est plus intéressant que le principe du cantonnement et de la scission rigoureuse appliqué par la Grande-Bretagne.

En Europe, la directive CRD IV (Capital Requirements Directive) consiste en une transposition de Bâle III, c'est-à-dire des normes de Bâle. Il s'agit d'accords entre les banques qui ont admis, après la crise, que leurs fonds propres ne suffisaient pas à atténuer les effets des crises. Elles ont convenu d'évoluer vers 7 % d'ici 2019, alors même que la Bank of England a calculé que les grandes banques devraient en réalité disposer de 20 % de fonds propres. La norme Bâle III qui figurera désormais dans notre législation est dès lors tout à fait insuffisante.

Si le premier pilier d'une stratégie visant à sécuriser les banques, à savoir le fait de disposer de fonds propres, est négligé, on pourrait s'attendre à ce que le deuxième pilier soit suffisamment solide. Hélas, aucun de ces deux fondements n'a été suffisamment renforcé pour protéger valablement notre secteur financier.

Le **président**: Il vous reste trois minutes de temps de parole, madame Almaci.

19.19 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, weet u wat ik ontzettend spijtig vind?

Le **président**: Je ne sais qu'une chose et c'est qu'il vous reste trois minutes. Le reste, je l'ignore totalement.

19.20 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik weet dat er geen timing is afgesproken.

Le **président**: À présent il vous reste deux minutes, madame. Vous avez un temps de parole de trente minutes, comme le Règlement le prescrit.

19.21 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik ben aan het afronden.

Le **président**: Eh bien, terminez alors.

19.22 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog zeggen wat ik spijtig vind. Voor zo'n fundamenteel debat, vergelijkbaar met een nucleaire ramp, moeten wij continu dergelijke drogredenen en desinformatie van de publieke opinie bevechten. Bovendien krijgen wij niet eens de tijd om eerlijk met elkaar te debatteren.

De norm voor het eigen vermogen is te laag om een toekomstige crisis het hoofd te bieden. De bankenlobby heeft Europa in zijn greep gehad. Onze collega's Philippe Lamberts en Bart Staes hebben daartegen echt gevochten en wij hebben een aantal zaken binnengehaald op het vlak van het bonussenbeleid. Het is echter bijzonder pijnlijk om na al die zaken nog een bankentestament nodig te hebben om de burger nog enigszins te kunnen beschermen.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit af om u tevreden te stellen. Sinds 1970 hebben wij 124 bankencrisissen gekend. Wij hebben tijd voorbij laten gaan om er lessen uit te trekken. Systeembanken zijn voor ons als kerncentrales. Wij willen geen tweede nucleaire ramp toestaan, maar deze meerderheid blijktbaar wel.

19.22 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dans un débat aussi fondamental, qui s'apparente à une catastrophe nucléaire, nous sommes sans cesse amenés à nous battre contre la désinformation de l'opinion publique. Nous ne disposons même pas du temps nécessaire pour mener un débat digne de ce nom. Le lobby bancaire tient l'Europe sous son emprise. Nos collègues, MM. Lamberts et Staes, se sont farouchement opposés à cette situation.

Depuis 1970, nous avons connu 124 crises bancaires, mais les leçons n'ont pas été tirées. Pour nous, les banques systémiques sont comparables à des centrales nucléaires. Nous ne voulons pas d'une deuxième catastrophe nucléaire, mais cette majorité ne semble pas la craindre, au contraire.

Le **président**: Il n'y a plus d'intervenants inscrits.

19.23 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): De minister van Justitie is er nog niet!

Le **président**: Un gouvernement est collégial et la vice-première ministre est présente. Il n'y a donc aucun problème. Ceci étant enregistré et bien compris, madame Milquet, souhaitez-vous réagir?

19.24 Joëlle Milquet, ministre: Monsieur le président, M. Geens a largement expliqué ce projet et a répondu à toutes les questions en commission.

Le **président**: Mme Almaci vous interroge mais ne vous écoute pas. Madame la ministre, vous avez donné votre réponse. C'est parfait! Merci beaucoup.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3406. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3406/6)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3406. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3406/6)**

L'intitulé en français a été modifié par la commission en "projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit".
Het opschrift in het Frans werd door de commissie gewijzigd in "projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit".

Le projet de loi compte 422 articles et 6 annexes.
Het wetsontwerp telt 422 artikelen en 6 bijlagen.

* * * * *

Amendements redéposés:

Heringediende amendementen:

Art. 62

- 24 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 65/1(n)

- 8 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 118

- 14 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 119

- 9 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 121

- 10 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 122

- 11 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

- 13 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 123

- 12 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 126

- 15 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 128

- 16 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 129

- 17 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 130

- 18 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Art. 415

- 19 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Annexe/Bijlage II, art. 1

- 20 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Annexe/Bijlage II, art. 12

- 21 - Georges Gilkinet cs (3406/4)

Annexe/Bijlage II, art. 17

- 22 - *Georges Gilkinet cs (3406/4)*

Annexe/Bijlage IV, art. 13

- 23 - *Georges Gilkinet cs (3406/4)*

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservé: le vote sur les amendements et les articles 62, 118, 119, 121, 122, 123, 126, 128, 129, 130, 415, annexe II: art. 1, 12 et 17, annexe IV: art. 13.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en artikelen 62, 118, 119, 121, 122, 123, 126, 128, 129, 130, 415, bijlage II: art. 1, 12 en 17, bijlage IV: art. 13.

Adoptés article par article: les articles 1 à 61, 63 à 117, 120, 124, 125, 127, 131 à 414, 416 à 422 ainsi que les annexes I (art. 1 à 9), II (art. 2 à 11, 13 à 16, 18 à 20), III (art. 1 à 17), IV (art. 1 à 12, 14 à 22), V (art. 1 à 4) et VI (art. 1 à 3).

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 61, 63 tot 117, 120, 124, 125, 127, 131 tot 414, 416 tot 422, alsmede de bijlagen I (art. 1 tot 9), II (art. 2 tot 11, 13 tot 16, 18 tot 20), III (art. 1 tot 17), IV (art. 1 tot 12, 14 tot 22), V (art. 1 tot 4) en VI (art. 1 tot 3).

* * * * *

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3413.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3413.

Le projet de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.

Het wetsontwerp regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Conformément à l'article 72.2, alinéa 2 du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes du projet de loi.

Overeenkomstig artikel 72.2, tweede lid van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsontwerp gelicht.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3413 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3413/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3413 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3413/5)**

Le projet de loi compte 202 articles.

Het wetsontwerp telt 202 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 202 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 202 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles disjointes du projet de loi n° 3413 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3413/6)**

Wij vatten de bespreking van de uitgelichte artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3413 (aangelegenheden

als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3413/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant des dispositions diverses en matière de finances concernant des matières visées à l'article 77 de la Constitution".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake financiën met betrekking tot aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet".

Le projet de loi compte 7 articles.

Het wetsontwerp telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3414.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3414.

Le projet de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.

Het wetsontwerp regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Conformément à l'article 72.2, alinéa 2 du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes du projet de loi.

Overeenkomstig artikel 72.2, tweede lid van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsontwerp gelicht.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3414 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3414/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3414 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3414/3)**

Le projet de loi compte 24 articles.

Het wetsontwerp telt 24 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 24 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 24 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles disjoints du projet de loi n° 3414 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3414/4)**

Wij vatten de bespreking van de uitgelichte artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3414 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3414/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi visant à insérer un article 36/45 à la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot invoeging van een artikel 36/45 in de

wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België".

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

20 **Projet de loi tendant à lutter contre le sexisme dans l'espace public et modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes afin de pénaliser l'acte de discrimination (3297/1-4)**

- Proposition de loi tendant à réprimer certains actes inspirés par le sexisme (433/1-3)

20 **Wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen (3297/1-4)**

- Wetsvoorstel tot bestraffing van bepaalde door seksisme ingegeven daden (433/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Muriel Gerken, Eva Brems

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ce projet et cette proposition de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking te wijden aan dit wetsontwerp en voorstel. (*Instemming*)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Bercy Slegers, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

Mevrouw Bercy Slegers,
rapporteur, verwijst naar het
schriftelijk verslag.

20.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Collega's, aan de orde is de wet die het seksisme zal moeten bestraffen. U herinnert zich waarschijnlijk allemaal de reportage "Femme de la rue". Iedereen riep toen – terecht trouwens – om maatregelen tegen verbaal en ander seksistisch geweld. Ik zeg heel uitdrukkelijk dat dit terecht was, want seksisme is onaanvaardbaar – daar is geen discussie over – net zoals het beledigen en minachten van senioren onaanvaardbaar is, van gehandicapten, van holebi's en van zo veel andere groepen in onze samenleving. Laat dat duidelijk zijn.

Hoe pakt men dat nu aan, collega's? Deze minister heeft haar manier van aanpakken en ze is naar het Parlement gekomen met een nieuwe wet, een nieuwe strafbaarstelling, een nieuw misdrijf seksisme. We hebben nochtans al heel wat wetgeving, al heel wat wettelijke middelen, al heel wat strafbaarstellingen en incriminaties. Misschien konden we die aanpassen of wat beter toepassen. Daar knelt immers het schoentje. We hebben heel wat wetten, maar de opvolging van die wetten gebeurt niet zoals het hoort wegens onvoldoende

20.01 **Sophie De Wit** (N-VA): A l'occasion de la diffusion du reportage "Femmes de la rue", tout le monde en appelait à des mesures contre la violence verbale et autre violence sexiste. Le sexisme est en effet inacceptable, au même titre que l'humiliation et le mépris des seniors, des handicapés, des holebis et de tant d'autres groupes. La ministre s'attaque au problème par une nouvelle loi, une nouvelle pénalisation, un nouveau délit, le "sexisme". Pourtant, nous croulons déjà sous les législations, les voies de droit, les pénalisations et autres incriminations. Peut-être

personeel en onvoldoende middelen. Het komt nu al vaak voor dat er geen veroordeling volgt in dossiers zoals stalking en aanranding, allemaal ernstige feiten. De opvolging, daar knelt het schoentje.

Sedert 2000 heeft dit Parlement al minstens zeventien keer de strafwet aangepast wanneer het project betrekking had op fysiek geweld tegen personen. Heeft dat effect gehad? Neen. De strafwet is alleen ingewikkelder en steeds moeilijker toepasbaar geworden.

Nu komt men vandaag weer met een nieuwe wet, een nieuwe incriminatie, terwijl de eenvoudige vraag zich opdringt of men er niet beter voor zou zorgen dat de bestaande wetgeving eenvoudiger en beter toepasbaar wordt. Dat lijkt mij veel logischer.

Maar goed, er is gekozen voor de weg van het strafrecht. Men kan zich de vraag stellen of dit nu per se via een strafwet moet gebeuren. Zouden we niet beter zorgen voor flankerende maatregelen? Ik denk dan aan sensibiliseren, ondersteunen, bespreekbaar maken en dergelijke. Het probleem zit hem immers niet in het ontbreken van wetgeving, het probleem zit hem in de heersende cultuur. Er is een verandering van cultuur nodig, er is gewoonweg een mentaliteitswijziging nodig. Dat is het eigenlijk. Ook het Vrouwen Overleg Komitee en heel wat vrouwenorganisaties zeggen dat heel duidelijk. Deze wet biedt geen oplossing, ze is betuttelend en ze vormt zelfs geen symbolische vuist tegen het probleem. Dat is toch wel merkwaardig. Als er een wet komt die seksisme strafbaar moet stellen, zou men toch denken dat vrouwenactiegroepen staan te roepen en blij en tevreden zijn. Wat zeggen deze dames allemaal? Ga alstublieft niet voort, het is betuttelend, het is zelfs geen symbolische vuist. Ik vind dat kentekenend. Als die actiegroepen dat al komen zeggen, dan zegt dat toch wel heel erg veel.

Mevrouw de minister, samengevat kan ik stellen dat er geen wet nodig is. Wij hebben die discussie ook in de commissie gevoerd. Wat wel nodig is, is beleid. Om een mentaliteitswijziging te realiseren, is er beleid nodig. Het betreft een maatschappelijk probleem. Het is niet aan de strafrechter om dat op te lossen.

Laten we het even over het beleid hebben. Straks zullen wij nog spreken over de genderwet uit 2007. In die wet werd toen gesteld dat er een KB met proactief beleid moet komen. De minister van Gelijke Kansen moet daarvoor zorgen. Dat bent u sinds 2008. Het KB is er echter nog altijd niet. Ik vind dat behoorlijk cynisch. De wet van 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen vroeg een KB voor proactief beleid. De bevoegde minister doet dat echter niet. Ik vind dat behoorlijk cynisch.

Vergeet het beleid en de sensibilisatie. Vergeet dat allemaal en laten wij kiezen voor een symboolwet. Dat gebeurt er vandaag.

Ik heb een paar vragen bij die symboolwet.

Wat gebeurt er met andere doelgroepen, bijvoorbeeld de senioren? Mogen wij ons nog altijd minachtend uitlaten over die groep? Kan dat dan nog wel? Zij krijgen immers geen aparte wet.

Wat gebeurt er met gehandicapten? Ik heb een blinde broer, mevrouw de minister. Hij wordt regelmatig geschoffeerd wegens zijn

aurait-il suffi d'adapter ou de mieux appliquer les lois existantes. Le suivi des lois ne s'effectue en effet pas comme il se doit. Aujourd'hui déjà, il arrive fréquemment que des faits de harcèlement ou d'atteinte à la pudeur restent impunis.

Depuis 2000, le Parlement a déjà procédé à dix-sept reprises au moins à l'adaptation de la législation pénale en matière de violence physique à l'égard des personnes. Ces initiatives sont restées sans effet et ont eu pour seul résultat de rendre complexe et plus difficilement applicable la législation existante. Plutôt qu'une nouvelle loi, une nouvelle incrimination, il aurait été plus logique de simplifier et de rendre plus applicable les dispositions existantes. Plutôt que d'œuvrer par le biais du droit pénal, il aurait été préférable de mettre en place des mesures greffées sur des mesures existantes. Ce n'est pas l'absence de législation qui pose problème mais la culture ambiante. Il faut un changement des mentalités. Même le *Vrouwen Overleg Komitee* et d'autres organisations représentatives des femmes nous disent que la loi n'offre pas de solution mais constitue une mise sous tutelle.

Tout changement de mentalité nécessite la mise en œuvre d'une politique qui incite à ce changement. Il s'agit d'un problème sociétal. Il n'incombe pas au juge pénal de le résoudre.

Une disposition prévoyant que le ministre de l'Égalité des chances devra préparer un arrêté royal organisant une politique proactive a été insérée dans la loi sur le genre adoptée en 2007. Ce ministre, c'est depuis 2008 Mme Milquet, mais malheureusement cet arrêté royal n'a toujours pas été élaboré.

Aujourd'hui, on fait de nouveau le choix d'une législation symbolique

handicap. Het staat natuurlijk niet op zijn voorhoofd geschreven; men heeft het niet altijd door. Er is geen enkele bijzondere wet die hem beschermt. Op basis waarvan kan hij een klacht indienen, naast de bestaande middelen? Hij krijgt geen bescherming.

Wat gebeurt er met holebi's? Wij doen wel van alles voor holebi's, maar zij krijgen geen speciale wet waarmee de strafrechter specifiek het minachten en vernederen van die doelgroep kan aanpakken. Dat doen wij echter niet. Wij baseren ons enkel op het man-vrouwverhaal. Het is op zich goed dat u seksisme aanpakt. Als u er echter een misdrijf van maakt, mag u dat niet in hokjes verdelen.

U doet echter nog meer, of moet ik zeggen nog minder. U maakt immers een misdrijfomschrijving, mevrouw de minister, die bijzonder vaag is. Hoe moet men die toepassen? Hoe kan men dat misdrijf bewijzen en beoordelen? Er is een heel belangrijk constitutief misdrijfbestanddeel in het voorstel, met name dat het een vernederend effect moet hebben.

Ik kijk even rondom mij, collega's. Wat is een vernederend effect? Is dat voor u hetzelfde als voor mij? Ik denk het niet. Dat is voor iedereen verschillend. Hoe kan ik bewijzen dat iets voor mij vernederend was? Wie zal dat beoordelen? Zal de rechter dat doen, iemand die mij niet kent? Zal een parketmagistraat dat beoordelen om de strafvervolgung te starten? Hij kent mij ook niet, maar hij moet beoordelen wat voor mij vernederend was. Ik denk dat dit niet kan.

Wij hadden dat kunnen oplossen door er een klachtmisdrijf van te maken, zoals bij laster en eerroof. Iemand die zich belasterd voelt, beslist daar zelf over en kan een klacht indienen. Dat wil u echter niet. Ik heb dat voorgesteld als mogelijke oplossing. U wilde daar niet op ingaan.

Stel u eens, bij wijze van spreken, de volgende situatie voor, collega's. U loopt morgen over straat en u maakt al lachend tegen een van uw beste vrienden een seksistisch getinte opmerking. Als een voorbijganger die u niet kent en niet weet dat de betrokkene uw beste vriend is, dat heeft gehoord, kan die dat vernederend vinden en een klacht indienen. Dan start het.

Dat kan nu! We weten al bij voorbaat tot wat dit allemaal zal leiden. Dit zal leiden tot seponeringen bij de vleet.

Men vergeet een aantal groepen en er is sprake van een vage omschrijving. Als wij dan in de commissie vroegen om een paar voorbeelden te geven, dan zijn wij eigenlijk niet verder geraakt dan dat fluiten door bouwvakkers nog net mag. Een prof die iets zegt tegen een vrouwelijke studente in de zin van "studeren is niets voor jou, ga jij maar kindjes krijgen", mag dan weer niet. Dat waren de voorbeelden die werden gegeven. Voor deze feiten wordt nu een nieuwe incriminatie gemaakt. Die prof mag zoiets niet zeggen. Laat daarover geen misverstand bestaan. Maar andere voorbeelden zijn er niet. Ik meen dan ook dat deze nieuwe wet niet veel zal worden toegepast.

Bovendien werd u de vraag gesteld om voorbeelden te geven van feiten die nu niet kunnen worden aangepakt met de bestaande wetgeving. U hebt daarvan geen voorbeelden kunnen geven. Wij

plutôt que d'opter pour l'action politique et une campagne de sensibilisation. Qu'advient-il d'autres groupes cibles tels que les seniors, les handicapés ou les LGBT? Pourrions-nous encore tenir des propos dénigrants à l'égard de ces catégories qui ne bénéficient pas, elles, d'une loi taillée sur mesure pour elles? Notre pays n'a en effet aucune loi permettant au juge pénal de réprimer les marques de mépris envers ces catégories et les humiliations qu'elles subissent. Il est sans conteste louable de lutter contre le sexisme dans les relations entre les hommes et les femmes mais à partir du moment où l'on considère que le sexisme est un délit, il faut mieux éviter tout cloisonnement entre les différentes pratiques délictueuses de nature similaire.

En outre, la définition du délit est très floue. Une composante majeure du délit concerné est qu'il doit avoir un effet dégradant. Toutefois, chacun ou chacune aura une conception différente de ce qui est un effet dégradant. Comment puis-je prouver que quelque chose était dégradant pour moi? Qui en jugera? Un juge qui ne me connaît pas? On aurait pu éviter cet écueil en en faisant un délit sur plainte comme c'est le cas de la calomnie et de la diffamation. Mais la ministre ne le souhaitait pas. Lorsqu'une passante fortuite que vous ne connaissez ni d'Ève ni d'Adam entend une remarque à connotation sexiste que vous adressez pour rigoler à un de vos meilleurs amis, cette passante peut fort bien trouver cette remarque dégradante et déposer une plainte contre vous.

Ces dispositions vont se traduire par une multitude de classements sans suite.

En commission, nous avons demandé à la ministre de nous fournir quelques exemples. Nous

hebben het u nochtans vaak genoeg gevraagd.

In heel het debat bent u eigenlijk aan een zaak voorbijgegaan, mevrouw de minister, en dit is nochtans essentieel in ons strafrecht, namelijk het wettigheidsbeginsel. Geen straf zonder wet, geen misdrijf zonder wet. Het moet gaan om een welomschreven misdrijf en de huidige incriminatie is veel te vaag. Daardoor is deze wet niet toepasbaar en zal ze enkel een symbool blijven. Een dergelijk symbool is uiteraard niet verkeerd, maar daar dient ons Strafwetboek niet voor. Daar dient het Parlement niet voor. U had daarentegen beleid moeten voeren. U hebt dat echter niet gedaan.

Mevrouw de minister, deze wet is echt niet de oplossing. Wij staan niet alleen met deze mening. Iedereen heeft de krantencommentaren gezien van vrouwenactiegroepen. Men vindt deze wet betuttelend en niet eens een symbolische vuist. Bovendien waren een aantal parlementariërs uit dit halfroond het eigenlijk niet zo eens met deze wetgeving. Ik citeer even Jenne De Potter: "Wat nu ter tafel ligt, voldoet niet aan onze verwachtingen. Onder meer over de afdwingbaarheid, de controle en de vaststellingen rijzen nog veel vragen."

Mijnheer De Potter, ik neem aan dat u nog altijd zit met uw vragen. Het voorliggend wetsontwerp waarover u het had, is het wetsontwerp dat u straks moet goedkeuren. Er is geen jota aan veranderd. U bent echter niet alleen, want ook mevrouw Temmerman heeft uitdrukkelijk gezegd dat er een mentaliteitswijziging moet komen. Ik ben het daarmee eens. Mevrouw Temmerman vroeg zich ook af of een wet, hoe goed die ook is bedoeld, daartoe het juiste instrument is. Ik ga verder. Mevrouw Brems zei dat deze tekst weinig zal veranderen. Seksisme bestrijdt men volgens haar niet in de eerste plaats via een wet of via het strafrecht. Het gaat om een verandering van de cultuur en dit vraagt volgens haar zachtere, niet-repressieve methodes. Ik ben het daar helemaal mee eens, maar ze geeft uiteindelijk wel toe dat ze het ontwerp zal goedkeuren.

En dan komt mevrouw Van Cauter, nu niet aanwezig. Zij is nog de strafste. Zij zegt dat wij dit in ieder geval niet als papegaaien zullen goedkeuren. Het is een basisrecht van elke Belg dat een wet verstaanbaar is, dat mensen weten wat mag en wat niet mag. Deze wet zou wel eens te flou kunnen zijn, aldus mevrouw Van Cauter, waardoor zelfs het maken van een complimentje of het gefluit van een bouwvakker strafbaar zijn. Ze zegt verder dat zij geen wet zal goedkeuren die bijdraagt tot een zure samenleving. Ik vind het jammer dat zij hier niet aanwezig is. Ik heb begrepen dat ik de enige spreker ben, naast de heer Schoofs. Ik vind het jammer dat de andere betrokken commissieleden er het zwijgen toe hebben gedaan, niet alleen hier, maar ook in de commissie.

Die papegaaien, die het niet zomaar zouden goedkeuren, hebben dat dus goedgekeurd zonder iets te zeggen, zonder een opmerking te maken. In de kranten, aan de pers hebben zij dat wel gedaan, maar waar het moet, in het Parlement, in de commissie, in de Kamer, grote stilte.

Ik vind dat een Parlements lid onwaardig. Waar zitten die papegaaien hier vandaag? Waar zijn ze? Zullen ze niets zeggen? Wat zullen ze doen? Net zoals zij dat in de commissie hebben gedaan, zullen zij de

n'avons pas été au-delà du constat que les ouvriers de la construction pourront encore se hasarder à siffler. En revanche, il sera désormais interdit à un prof de dire par exemple à une élève que les études ne sont pas faites pour elle et qu'elle ferait mieux d'être une mère au foyer. Par conséquent, la nouvelle incrimination ne sera guère appliquée. La ministre n'a pas davantage pu fournir d'exemples de faits qui ne peuvent être réprimés aujourd'hui avec la législation existante.

La ministre a passé outre au principe de légalité: pas de sanction sans loi, pas de délit sans loi. Le délit doit être clairement défini. L'incrimination actuelle est beaucoup trop vague. De ce fait, cette loi est inapplicable et demeurera purement symbolique. Il n'y a évidemment rien de mal à un tel symbole, mais là n'est pas l'objet de notre Code pénal.

Nous ne sommes pas les seuls à penser de la sorte. J'ai déjà mentionné les groupes d'action féministe. Des parlementaires d'autres partis se sont également montrés assez critiques. Je songe à M. De Potter, Mme Temmerman, Mme Brems et Mme Van Cauter.

Mme Van Cauter s'est montrée la plus critique, affirmant refuser de voter une loi contribuant à l'aigrissement de la société. Il est regrettable qu'elle soit absente et que les autres membres de la commission qui étaient concernés se taisent ici, dans cet hémicycle, comme ils l'ont fait en commission. Et, tout comme en commission, ils adopteront le texte sans mot dire.

Nous représentons le pouvoir législatif. Nous sommes censés produire une législation de qualité. Nous devons résoudre des problèmes et non en créer et nous ne pouvons en aucun cas adopter des lois symboliques qui, en définitive, laisseraient les victimes

tekst als papegaaien stilzwijgend goedkeuren. Die grote stilte vandaag is tekenend.

Collega's, wij zijn allemaal verkozen als Parlements lid. Wij zijn wetgevers. Van ons wordt verwacht dat wij goede wetgeving afleveren. Ik vind dat heel belangrijk. Wij moeten problemen oplossen, ze niet creëren en zeker geen symboolwetten goedkeuren die de slachtoffers uiteindelijk in de kou zullen laten staan. Men wordt vernederd, men legt een klacht neer en dan wordt de zaak geseponeerd. Dat zal het resultaat zijn. Is dat de oplossing? Ik denk het niet. Dit is geen goede wet.

Mevrouw de minister, dit ontwerp heeft wel de verdienste dat u de problematiek op de kaart hebt gezet. U hebt het bespreekbaar gemaakt. Dat is belangrijk. Nu het beleid nog, en dat is veel essentiëler.

Voor het overige is deze wet een schot voor de boeg. Mevrouw Van Cauter heeft gezegd dat ze geen wet zal goedkeuren die bijdraagt tot een zure samenleving. Zij heeft het gezegd. De N-VA zal het doen.

20.02 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, wat ik hier op het spreekgestoelte over het wetsontwerp inzake seksisme te berde zal brengen, geldt mutatis mutandis ook voor de genderwet. Ik zal beide in één geheel bespreken.

Na heel wat bochtenwerk en bakken kritiek van overal is de meerderheid eindelijk voor de dag gekomen met een tekstje waarin men het heeft over de arbeidsbetrekkingen. Zelfs het Vrouwen Overleg Komitee – collega De Wit zei het al – had en heeft kritiek op dit ontwerp.

Wij hebben genoeg van de zoveelste symbool- of signaalwet. Wij hebben genoeg van de zoveelste politiek correcte wet die uiteindelijk de vrijheid van meningsuiting dreigt te vieren. De algemene bepaling inzake discriminatie, die voor ons zelfs vaak te ver gaat, wordt nu nog eens in diverse wetten – het siert collega De Wit dat zij die nageteld heeft, het blijken er 17 te zijn – op alle mogelijke manieren op doelgroepen gefixeerd, wat leidt tot een gevaarlijke versplintering, tot proliferatie en zelfs tot een banalisering van het strafrecht. Die wetten zijn in feite een opgestoken vingertje van ons, politici, naar de burger, maar geloof mij, die burger steekt steeds meer zijn middelvinger op naar dergelijke wetten.

Herinnert u zich het tv-optreden van Jeff Hoeyberghs enkele jaren geleden met twee sp.a-Parlementsleden? Hij zei toen “hé madammekes” en voegde er nog enkele grofheden aan toe. De kans dat die man nu voor zo'n uitspraak op tv veroordeeld zal worden, is reëler geworden. Ik denk niet dat wij erop zitten te wachten dat iemand veroordeeld wordt omdat hij eens onbeleefd of ongemanierd is en iemand een vernedering of verwensing naar het hoofd slingert, maar de kans dat hij daarvoor veroordeeld zal worden, wordt met deze wet wel groter.

In godsnaam, collega's, wij hebben in onze samenleving sinds de jongste twintig tot dertig jaar een veel groter probleem. De kans is enorm klein dat een imam, die in zijn moskee zaken predikt die niet

sur la touche.

Rien n'est résolu. La ministre a certes mis la question sur le tapis, mais il est temps à présent de définir une politique.

20.02 Bert Schoofs (VB): Mon intervention sur le projet de loi tendant à lutter contre le sexisme s'applique également à la loi sur le genre. Après de nombreux revirements et critiques, la majorité a enfin fourni un petit texte sur les relations sur le lieu du travail. Il s'agit de la énième loi symbolique et politiquement correcte qui menace en définitive de violer la liberté d'expression.

La disposition générale relative à la discrimination, qui va souvent déjà trop loin à notre goût, est désormais également concentrée sur des groupes cibles dans diverses lois. Ce doigt accusateur pointé par les responsables politiques vers le citoyen pourrait une fois de plus déboucher sur un doigt d'honneur du citoyen vis-à-vis de ces lois.

Est-il prioritaire d'accroître le risque d'une condamnation en cas de réaction impolie? Ne sommes-nous pas confrontés, depuis 20 à 30 ans, à un problème nettement plus grave dans notre société, à savoir le fait qu'un imam qui prêche dans sa mosquée des principes misogynes ne sera probablement jamais condamné? Tel est le réel problème auquel

vrouwvriendelijk zijn en tegen de vrijheid van de vrouw en de gelijkheid van man en vrouw ingaan, veroordeeld zal worden. Anders had men het probleem wel een naam gegeven. Ik sta hier vandaag om dat probleem wel degelijk een naam te geven. Komt u eens kijken naar de Marokkaanse moskee in Beringen, een bouwvallig pand waarin zeventig mensen af en toe bijeenkruipen om een gebedsdienst te houden. Op de voordeur staat heel groot vermeld "ingang broeders" en daaronder staat tussen haakjes, zeer klein geschreven: "ingang zusters aan de achterzijde". Dat is seksisme. Dat zou u moeten aanpakken. Dat is het probleem waarmee onze samenleving worstelt.

Wij hebben hier te maken met een godsdienst in onze samenleving, en niet alleen een godsdienst maar een maatschappelijk systeem, een maatschappijvisie, de islam, die de achteruitstelling van de vrouw als krachtlijn hanteert, huldigt, propageert en zelfs oplegt. Daarover zou het hier vandaag moeten gaan.

Waar zitten zij nu, de vrijheidslievende liberalen? Waar zitten zij, de socialisten met hun discours over gelijkheid tussen man en vrouw? De groenen, waar zitten zij? Waar zitten de christendemocraten, die in hun eigen onderwijsnet de vrijzinnigheid niet als leer durven of willen opnemen? Wij maken het nu opnieuw mee met de overdracht van de scholen in Beringen. De leer van de vrijzinnigheid zal niet meer onderwezen worden na zo veel jaren. Die zal uitdoven wanneer het katholiek onderwijs scholen overneemt, maar het islamonderwijs daarentegen zal wel onderwezen worden aan islamkinderen.

Ten slotte, Vlaams-nationale collega's, waar zit u? U had deze week de kans het hoofddoekenverbod in het Gemeenschapsonderwijs goed te keuren. U hebt er misschien aan gedacht, maar u hebt het niet gedurfd. Ook uw minister Bourgeois propageert in feite de islamisering, door moskeeën te erkennen en te subsidiëren.

Dan vergeet ik nog mevrouw Lieten, die samen met CD&V en N-VA de Moslim Televisie- en Radio-Omroep heeft goedgekeurd in de Vlaamse regering. Dat is het echte probleem waarover wij het vandaag hadden moeten hebben, maar dat wordt natuurlijk netjes uit de weg gegaan.

Collega's, dit zou een grote normen- en waardendiscussie in het Parlement moeten zijn. Ik heb het niet alleen over de islam. U moet ook eens kijken naar onze eigen cultuur. Ik ben helemaal niet preuts, maar ik heb mijn kinderen van kleins af moeten uitleggen dat bepaalde zaken op televisie in feite niet in overeenstemming zijn met de waarden van de menselijke seksualiteit zoals wij die kunnen beleven. Ik heb het niet over een stel blote tieten om 23 uur 's avonds, echt niet. Ik sta hier niet de hypocriet uit te hangen. Maar wij moeten toch eens de hand in eigen boezem steken, misschien letterlijk dan, vergeef mij de woordspeling. De banalisering en de commercialisering van de seksualiteit in onze eigen samenleving zouden wij ook eens aan de kaak moeten stellen. Daar hoor ik vandaag ook niemand over.

Dat is het grote debat! Dat zijn de waarden en de normen waarover wij het zouden moeten hebben. Maar dat wordt netjes onder de mat geveegd, door iedereen hier in het halfroond, behalve onze fractie.

Diegenen die hier vandaag deze wet goedkeuren, doen dit in feite om

notre société doit aujourd'hui faire face.

La régression de la condition de la femme est érigée en norme par l'islam, non seulement en termes religieux, mais également en termes de vision de la société. Ce sont là les véritables enjeux, mais j'observe que les libéraux, ardents défenseurs des libertés, les socialistes qui nous abreuvent de discours sur l'égalité entre les hommes et les femmes, les écologistes et les chrétiens-démocrates qui, dans leur réseau d'enseignement enterrent la libre pensée brillent par leur silence sur cette question. Un silence partagé par les collègues nationalistes flamands qui auraient pu cette semaine adopter l'interdiction du port du foulard dans l'enseignement communautaire. L'État fédéral ouvre une voie royale à l'islamisation de notre société.

Nous ne devrions pas limiter le débat à l'islam, mais l'étendre à une discussion globale sur les normes et les valeurs de notre société et sur les dérives de notre culture occidentale, comme la banalisation et la commercialisation de la sexualité. Mais là aussi le silence est d'or et le sujet est soigneusement éludé.

En réalité, le but consiste à adopter aujourd'hui une loi inepte destinée à détourner l'attention des véritables problèmes.

de aandacht af te leiden. Ik durf u daarvan te beschuldigen: dit is een pure afleiding van de aandacht van de echte problemen. De echte problemen waarmee wij worstelen in deze samenleving, durft u niet eens te benoemen. Daarom stemt u over zulke – excuseer mij het woord – flutwetten.

20.03 Joëlle Milquet, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je ne redirai pas ce qui a été dit en commission. Ce projet est une véritable avancée pour les femmes. Il correspond à un besoin qui a été exprimé et demandé par l'ensemble des associations de femmes et encore réexprimé par ce film sur les problématiques d'incivilités et de sexisme de rue. Comme l'a bien souligné le Conseil d'État qui n'a formulé aucune remarque en la matière, ce texte est très précis et ne permet, contrairement à ce qui a été dit, aucune définition excessive.

Die definitie vormt de kern van het wetsontwerp en ik denk dat het belangrijk is de essentiële bestanddelen ervan toe te lichten. Wij spreken over “elk gebaar of handeling die, in de in artikel 444 van het Strafwetboek bedoelde omstandigheden” — heel beperkt — “klaarblijkelijk bedoeld is” — iets strenger — “om minachting uit te drukken ten opzichte van een persoon wegens zijn geslacht, of deze, om dezelfde reden, als minderwaardig te beschouwen of te reduceren tot diens geslachtelijke dimensie” — ook streng — “en” — dit is cumulatief — “die een ernstige aantasting van de waardigheid van deze persoon ten gevolge heeft.”

Net als voor de andere definities, zoals racisme, het algemeen belang en het belang van het kind, moeten wij natuurlijk vertrouwen geven aan de rechters in ons land.

20.04 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, u verwijst telkens naar de Raad van State, maar u vergeet erbij te zeggen dat de Raad van State een advies heeft gegeven bij een totaal ander ontwerp, waarin het woord seksisme niet eens valt. Men moet een beetje correct blijven.

Ten tweede, de aantasting van de waardigheid gaat net over het vernederend effect, waarvan ik zei dat het verschillend is voor iedereen. U zegt dat wij vertrouwen moeten hebben in de rechters om dat te beoordelen. Wel, ik zou ook vertrouwen hebben in de rechters, maar ik weet dat aanrandingen vaak niet vervolgd worden omdat een en ander te vaag is, en hetzelfde geldt voor stalken. Ik weet dus dat het probleem zich daar situeert. U mag het mij dus niet kwalijk nemen dat ik er zeer wantrouwig tegenover sta wanneer moet worden beoordeeld wat voor mij, of voor iemand anders, vernederend is.

Mevrouw de minister, nogmaals, wij zijn niet tegen de aanpak van seksisme, integendeel. Dat moet verdwijnen, dat moet uit de maatschappij, maar het is een maatschappelijk probleem en dat kan men niet oplossen met een artikeltje in het Strafwetboek, maar via het beleid. Uw maatschappijvisie moet veranderen, de maatschappijkeuzes moeten anders zijn. En dat is gewoon een maatschappelijk probleem. Dat moet men aanpakken, niet door een

20.03 Minister Joëlle Milquet: Met dit wetsvoorstel wordt er een stap vooruit gedaan voor de vrouwen. Het biedt een antwoord op een verzuuchting van de vrouwenverenigingen. Zoals de Raad van State heeft benadrukt, is het een zeer nauwkeurige tekst, die geen buitensporige interpretaties toelaat.

Cette définition est au cœur du projet de loi. Le sexisme s'entend de tout geste ou comportement qui, dans l'une des circonstances visées à l'article 444 du Code pénal, a manifestement pour objet d'exprimer un mépris à l'égard d'une personne, en raison de son appartenance sexuelle, ou de la considérer, pour la même raison, comme inférieure ou comme réduite essentiellement à sa dimension sexuelle et qui entraîne une atteinte grave à sa dignité. Dans ce domaine, nous devons faire confiance à l'intelligence humaine de nos juges.

20.04 Sophie De Wit (N-VA): La ministre oublie de dire que le Conseil d'État a formulé un avis sur un projet totalement différent dans lequel le terme sexisme ne figure même pas. La ministre a en outre précisé que nous devons faire confiance à l'appréciation des juges étant donné que tout le monde n'a pas la même conception de ce qui peut être constitutif d'un effet dégradant. Mais quand je vois tous les non-lieux dont bénéficient les agresseurs sexuels et les harceleurs, un frisson me parcourt l'échine.

Nous ne sommes absolument pas opposés à la lutte contre le sexisme mais il convenait de résoudre ce problème en menant une politique vigoureuse et non en

symboolwet maar door daadkrachtig beleid. Dat hebt u volledig nagelaten als minister van Gelijke Kansen.

ajoutant au Code pénal un énième article d'une valeur purement symbolique. La ministre a omis de mener une telle politique.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3297/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3297/4)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen".
Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen".

Le projet de loi compte 5 articles.
Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

21 **Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue de l'étendre à l'identité de genre et l'expression de genre (3483/1-3)**

21 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen met het oog op de uitbreiding ervan naar genderidentiteit en genderexpressie (3483/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Meire, rapporteur, renvoie à son rapport écrit. Mme De Wit voudrait intervenir, mais pas trop longuement, parce que la ministre est prise par le temps. M. Schoofs a déjà fait son intervention pour les deux projets.

Mevrouw Laurence Meire, rapporteur, verwijst naar haar schriftelijk verslag.

21.01 **Sophie De Wit (N-VA):** Mevrouw de minister, de genderwet is iets anders dan seksisme, vandaar dat ik het belangrijk vind hierover te interveniëren. Ik wil niet alles op een hoopje gooien.

21.01 **Sophie De Wit (N-VA):** La loi tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et

Collega's, de genderwet werd goedgekeurd in 2007. Het is een wet ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, niet onbelangrijk. Via een KB moest worden gezorgd voor een proactief beleid. Mevrouw de minister, u bent sedert 2008 minister voor Gelijke Kansen, maar, nogmaals, dat KB is er nog steeds niet. Ik kan mij voorstellen dat dit ook niet aanvaardbaar is, los van het andere.

In de wet werd ook bepaald dat er na vijf jaar een evaluatie moest komen. We zijn nu in het jaar 2014, maar de wet werd nog niet geëvalueerd.

Wat vandaag wel ter stemming voorligt, is een wijziging van die wet, met het oog op de uitbreiding ervan naar genderidentiteit en genderexpressie. Eén artikel, meer niet. Het stipuleert dat een direct onderscheid dat wordt gemaakt op grond van genderidentiteit of genderexpressie, wordt gelijkgesteld met een direct onderscheid dat wordt gemaakt op grond van geslacht. Het komt er eigenlijk op neer dat de bescherming van de genderwet wordt uitgebreid tot transgenders, met inbegrip van travestieten, interseksuelen en andere gendervariante personen, althans dat is de bedoeling.

Uiteraard is dit een positief initiatief, dat wil ik benadrukken. Het is een essentieel initiatief. Wij juichen elke poging toe om elke discriminatie weg te werken. Discriminatie, op welke grond ook, is totaal onaanvaardbaar.

Wij zouden deze wet graag voltallig goedkeuren, maar ik meen dat wij daarmee niet het juiste signaal geven. Het probleem met deze wet, net als met veel wetten in deze Kamer, is dat ze juridisch niet klopt, ondanks het feit dat het slechts één artikel betreft dat wordt ingepast in een ander verhaal.

U wenst via de genderwet een bepaalde doelgroep een bepaalde bescherming te bieden die nodig en essentieel is. Nu is daar eigenlijk een lacune. Deze wet zal de beoogde bescherming niet bieden. U maakt daarmee die kwetsbare doelgroep blij met een dode mus. Ik leg uit waarom, want dit is bijzonder jammer en het is een gemiste kans.

Collega's, als wetgever is het onze verantwoordelijkheid om goede wetgeving af te leveren. Dat is hier niet het geval. Men moet dit lezen samen met de aanpassingen die via de seksismewetgeving en de genderwet zijn doorgevoerd, en dan merkt men dat het niet meer goed is en stelt men een probleem vast inzake de definitie.

Het legaliteitsbeginsel vereist dat men op voorhand weet wat al dan niet strafbare feiten zijn. Strafbare feiten moeten dus een nauwkeurige omschrijving krijgen. Ook de rechtszekerheid vraagt dat, want rechters moeten oordelen over het al dan niet naleven van de wet.

Er worden nu twee nieuwe definities ingevoerd, namelijk genderidentiteit en genderexpressie. Die definities worden in de memorie van toelichting uitgelegd. De Raad van State noemt de uitleg totaal onvoldoende om effectief een duidelijk beeld van de definities te krijgen en om ze te kunnen toepassen. Nochtans denk ik nog altijd dat het de bedoeling is dat wij wetten maken die vervolgens worden

les hommes (dite loi genre) a été adoptée en 2007. L'arrêté royal qui devrait permettre de mener une politique proactive n'a toujours pas été prise et contrairement à ce qui était prévu, la loi n'a non plus été évaluée cinq ans après son entrée en vigueur.

Aujourd'hui, nous votons l'extension de cette loi à l'identité de genre et à l'expression de genre. Une distinction directe est assimilée à une distinction directe fondée sur le sexe de sorte que la protection est de fait étendue à toutes les personnes transgenres. Il s'agit évidemment d'une évolution positive étant donné que toute forme de discrimination est totalement inacceptable.

Malheureusement, cette loi ne tient pas juridiquement puisque la protection souhaitée n'est pas offerte et qu'on donne dès lors de faux espoirs à ce groupe cible vulnérable.

Pour assurer la sécurité juridique, les notions doivent être clairement définies dans la loi. Cette loi introduit deux nouvelles notions: l'identité et l'expression de genre. Selon le Conseil d'État, leur définition dans l'exposé des motifs est insuffisante. La ministre renvoie aux principes de Yogyakarta, mais il n'est pas certain qu'ils soient juridiquement contraignants. Par ailleurs, ces principes ne font état que de l'identité de genre et non de l'expression de genre.

Le Conseil d'État a purement et simplement demandé d'explicitier quelque peu ces notions, ce que la ministre a refusé. Je ne comprends vraiment pas pourquoi. Une définition plus claire de ces notions rendrait la loi applicable et contraignante. Selon la ministre, le Conseil d'État n'a pas formulé d'observations. Or il y a un avis de sept pages sur un projet de loi comportant un seul article!

toegepast. Welnu, in dat geval moet de wetgeving duidelijk zijn en dat is ook wat de Raad van State vraagt.

Mevrouw de minister, u verwijst naar de Yogyakarta-principes. De vraag is of die principes wel bindende rechtskracht hebben. In die principes wordt bovendien alleen gesproken van genderidentiteit en niet van genderexpressie. De Raad van State wijst u niet af, maar vraagt alleen om die definities alstublieft een beetje meer toe te lichten, zodat wij er zeker van zijn dat die wet in de praktijk toegepast kan worden. Daarom vroeg de Raad van State om uw ontwerp aan te vullen, niet meer dan dat. U hebt echter de spreekwoordelijke middelvinger opgestoken. De wet is volgens u duidelijk genoeg. De Raad van State vroeg alleen maar om een aanvulling, maar u hebt dat geweigerd.

Daarnet zei u dat de Raad van State geen opmerkingen had. Collega's, het wetsontwerp telt één artikel en het advies van de Raad van State telt zeven bladzijden! Er waren dus wel degelijk opmerkingen. Ik begrijp niet dat de simpele vraag om de wet aan te vullen, niet gehonoreerd wordt. U had die wet kunnen aanpassen conform het legaliteitsbeginsel, waardoor ze toepasbaar en afdwingbaar zou zijn — dat zou de bedoeling moeten zijn van een wet —, maar u hebt dat niet gedaan.

Bovendien weet u ook dat de genderwet als zodanig – het gaat hier om een categorie die gelijkgeschakeld wordt met geslacht – niet van toepassing is op de volledige publieke en openbare ruimte. Bovendien geldt discriminatie tussen geslachten slechts in enkele sectoren, niet in alle sectoren. Het gaat voornamelijk over arbeidsgereleerde sectoren rond goederen en diensten. De bescherming is dus slechts beperkt. De thans toegevoegde categorieën van genderidentiteit en genderexpressie zijn bijgevolg ook slechts aan die beperkte bescherming onderhevig, niet aan een volledige bescherming.

De wet is niet van toepassing in de volledige overheidssector en ook niet in de volledige particuliere sector, dus niet op alle domeinen, wat volgens mij nochtans wel de bedoeling was. Als u een bescherming beoogde voor alle gevallen en op alle domeinen, dan kan dat met de thans voorliggende wet niet, waardoor u in uw doelstelling faalt en uw doel voorbij schiet. In de commissie heb ik dat ook al aangehaald, maar u repliceerde telkens met te stellen dat de Raad van State geen opmerkingen had. Volgens mij had de Raad van State er met zeven bladzijden wel genoeg.

Mevrouw de minister, u wilde deze wet er absoluut nog door krijgen. Dit is namelijk het einde van de commissiewerkzaamheden van deze legislatuur. Ik begrijp u wel, maar dat betekent niet dat de wetgeving daarom aan kwaliteit mag inboeten, omdat het nog snel moet gebeuren. Aan slechte wetgeving heeft de doelgroep niets. Als wij iemand willen beschermen, dan moeten wij dat goed doen. Het argument van de korte regeerperiode en onvoldoende voorbereidingstijd gaat niet op.

U bent al minister van Gelijke Kansen sedert 2008. U hebt tijd genoeg gehad om alles grondig voor te bereiden, om de wet te evalueren, om een proactief beleid uit te tekenen en om een goede wet te maken in de plaats van wat kunst- en vliegwerk te doen.

Un autre problème réside dans le fait que la loi genre ne s'applique pas à l'ensemble de l'espace public. La discrimination entre les sexes ne s'applique que dans quelques secteurs. Les nouvelles catégories d'identité et d'expression de genre ne bénéficient dès lors également que de cette protection limitée. La loi ne s'applique pas dans l'ensemble du secteur public ni dans l'ensemble du secteur privé. La loi n'offre donc pas de protection dans tous les domaines et dans tous les cas.

Je comprends que la ministre souhaite encore faire voter cette loi avant la fin de la législature, mais cela ne la dispensait pas de l'obligation d'effectuer un travail de qualité. L'argument que cette législature était trop courte pour traiter ce dossier de manière approfondie ne tient pas la route, car Mme Milquet est déjà ministre de l'Égalité des chances depuis 2008.

Tout comme la loi relative à l'incrimination pénale du sexisme, cette loi a ses mérites car elle permet d'aborder le problème. Mais cela est insuffisant: elle offre trop peu de protection. Nous nous abstiendrons donc lors du vote, mais il y aura également une approbation symbolique car nous voulons manifester notre soutien au groupe concerné.

De wet heeft de verdienste, net zoals de wet inzake de strafbaarstelling van seksisme, er te zijn en de zaken bespreekbaar te maken, maar voor ons is het niet genoeg, mevrouw de minister. Het is niet genoeg. Er is niet voldoende bescherming. De doelgroep verdient veel meer, net zoals elke zwakke groep. Dat wil ik namens mijn fractie zeker duidelijk maken.

Wij zullen ons onthouden, maar er zal ook een symbolische goedkeuring van dit ontwerp zijn, omdat wij het signaal willen geven dat wij de doelgroep wel degelijk willen steunen. Wij willen niemand het excuus geven dat onze fractie dat niet zou willen doen, maar wij vinden dat de betrokkenen meer steun en bescherming moeten krijgen dan dit ontwerp hen zal bieden.

Ik denk niet dat de inhoud van dit ontwerp uw bedoelingen weerspiegelt, collega's van de meerderheid, maar het is wel wat u straks zult goedkeuren. Wij gaan voor meer bescherming dan wat hier voorligt.

21.02 Minister **Joëlle Milquet**: Ik ben zeer tevreden met de steun van de N-VA voor dit wetsontwerp.

21.02 **Joëlle Milquet**, ministre: Je me réjouis du soutien de la N-VA ainsi que des autres partis pour ce projet de loi.

Le **président**: Et des autres partis?

21.03 Minister **Joëlle Milquet**: Ik ben ook tevreden met de steun van de andere politieke partijen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3483/1)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3483/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 **Projet de loi fixant certains aspects de l'aménagement du temps de travail des membres professionnels opérationnels des zones de secours et du Service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région Bruxelles-Capitale et modifiant la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile**

(3353/6-8)

22 Wetsontwerp tot vaststelling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden van de hulpverleningszones en van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp en tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid (3353/6-8)

Amendé par le Sénat

Geamendeerd door de Senaat

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

22.01 Gerda Mylle, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

22.01 Gerda Mylle, rapporteur: Je renvoie à mon rapport écrit.

Discussion des articles**Bespreking van de artikelen**

Le **président**: Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3353/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3353/8)**

Le projet de loi compte 24 articles.

Het wetsontwerp telt 24 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 24 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 24 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

23 Proposition de loi visant à redessiner les cantons de Beringen et Neerpelt-Lommel (3492/1-3)

23 Wetsvoorstel tot hertekening van de kantons Beringen en Neerpelt-Lommel (3492/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Peter Vanvelthoven, Patrick Dewael, André Frédéric, Raf Terwingen

Discussion générale**Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Goffin, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

23.01 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, inhoudelijk steunen wij dit voorstel.

23.01 Bert Schoofs (VB): Sur le fond, nous soutenons ce projet de loi. Nous aurions toutefois trouvé plus efficace et plus sérieux

Niettemin wil ik herhalen dat het efficiënter, degelijker en diligenter

zou zijn geweest het voorstel mee te nemen in de hervorming van Justitie in het algemeen. Bij die hervorming had men de kantons kunnen hertekenen. Indien het al uitgesteld zou zijn geweest, wat blijkbaar de bedoeling was, had het op een later tijdstip moeten gebeuren en had men niet *à la tête du client* een wijziging moeten doorvoeren.

Inhoudelijk zeggen wij “ja” op het voorstel. Wij betreuren wel dat het geen algemene hervorming is geweest.

Er zijn, ten slotte, nog andere kantons die dezelfde verzuchtingen hebben. Het ene kanton wil namelijk inkrimpen, terwijl het andere groter wil worden gemaakt. Er zijn geen criteria vastgelegd en evenmin is er een werklasmeting gebeurd.

Wij betreuren dus dat het op een dergelijke manier moet gebeuren.

Le **président**: Il n’y a plus d’intervenants.

23.02 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik meende dat ik ingeschreven was. Indien u het mij toestaat, wil ik nog even kort toelichten waarom wij ons bij de stemming zullen onthouden.

Het wetsvoorstel heeft als voorwerp het hertekenen van de kantongrenzen van twee vrederechten.

Het zou natuurlijk best kunnen – in meerdere gevallen is dit ook zo – dat bepaalde vrederechten heel veel werk hebben en andere vrederechten veel minder. De werklasmeting is dus ongelijk verdeeld.

Wij hebben echter nog altijd geen werklasmeting. Ook tijdens de bespreking in de commissie is geen enkel objectief cijfer naar voren gebracht.

Wat wel als reden werd aangehaald, waren de bevolkingscijfers. Zij zijn tot nu toe echter nog nooit als criterium weerhouden om een hertekening toe te laten.

Uiteraard had de voorgestelde hertekening ook in het grotere geheel moeten zijn meegenomen.

Daarom zullen ook wij ons bij de stemming onthouden, hoe spijtig het ook kan zijn dat de hertekening in de praktijk voor de twee kantons in kwestie een goede zaak zou zijn. Ik kan mij echter andere voorbeelden van vrederechten indenken waar een hertekening ook op haar plaats zou zijn.

23.03 Peter Vanvelthoven (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, wij hebben een signaal opgevangen vanuit de juridische wereld. Met dit wetsvoorstel willen wij dat probleem oplossen.

Ik vind het al te gek om te zeggen dat wij dit signaal wel opvangen, maar dat wij het niet zullen goedkeuren of ons zullen onthouden, aangezien wij geen signalen opvangen van anderen. Ik vind dat een vreemde manier van denken. Wij kunnen hier een probleem oplossen en ik wil de Kamer vragen dit voorstel zo massaal mogelijk te steunen.

d'insérer ces dispositions dans la grande réforme de la Justice. On aurait pu redessiner les cantons dans leur ensemble. D'autres cantons ont des aspirations en la matière. Malheureusement, on n'a pas défini de critères, ni réalisé de mesure de la charge de travail.

23.02 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Nous nous abstiendrons lors du vote. Ce projet de loi redessine les limites de cantons de deux justices de paix. Or il se pourrait que le problème de la mauvaise répartition de la charge de travail concerne de nombreuses justices de paix. Aucune mesure de la charge de travail n'a malheureusement été effectuée. Cette opération se fonde sur les seuls chiffres de la population, qui n'a jamais constitué le seul critère par le passé. Elle aurait dû s'inscrire dans un cadre plus large.

23.03 Peter Vanvelthoven (sp.a): Avec cette proposition de loi, nous captons un signal qui nous a été adressé par le monde juridique lui-même. Il est absurde d'affirmer que nous avons capté ce signal mais que nous n'adopterons pas la proposition parce que nous ne recevons pas de signaux d'autrui. Je demande à

la Chambre de voter aussi massivement que possible en faveur de la résolution de ce problème.

23.04 Bert Schoofs (VB): Wij zullen dit goedkeuren. Ik heb dat ook gezegd. Wij zullen zeker niet tegenstemmen.

23.04 Bert Schoofs (VB): Pour que les choses soient claires: nous soutiendrons effectivement ce texte.

De **voorzitter**: De boodschap was gericht aan de N-VA en niet aan het Vlaams Belang.

Le **président**: Le message était destiné à la N-VA.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3492/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3492/3)**

La proposition de loi compte 7 articles.

Het wetsvoorstel telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

24 Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (3356/1-7)

24 Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (3356/1-7)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Carina Van Cauter, Sonja Becq, Christian Brotcorne, Philippe Goffin, Renaat Landuyt, Manuella Senecaut

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

24.01 Laurence Meire, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie à mon rapport écrit.

24.01 Laurence Meire, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

24.02 Sophie De Wit (N-VA): Collega's, vandaag ligt een

24.02 Sophie De Wit (N-VA):

wetsvoorstel voor – u hoor het goed, een wetsvoorstel, geen wetsontwerp – houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie. Het is vorige week woensdag goedgekeurd in de commissie en het werd op dinsdag en woensdag behandeld.

Ik moet even kwijt dat de titel van dit wetsvoorstel een eufemisme is. Het is namelijk niet zomaar een coördinatie, op bepaalde momenten is het gewoonweg een reparatie. Dat is iets helemaal anders. U moet het zich even proberen voor te stellen. Dinsdag keurden wij in de commissie de wet houdende diverse bepalingen goed en de dag erna, woensdag, gingen we die al met deze coördinatiewet repareren. Dat is er gebeurd in de commissie. Het was bij momenten hallucinant. Bovendien staan er heel vaak ook nieuwe bepalingen in.

Mijnheer de voorzitter, ik zal de bespreking uit de commissie zeker niet overdoen. Ik heb drie opmerkingen die ik het halfroond – wie het nog interesseert – wil meegeven. Ze betreffen de werkwijze, de inwerkingtreding en de aankondiging.

Ten eerste, de werkwijze. Ik heb er zonet reeds op gewezen: dit is een wetsvoorstel, geen ontwerp. Dat is een gekende techniek om het advies van de Raad van State te vermijden. Dankzij de CD&V-fractie – ik zie dat de fractieleider net binnenkomt – is het advies van de Raad van State desondanks wel gevraagd voor dit wetsvoorstel. Dat bleek ook nuttig. Er is een advies van 46 bladzijden binnengekomen met heel veel opmerkingen.

Op dat wetsvoorstel zijn er nog een vijfenveertigtal amendementen ingediend zonder advies. Men heeft er daarmee nog een aantal nieuwe dingen ingestoken die niet aan de Raad van State zijn voorgelegd. Ingevolge dat advies waren er ook nog een vijftigtal andere amendementen om een en ander aan te passen aan de opmerkingen van de Raad van State. Het cynische daarbij is dat de amendementen, die technische verbeteringen betroffen volgens het advies van de Raad van State, werden ingediend nog voordat het advies van de Raad van State officieel op de banken lag. Qua werkwijze wil dat toch wel iets zeggen. Wij hebben het advies op de banken gekregen terwijl wij de amendementen voordien al hadden. Probeer dat maar eens met elkaar te rijmen. Dat zegt wel iets over de manier waarop er wordt omgegaan met het Parlement en de Kamer, en in het bijzonder over het respect voor de oppositie. Dat was de werkwijze.

Collega's, nu wil ik het even hebben over de inwerkingtreding. Ik hoop dat u weet wat u straks gaat goedkeuren. Heel veel van de bepalingen gaan volgens diezelfde wet in op 1 april 2014. Dat is geen aprilgrap. U gaat straks een wet goedkeuren die eigenlijk al drie dagen geleden in werking is getreden. Ik zeg het u maar. Het gebeurt dus retroactief. Het kabinet ziet daar geen graten in en de rest van de commissie zweeg heel zedig, toch de meerderheidspartijen. Als wetgever voel ik mij dan bijzonder ongemakkelijk. Dat is dan nog zacht uitgedrukt. De bemerking werd gemaakt dat de rechtspraak dat wel oplost. Natuurlijk, we zitten hier niet in een Angelsaksisch of common lawstelsel maar ik denk dat we hiermee aan onze rechtsstaat en ons stelsel gaan tornen. Collega's, voor wie het nog kan volgen: drie dagen geleden waren er dus al regels van toepassing die nog niet goedgekeurd waren, nog niet gepubliceerd waren en dus ook nog niet gekend waren. Dat is de

L'intitulé de cette proposition de loi – proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice – peut être qualifié d'euphémisme. Il ne s'agit en effet pas d'une simple coordination, mais bien de réparation à certains moments. Mardi dernier, la commission a adopté le projet de loi portant des dispositions diverses et dès le lendemain, nous recevions la proposition de loi de réparation qui contient par ailleurs de nombreuses dispositions nouvelles!

Introduire une proposition de loi plutôt qu'un projet de loi est un stratagème pour contourner l'obligation de demander l'avis du Conseil d'État, un avis qui a malgré tout été demandé, grâce à l'intervention du CD&V. Le Conseil d'État a émis de nombreuses remarques. Près de 45 amendements qui n'ont fait l'objet d'aucune demande d'avis et qui instaurent en outre de nouvelles dispositions ont néanmoins été présentés.

À la suite des observations du Conseil d'État, une nouvelle fournée de 50 amendements a été présentée. Présenter ces amendements avant même d'avoir reçu l'avis du Conseil d'État témoigne d'une belle dose de cynisme.

La date d'entrée en vigueur du projet de loi a été fixée au 1er avril 2014. En d'autres termes, nous allons adopter tout à l'heure un projet de loi entré en vigueur depuis trois jours et qui comporte en outre des dispositions qui n'ont pas encore été publiées et n'étaient par conséquent pas connues à la date où la loi est devenue effective.

L'informatisation de la Justice constituait l'un des projets majeurs de la ministre mais elle n'a pas été réalisée. Récemment encore, la ministre annonçait les greffes

realiteit. Dat laat deze meerderheid maar passeren.

Ten slotte wil ik toch nog even iets kwijt over het aankondigingsgedrag van de minister. Mevrouw de minister, u weet dat de informatisering van Justitie een van uw prioriteiten was aan het begin van deze legislatuur. U hebt dit ook aangekondigd. U hebt hier en daar ook pc's uitgedeeld, maar voor het overige loopt dit vast. U zegt dan wel op schema te zitten, maar dat klopt niet, want recent heeft u nog aangekondigd dat de e-griffies er deze zomer zouden komen.

Collega's, wie de gerechtelijke wereld een beetje kent, weet dat advocaten conclusies uitwisselen en neerleggen op de rechtbank. Het is nu de bedoeling om documenten via e-mail, digitaal te kunnen uitwisselen. Nu moet een advocaat of zijn medewerker naar de griffie lopen, want die sluit om 16 u 00. Men wil ook nog een stempel op die documenten, zodat men nadien kan aantonen dat men ze ook tijdig heeft neergelegd. Dat is de huidige gang van zaken, maar dat is helemaal niet meer van deze tijd. Wij kunnen ons dit nog amper voorstellen, maar het is wel de realiteit.

Plotseling kwam er dan goed nieuws over de e-griffies, die er nog deze zomer zouden komen. Niet dus, want wij hebben in een van de coördinatiebepalingen een amendementje gevonden. Men probeert dit te verdrinken in die grote stapel papieren in de hoop dat niemand het zou zien. Pech, wij hebben het wel gezien. Ook de e-griffie zal er dus misschien toch nog niet deze zomer komen, want september 2015 kan ook nog. Het wordt gewoon uitgesteld tot ten laatste september 2015.

Mevrouw de minister, dat is niet meer ernstig. Dat zijn gratis aankondigingen. U maakt de sector ten onrechte blij. U bent ook heel sterk in het aankondigen van allerlei maatregelen. Ik ben er zelfs van overtuigd dat u dit in het begin ook meende. Steeds vaker worden uw aankondigingen echter doorprikt als façade en windowdressing. U bent weliswaar goed in communicatie, maar die wordt steeds vaker doorprikt. U stoort zich daar blijkbaar niet aan, maar het veld blijft wel een beetje verveesd achter. Zij zullen deze zomer geen e-griffie hebben.

Dit is dan ook wat symptomatisch voor het beleid van deze regering. Alles wordt met tromgeroffel opgeklopt. U kondigt aan, u masseert de publieke opinie, maar ik stel vast dat de Vlaming daar niet meer intrapt. De Vlaming is niet meer zo dom of is dat misschien zelfs nooit geweest. Ik hoop op het laatste. De Vlaming trapt er niet meer in. Als wij "De foto van Vlaanderen" bekijken, dan leert die ons dat diezelfde Vlaming wakker blijft liggen van Justitie, ondanks al uw tromgeroffel en uw aankondigingen.

Mevrouw de minister, Justitie heeft nood aan veel meer dan alleen maar communicatie. Justitie heeft veel meer nodig dan wat gerommel in de marge. Het falend justitiebeleid zal niet worden opgelost met een stevig bediscussieerde naamwetgeving of de strafbaarstelling van seksisme. Neen, Justitie vraagt eenvoudige en goede wetgeving en eenvoudige, snelle en eenduidige procedures, waardoor er geen procedurefouten meer mogelijk zijn. Dat kan, als het allemaal wat simpeler wordt. Daaraan hebt u in deze legislatuur niets gedaan.

électroniques pour l'été prochain mais nous apprenons à la lecture d'un amendement à la présente loi que le projet est reporté à septembre 2015 au plus tard.

Ces effets d'annonce gratuits ne sont pas sérieux et sont symptomatiques de la politique du gouvernement. Les Flamands ne s'y laissent plus prendre et la Justice les préoccupe.

La Justice ne peut se satisfaire de communication et de petits réglages de détails. Elle nécessite bien davantage de mesures. L'échec de la politique en matière de Justice ne pourra être compensé par la législation sur le nom ni par l'incrimination du sexisme. La Justice a besoin d'une législation simple et solide et de procédures excluant tout vice de forme. Or la ministre n'a rien entrepris dans ces domaines au cours de cette législature.

24.03 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal niet herhalen wat collega De Wit heeft gezegd, maar zij slaat wel de spijker op de kop. Zij heeft gesproken over de werkwijze rond de Raad van State. Ik wil de rol die de Raad van State hier gespeeld heeft ook even belichten.

Ik zal citeren wat de Raad van State zei over dit wetsontwerp: "Het om advies voorgelegde voorstel van wet strekt er onder meer toe tal van tekortkomingen en lacunes recht te zetten die zijn veroorzaakt ten gevolge van het gegeven dat een aantal wetten die hervormingen inhouden van de gerechtelijke organisatie afzonderlijk en zonder een behoorlijke afstemming op elkaar tot stand zijn gebracht. Reeds in de adviezen 53 000/AV/3 en 53 001/AV/3 van 22 april 2013 werd erop gewezen dat door de onduidelijkheid omtrent de verhouding tussen de onderscheiden wetten tot hertekening van het gerechtelijke landschap en door de onzekerheid en het gebrek aan inzicht omtrent het moment van inwerkingtreding van die wetten, een onontwarbaar wetgevingstechnisch kluwen dreigt te ontstaan dat de rechtszekerheid zwaar in het gedrang kan brengen."

Ik blijf de Raad van State citeren: "In dat verband dient erop te worden gewezen dat bij het Parlement thans nog door dezelfde Parlementsleden ingediende, maar niet aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegde wetsvoorstellen aanhangig zijn die strekken tot wijziging van bepalingen inzake de gerechtelijke organisatie. Daarenboven strekt het wetsvoorstel ertoe bepalingen te wijzigen die ook worden gewijzigd bij een wet houdende diverse bepalingen betreffende Justitie, die evenwel nog niet tot stand is gekomen."

Dat zei de Raad van State toen. Ondertussen is die wet in de maak. "Daargelaten dat zulks het onderzoek van het voorliggende wetsvoorstel niet vergemakkelijkt, getuigt de gevolgde werkwijze niet van een behoorlijke wetgevingstechniek."

In een voetnoot zegt de Raad van State nog: "Hoewel het formeel gaat om een wetsvoorstel, lijkt het in werkelijkheid te gaan om teksten die afkomstig zijn van de regering. Het kan worden betreurd dat aldus de vervulling van een aantal vormvereisten wordt omzeild."

Collega's, hiermee wordt het Parlement absoluut in zijn hemd gezet. Het is de Raad van State die de voorzet geeft. De Parlementsleden van de oppositie hoeven de bal slechts binnen te koppen. Ik blijf nederig en bescheiden, ik citeer de Raad van State.

Dit Parlement, deze leden van de meerderheid, zijn dus loutere depanneurs van de regering, stemmachines die een beetje voorkauwen en nakauwen wat de regering hen door de strot ramt en het hier dan op de banken laten terecht komen.

Wij gaan niet tegenstemmen. Wij willen het immers niet nog erger maken, hoewel de lust ons wel bekruipt om tegen te stemmen als men een dergelijk wetgevend werk moet afleveren, maar het kon in elk geval nog erger.

Het is jammer dat men deze reparatie moet doorvoeren. Coördinatie, ik denk niet dat degenen die daarmee bezig zijn geweest weten wat coördinatie is. Wie dit in de eerste kandidatuur "coördinatie" noemt,

24.03 Bert Schoofs (VB): Je suis tout à fait d'accord avec Mme De Wit. Le Conseil d'État a fait observer à propos de ce projet de loi qu'il comblait toute une série de lacunes causées par l'écheveau légistique inextricable et la diversité des législations incohérentes concernant la redéfinition du paysage judiciaire. Le Conseil relève également que les textes concernés émanent en fait du gouvernement et ont été coulés dans une proposition de loi, ce qui a permis de contourner des formalités. Le Parlement est ridiculisé par ce procédé. Les membres de la majorité sont en l'espèce de simples dépanneurs du gouvernement.

Nous ne voterons pas contre, car nous ne voulons pas aggraver encore les choses. Il est regrettable que cette loi de réparation soit nécessaire. Nous ne pouvons pas non plus l'approuver, donc nous nous abstiendrons.

mag nooit meer terugkomen en is gebuisd.

Wij gaan het niet erger maken, maar u kunt begrijpen dat wij als Parlementsleden nog een beetje eergevoel hebben. Wij gaan dit niet goedkeuren. Wij zullen ons onthouden.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

La proposition de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.

Het wetsvoorstel regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Conformément à l'article 72.2, alinéa 2 du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes de la proposition de loi.

Overeenkomstig artikel 72.2, tweede lid van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsvoorstel gelicht.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n°3356/6 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3356/6)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsvoorstel nr. 3356/6 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3356/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de la Justice (II)."

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (II)".

La proposition de loi compte 41 articles.

Het wetsvoorstel telt 41 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 41 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 à 41 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n°3356/7 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3356/7)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsvoorstel nr. 3356/7 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3356/7)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (I)."

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (I)".

La proposition de loi compte 143 articles.

Het wetsvoorstel telt 143 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 143 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 à 143 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

25 Proposition de loi modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice (3458/1-4)

25 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiëring van de justitiehuzen betreft (3458/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Bart Somers, Renaat Landuyt, Carina Van Cauter

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Sarah Smeyers, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3458/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3458/4)**

Le projet de loi compte 3 articles.

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

26 Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de Justice (3149/9-10)

26 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (3149/9-10)

Amendé par le Sénat

Geamendeerd door de Senaat

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

Mme Sophie De Wit, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3149/9)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3149/9)**

Le projet de loi compte 232 articles, ainsi qu'une annexe.
Het wetsontwerp telt 232 artikelen, alsmede een bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 232 sont adoptés article par article, ainsi que l'annexe.
De artikelen 1 tot 232 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de bijlage.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

27 **Projet de loi modifiant l'article 745sexies du Code civil en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant, et insérant un article 624/1 dans le Code civil (3451/1-4)**

27 **Wetsontwerp tot wijziging van artikel 745sexies van het Burgerlijk Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende, en houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek (3451/1-4)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Sarah Smeyers, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3451/4)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3451/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi insérant un article 624/1 dans le Code civil et modifiant l'article 745^{sexies} du même Code en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van artikel 745^{sexies} van hetzelfde Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende".

Le projet de loi compte 5 articles.
Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

28 **Projet de loi modifiant la loi du 9 décembre 2004 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale et modifiant l'article 90ter du Code d'instruction criminelle (3467/1-4)**

28 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering (3467/1-4)**

Discussion générale Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Manuella Senecaut, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3467/4)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3467/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 9 décembre 2004 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale et modifiant l'article 90ter du Code d'instruction criminelle et modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van

9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt".

Le projet de loi compte 11 articles.
Het wetsontwerp telt 11 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 11 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

29 Proposition de loi modifiant le titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (3469/1-4)

- Proposition de loi modifiant la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (509/1-2)

29 Wetsvoorstel houdende wijzigingen in Titel XIII, Hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft (3469/1-4)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de Programmawet (I) van 24 december 2002 met betrekking tot de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (509/1-2)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 3469: Carina Van Cauter, Laurence Meire, Karin Temmerman, Christian Brotcorne, Nahima Lanjri

- 509: Nahima Lanjri, Sonja Becq, Leen Dierick, Nathalie Muylle, Gerald Kindermans, Raf Terwingen, Liesbeth Van der Auwera, Jef Van den Bergh, Stefaan Vercamer

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux propositions de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking te wijden aan deze twee wetsvoorstellen. (*Instemming*)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Sarah Smeyers, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mme Smeyers, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

29.01 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, voor alle duidelijkheid: wij steunen het voorliggende wetsvoorstel. Wij gaan akkoord met het principe dat niet-ontvoogde niet-begeleide minderjarigen de nodige rechtsbescherming verdienen. Het kan voorvallen dat kinderen of jongeren in ons land verzeild raken. De wereld is immers niet perfect. Men moet daarop inspelen. Een beschaafd land met een rechtsstaat is dat aan zichzelf verplicht.

Ik wil er toch de nadruk op leggen — ik heb het al in de commissie gezegd, maar ik wil het voor het verslag tijdens de plenaire vergadering even aanhalen — dat vanuit sommige landen en zelfs vanuit sommige etnische groepen — ik durf dat zeggen — misbruik kan worden gemaakt van de wet.

Onlangs moesten wij nog vaststellen dat een jonge crimineel van

29.01 Bert Schoofs (VB): Nous adopterons cette proposition de loi parce que nous adhérons au principe selon lequel les mineurs non émancipés non accompagnés méritent une protection juridique. Toutefois, certains pays et certaines ethnies sont aussi susceptibles d'abuser de la présente loi qui consacre ce principe. Il est parfaitement scandaleux que l'Union européenne ait admis en son sein des pays comme la Roumanie et la Bulgarie, admission qui nous

elf jaar voor de zoveelste keer op heterdaad werd betrapt tijdens een diefstal. De betrokkene zei doodleuk dat men hem niets kon maken en men hem niet kon opsluiten in de gevangenis. Via de voorliggende wet zal hij nog bescherming krijgen ook. Zoiets zet de wereld op zijn kop.

oblige aujourd'hui à adopter cette législation.

Het is een schande dat de EU dergelijke landen, waaruit zulke jongeren komen, toelaat tot de EU. Meestal komen zij immers uit Roemenië en Bulgarije. Ik wil niet alleen die landen viseren, maar wij moeten vaststellen dat België momenteel een aantrekkingspool vormt voor die twee landen. Het is een schande dat de EU die landen heeft binnengehaald in de Unie. Het is ook een schande dat wij nu zo'n wetgeving moeten goedkeuren omdat de EU van de lidstaten de pineut wil maken. De EU heeft enorm veel boter op het hoofd in dezen.

Wij gaan dus voorstemmen, maar het is met een klein hartje, omdat wij weten dat er misbruik van kan worden gemaakt.

29.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, ik heb geen commentaar. Het is een ontzettend goed ontwerp van mijn collega, staatssecretaris De Block, die het dossier asiel en migratie zeer goed beheert.

29.02 **Annemie Turtelboom**, ministre: C'est un excellentissime projet de la secrétaire d'État De Block.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3469/4)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3469/4)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsvoorstel tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voorgedij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voorgedij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft".

La proposition de loi compte 6 articles.
Het wetsvoorstel telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

30 **Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité en ce**

qui concerne la procédure d'appel d'offres pour l'établissement de nouvelles installations de production d'électricité et le financement de mesures relatives à la production d'électricité et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires (3457/1-3)

30 Wetsontwerp tot wijziging de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wat betreft de procedure van offerteaanvraag voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie en de financiering van maatregelen betreffende de productie van elektriciteit en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen (3457/1-3)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Willem-Frederik Schiltz, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3457/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3457/1)**

Le projet de loi compte 6 articles.
Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Règlement
Reglement

31 Proposition de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales (3462/1-3)

31 Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies (3462/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
André Flahaut

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is gesloten.

Mme Catherine Fonck, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is geopend.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3462/1)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3462/1)**

La proposition compte 16 articles.
Het voorstel telt 16 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.
Er werden geen amendementen ingediend of heringediend.

Les articles 1 à 16 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 16 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur la proposition de modifications techniques du Règlement est réservé.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het voorstel van technische wijzigingen van het Reglement wordt aangehouden.

32 Proposition de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3463/1-3)

- Proposition de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants (3465/1-2)

32 Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming (3463/1-3)

- Voorstel tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers (3465/1-2)

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:
André Flahaut

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux propositions. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee voorstellen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is gesloten.

Mme Catherine Fonck, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Mevrouw Fonck, rapporteur,
verwijst naar haar schriftelijk
verslag.

32.01 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil even het woord nemen met betrekking tot voorstel nr. 3465. Dat wijzigt louter en alleen artikel 39 en artikel 149 van het Reglement van deze achtenswaardige Kamer en wil het volgende doen.

De hervorming van de Senaat – niet de afschaffing maar de hervorming – zorgt ervoor dat de parlementaire begeleidingscommissie ten aanzien van het Comité I wordt overgeheveld naar de Kamer. Voortaan wordt er één orgaan bevoegd voor de parlementaire begeleiding van zowel het Comité I als het Comité P. Tot daar is er geen probleem.

Men maakt van deze wijziging echter gebruik om ook de samenstelling van het betrokken parlementair orgaan, eigenlijk een vaste commissie, aan te passen op basis van ondemocratische principes. Voortaan zullen de voorzitters van de politieke fracties immers van rechtswege worden aangeduid als lid van die betrokken commissie.

Artikel 149 wordt in die zin aangepast: “In afwijking van de artikelen 157 en 158, wijst de Kamer, bij het begin van iedere zittingsperiode, de voorzitters van de politieke fracties aan als leden van de commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I.” Verder staat er: “Stemgerechtigd zijn alleen de voorzitters van de politieke fracties die ten minste twaalf leden tellen.”

Dat vormt een fundamenteel probleem met betrekking tot het basisprincipe in een democratie. Het gaat om het grondwettelijk principe dat alle commissies, zeker de vaste commissies, in dit Parlement worden samengesteld op basis van de verkiezingsuitslag, dus op basis van het principe van evenredige vertegenwoordiging. Dat wordt hier gewoon overboord gegooid. Inderdaad, een fractie die pakweg twaalf leden telt, krijgt één vertegenwoordiger in de betrokken commissie en een fractie die drie keer zo groot is, krijgt ook maar één vertegenwoordiger in die commissie.

Een basisprincipe van onze Grondwet, van onze democratie, van onze rechtsstaat, wordt volledig overboord gegooid. Voortaan zal dus, zeer concreet, de fractie van Ecolo-Groen één vertegenwoordiger hebben in de betrokken commissie, net als de fractie van de N-VA.

Als ik dat argument aanhaal, zegt de achtenswaardige commissievoorzitter, die ook voorzitter is van deze assemblee en mij steunt in de rug, dat er daar niet wordt gestemd. In de praktijk wordt daar wel gestemd. Trouwens, het staat hier ook letterlijk: “Stemgerechtigd zijn alleen de voorzitters van de politieke fracties die ten minste twaalf leden tellen.” Als er niet wordt gestemd, waarom moet die zin er dan staan? Er wordt dus wel degelijk gestemd als het nodig is. Dat argument komt dus te vervallen.

Ten tweede, artikel 62 van de Grondwet stelt heel duidelijk het principe voorop van de evenredige vertegenwoordiging op basis van de verkiezingsuitslag. Dat laat u hier gewoon varen. Als wij hierin meegaan, wat houdt ons dan tegen om voor andere vaste commissies in dit Parlement te beslissen dat elke erkende politieke fractie één vertegenwoordiger krijgt? Het maakt niet uit of er al dan niet veel stemmen werden behaald, of de fractie al dan niet veel leden telt: iedereen is gelijk. Welnu, dat staat haaks op onze democratische

32.01 Ben Weyts (N-VA): A la suite de la réforme du Sénat, la commission parlementaire de suivi du Comité R est transférée à la Chambre et l'accompagnement tant du Comité R que du Comité P ne dépend désormais plus que d'un seul organe. On saisit toutefois l'occasion offerte par cette modification pour changer également la composition de la commission permanente sur la base de principes non démocratiques.

Désormais les présidents des groupes politiques siégeront de plein droit au sein de cette commission. Seuls les présidents des groupes politiques comptant au moins douze membres auront un droit de vote.

De ce fait, le principe de base en vertu duquel toutes les commissions sont composées sur la base d'une représentation proportionnelle est tout simplement jeté aux orties. Un groupe comptant 12 membres aura en effet autant de représentants qu'un groupe qui en compte trois fois plus, à savoir un. Voilà qui est contraire aux principes d'un État de droit démocratique.

Selon le président de la Chambre, il n'est pas voté au sein de cette commission mais dans la pratique, c'est bel et bien le cas. Pourquoi le terme ‘sans voix délibérative’ serait-il mentionné sinon?

On renonce ici à la représentation proportionnelle basée sur les résultats électoraux, qui repose sur l'article 62 de la Constitution. C'est là un dangereux précédent.

Par ailleurs, il est singulier que les présidents de groupe soient nommés d'office. Les connaissances, les compétences et l'intérêt ne jouent donc aucun rôle. Les présidents de groupe seront-ils prêts à consacrer du temps à cette fonction? Il nous a

principes en de principes van de democratische rechtsstaat.

Er is nog een ander vreemd fenomeen.

De fractievoorzitters worden van rechtswege benoemd in de begeleidingscommissie van het Comité I en het Comité P. Zij hebben daar niet om gevraagd. Kennis en kunde spelen dus geen rol. Ook interesse speelt geen rol. Zij zijn gewoon van rechtswege lid van de betrokken commissie.

Ik ben zelf lid van de begeleidingscommissie van het Comité P. Het lidmaatschap van een dergelijke commissie vereist toch enige kennis van minstens de basismechanismen, de indeling en de werking van de politiediensten. Ik veronderstel dat hetzelfde geldt voor de veiligheidsdiensten.

Hier wordt iemand gewoon van rechtswege benoemd tot lid van de betrokken commissie, omdat hij of zij fractievoorzitter is. Vragen de betrokken fractievoorzitters misschien daarom? Wie vraagt daar nu om? Zullen de fractievoorzitters specifiek hun tijd steken in de begeleidingscommissie van het Comité I en het Comité P? Waar zijn wij mee bezig?

Toen ik in de commissie voor het Reglement en voor de Hervorming van de Parlementaire Werkzaamheden, waar alle voorliggende voorstellen tussen de soep en de patatten en dus heel snel zijn besproken, dit argument aanhaalde, kreeg ik als antwoord dat ik ter zake een punt had. De fractievoorzitters zouden zich echter kunnen laten bijstaan door mensen die de problematiek wel kennen.

Een dergelijke bijstand is echter vrij moeilijk in een vergadering met gesloten deuren, waar immers niemand anders aanwezig mag zijn. Ook dat argument vervalt dus. Enkel de fractievoorzitters mogen daar aanwezig zijn. Ook dat argument houdt dus geen steek.

Tot slot, niet onbelangrijk is dat de fractievoorzitters ook een veiligheidsmachtiging moeten ondertekenen. Dat wil zeggen dat zij door de Veiligheid van de Staat worden gescreend. Dat is één zaak. Misschien zullen sommige fractievoorzitters de screening ook doorstaan. Ik sluit de mogelijkheid niet uit.

Anderzijds geldt echter dat zij door geheimhouding zijn gebonden, wat betekent dat zij voor alles wat hen in de betrokken commissie ter kennis wordt gebracht, tot geheimhouding zijn gebonden.

Deze geheimhouding geldt ook voor elementen die de leden misschien via een andere parlementaire weg, via het gebruik van hun eigen onderzoeksbevoegdheden, zouden kunnen verkrijgen. Het maakt niet uit. Men heeft het gezegd in de betrokken begeleidingscommissie IOI. Dan is men als commissielid, als fractievoorzitter, gebonden aan de geheimhouding. Dan wordt men dus eigenlijk parlementair monddood gemaakt. Alle informatie, alle mededelingen die daar kond worden gedaan, kan men niet meer gebruiken op het publieke forum. Met dit voorstel dat tussen de soep en de patatten passeert, wordt de parlementaire democratie monddood gemaakt.

Dit gebeurt ten aanzien van twee basisbeginselen, ten eerste de

été répondu en commission qu'ils pourraient se faire assister par des personnes qui connaissent la problématique, mais personne d'autre ne peut assister à une réunion à huis clos!

Enfin, les chefs de groupe sont tenus d'être titulaires d'une habilitation de sécurité, ce qui signifie qu'ils sont tenus au secret, y compris pour des informations qu'ils pourraient obtenir par une autre voie. La liberté d'expression parlementaire est ainsi annihilée.

Je vous demande dès lors de ne pas créer de précédents et de ne pas approuver cette proposition, qui a par ailleurs été traitée à la va-vite.

evenredige vertegenwoordiging, een grondwettelijk principe dat hier gewoon opzij wordt geschoven. Een fractie van 12 leden wordt op dezelfde manier vertegenwoordigd als een fractie van 36 leden. Ten tweede maakt de veiligheidsmachtiging dat men inzake alle informatie die men in dat kader verkrijgt, of men dat nu wil of niet, parlementair monddood wordt gemaakt. Men kan daarmee op het publieke forum niets meer doen.

Op basis van deze eenvoudige vaststellingen zouden wij u over de partijgrenzen heen iets willen vragen. Dit heeft niets te maken met het spel van meerderheid en oppositie. Het is trouwens ook nooit het voorwerp geweest van enige discussie – veronderstel ik – in het kader van de meerderheid of de regering. Het is niet in interkabinettenwerkgroepen geweest, het is nu gewoon op tafel gelegd.

Ik vraag u dus om als parlementariër en als democraat in eer en geweten te zeggen dat dit niet door de beugel kan, dat hiermee precedents worden gecreëerd, dat hiermee wegen worden opgegaan die wij niet willen opgaan.

Ik wil u dus vragen dit eenvoudig voorstel, dat slechts 2 artikelen wijzigt van het Reglement, te verwerpen.

Le président: Chers collègues, je voudrais répondre pour être, avec d'autres, l'auteur de cette proposition. Tout d'abord, il est nécessaire de voter ce texte avant la fin des travaux de cette législature afin que nous soyons en mesure d'assumer notre rôle dès que le parlement sera constitué, avec un comité unique Chambre et Sénat ce, pour assurer à la fois le contrôle des services de police et des services de renseignement.

Ensuite, ce qui s'est passé ces derniers jours, à savoir des fuites dans la presse à la fois sur le Comité I ou R et le Comité P, me conforte dans la demande de soutenir ce texte, notamment en ce qui concerne les habilitations de sécurité.

Lorsque j'étais ministre de la Défense, j'avais cette habilitation de sécurité. Un problème se posait systématiquement lorsqu'on se trouvait en commission de suivi des opérations militaires. En qualité de ministre de la Défense, vous ne pouvez donner certaines informations, qui sont classifiées ou secrètes, parce que celui à qui vous les donnez n'a pas l'habilitation de sécurité, fût-il parlementaire. Ce n'est pas parce que nous sommes parlementaires que nous sommes au-dessus des lois et nous devons effectivement respecter ces lois de classification.

Aussi, la demande de revêtir les membres de cette commission d'un certificat de sécurité ne me paraît-elle pas choquante et honteuse. Cela peut effectivement nous aider à faire du travail correct. En effet, en l'absence de cette habilitation de sécurité, certains membres du Comité P, des services, refuseront de vous donner l'information parce qu'ils ne peuvent vous la donner. Et ils auront raison, car s'ils vous la donnaient, ils seraient passibles de poursuites pénales.

L'autre élément a trait au délai pour obtenir l'habilitation de sécurité. Il est clair que lorsque nous devenons, toutes et tous, parlementaires, une série de vérifications sont faites. Nous devons produire un

De voorzitter: Als indiener van dit voorstel ben ik van mening dat deze tekst dient te worden aangenomen vóór het einde der werkzaamheden van deze legislatuur opdat het Parlement, zodra het opnieuw is samengesteld, de controle op de politie- en inlichtingendiensten zou kunnen verzekeren, en wel met één enkele commissie voor Kamer en Senaat.

De perslekken sterken me in mijn overtuiging dat deze tekst uw steun verdient, ook wat de veiligheidsmachtigingen betreft. Op straffe van gerechtelijke vervolging mag iemand die houder is van een veiligheidsmachtiging bepaalde informatie niet meedelen aan iemand die deze machtiging niet heeft, zelfs al is deze laatste parlamentslid. Het verzoek om de leden van die commissie een veiligheidsmachtiging te verstrekken, lijkt me derhalve niet stuitend.

Als we lid worden van het Parlement, worden onze geloofsbrieven onderzocht en moeten we een bewijs van goed zedelijk gedrag overleggen. Het

certificat de bonne vie et mœurs, une copie de notre casier judiciaire, etc. Les membres de cette assemblée sont donc tous honorables. Sous d'autres cieus, on nous appelle d'ailleurs les honorables.

Compléter le dossier ne prendra que peu de temps et on peut imaginer – cela peut être acté au procès-verbal – que si passé un délai d'un mois, par exemple, l'habilitation de sécurité n'est pas donnée, elle est censée l'avoir été. Cela sera une façon de faire pression sur les services pour nous délivrer ce certificat. Je tiens à dire ici que ce point a fait l'objet d'une objection de la part M. Van Hecke en réunion.

Aujourd'hui, la situation est anormale tant au niveau du Comité P que du Comité R. En effet, finalement, certains partis, certains partis importants même, ne sont pas représentés dans ces comités d'accompagnement, ce qui peut poser des problèmes. Dès lors, la formule qui est proposée apporte une réponse en visant à veiller à ce que chacun des groupes de cette assemblée y soit représenté effectivement par un membre. Être chef de groupe dans cette assemblée implique certaines responsabilités. Dès lors, dans un premier temps, la responsabilité en la matière pourra être confiée aux chefs de groupe. Nous verrons, par la suite, ce que cela donne; la prochaine assemblée pourra amender ou corriger le Règlement, après une évaluation. Pour la petite histoire, les chefs de groupe seront sans doute désignés avant le Bureau définitif de l'assemblée. Ils pourront donc jouer également ce rôle. Je crois avoir ainsi répondu aux objections qui ont été faites.

Toujours est-il qu'il est nécessaire d'adapter notre Règlement pour être prêt, dès le début de la prochaine législature, dès que le parlement sera installé. Vous savez que ce dernier est installé indépendamment de la constitution du gouvernement. Nous avons connu cette situation durant un certain nombre de jours entre 2010 et fin 2011.

Ce qui m'importe, c'est la continuité des institutions, leur fonctionnement. Par ailleurs, le contrôle des services de police et des services de renseignement – M. Degroote ne me démentira pas –, est important. Il y a beaucoup de pain sur la planche. Il est donc préférable de s'y mettre immédiatement.

32.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, in de commissie voor het Reglement hebben wij hierover een interessant debat gevoerd. Ik ben het met collega Weyts gedeeltelijk eens en gedeeltelijk oneens.

Ik ben het niet met hem eens over de vraag naar proportionaliteit. Ik kan dat begrijpen, maar in een dergelijke materie als het toezicht op de politie- en veiligheidsdiensten is het een goede zaak dat dit niet alleen gereserveerd is voor de grootste partijen in het Parlement en dat alle partijen daarin vertegenwoordigd zijn. Tussen een kleine samenstelling met alleen de grootste partijen en aan de andere kant een samenstelling met iedereen erbij, met allemaal stemrecht, liggen er nog verschillen. Het voorliggend model stelt dat elke erkende fractie er deel van uitmaakt, maar dat enkel de grote fracties stemrecht hebben. Dat is een modaliteit om de grootte van een fractie toch te valoriseren. Ik ben het principieel eens met dit voorstel, dat toelaat dat alle erkende fracties er deel van uitmaken. Op die manier

aanvullen van het dossier zal niet veel tijd vergen. We zouden de veiligheidsmachtiging bijvoorbeeld na een bepaalde termijn, laten we zeggen een maand, sowieso als verleend kunnen beschouwen, wat de diensten onder druk zou zetten om die machtiging effectief te verlenen.

Het is niet normaal dat sommige partijen niet vertegenwoordigd zijn in de commissies belast met de parlementaire begeleiding van de Comités P en I. Dankzij de regeling die u vandaag wordt voorgelegd, zou elke partij een lid kunnen afvaardigen. In eerste instantie kunnen we die verantwoordelijkheid aan de fractieleiders toevertrouwen.

Het Reglement moet aangepast worden, opdat alles in kalk en cement zou zijn aan het begin van de volgende zittingsperiode. Voor mij staan de continuïteit van de instellingen en hun werking voorop. Om die continuïteit te verzekeren, is het beter om onmiddellijk het nodige te doen.

32.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Je ne partage pas l'avis de M. Weyts concernant la proportionnalité. Je puis comprendre cette demande, mais j'estime qu'il n'est pas judicieux de réserver le contrôle des services de police et de sécurité aux plus grands partis du Parlement. L'ensemble des partis doivent être représentés de façon à ce qu'un maximum d'opinions puissent s'exprimer. Cette proposition vise à ne conférer un droit de vote qu'aux grands partis, un principe qui valorise bel et bien l'importance numérique d'un

kan een breder draagvlak worden gecreëerd in het toezicht op onze veiligheids- en politiediensten.

Ik ben het wel eens in de discussie over de veiligheidsmachtiging. Ik heb gehoord dat de heer Weyts goed naar mij heeft geluisterd in de commissie en hier mijn uiteenzetting heeft herhaald. We belanden eigenlijk in een soort van catch 22-situatie. Aan de ene kant krijgt men, met die veiligheidsmachtiging, toegang tot alle geheime informatie en wordt men voor een stuk monddood gemaakt. Ofwel heeft men die veiligheidsmachtiging niet, maar dan heeft men geen toegang tot de geheime informatie en kan men ze uiteraard ook niet lekken. Daar zit voor mij een spanningsveld. Wij moeten dit punt na de verkiezingen bij de installatie van de commissie zeer grondig bekijken.

Ik vind het fundamenteel dat een Parlements lid geheime informatie ook geheim houdt, maar als een Parlements lid vaststelt dat bepaalde diensten niet functioneren, dan moet hij het democratisch recht hebben – het is ook een plicht – om daarin tussen te komen, om de minister te ondervragen enzovoort. Het hebben van die veiligheidsmachtiging mag ook geen rem zijn op het uitoefenen van de fundamentele taak van het Parlements lid: controle uitoefenen in het Parlement. Daar moet een evenwicht worden gevonden. De wetgeving in verband met de veiligheidsmachtiging is immers heel streng en laat niet toe dat er met de gegevens iets kan gebeuren. Dat maakt het Parlement monddood. Wij zullen dit heel grondig moeten bestuderen. Om die reden hebben wij in de commissie het huishoudelijk reglement niet goedgekeurd.

De nieuw samengestelde begeleidingscommissie zal het reglement moeten bespreken. Ik hoop dat zij een goede regeling zal uitwerken die, enerzijds, garandeert dat niet zomaar alles gelekt wordt, maar die anderzijds maakt dat een Parlements lid zijn taak kan uitvoeren, met name de controle op het werk van de regering.

Mijnheer de voorzitter, ik meen dat wij dit juridisch grondig moeten voorbereiden en dat wij moeten zoeken naar een oplossing om die twee bezorgdheden met elkaar te verzoenen.

32.03 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, u illustreert in uw repliek een van mijn punten. U hebt het impliciet over een gewenste samenstelling. U wenst een samenstelling van één fractievoorzitter per fractie. Zo werkt de democratie niet. U beslist daar niet over, de democratie beslist daarover. De kiezer beslist daarover. De samenstelling van de vaste commissies in dit Parlement gebeurt volgens de democratische regels van de evenredige vertegenwoordiging. Of u dat leuk vindt of niet, zo gaat dat nu eenmaal.

Ik ben het eens met de heer Van Hecke. Ik heb dat ook gezegd in de commissie. Ik heb geen enkel probleem met een minimale vertegenwoordiging van elke fractie, maar boven op die minimale vertegenwoordiging moet altijd de evenredige vertegenwoordiging gelden. Het principe van de minimale vertegenwoordiging geldt voor de samenstelling van alle commissies volgens ons Reglement van vandaag. Daar gaat het niet over. Men kan perfect een combinatie maken van het democratisch rechtsstaatsprincipe van evenredige vertegenwoordiging, boven op die minimale vertegenwoordiging.

groupe.

Je suis cependant d'accord avec M. Weyts en ce qui concerne l'habilitation de sécurité. Les titulaires de cette habilitation ont accès à toutes les informations mais sont pour ainsi dire muselés, tandis que les autres n'ont pas accès aux informations. Nous sommes devant un vrai dilemme. Nous devons nous pencher sérieusement sur cette question lors de l'installation de la commission. La confidentialité ne doit en effet pas limiter le droit de contrôle parlementaire d'un membre. C'est pour cette raison que nous avons rejeté le règlement d'ordre intérieur.

La nouvelle commission de suivi devra débattre de son règlement. J'estime que nous devons préparer ce débat de manière approfondie sur le plan juridique et chercher une solution pour concilier les deux préoccupations.

32.03 Ben Weyts (N-VA): Dans sa réplique, le président a parlé de "composition souhaitée" de la commission et c'est là que le bât blesse. Ce que souhaite le président ne présente aucun intérêt. C'est ce que souhaite l'électeur qui compte et la composition des commissions permanentes s'effectue au sein de ce Parlement sur la base de la représentation proportionnelle.

Je n'ai rien contre une représentation minimale de chaque groupe mais en plus de cette base minium, il convient d'appliquer la représentation proportionnelle. C'est parfaitement

Hier wordt alles weggegooid. U hebt het over één vertegenwoordiger per fractie, hoe groot of hoe klein die ook moge wezen. Dat is een totale negatie van de uitspraak van de kiezer. Dat is totaal verwerpelijk en mijns inziens in strijd met de Grondwet.

Uw repliek, vanuit een zeer defensieve houding, dat wij dat zullen evalueren en dat wij wel zullen zien hoe het werkt, is kunst en vliegwerk. Mijnheer de voorzitter, als u nu al aanvoelt dat dit geen steek houdt, kunt u dan niet voorstellen dit te regelen bij de start van het nieuwe Parlement? Haal die bepalingen over de samenstelling en het gedwongen lidmaatschap van de fractievoorzitters van de betrokken commissies er uit.

Geen enkele fractievoorzitter zit daarop te wachten. Als men een degelijk lid wil zijn van een vaste parlementaire commissie, dan veronderstelt dat kennis, kunde en minstens interesse. Nu zegt men echter dat iemand automatisch lid is van de begeleidingscommissies I en P, gewoon omdat hij of zij is aangeduid als fractievoorzitter. Dat houdt geen steek.

Als u wil dat dit Parlement democratisch werk aflevert, dus op basis van het principe van evenredige vertegenwoordiging, en verder degelijk werk aflevert, dus in een commissie samengesteld uit mensen die deel willen uitmaken van de betrokken commissie omdat ze er iets over te zeggen hebben en er minstens in geïnteresseerd zijn, als u dus die twee principes wil handhaven, dan moet u wat momenteel voorligt afwijzen. Laten we dat dan regelen na de eerstvolgende verkiezingen, bij de start van het volgende Parlement. Laten we dat dan in alle rust en sereniteit doen, ten minste door in een ruimer kader te discussiëren. Ik wil onmiddellijk op de punten van collega Van Hecke ingaan. Wij zullen elkaar onmiddellijk vinden, geen enkel probleem. Laten we er echter ten minste over discussiëren en er de tijd voor nemen.

Le président: Chers collègues, il convient de constater que notre Assemblée garde les pleins pouvoirs de décision quant au reflet de la volonté exprimée par l'électeur en 2010. C'est pourquoi nous pouvons pleinement décider de modifier notre Règlement. Si cet argument ne vaut pas, il ne vaudra pas non plus pour la modification de la structure de notre Bureau. Je ferai encore remarquer que l'assemblée reste maître de son organisation, de la définition de son Règlement. C'est ce que nous faisons.

La proposition de modification est sur la table. Elle tient compte d'une évolution qui se produit avec la disparition du Sénat et elle anticipe la mise en place d'une commission unique Chambre pour le contrôle des services de police et de renseignement.

Toutes les commissions ne sont pas composées de la même façon. Les matières traitées pour la police et les services de renseignement sont des matières particulières. D'expérience, je puis vous dire qu'aucun vote n'a eu lieu durant les quatre dernières années au Comité P; pas le moindre vote.

Finalement, heureusement, plus sous cette législature-ci que sous la législature précédente, il a régné un grand sens de la responsabilité et de la discrétion dans le chef des membres de ces commissions.

possible, mais dans le règlement qui nous est soumis, ce principe démocratique est tout simplement foulé aux pieds. Nous nous opposons à cette manière de procéder qui est, à mes yeux, contraire à la Constitution. Quant à l'attitude qui consiste à dire que nous verrons bien comment les choses se régleront, elle ne relève pas d'une bonne administration mais de l'improvisation et du bricolage. Nous ferions mieux de régler la question de la composition de la commission de suivi en toute sérénité sous la prochaine législature.

Par ailleurs, aucun chef de groupe ne souhaite se voir forcé de devenir membre du comité R ou P, ce qui demande tout de même une certaine expertise et un intérêt pour la chose.

Ceux qui sont favorables à la représentation proportionnelle et à un travail de qualité doivent rejeter ce qui nous est proposé ici.

De voorzitter: Onze Assemblée is de afspiegeling van de wil van de kiezer en kan naar eigen inzicht beslissen haar Reglement te wijzigen. Dit voorstel speelt in op de toekomstige afschaffing van de Senaat en de invoering van één Kamercommissie voor het toezicht op de politie- én de inlichtingendiensten. De jongste vier jaar vond er in het comité P geen enkele stemming plaats. Tijdens deze zittingsperiode hebben de leden van die commissies – meer dan tijdens de vorige – blijk gegeven van verantwoordelijkheid en discretie.

Het zou niet democratisch zijn indien niet alle fracties in die commissie vertegenwoordigd zijn. Er moet werk worden gemaakt van een daadwerkelijke controle door

À côté de cela, il faut partir du principe qu'aujourd'hui, c'est bien cela qui n'est pas démocratique: la commission est composée sans représentation de tous les groupes politiques. Assurer une représentation de tous les groupes pour une matière aussi importante, touchant l'ensemble de la démocratie, génère un contrôle réel de tous les groupes du parlement sur le fonctionnement des services de police et des services de renseignement.

Quant à l'autre élément, c'est-à-dire décider de tenter l'expérience puis d'évaluer, je répondrai que ce n'est pas la première fois que nous mettons en place, dans notre Assemblée et au cours de l'histoire politique de la Belgique, des dispositions qui sont évaluées au bout de quelque temps et que ce n'est pas non plus la première fois que nous constituons une commission pour imaginer par la suite un règlement d'ordre intérieur. Si dans le règlement d'ordre intérieur, en toute souveraineté, la commission décide qu'elle déroge finalement au fait que ce n'est pas le chef de groupe mais une personne désignée par le chef de groupe qui obtient la confiance, elle pourra encore modifier cette décision.

L'essentiel est de poser l'acte de créer une commission unique, constituée de représentants de tous les partis, en leur plus haut niveau. En effet, dans les Assemblées, les chefs de groupe jouent un rôle primordial et des responsabilités doivent être prises. Il nous a été demandé de responsabiliser. C'est pourquoi, dans le prochain Bureau, chaque vice-président aura une responsabilité dans la gestion de cette maison.

Quelqu'un s'occupera du personnel; quelqu'un du budget; quelqu'un de la logistique. Il nous a été demandé de responsabiliser. Est-ce trop demander que de responsabiliser aussi les chefs de groupe pour des matières aussi importantes que celles-là? Je ne le crois pas.

Je continue à croire que nous devons poser cet acte aujourd'hui. Pourquoi faudrait-il attendre? Nous sommes en pleine capacité de le faire. Cela ne sert à rien de reporter à demain ce que nous pouvons faire aujourd'hui.

32.04 Ben Weyts (N-VA): (...)

Le **président**: Je ne sais pas qui a le dernier mot entre vous et moi.

32.05 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik strijd formeel af, als huidig lid van het Comité P, dat de verhoudingen geen rol spelen. Dat kan ik met concrete praktijkvoorbeelden aantonen.

Kunt u vervolgens uitleggen waarom in het voorstel dat u indiende een onderscheid wordt gemaakt tussen stemgerechtigde leden en niet-stemgerechtigde leden, als er toch niet wordt gestemd? Waarom maakt u dan zelf een onderscheid?

Volgens u zal het voorstel worden goedgekeurd en ingeschreven in het Reglement, maar zal er daarna van worden afgeweken. Waarom wordt het ingeschreven in het Reglement als u bij voorbaat zegt dat, als het niet lukt, men het onder mekaar zal regelen? *En sourdine avec les copains et les camarades.* Dit is kaduke regelgeving en u weet dat perfect.

alle fracties in het Parlement op de werking van de politie- en de inlichtingendiensten.

Het is niet voor het eerst dat bepalingen worden geëvalueerd nadat ze werden ingevoerd. De commissie kan in haar huishoudelijk reglement bepalen dat van de regels wordt afgeweken en de fractieleider toelaten een vertegenwoordiger aan te wijzen.

In het volgende Bureau zal elke ondervoorzitter een bijzondere verantwoordelijkheid dragen voor het beheer van dit huis.

Waarom zouden we voor zulke belangrijke aangelegenheden ook niet de fractieleiders responsabiliseren en waarom zouden we uitstellen tot morgen wat we vandaag kunnen doen?

32.05 Ben Weyts (N-VA): En ma qualité de membre actuel du Comité P, je conteste que les rapports ne joueraient aucun rôle. Je puis démontrer la véracité de mes propos au moyen d'exemples. Si, comme l'affirme le président, il n'est procédé à aucun vote, pourquoi sa proposition distingue-t-elle les membres qui possèdent une voix délibérative de ceux qui n'en possèdent pas?

Le président indique que nous insérons un point au Règlement

en précisant d'emblée qu'en cas de problème, la question sera réglée "entre nous". Il apporte la preuve que cette réglementation est caduque.

Le **président**: Voilà plus de quarante ans que je fais de la politique et voilà plus de quarante ans que je constate qu'une seule attitude fonctionne pour faire évoluer la situation: le pragmatisme. Et ma proposition est pragmatique!

Si vous me demandez la raison pour laquelle j'opère une distinction entre ceux qui ont voix délibérative ou non, je vous renvoie simplement à la façon dont nous fonctionnons en Conférence des présidents. Là, les groupes les plus importants, tout comme les groupes qui n'ont pas un certain nombre de membres, ont effectivement un observateur. Il en va de même au niveau des commissions. Certains membres ont la possibilité d'y assister tout en ne disposant pas du droit de vote.

32.06 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de Conferentie van voorzitters is geen vaste commissie.

Le **président**: Non, mais la Commission de contrôle des services de police et de renseignement est une commission spécifique. Elle n'est pas assimilable à une autre commission de par les matières qu'elle examine et de par les procédures qu'elle doit respecter.

32.07 Ben Weyts (N-VA): Het is een vaste commissie!

De **voorzitter**: Nee, het is een bijzondere commissie.

32.08 Ben Weyts (N-VA): (...)

Le **président**: Nous ne tomberons pas d'accord. Nous verrons, tout à l'heure, ceux qui souhaitent avancer et ceux qui ne le souhaitent pas.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Les textes adoptés par la commission servent de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3463/3) (3465/1)**
De door de commissie aangenomen teksten gelden als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3463/3) (3465/1)**

De **voorzitter**: Ik zit al 40 jaar in de politiek en ik heb in al die jaren kunnen vaststellen dat alleen een pragmatische houding de zaken vooruithelpt.

Ook in de Conferentie van voorzitters en de vaste commissies mogen niet-stemgerechtigde leden zetelen.

32.06 Ben Weyts (N-VA): La Conférence des présidents n'est pas une commission permanente.

De **voorzitter**: De commissie die zal worden belast met de begeleiding van het comité P en het Comité I is een bijzondere commissie. Gezien haar opdracht en de procedures die zij dient te volgen, kan zij niet worden gelijkgeschakeld met een andere commissie.

32.07 Ben Weyts (N-VA): C'est une commission permanente.

Le **président**: Non, c'est une commission spéciale.

De **voorzitter**: We raken het niet eens. We zullen straks zien wie wel en wie niet vooruit wil.

Discussion des articles de la proposition de modifications techniques du Règlement n° 3463/3.
Bespreking van de artikelen van het voorstel van technische wijzigingen van het Reglement nr. 3463/3.

La proposition compte 14 articles.
Het voorstel telt 14 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 14 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 14 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur la proposition de modifications techniques du Règlement est réservé.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het voorstel van technische wijzigingen van het Reglement wordt aangehouden.

Discussion des articles de la proposition de modification du Règlement n° 3465/1.
Bespreking van de artikelen van het voorstel tot wijziging van het Reglement nr. 3465/1.

La proposition compte 4 articles.
Het voorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 zijn artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur la proposition de modification du Règlement est réservé.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het voorstel tot wijziging van het Reglement wordt aangehouden.

33 Proposition de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives (3464/1-2)
33 Voorstel van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen (3464/1-2)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
André Flahaut

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is gesloten.

Mme Catherine Fonck, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3464/1)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3464/1)**

La proposition compte 7 articles.

Het voorstel telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur la proposition de modifications du Règlement est réservé.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het voorstel van wijzigingen van het Reglement wordt aangehouden.

34 Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations - Nomination des membres du conseil d'administration - Appel aux candidats

34 Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme - Benoeming van de leden van de raad van bestuur - Oproep tot kandidaten

Par lettre du 14 février 2014, la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Egalité des chances demande de procéder à la désignation des membres du conseil d'administration du Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations.

Bij brief van 14 februari 2014 verzoekt de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over te gaan tot de aanwijzing van de leden van de raad van bestuur van het Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme.

Conformément à l'article 8, § 1, de l'accord de coopération du 12 juin 2013 visant à créer un Centre interfédéral pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme et les discriminations, la Chambre des représentants doit procéder à la désignation de dix membres effectifs (cinq francophones et cinq néerlandophones) - dont au maximum cinq sont du même sexe - et de dix membres suppléants du conseil d'administration du Centre.

Overeenkomstig artikel 8, § 1, van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 tot oprichting van een Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme dient de Kamer van volksvertegenwoordigers over te gaan tot de aanwijzing van tien effectieve (vijf Nederlandstaligen en vijf Franstaligen) – waarvan ten hoogste vijf van hetzelfde geslacht – en tien plaatsvervangende leden van de raad van bestuur van het Centrum.

Les membres sont désignés pour un terme de six ans, renouvelable deux fois.

De leden worden aangewezen voor een termijn van zes jaar, die twee maal hernieuwbaar is.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 mars 2014, un appel aux candidats a été publié au *Moniteur belge*. Les candidatures devront être introduites au plus tard quinze jours après publication de cet appel.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 maart 2014 werd een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. De candidaturen dienen te worden bezorgd uiterlijk vijftien dagen na de bekendmaking van deze oproep.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

35 Présentation du nouveau Commandant militaire du Palais de la Nation

35 Presentatie van de nieuwe militaire commandant van het Paleis der Natie

Le **président**: Chers collègues, j'ai le plaisir de vous présenter le nouveau Commandant militaire du Palais de la Nation, le général-major Harry Vindevogel.

De **voorzitter**: Geachte collega's, ik heb het genoegen u de nieuwe militaire commandant van het Paleis der Natie, generaal-majoor Harry Vindevogel, voor te stellen.

C'est principalement dans le domaine de la formation et des études militaires que notre nouveau Commandant a acquis une large expérience.

Onze nieuwe commandant is met name uitstekend onderlegd in militaire opleiding en militaire studies.

In 1975 wordt hij toegelaten tot de 130e polytechnische promotie van de Koninklijke Militaire School en behaalt het diploma van burgerlijk ingenieur.

En 1975, il est admis à la 130e promotion polytechnique de l'École royale militaire et reçoit le diplôme d'ingénieur civil.

In 1983 wordt hij aangesteld als repetitor aan de Koninklijke Militaire School.

En 1983, il est nommé répétiteur à l'École royale militaire.

In 1995 behaalt hij het hogere stafbrevet aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie en wordt hij commandant van het departement School van het Logistiek Centrum van de Landmacht te Heverlee.

En 1995, il reçoit le brevet supérieur d'État-Major à l'Institut royal supérieur de défense et devient commandant du département École du Centre logistique de la Force terrestre à Heverlee.

En 1996, il est sélectionné pour suivre les "Études Militaires Supérieures" de l'École de Guerre à Paris. Il devient ensuite professeur militaire à l'Institut Royal Supérieur de Défense et responsable des cours de droit des conflits armés.

In 1996 wordt hij geselecteerd om de Études Militaires Supérieures aan de École de Guerre te Parijs te volgen. Aansluitend wordt hij militair hoogleraar bij het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie en benoemd als verantwoordelijke voor de cursussen Recht van de gewapende conflicten.

D'août 2002 à février 2003, il suit le "Senior Course" du Collège de Défense de l'OTAN à Rome.

Van augustus 2002 tot februari 2003 volgt hij de Senior Course aan het NATO Defense College te Rome.

In september 2003 wordt hij militair adviseur bij de beleidscel van de eerste minister. Zijn taken omvatten er niet enkel de dossiers Landsverdediging in al hun aspecten, maar ook het civiele crisisbeheer.

En septembre 2003, il devient conseiller militaire à la cellule de politique générale du premier ministre. Ses tâches englobent non seulement les dossiers de la Défense nationale sous tous ses aspects, mais aussi la gestion de crise civile.

Il devient, le 27 juin 2008, le 32e Commandant, et par la même occasion le recteur de l'École Royale Militaire.

Op 27 juni 2008 wordt hij de 32ste commandant, en tevens rector van de Koninklijke Militaire School.

Général, au nom de mes collègues, je vous souhaite la bienvenue en tant que nouveau Commandant militaire du Palais de la Nation (*Applaudissements*).

Generaal, namens mijn collega's heet ik u welkom als nieuwe militaire commandant van het Paleis der Natie. (*Applaus*)

36 Prise en considération de propositions**36 Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

37 Demande d'urgence de la part du gouvernement

37 Urgentieverzoek vanwege de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi concernant les pensions complémentaires, d'autres compléments aux avantages accordés pour les diverses branches de la sécurité sociale et la compétence du tribunal du travail, n° 3499/1.

De regering heeft de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen, andere aanvullingen van de voordelen toegekend voor de verschillende takken van de sociale zekerheid en de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank, nr. 3499/1.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

38 Voorstel van resolutie betreffende de organisatie van het wereldkampioenschap voetbal in 2022 door Qatar, de eerbiediging van de fundamentele mensenrechten en de inachtneming van behoorlijke arbeidsomstandigheden op de bouwplaatsen (3089/6)

38 Proposition de résolution relative à l'organisation de la coupe du monde de football par le Qatar en 2022 et au respect des droits humains fondamentaux et de conditions de travail décentes sur les chantiers de construction (3089/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	98	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(3089/7)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(3089/7)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

39 **Projet de loi relatif à la protection des mineurs contre la sollicitation à des fins de perpétration d'infractions à caractère sexuel (3449/3)**

39 **Wetsontwerp betreffende de bescherming van minderjarigen tegen benadering met als oogmerk het plegen van strafbare feiten van seksuele aard (3449/3)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	123	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3449/4)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3449/4)**

(Mme Özlem Özen a voté pour)

40 **Projet de loi modifiant le Code pénal en vue de protéger les enfants contre les cyberprédateurs (3450/3)**

40 **Wetsontwerp tot wijziging van het Strafwetboek teneinde kinderen te beschermen tegen cyberlokkers (3450/3)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	121	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3450/4)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3450/4)**

(M. Alain Mathot et Mme Meyrem Almaci ont voté pour)

41 Proposition de loi modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice (3458/4)

41 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiëring van de justitiehuizen betreft (3458/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	88	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	36	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3458/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3458/5)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

42 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (3149/9)

42 Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de Justice (3149/9)

Amendé par le Sénat

Geamendeerd door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	79	Oui
Nee	8	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3149/11)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3149/11)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

43 Wetsontwerp houdende invoeging van artikel 624/1 in het Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van artikel 745sexies van hetzelfde Wetboek teneinde de regels vast te leggen voor de waardering van het

vruchtgebruik in geval van omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende (nieuw opschrift) (3451/4)

43 **Projet de loi insérant un article 624/1 dans le Code civil et modifiant l'article 745sexies du même Code en vue de fixer les règles pour la valorisation de l'usufruit en cas de conversion de l'usufruit du conjoint survivant et du cohabitant légal survivant (nouvel intitulé) (3451/4)**

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	87	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg amendeert de Kamer het wetsontwerp. Het zal aan de Senaat worden teruggezonden. **(3451/5)**
En conséquence, la Chambre amende le projet de loi. Il sera sera renvoyé au Sénat. **(3451/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

44 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (nieuw opschrift) (3467/4)**

44 **Projet de loi modifiant la loi du 9 décembre 2004 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale et modifiant l'article 90ter du Code d'instruction criminelle et modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police (nouvel intitulé) (3467/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	124	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3467/5)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3467/5)**

45 **Wetsontwerp ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen (nieuw opschrift) (3297/4)**

45 **Projet de loi tendant à lutter contre le sexisme dans l'espace public et modifiant la loi du 10 mai**

2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes afin de pénaliser l'acte de discrimination (3297/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	88	Oui
Nee	9	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3297/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3297/5)**

(M. Laurent Louis a voté contre)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

46 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen met het oog op de uitbreiding ervan naar genderidentiteit en genderexpressie (3483/1)

46 Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue de l'étendre à l'identité de genre et l'expression de genre (3483/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

46.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil even heel duidelijk zeggen dat onze fractie zeker niet tegen de aanpak van discriminatie is voor deze doelgroep. Ik wil dat heel erg duidelijk maken. Deze wetgeving is evenwel niet op alle fronten afdoende en we maken deze groep blij met een dode mus. Dat wil ik toch nog even benadrukken voor dit halfroond.

46.01 Sophie De Wit (N-VA): Notre groupe n'est absolument pas opposé à la lutte contre les discriminations à l'égard de ce groupe-cible, mais la législation n'est pas cohérente, de sorte que ce groupe-cible doit se contenter d'une coquille vide.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Ja	89	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3483/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3483/4)**

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

47 Wetsvoorstel tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft (nieuw opschrift) (3469/4)

47 Proposition de loi modifiant le titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (3469/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)			
Ja	115	Oui	
Nee	0	Non	
Onthoudingen	8	Abstentions	
Totaal	123	Total	

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3469/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3469/5)**

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

48 Aangehouden amendementen op het wetsontwerp betreffende de erkenning van de mantelzorger die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat (3439/1-4)

48 Amendements réservés au projet de loi relatif à la reconnaissance de l'aidant proche aidant une personne en situation de grande dépendance (3439/1-4)

Stemming over amendement nr. 1 van Muriel Gerkens tot invoeging van een artikel 6 (n). **(3439/4)**

Vote sur l'amendement n° 1 de Muriel Gerkens tendant à insérer un article 6 (n). **(3439/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)			
Ja	8	Oui	
Nee	78	Non	
Onthoudingen	37	Abstentions	
Totaal	123	Total	

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 2 van Muriel Gerkens tot invoeging van een artikel 7 (n). **(3439/4)**

Vote sur l'amendement n° 2 de Muriel Gerkens tendant à insérer un article 7 (n). **(3439/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(Stemming/vote 11)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 3 van Muriel Gerkens tot invoeging van een artikel 8 (n). **(3439/4)**
Vote sur l'amendement n° 3 de Muriel Gerkens tendant à insérer un article 8 (n). **(3439/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 11)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

49 Geheel van het wetsontwerp betreffende de erkenning van de mantelzorger die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat **(3439/3)**

49 Ensemble du projet de loi relatif à la reconnaissance de l'aidant proche aidant une personne en situation de grande dépendance **(3439/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 12)</i>		
Ja	97	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3439/5)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3439/5)**

Reden van onthouding? *(Nee)*
Raison d'abstention? *(Non)*

50 Wetsontwerp tot uitvoering en controle van de toepassing van het Verdrag betreffende maritieme arbeid 2006 **(3390/3)**

50 Projet de loi d'exécution et de contrôle de l'application de la Convention du travail maritime 2006 **(3390/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	119	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	119	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3390/4)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3390/4)**

(...): (...)

(De dames Meyrem Almaci en Caroline Gennez en de heer Hans Bonte hebben ja gestemd.)

51 Wetsontwerp houdende eerste aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (3388/1+5)

51 Projet de loi contenant le premier ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2014 (3388/1+5)

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	37	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3388/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3388/6)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

52 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat (3283/4)

52 Projet de loi modifiant la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'Etat fédéral (3283/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	37	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3283/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3283/6)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

53 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van verontreiniging door schepen en de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (3474/3)

53 Projet de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 relative à la prévention de la pollution par les navires et la loi du 20 janvier 1999 visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins sous juridiction de la Belgique (3474/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)		
Ja	125	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3474/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3474/4)

54 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 13 januari 2014 tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (nieuw opschrift) (3472/3)

54 Proposition de loi modifiant la loi du 13 janvier 2014 modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière (nouvel intitulé) (3472/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)		
Ja	125	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. (3472/4)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. (3472/4)

(...): (...)

Le **président**: Nous avons apparemment oublié de voter sur une proposition de loi.

55 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006 en van de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied (3401/4)

55 Proposition de loi modifiant la loi du 15 juin 2006 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services et la loi du 13 août 2011 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services dans les domaines de la défense et de la sécurité (3401/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	78	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	46	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3401/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3401/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

(Le vote n° 19 est annulé)

(Stemming nr. 19 wordt geannuleerd)

56 Wetsontwerp tot vaststelling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden van de hulpverleningszones en van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp en tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid (3353/8)

56 Projet de loi fixant certains aspects de l'aménagement du temps de travail des membres professionnels opérationnels des zones de secours et du Service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région Bruxelles-Capitale et modifiant la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile (3353/8)

Geamendeerd door de Senaat

Amendé par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 20)</i>		
Ja	88	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	36	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3353/9)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3353/9)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

56.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je me suis **56.01 Zoé Genot** (Ecolo-Groen):
abstenue. Ik heb mij onthouden.

57 Voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel (artikel 19 van de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen) (3437/2)

57 Proposition modifiant le statut du personnel (article 19 de la loi du 22 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux) (3437/2)

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 21)</i>		
Ja	97	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	28	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel aan.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

58 Wetsontwerp tot wijziging de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wat betreft de procedure van offerteaanvraag voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie en de financiering van maatregelen betreffende de productie van elektriciteit en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen (3457/1)

58 Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité en ce qui concerne la procédure d'appel d'offres pour l'établissement de nouvelles installations de production d'électricité et le financement de mesures relatives à la production d'électricité et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires (3457/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 22)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	46	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3457/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3457/4)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

59 **Voorstel van resolutie betreffende Meervoudig Systeem Atrofie (MSA) (3345/1)**

59 **Proposition de résolution relative à l'atrophie multisystématisée (MSA) (3345/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 23)</i>			
Ja	125	Oui	
Nee	0	Non	
Onthoudingen	0	Abstentions	
Totaal	125	Total	

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(3345/4)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(3345/4)**

(Applaudissements)

(Applaus)

60 **Wetsontwerp tot aanpassing in de fiscale wetgeving van de benamingen van de administraties van de Federale Overheidsdienst Financiën en houdende verscheidene andere wetswijzigingen (nieuw opschrift) (3420/4)**

60 **Projet de loi adaptant dans la législation fiscale les dénominations des administrations du Service public fédéral Finances et portant diverses autres modifications législatives (nouvel intitulé) (3420/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 24)</i>			
Ja	88	Oui	
Nee	0	Non	
Onthoudingen	35	Abstentions	
Totaal	123	Total	

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3420/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3420/5)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

61 **Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (3406/1-6)**

61 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit (nouvel intitulé) (3406/1-6)

Stemming over amendement nr. 24 van Georges Gilkinet cs op artikel 62. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 24 de Georges Gilkinet cs à l'article 62. **(3406/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 25)</i>		
Ja	35	Oui
Nee	79	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 62 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 62 est adopté.

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

Stemming over amendement nr. 8 van Georges Gilkinet cs tot invoeging van een artikel 65/1 (n). **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 8 de Georges Gilkinet cs tendant à insérer un article 65/1 (n). **(3406/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 26)</i>		
Ja	9	Oui
Nee	78	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

Stemming over amendement nr. 14 van Georges Gilkinet cs op artikel 118. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 14 de Georges Gilkinet cs à l'article 118. **(3406/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 27)</i>		
Ja	9	Oui
Nee	79	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 118 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 118 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 9 van Georges Gilkinet cs op artikel 119. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 9 de Georges Gilkinet cs à l'article 119. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 27*)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 119 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 119 est adopté.

Stemming over amendement nr. 10 van Georges Gilkinet cs op artikel 121. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 10 de Georges Gilkinet cs à l'article 121. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 27*)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 121 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 121 est adopté.

Stemming over amendement nr. 11 van Georges Gilkinet cs tot weglating van artikel 122. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 11 de Georges Gilkinet cs tendant à supprimer l'article 122. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 27*)

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 13 van Georges Gilkinet cs op artikel 122 (in bijkomende orde op amendement nr. 11). **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 13 de Georges Gilkinet cs à l'article 122 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 11). **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 27*)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 122 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 122 est adopté.

Stemming over amendement nr. 12 van Georges Gilkinet cs tot weglating van artikel 123. **(3406/4)**

Vote sur l'amendement n° 12 de Georges Gilkinet cs tendant à supprimer l'article 123. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 27*)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 123 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 123 est adopté.

Stemming over amendement nr. 15 van Georges Gilkinet cs op artikel 126. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 15 de Georges Gilkinet cs à l'article 126. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 126 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 126 est adopté.

Stemming over amendement nr. 16 van Georges Gilkinet cs op artikel 128. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 16 de Georges Gilkinet cs à l'article 128. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 128 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 128 est adopté.

Stemming over amendement nr. 17 van Georges Gilkinet cs tot weglating van artikel 129. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 17 de Georges Gilkinet cs tendant à supprimer l'article 129. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 129 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 129 est adopté.

Stemming over amendement nr. 18 van Georges Gilkinet cs op artikel 130. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 18 de Georges Gilkinet cs à l'article 130. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 130 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 130 est adopté.

Stemming over amendement nr. 19 van Georges Gilkinet cs op artikel 415. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 19 de Georges Gilkinet cs à l'article 415. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 415 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 415 est adopté.

Stemming over amendement nr. 20 van Georges Gilkinet cs op artikel 1 van bijlage II. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 20 de Georges Gilkinet cs à l'article 1 de l'annexe II. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 1 van bijlage II aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 1 de l'annexe II est adopté.

Stemming over amendement nr. 21 van Georges Gilkinet cs op artikel 12 van bijlage II. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 21 de Georges Gilkinet cs à l'article 12 de l'annexe II. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 12 van bijlage II aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 12 de l'annexe II est adopté.

Stemming over amendement nr. 22 van Georges Gilkinet cs op artikel 17 van bijlage II. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 22 de Georges Gilkinet cs à l'article 17 de l'annexe II. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 17 van bijlage II aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 17 de l'annexe II est adopté.

Stemming over amendement nr. 23 van Georges Gilkinet cs op artikel 13 van bijlage IV. **(3406/4)**
Vote sur l'amendement n° 23 de Georges Gilkinet cs à l'article 13 de l'annexe IV. **(3406/4)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 27)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 13 van bijlage IV aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 13 de l'annexe IV est adopté.

62 Geheel van het wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen **(3406/6)**

62 Ensemble du projet de loi relatif au statut et au contrôle des établissements de crédit (nouvel intitulé) **(3406/6)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 28)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	45	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3406/7)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3406/7)**

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

63 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen (3413/5)
63 Projet de loi portant des dispositions diverses (3413/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 29)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	36	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3413/7)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3413/7)**

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

64 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake financiën met betrekking tot aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (nieuw opschrift) (3413/6)
64 Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de finances concernant des matières visées à l'article 77 de la Constitution (nouvel intitulé) (3413/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 30)</i>		
Ja	104	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3521/1)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3521/1)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

65 Wetsontwerp tot invoering van de mechanismen voor een macroprudentieel beleid en tot vaststelling van de specifieke taken van de Nationale Bank van België in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel (3414/3)

65 Projet de loi établissant les mécanismes d'une politique macroprudentielle et précisant les missions spécifiques dévolues à la Banque nationale de Belgique dans le cadre de sa mission visant à contribuer à la stabilité du système financier (3414/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 31)</i>		
Ja	78	Oui
Nee	36	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3414/5)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3414/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

66 Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 36/45 in de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (nieuw opschrift) (3414/4)

66 Projet de loi visant à insérer un article 36/45 à la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique (nouvel intitulé) (3414/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 32)</i>		
Ja	101	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3522/1)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3522/1)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

66.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik heb voor gestemd.

66.02 Ben Weyts (N-VA): Ik heb ook voor gestemd.

67 Wetsvoorstel tot hertekening van de kantons Beringen en Neerpelt-Lommel (3492/3)

67 Proposition de loi visant à redessiner les cantons de Beringen et Neerpelt-Lommel (3492/3)

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 33)</i>		
Ja	98	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden.
(3492/4)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat.
(3492/4)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

68 Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (II) (nieuw opschrift) (3356/6)

68 Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (II) (nouvel intitulé) (3356/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 34)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden.
(3520/1)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat.
(3520/1)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

69 Wetsvoorstel houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (I) (nieuw opschrift) (3356/7)

69 Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice (I)

(nouvel intitulé) (3356/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 35)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	34	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden.

(3356/8)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat.

(3356/8)

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

70 Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies (3462/1)

70 Proposition de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales (3462/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 36)</i>		
Ja	99	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van technische wijzigingen van het Reglement aan.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de modifications techniques du Règlement.

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

71 Voorstel van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming (3463/3)

71 Proposition de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3463/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 37)</i>		
Ja	120	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van technische wijzigingen van het Reglement aan.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de modifications techniques du Règlement.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

72 Voorstel tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers (3465/1)

72 Proposition de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants (3465/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 38)</i>		
Ja	89	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot wijziging van het Reglement aan.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de modification du Règlement.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

72.01 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik heb tegen gestemd.

73 Voorstel van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen (3464/1)

73 Proposition de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives (3464/1)

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 39)</i>		
Ja	123	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van wijzigingen van het Reglement aan.
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de modifications du Règlement.

74 Adoption de l'ordre du jour

74 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (*Non*) La proposition est adoptée.
Geen bezwaar? (*Nee*) Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le mardi 22 avril 2014 à 10.00 heures.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering dinsdag 22 april 2014 om 10.00 uur.

La séance est levée à 20.38 heures.
De vergadering wordt gesloten om 20.38 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 195 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 195 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	098	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	123	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot

Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitiir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo

Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	008	Nee
-----	-----	-----

De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Gerkens Muriel, Grosemans Karolien,

Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	087	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Gerkens Muriel, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	124	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan,

Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	009	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Louis Laurent, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jambon Jan, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk,

Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	008	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	008	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	078	Nee
-----	-----	-----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	097	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien,

Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	037	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	009	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne,

Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	037	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	009	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brodcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerken Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kiti Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	078	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brodcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kiti Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	046	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 019 (annulé- geannuleerd)

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mateur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Gerkens Muriel, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	097	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	028	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	046	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 024

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie,

Clarival David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	035	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 025

Oui	035	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	079	Nee
-----	-----	-----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarival David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 026

Oui	009	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	078	Nee
-----	-----	-----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayor Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 027

Oui	009	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	079	Nee
-----	-----	-----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe,

Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mateur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 028

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Broetcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mateur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	045	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerken Muriel, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dedecker Jean Marie

Vote nominatif - Naamstemming: 029

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Louis Laurent, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 030

Oui	104	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert

Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Louis Laurent, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	011	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 031

Oui	078	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	036	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 032

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Louis Laurent, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Abstentions	011	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 033

Oui	098	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh

Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 034

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	026	Nee
-----	-----	-----

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	020	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 035

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	034	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	011	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 036

Oui	099	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 037

Oui	120	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	002	Nee
-----	-----	-----

Degroote Koenraad, Louis Laurent

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie

Vote nominatif - Naamstemming: 038

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier,

Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	026	Nee
-----	-----	-----

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 039

Oui	123	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Jabour Mohammed, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------